

శ్రీ
పాండురంగమహాత్మ్యము

(పరమభాగవతచరిత్రము.)

ఇది,

తెనాలి రామకృష్ణకవిచే

గచియింపబడియె.

పల్లిపూరు.

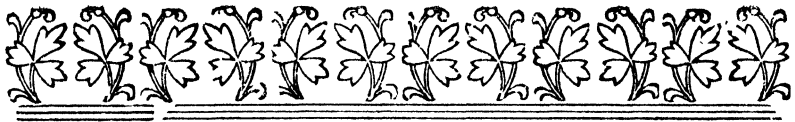
కొండపల్లి వీరవెంకయ్య

శ్రీసత్యనారాయణబుక్కుషిప్, రాజమండ్రి.

శ్రీచింతామణీప్రెస్ లో ముద్రింపబడియె, రాజమండ్రి.

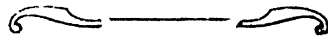
1934.

వెల. రు 1--8--0

శ్రీ ర స్తు.

పాండురంగమూహాత్మ్యము

వృథమాశ్వాసము.

శా. శ్రీకాంతామణిఁ గన్మొఱుగి మదిఱా ♦ తిన్మంచినన్ దధృతి
 శ్రీకాదంబివిమిఱికుబ్బెననగా ♦ శ్రీనశ్శముందాల్పి ము
 ల్లోకంబుల్పొదలింతుకృష్ణుఁడు దయా ♦ ఘోషేలు శ్రీవైష్ణవ
 స్వీకారాస్థు విహారి పట్టణపతిఁ ♦ వేదాద్రిమంత్రీశ్వరున్. 1

సీ. అనతారమండె నే ♦ యశ్శలైకజనయిత్రీ
 కలశరత్నాకర ♦ గర్భసీమఁ
 దోఱుబ్బువయ్యె నే ♦ తులితకాంచననర్ణ,
 వెలఁది వెన్నెలఁగాయు ♦ పేల్పుసకును
 బాయకయుండు నే ♦ పరమపాననమ్మార్తి
 చకిరీబాహుమధ్య ♦ సౌభవిధి
 నశిసేకమాడు నే ♦ యశ్శన్ణ తాచారి
 ద్వికాసీతమా ♦ షేటపీట

గీ. సనసిఱానంబులేదేవి ♦ జవణిసరకు
 లమ్మహాదేవి శ్రీదేవి ♦ యాదిలక్ష్మీ
 సరసశుభదృష్టి రామాను ♦ జయ్యసుతుని
 నాదరించు విరూరివే ♦ దాద్రినాఱు. 2

ఉ. మాద్రికిమిరునంచవెలి ♦ మావుపయిఁ మురువైనశోడుచే
 భద్రీమయాత్ముచే భువవ ♦ పాలనఫలనుచే సరస్వతీ

ముద్రితవక్త్రుచేత నలు ♦ మోముల వేలుపుచే విరూరివే
దాదిచమూవిభుండు గను ♦ నాయువు శ్రీయునిరంతరాయమున్ .

శా. కదూజాంగదుతోడబుట్టువు శర ♦ త్కాదంబిసీచంద్రికా
చిద్రాపించిత పద్మగర్భముఖరా ♦ జీవాళిహంసంబు వ
ర్ణద్రాక్షాఫలకీరి శారద కృపా ♦ రామానుజమాత్యువే
దాద్రిస్వామికి నిచ్చునిచ్చలును వి ♦ ద్యా బుద్ధివాక్సిన్ధులన్ . 4

ఉ. ఈచిగురాకు నీవస్సవ ♦ మీపువ్రుదేనియ యెంతయొప్పెడిన్
జూచితీరే! యటంచుదన ♦ చుట్టు శుకాదలుగొల్వఁగాఁగ ప
ర్దాచితచంద్రిగాంగజల ♦ మైసశివాహ్వయకల్పశాఖవే
దాచలమంత్రీకీర్తికల ♦ శాబ్ధిని వెన్నెలమాడ్కిఁ జూచుతన్ . 5

ఉ. చిద్రసవేదియకాకొదమ ♦ చిల్కకు విష్ణుసహస్రనామముల్
ముద్రాతి మోము మోవినిడి ♦ మున్నుచు గోరునమేనుదువ్వవన్
భద్రసిధానమైవెలయు ♦ సర్వతకస్య విరూరిమంత్రివే
దాద్రికి విష్ణుభక్తిమహిమాతి ♦ శయన బనయంబునీపుతన్ . 6

సీ. సూత్రవతీదేవి ♦ సాబగుపాలిండ్లపై
మలుపచ్చిగొదంపు ♦ నలపుతోడ
శిరసులువంచు ని ♦ ర్జరకోటిఁ బనిగొను
తక్షనీనువేత్రహా ♦ స్తంబుతోడఁ
బనియేమియని విన్న ♦ పము సేయు సుమనోర
ధములై నదివ్యాయు ♦ ధములతోడ
బ్రహ్మాండకోటుల ♦ పారుపత్తిములెల్లఁ
గనియున్నిద్దంపు ♦ మనసుతోడ

గీ. శార్ణి రెండవమూర్తియై ♦ జగములేలు
మునిమనోహరి శ్రీసేన ♦ మొదలియూ
చేయుపనులెల్ల సఫలముల్ ♦ సేయుఁగాత
కులరి రామానుజయ్యవే ♦ దాద్రిపతికి. 7

శా. మీఁదం దారధరాధంబుగల యా ♦ మేరున్నగంజాలిత
 త్తాదృక్తుండరుచి స్థలిర్చుఖగయా ♦ ధస్వామి హేమపాభా
 పామ్రాస్థానశుభప్రభండుమనుచు ♦ నామానుజామాత్యుశ్రీ
 వేదాదీశు విరూఠిమందిరు జగ ♦ ద్విభ్యాతకీర్తిశ్వరున్. 8

సీ. ధరణీభరముదాల్చు ♦ తనచేవయంతయు
 భుజపరిఘంబులఁ ♦ బాంకహాచి
 మానుమిన్కుగనియైన ♦ తనప్రజ్ఞయంతయు
 మతిపిశేమునంను ♦ మస్తరించి
 ధైత్యానివశమైన ♦ తనచిత్తమంతయు
 నినుచుగౌరవమున ♦ నిన్వేషించి
 తనువువెన్నెలగాయు ♦ తనమూర్తియంతయు
 గీర్తివైభవమునఁ ♦ గీలుకొలిపి

గీ. వేషాంశులపవంచవి ♦ శేషశాలి
 నిత్యముక్తుల కామ్యుండై ♦ నిలుచుమెటి
 చారుచారత్రా రామాను ♦ జయ్యపుత్రుఁ
 గరుణాసదాశ్రమగత్రిశే ♦ ఖరుని మనుచు. 9

క. పుట్టకుంబుక్తామహేం
 దిట్టపురునుపచ్చిపుట్ట ♦ సోనియచివిణోః
 బుట్ట నన సమృతముట్టామ
 పుట్టనినుపునత్క-విత్య ♦ ములుబుట్టిగతుకా 10

క. ఇట్టా రానియాగమ
 ఘట్టమునకునడవ యచ్చు ♦ కట్టినమునిరా
 ట్టట్టాభిషక్తుఁ దళముల
 పుట్టిననెలవయిన వ్యాస ♦ ముని స్థితిగతుకా. 11

తే. వ్యాస వాల్మీకి ముఖసూక్త ♦ వైభవముల
 నేర్పుమీరంగనిజకావ్య ♦ దర్పణముల

సరసమానసముల నేఱు ♦ హఱుచుకీర్తి

భవుల సన్నయభట్టాది ♦ కవులఁ దలఁచు.

12

ఉ. చాటుకఃత్వతత్పరస ♦ సాగరపారగులయ్యు సత్కృతుల్

పాటిగఁబట్టివిందురొస ♦ పాటివిగావస కన్యకావ్యముల్

కైటభనైరిహావతశి ♦ భామణిశ్రీసతీఁ బేరురంబుసన్

మాటియు సీటికెంపుబహు ♦ మానముగంబనకింబుఁ జేచుడే. 13

తే. తప్పగలిగినచోటనే ♦ యెప్పుఁ గలుగు

సరసి కావలె కృతల ♦ యవగుణములు

సరసకివి తావసోక్తుల ♦ సరణియందు

సమృతధారా ప్రవాహంబు ♦ లభయకావె.

14

తే. కానదోషాత్కృతైసదు ♦ చ్చిన్మలకీతస

గరిమవహియింఁచుఁ గవిరాజ ♦ కావ్యమహిమ

బహుభిషక్షంబుచీఁ కటి ♦ బహుభవగుట

జాయవెన్నలతఁతీపు ♦ సేయుకరణి

15

వ. అని నిఖలభవనసప్రధానభస్యంబులగుమాస్య దైవతింబులంగొని

యాడి మాఱి మోయు కవిస్మృతిభుల సభినుతిగించి యుదంచితంబగు

కవిశ్వు తత్వంబునంగలగరిమంబు బరిశీలించి నాచకులగు కొంచెవు

గవులరవని యదలంచి సంచారితోఁటిపిన్మొగ్గు బగునగ్లసమేఖిలా

వలయంబునంగల హుమనైష్ఠిసరత్నంబులకుఁ బ్రియత్నపూర్వకంబుగ

సభివందనంబాచరించి

16

క. వాక్యాంతాశ్చియభట్టరు

చిక్కాచార్యుల మహాత్ము ♦ శ్రీగురుమూర్తిన్

నిక్కపుభక్తి భజించెద

నిక్కావ్యకళాకలాప ♦ మీఁడేఱుటకుఁ.

క. కవణింతు నొక్కశ్రీభా

గవనచరిత్రంబుఁ బరమ ధ కల్యాణసము

ద్భవభవనాబుజతుర్దశ

భువనమహారత్నసూత్ర ధ ముగఁ దగుసరణిఁ.

18

వ. అని యిట్లభినన ప బాధనిర్మాణ కౌయాహలాయత్త చిత్తుండ
నము యేచున్న సమయంబున.

19

సీ. తనకులాచారవ ధ చ్చిన వైష్ణవాచార

పశ్చాద్యముల కొజ్జ ధ బాతియనఁగఁ

గవసూప్తము పురా ధ తనసత్యనిధులయు

న్నతికిఁబున ప్రితి ధ ప్రితము గాఁగఁ

వినుదుచ్చి నీశిశా ధ త్రువమాస్య కలు శెల్లె

ముగఁ కెంబురాబ్బాన ధ ముకగిగాఁగఁ

నననా యుగంబులు ధ మొనఁపఁడి విశ్వేంద్ర

రామ జలగుంబుణ ధ కిరీగాఁగఁ

సీ. వెలయు ను నెయగుగుచభా ధ కిధాని కెన

నాగిభాసాల నుణివాఁయ ధ సప్తవ

సఖియుతుండైన గామాను ధ జయ్యసుతుఁడ

ధద్రగుణసీఁ కగురివే ధ దాద్రిశౌరీ

20

మ. కిపులుం! శావకులున్ బ్రధానులు నలం ధ కారజ్ఞులున్ బ్రాజ్ఞులున్

ధవభాషు బ్బుంబుంప నింకకొలువై ధ తా రేగుతారాన

ధవళంబైననువర్మకుంభయుతసా ధ ధాబంధు నావాసమై

వివిధామ్నా యపుతాణగుంభపకృ ధ ల్వింతున్ బ్రమోదాబుధన్ 21

క. నను రామకృష్ణకవిఁ గవి

జనసహకారావలీన ధ సంతోస్సవనూ

క్తినిధి విలిసించి యగ్గా

సనమునఁ గూర్పుండఁబనిచి ధ చతురత ననియెన్

22

సీ. జగతి సొబగుల నె ♦ న్నగఁగావ్యధారల
 ఘనుడ వాశువునందుఁ ♦ గరముమేటి
 వఖిలభూమిపాల ♦ కాస్థానకమలాక
 రోదయతరుణసూ ♦ రోదయఁడుపు
 శైవ వైష్ణవ పురా ♦ ణావళీనానార్ధ
 గచనాపటిస్తేక ♦ గమ్యమతివి
 తౌకికవైదిక ♦ లక్షణచాతుర్య
 ధైర్య ప్రభారూఢ ♦ కార్యచఁబుడ

గీ. వరయ భూమికుచాగ్నిహా ♦ రాభమైన
 శ్రీతైనాల్యగ్నిహా వి ♦ స్త్రీతవగ్ని
 శాశుకాకోకిలమానీపు ♦ సరసకవివి
 రమ్యగుణకృష్ణ! రాసుయ ♦ ర మనకృష్ణ!

23

క. కౌండిన్యసగోతుడ నా
 ఖండలసరునిధుడ విఖల ♦ తాన్వదిససుధుఁ
 మండనకుండలుడపు భూ
 మండలవిరుతుడపు లక్ష్మీ ♦ మానరతఃయా!

24

క. యశము గలిగించు సిమ్మకు
 విశదోక్తులఁ బాండకీక ♦ విభుచరీతజతు
 ర్దశభువనవినుతముగ శుభ
 వశమతి నాపేరనుడువు ♦ వరతత్వనిధి.

25

ఉ. స్కందపురాణనీరనిధి ♦ కౌస్తుభమై ప్రభవిచుదేవకీ
 నందనుసత్కథోద్యమము ♦ నన్యకవిత్వకళాకలాపమన్
 కుండనముఁఘటించి కడుఁ ♦ గొత్తగు సొమ్మువరించి విష్ణుసే
 వందిలకించు నప్పరమ ♦ వైష్ణవకోటి నలకరింపుమా.

26

మ. ఉదయం బస్తనగంబు సేతువు హిమ ధి వ్యూహంబునం జుట్టిరా
 విదితంబైనమహిమ మహాంధ్రోకవితా ధి విద్యాబలప్రోధి నీ
 కెమరేరీ? సరసార్థభోధఘటనా ధి హేలాపరిష్కారశా
 రద నీరూపము గామకృష్ణకవించం ధి దా! సాంద్రోక్తిశ్వరా! 27

వ. అని సంభావించి కనకాబరాధరణంబులు బ్రసాదించి
 యాప్రధానపంచాననుండు.

మ. పలుకుందొయ్యలిమాళికాంతి కెనయశా ధి బాగాలు నయ్యంతిచె
 క్కులబోలుం దెలనాకు లయ్యవిదప ధి ల్కులవ్వింటికప్రింపుబె
 ల్కులతోఁగూడినవీడియం బాసఁగె నా ధి కుం బద్మనాభార్పనా
 కలనాపాననహస్తకంకణయుణ ధి త్కారంబు తోరంబుగఁ. 29

న. ఇట్లు లోకోత్త రగుణోత్తరుండగు నాప్రధానశేఖరుండు పరమ
 పురుషపరికర చరిత్రంబునను నభ్యశ్వరుండగుట తీర్థంబును స్వార్థంబునుజా
 దుబుదేవరప్రసాదంబును పుణ్యాబును బురుషార్థంబును నయ్యెనయ్య
 భ్యుదయంబునకుం గల్వఁ గాచారంబు గాఁ గృతీమతి వంశావతారంబభివ
 ణ్ణింపఁబూని. 80

సీ. మిగులఁ గన్నోదివిన ధి బిగువ యెక్కుడుగాని

కరుణాకటాక్షవీ ధి క్షణమువాడు

దంష్ట్రోనిటకన ధి ర్థనమయెక్కుడుగాని

ముద్దఁబంతురునేలు ధి మోమువాడు

సరమ్మగదేహ వి ధి స్ఫురణమెక్కుడుగాని

బహుకోటిమదన నూ ధి పంబువాడు

దైత్యుడంచును ధి ద్ధతియె యెక్కుడుగాని

శ్రితజనానభులర ధి క్షించువాడు

నాఁగ గరుడాద్రిసింహాస ధి నముననుండి

యెల్లజగములనేలు ల ధి క్షీశ్వరుండు

శ్రీయహోబలనరసింహా ♦ నా క కుండు

శతమతనగోత్రమంత్రీ ర ♦ క్షణమొనర్చు.

31

చ. జతర వసత్ప్రించసుర ♦ సత్తమతుల్యుడ డేశేషయోగిరా

ణ్ణాతహృదయుండు మహానిజన ♦ మాన్యుడు ధన్యుడుముక్తి కామినీ

కఠినకుచద్వయ్యానిహిత ♦ కాంచనమాలిక హేలికల్పు డా

శతమతణ్ణి కేఖరుం బ్రీ ♦ శంస యొంబదగుం జగంబుల్క. 32

శా. ఆవాచంయమనశేసాగరమునా ♦ వవ్యాహృతశ్వేర్యల

క్షీణంతుడు విరూపకర్త సచివ ♦ శ్రేష్ఠుడు విద్యాహయ

గీర్షు డన్నయమంత్రీయవ్యభిచ స ♦ త్కీర్తనీవ్యభిచారు నీ

ద్యావాప్యవ్యవశాశే పూర్తితా ♦ వ్యపార పాశాతన్త. 33

ఉ. ఆసదివాచనమున ♦ లాంబవచెల్లగులక్ష్మణుంబు గా

ససితయో యగుంబులిం ♦ యనినాము నుం లక్ష్మీ గుం

వాసప్ర రాశేయో యుండ ♦ వానియుం దన్నెయుండగ్గుంబులన్

జేసిన మూర్తి మేలు కతి ♦ చిత్తమునచ్చివసన్వరిశ్రీలకా. 34

ఉ. అన్నయ లక్ష్మణుంబు సుతు ♦ లక్ష్మణునము తిప్పురాజునం

పన్నుండు రంగ రాజుం బ్రీతి ♦ భావిభ గుంజమరాజుబొల్చి రా

సన్నుతభాగ్య వధనుల ♦ సన్నుతి శేర్యము ధైర్యమున్న యా

భ్యున్నతి నీతిగీతి జయ ♦ మోక్షుచు నేర్చుచు నెన్నశిక్యమే! 35

క. ఆమువ్వదిలో రంగ సు

ధీమణి దీపించె వంశ ♦ కలకంబగుచున్

శ్రీమహిత గంగమాంబా

గామా రమణీయరాగ ♦ వసరంజతుడై

36

క. ఆరంగరాజు కీర్తులు

శ్రీరంగనివాసహస ♦ శినకరలక్ష్మీం

- జేరంగ దిగుచునహితులఁ
 బారంగా నెగుచునతని ♦ బాహుసి యిన్ 37
- సీ. శ్రీమదష్టాక్షరీ ♦ సేవైకనిపుఁబుడు
 గీతార్థసారసం ♦ కేతవేది
 పరిచితదివ్యప్రీ ♦ బుధసంఘానుండు
 మహితసౌదర్శన ♦ మనుషేనుండు
 వితతప్రభౌసిత ♦ విజ్ఞానకోవిద
 నిజసమయానన ♦ నిపుణబుద్ధి
 సరసరామాయణ ♦ సప్తకాండష్టాత
 యాభవందారుస్త ♦ వాభిశోధి
- గీ. సలిలనిధిజాల జుఘాల ♦ జలవిఘాల
 ధూళిపాఠిభిక్షాక ♦ ధూమభూమి
 శంకితాత్మప్రీతాపనై ♦ శ్యామరూపి
 గంగమాప్రణవిభుండోప్పు ♦ రంగరాజు 38
- తే. దశరథశ్వరు భార్యయై ♦ ధన్యమహిమ
 మున్ను కౌసల్య ప్రేమాముఁ ♦ గిన్నకిరణ
 గంగయామాత్యు సత్తియైవ ♦ గంగమాంబ
 మునుమరుస్మాత్ప్రీ ప్రేమామ ♦ మంత్రీగనియై 36
- క. ఆరామరాజు వాహిని
 వాగాన్నిధులేడు దాఁటె ♦ వసుమతి మున్నీ
 శ్రీరామరాజు వాహిని
 వాగాన్నిధులేడు దాఁటి ♦ వర్ణిలునవలక 40
- సీ. పుడమిపై నడసేర్చి ♦ యడుగుబెట్టెడునాఁడె
 ధర్మంబునాల్లపా ♦ దములనిలిపె
 జలిబిలిపలుకులు ♦ పలుకసేర్చిననాఁడె
 సత్యభాషాహరి ♦ శ్చంద్రుండయ్యె

పరుసమీదటివారిలు ♦ వాయినేర్పిననాఁడె
 కమిచి దిక్కులజయూ ♦ కములు వాసె
 ముఖ్యవ్రతస్ఫూర్తి ♦ ముంజఁ గట్టెడునాఁడె
 కవులబోమటకుఁ గం ♦ కణము, గట్టె

గీ. సంబంధంబిక గళ్యాణ ♦ మైననాఁడె
 వాసిగలకీర్తి లక్ష్మీకి ♦ సేసనెట్టె
 ధైర్యహేమాదిప్రజ్ఞశాం ♦ తనవుసూది
 రంగయామాత్యవరుని శ్రీ ♦ రామమంత్రి.

సీ. సంహృతాంహస్ఫూర్తి ♦ సింహాసనుండు సృ
 సింహవిక్రముండుసృ ♦ సింహశౌరి
 త్రయ్యంతవాసనా ♦ గ్రహబుద్ధి నోయ్యరి
 యొయ్యారిరామాను ♦ జయ్యగారు
 గంగాతరంగసా ♦ రంగలాంఛనదీప్తిఁ
 బొంగుకీర్తికి రాజు ♦ రంగరాజు
 శరణాగతత్రాణ ♦ కరుణాచరణకేళి
 నుదరాజులబాంలు ♦ నరదరాజు

గీ. సస, గశ్రీ రామవిభునికి ♦ సంబంధును
 గలిగి రాచంద్రతారార్క ♦ గతిఁబ్రశస్తి
 సలుపురాత్మజ తాదార్య ♦ సలిలనిధులు
 భుజగశాయికి నాలుగు ♦ భుజములట్లు.

42

గీ. అందునగ్రజుఁ డఖిలవి ♦ ద్యావినోది
 శ్రీసృసింహఖ్యసన్మంత్రి ♦ సింహమలరు
 లీల లక్ష్మమ్మ తనకుని ♦ ల్లాలుగాఁగ
 జెలఁగె లక్ష్మీసృసింహ వి ♦ శేష ముద్ర.

43

క. శ్రీనరసింహుని లక్ష్మీ
 మాసవతికి వెంగళాఖ్య ♦ మంత్రీశ్వరుఁడ౯

గోసప్పయు ననడగివి

ద్యానిధులిరుగుదును బుతుఁగి ధైమని రవనిఁ.

44

క. నయ వినయంబుల కైవడి

జయతేజములట్లువిధన ధమముల క్రియ న

వ్యయయగులు వెంగళయ కో

నయ లిరుపురు వెలసి రవని ధనాధార్పితులై,

45

క. ఆవెంగళమంత్రీశ్వరు

దేవికి శ్రీయశాధిభాగ్యు ధిలకవతికి రా

ధావిధు దేవేరియు నల

కావేరియు నీడుజోడు గారన కళిలఁ.

46

క. గానకళాతుంబురుఁ డనఁ

గా నయవిద్యావివేక ధివలత్కీ

జని యనంగా నిధరఁ

గోసప్పఁ డాప్పుమంత్రీ ధికులతిలకంఠై.

47

తే. ఆ విదేహాధిపతిపుత్రి ధియాత్మభార్య

గాఁగ విభ్యాతిబొందురా ధిఘ్ననికరణి

రాఘవాఁగ శాధనాధుఁడై ధిశ్శుమీరు

శ్రీస్థానింబునికోసప్ప ధినిరులకుప్ప.

48

ఉ. సామజరక్షణుఁ గొలిచి ధిసన్నతి కక్కినభాగ్యశాలి శ్రీ

రామచమూప శేఖరుని ధిరంగనమంత్రీ సనంతమాంబికా

స్వామి నుతింతు మన్మథభు ధిజానతపుష్పధనుర్మహుళిధా

రామధురోక్తి గుంభనభ ధిరస్ఫురణాపరిణాహచాతురిఁ.

49

చ. ఉడుమతి రంగమంత్రీతన ధియుల్ విలసిల్లిరి పుల్లమల్లితా

హరదరహాసహీరహిమ ధిహారహాసీరయశోభురంధరుల్.

వరదయగల్గువారు గుణ ధివంతులు శాంతులు కాంతిచంద్రముల్

వరదయమంత్రీపుంగవుఁడు ధివాసవతుల్యుఁడు రాఘవయ్యయున్

క. రంగయవరదామత్యు వి

హంగమవిభు గమన భజన ♦ హంగసధ్వజు సా
రంగధరహారనిభవా

గ్గంగాశృంగారి తాస్య ♦ కమలు నుతింతుకా.

సీ. సమకూర్పగా నేర్చు ♦ సకలనైష్ఠవశాస్త్ర

సింహాంతశుద్ధాంత ♦ సిద్ధిగిరిమ

హావణింపగానేర్చు ♦ సఖి లాభసీచకి

సాహోజ్యపూజ్య వి ♦ శోలలత్క

వలపింపగానేర్చు ♦ వాలారుజూపుల

కోపులు చూపు చ ♦ కోరవృషల

బాలింపగానేర్చు ♦ బాహువకవిగాయ

కార్ధానివహంబు ♦ ననుదిసంబు

గీ॥ దండనాధునిమాత్యుఁడె ♦ దశశతాన

కాశసంపూర్ణ విజయపా ♦ కాశశాలి

రంగయామాత్యువరదయ్య ♦ ప్రకటశాస్త్ర

ధారి వాచా ధరాధరధారిశయ్య

క. తిమ్మాబ యక్క మయు సర

దమ్మయు వరదప్పభార్య ♦ తై వెలసిరి తే

జమ్మస శక్తిత్రయను వి

ధమ్మన సకలొన్నతపా ♦ ధాప్కీతమతికా,

52

ఉ. మున్నొక రాఘవుండు తల ♦ మోచిభజించు విభీషణాదులన్

మన్ననబోచె గాంచెననుమాటలె కాని గుణప్రసన్నతన్

బ్రన్నదనంబుఁ జూపగల ♦ రంగయకాఘవమంత్రీ నిచ్చలున్

వన్నెకుండెచ్చునిచ్చు సభి ♦ వాంఛితవస్తువు లర్థికోటికిన్.

54

క. తేజమున రాఘవునియం

భోజేక్షణతిమ్మమాంబ ♦ పోల్పందగునా

రాజీవవదనశారద

రాజారకిరీటపూర్ణ ♦ రాజనిభాస్యుః.

55

క. శ్రీరామమంత్రినరద సు

ధీరత్నము కులవధూటి ♦ దీపించుచుశో

దారమణిరమణవిష్ణు

శ్రీరంజితకొండమాంబ ♦ చిరపుణ్యమునన్

56

క. ఆదాపతులకుగలిగిరి

గాదిలిసత్పుత్రినరులు ♦ గనుగొండనయున్

శ్రీదనరు సౌ బళయ్యయు

నేవస్మృతీచాయమాన ♦ విసయనయగలిగె

57

క. కనుగొండ యితనిధైర్యము

పెచుగొండగు సునినిదితి ♦ వీలింబురగ వే

చనంగొండ కులకాండము

కనుగొండను పు గమాబి ♦ కావల్గుల్లి.

58

ఆ. అతనిసోదరుడు ♦ మతిక గాలంధారి

గురుచు బాధులొక ♦ సురభి వెలయు

సొబగఖ్యమంత్రీ ♦ యాబరా! యీతని

జయమున యముసూచు ♦ జనులు బొగడ

59

ఉ. ఇమ్మనవద్యశౌన్యసము ♦ దీర్ఘగుణాకిం గల్పవృక్షపు

గొమ్మనవినదానగుణ ♦ గుంభనసంభృతిం బద్మనాభురగ

న్నమ్మనరామరస్తుతజ ♦ యస్థితి కౌబళమంత్రీభార్యనూ

నమ్మము యమ్మనద్విరద ♦ యాఁకు నేసతు లీడుధారుణిన్ 60

వ. ఏనావిధాన్వవాయు పయఃపారావారంబునకుఁ దారకాకమనాకృ

తీయగుకృతిపతి తెరంగెట్టిదనిస

61

ఉ. మానితరాజితమృతీస ♦ మంచితమోహనమూర్తివైష్ణవ

జ్ఞానపరాయణు డమృత ♦ సాగర రాజగభీరుం డధీను

తానసురదుమింబతడు ♦ దానన నానత శాత్రువుండు రా
మానుజమంత్రి వర్ధిలు మ ♦ హామహుడై నిజవంశకర్తయై.

66

సీ. కతపత్రమిడవచ్చు ♦ గలఁగాంచునపుడైన
గోరికఁ బరకాంత ♦ గోరడనుచు

ముడియవైవఁగ వచ్చు ♦ మొనదారసించిన
శూరత్వమును వెచ్చు ♦ మాపడనుచు

దిబ్బె మెత్తగఁవచ్చు ♦ సుబ్బురంగగుకల్పి
మేరమీరినగీతి ♦ మెలఁగడనుచుఁ

జేసాడఁగావచ్చుఁ శివుమీఁద నేనియు
బూనిక తోబల్కి ♦ బొంకడనుచు

గీ. జలధివలయుతనసుమతీ ♦ స్థలవతంస
భాసురాంశ సమాశ్రిత ♦ ప్రాధిక్వీ
శనమహగోత్ర ధనమంత్రి ♦ చక్రవర్తి

యైవరామాను జయ్యకు ♦ వైశిషగి. 63

శా. రాధానాధాపదాట్లధృంగ మగునా ♦ గామానుజామాత్యుడే
జోధారానా భానుభానుచపము ♦ జూపట్టు మిత్రాబుజో
ద్వోధంబు బ్రతిపక్షకైతననిరు ♦ న్నోసాబు నిర్వక్త్రీయా
సాధుత్వంబు వహింపవచ్చుతమ ♦ స్సౌశాధముల్ పాఠఁగక 64

క. కామగవీ సురతరువులు
వేమాఱును నిచ్చుఁ దవులు ♦ విడి బేరమఁగా
రాజునుజయ్య దాన

ప్రామాణికముద్ర కొంగు ♦ బంగారమగున్ 65

శా. ఆ గామానుజమంత్రిచంద్రుఁడు వివా ♦ హంబయ్యెనెయ్యుబుతో
భారద్రావిజ పవిత్రగోత్రనిధికిన్ ♦ బల్పాటి కన్నయ్యకున్
గారామైన కుష్మారికాతిలకమున్ ♦ శరీధరాశారదా
మారానూపర మప్రిసిద్ధమతి న ♦ మ్మాజమ్మఁ దేజంబునన్ 6

సీ. తొడవులు పెక్కులు ♦ దొడవియుండెనకాని
 సత్యంబు తనకు ని ♦ జాలతొడవు
 చుట్టాల సురభియై ♦ సొబగు నొందెనకాని
 నెన్నరైన చుట్టంబు ♦ దనకుఁ గీర్తి
 కులదైవతు బహుఁ ♦ బలునాధుఁ డనెకాని
 పతిమూర్తి పరమమై ♦ వతము తనకుఁ
 జక్కఁదనంబులు ♦ సహజంబులనికాని
 తనచక్కఁ దనము వ ♦ ర్తనమునంద

గీ. యనఁ గవిలసిల్లె నిఖిలవి ద్యారహస్య
 పరమవిజ్ఞాన పాండిత్య ♦ భద్రమూర్తి
 విప్రసురశాఖ రామాను ♦ జప్రధాన
 మాళి యథాంగలక్ష్మీయ ♦ మ్మాజయమ్మ.

67

క. ఇమ్మహి గ మాను విభు
 సమ్మోచుకు జనిని ♦ ర్లభి నముఖా
 ధ్రిముందు జాలిఁ గుశి
 త్నమ్ములు సల్పగురువారి ♦ తాఁత చనఘట్

68

సీ. మద్రోనినిభసము ♦ న్నిద్రోత్రోజ్యోజ్య
 విద్రోవితారి వే ♦ దాద్రోశారి
 విష్ణుపదద్యాన ♦ నిస్తోతవిజ్ఞాన
 కృష్ణంప శ్రీరామ ♦ కృష్ణమాత్రీ
 శరశరచ్చందికా ♦ హరహణ హిమహీర
 కరకీర్తి నరశయ్య ♦ తిరుమలయ్య
 పక్షులితత్యాగ ♦ లక్ష్మీకరోద్యోగ
 లక్ష్మీలక్ష్మీత మూర్తి ♦ లక్ష్మీసునుఁడు

గీ. ననఁగవెలిసిరి రామాను ♦ జయ్యసుతులు
 దశరథక్షోణి పాలనం ♦ దనసమ్మది

దైవతేశమ వావళ ♦ దంతశేఖ

నురగఁవర్యంక నిజచతు ♦ నూవ్యహాలక్ష్మీ.

ఉ. ముద్రితవైరి వక్త్రులగు ♦ మువ్వరుతమ్ములుఁ బంపుసేయ వే
 దాద్రినిరూరి మందిరుఁ డ ♦ హర్షతిశేజుఁడు రాజిలున్ యశో
 భదుఁడు రామభద్రుని ప్రి ♦ భావనయుఁ గురుభక్తియున్ బ్రతా
 వద్రవిణపసిద్ధి యును ♦ బంధుజనంబు ప్రియంబు సేయగన్ 70

సీ. పట్టెనటునయను ♦ బరిపుష్టి తలకట్టు

గుడినున్నకియ్యయ్య ♦ సుడియుముడియు

వైత్వంబు నెత్వంబు ♦ నందమందంబు

గిలకయు బతులు ♦ నిలుపు పొలుపు

నయమ నిస్సందేహ ♦ తయు నొప్పుమురువును

ద్రోచ్చివేసినయట్టి ♦ తనరూ యును

షష్ఠర్షస్థయ్య ♦ జులదొంగిలయను

స్వస్థియై యును ♦ కిరదగిరియఁ

గీ. గీలుకొన వాఁయసంబులు ♦ నా యవాఁత్రు

గొంకుకొసరును కేతప్పు ♦ గొనకియుండు

లలితముక్తాఫలాకాగ ♦ సులసనమున

మతిమరున్మంత్రీ వేదాద్రి ♦ మంత్రీనరుడు. 71

తే. మాద్రిమీరువిరూరి వే ♦ దాద్రిరాబు

దానధారార్థ మఖిలప్రి ♦ భావనగుం

వెచ్చు పెట్టుటఁడలఁకియో ♦ కబుధతటిని

తరుణశశిహవా జడలలో ♦ డాగియుండు

ఉ. చేతులద్రిష్టమౌ బ్రభుల ♦ చెంతల నూరక దర్శిసీతులై
 యేతులఁబోవుచున్ దిరుగు ♦ నిప్పటిమంతులుతంతులిందఱున్
 భూతలకల్పవృక్షముఁ బ్రి ♦ భూతగుణాఘ్రవి సర్వలోకవి
 ఖ్యాతు వీసీతు వేదగీరిఁ ♦ గాతరచిత్తులుపోలనేర్తురే. 73

సీ. కరుణించి చూచెనా ♦ కవిగాయకాశ్వాసి
 నివహగేహంబుల ♦ నెరయు సిరులు

కోపించి చూచెనా ♦ కొంటతో నెనవచ్చు
 ననవచ్చునతడైన ♦ నవని దూలు

మొచ్చి మన్నించెనా ♦ మెదుకపాలసుడైన
 దొరతనంబున నిల్చి ♦ పరిఘించు

బొందుగావించెనా భువి నెట్టిఖలునకు
 నాదటకరుణాప ♦ సాదమొసంగు

గీ. మంత్రమాతుండె దుర్మొత్తి ♦ మధనకథన
 చారుచర్చాచమత్కార ♦ చక్రివక్త
 యదినిభుడు విమోచివే ♦ దాది రామ
 భద్రపాదసరోరుహ ♦ బంధరంబు.

74

మ. జలజాత్యంఘ్రిసరోజపట్నదము వి ♦ శ్వామిత్రగోత్రోద్భవుం
 డలఘుప్రాభవుం డర్థిలోకసులభుం ♦ డైకీర్తిం బెంపొందు నా
 కలకాశాస్తితనూభవన్ సుగుణల ♦ క్షుద్దిర్మలాంబస్పృధిల్
 వెలయంగా కులకాంతజేసి వెలసెన్ ♦ వేదాది భద్రోన్నతిన్. 74

సీ. వృషభేంద్ర గమనుండు ♦ వేదాదినాథుండు
 గిరిజాజతనయ యుం ♦ తిరుమలాంబ

వేదనిశ్వాసుండు ♦ వేదాదినాథుండు
 ధృతి శారణాంబ యుం ♦ తిరుమలాంబ

విహగేంద్ర గమనుండు ♦ వేదాదినాథుండు
 శరభానినూజ యుం ♦ తిరుమలాంబ

విబుదాధినాథుండు ♦ వేదాదినాథుండు
 ధర శచీదేవి యుం ♦ తిరుమలాంబ

గీ. యనగ ననుకూలదాంపత్య ♦ వినుతమహిమ
 హరువుదీపించె నార వే ♦ దాదివిభుడు

హరియశుఁ డైనకలకాళ మాస్తితనయ

తిరుమలాంబయుసిత్యవ ధిష్ణులక్ష్యే

76

సీ. వేదమార్గపతి ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

డభ్యస్తపద్ధర్మ ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

యతిరాజరచితభా ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

యఖిలపురాణోతి ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

బంధురదివ్యప్రీ ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

పంచసంస్కారప్రీ ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

వాఘాలమానిచంద్రీ ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

సకలదేశాచార్య ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

గీ. పట్టమేఘగు శీరంగ ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

గారిగ్రాంబురాశినీ ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

సారసాహిత్యసర్వస్వ ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

యాళపందారుకం.గాళ ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

77

శా. తత్తాద్యగ్విభవప్రభావనిధిఁ గం ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

యత్తస్వాంతు నితాంతశాంతియతు లోకాచార్యవప్య స్మృతీ

చిత్తాంభోరుహభానుఁ గొల్పుముఁ దదా ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

హత్తైన్ దానుః రూరిమంత్రీనుణినే ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ. 78

వ. వెండియును వేదోదాదిమంత్రీశ్వరుండు రవికులతిలకుండును రణరంగధీరుండును సంబునిధిగంభీరుండును భట్టరభావాంకుండును సకలంకుండును నవత్తారుమండలీకరగండుండును నుద్గండ భుజాదండుండును నై పరనారీసహోదరుండ య్యును నితరసముపార్జితవధూవల్లభుండును గోపికాగోవిందుండయ్యు నీశ్వరలక్షణ లక్ష్మీతుండును బాన్నాంచారుదేవి దివ్యశ్రీపాదపద్మా రాధకుండయ్యును బ్రతిష్ఠాపిత పరమవైష్ణవకుటుంబవిశేషుండును నయిన ఘనుని.

గీ. గుఱుతుగలరాజు మంగయ ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

పుత్రుపేదసంగభూపాల ధిష్ణుఁడైవతజ్యేష్ఠఁ

భానుసమశ్శేజుః ఃద్వానః † ధానభోజుః

గొల్చి వేదాద్వి సిత్యల † క్షులః దలిర్పు. 80

మ. విభవేంద్రంబు విమూఢశాసనమహా † విభ్యాతిరామానుజ
 వభువేదాద్వి లిఖించువ్రాయసము తా † రా పెద్దసింగావసీ
 విభుచిత్తంబు నెఱింగి గంటమురవల్ † విద్యావధూనూపుర
 వభివసోర్భుళంబుళారభటిసా † భాగ్యంబుఁగల్పించగన్. 81

చ. అతనిసగోదరు ల్వలసి † రార్యగుణాఘ్యలు రామకృష్ణుఁ డా
 యతభుజశోర్యుడౌ తిరుమ † అమృచిచక్షుణ భవ్యసత్కళా
 చతురుడు అక్షుణయ్యయర † సాతలనుతనకామధేనువుల్
 చతురపథావిధాననయ † సాంధ్యులుచంద్యులుకాతిసంకదన్. 82

గీ. ధన్యునిజ్ఞేత వేదాద్వి † కూర్మితమ్మ
 జ్ఞేనశీరామకృష్ణుఁడ † ధాని వెలసె
 లక్ష్మీమాంబాధినాథుడై † అక్షుతోడ
 న దినా రాయణునికృప † ననుదినంబు. 83

క. ఇఱిం దిగుమలమంత్రయ
 నగతవంఁ గొనియాడవలయు † హినియానుగిరి
 పాఠిఱిఱోపనలలత
 నంతమని దనునెఱి † కాంచితీసూక్తికా

క. అక్షుణమంత్రీస్వరు
 లీలావతివెంగళంబ † లేఖవిభవధూ
 పాలితనానావిధల
 క్షీలక్షుణశోభి విభవ † కర్తులవెలనెకా. 84

క. సోదరులు సుతులు సతులును
 వేదోదితమార్గచర్య † వినయము సయమునే
 శ్రీదాంపత్యము నెసఁగఁగ
 వేదాద్వి మహాపద్మాని † వెలయుం గృతులన్. 85

చ ష్ట్యం త ము లు.

- క. ఏవంవిగగుణమణిఖని
 కావిర్భవనుకుకృపాక ♦ టాక్రబనికి ల
 క్షీవల్లభచరణాంబుజ
 నేవా హేవాకశీల ♦ శీలనముసిరిఁ.

87
- క. అంధకరిపుగంధమ్రమ
 గంధాంధద్విపవిషష ♦ గరుహతోత్తీ
 బాంధవబంధహాక్షేస్త్రిసు
 గంధిలభువనత్రియుసకు ♦ ఘనవిసయుసకుఁ.

88
- క. చతురుదధివలయవలయిత
 కుతలభరణకరణభుజున ♦ కును సుజనునకుఁ
 నుతిశాలికి జతశేరికి
 హితకారికి సమదగమన ♦ హేలాకరికిన్.

89
- క. వాణీనఖము ఖ మ ఖిల
 వీణానిక్వాణ వల్ల ♦ వితన్నూతముధా
 ప్రాణసఖలేఖినీకల
 రాణున కాచరితభూసు ♦ రత్నాణుసకుఁ.

90
- క. సందారఘుపతికి వృష
 స్కంధున కైదంయుగీన ♦ కన్ఠనకుసమి
 న్నాంధాతకు బాంధవశుభ
 సందాతకు ధాతకుమ వృ ♦ పభగమనుసకున్.

91
- క. భీమకోఠాంధవిమత
 నీమంతవతీలతామ ♦ నీమంతమణి

స్తోమాపాకరణపటు

శ్యామల తరవాలజయస ♦ హాయభుజునకుఁ.

92

క. రవికి రణరుచికి మతిభా

రవికి విమతసచివ గళిత ♦ రవపదభూషా

రవికి భుజాంతరమణిహా

రవికిని రుచిరాకృతికి ధ ♦ రాశ్రుతికృతికిఁ.

93

క. రామానుజార్య సుతునకు

శ్రీమంతున కర్ణిసార్థ ♦ జీమూతహాయ

స్తోమోన్నతికి విరూఢి

శ్రీమం ద్వేగాది ముత్తి ♦ సుహంబునకుఁ.

94

పరిధమాశ్వాసము

వ. అభ్యుదయ పరంపరాభివృద్ధ్యా నామోపస్థిరబానిసపౌండరీక
మాహాత్మ్యంబునకుం గధావిధానం బెట్టిదనిన. 95

వ. తులితోక్షుభ్యజనూతుండై వెలయునూ ♦ తుంగాంచిమునీశేనకా
దులు క్షేత్రంబును వేల్పుచీర్ణము బుధ ♦ స్తుత్యనీభావంబులై
దల్లివైన స్తిమిరంబులై యిహపరా ♦ గ్ధ పాష్టిఘ్రాలంబులై
యిలవై నొక్కడఁగల్గెనే ననఘరూ ♦ క్షి జ్యోవే నావృషున్. 96

క. ఆఘుషులపశ్చ మంగీ

కారంబానరించి పలుకు ♦ గభకుఁడు శ్రీనా

ధా గధసహితచర్యున్

బారాశర్యు దలంచి ♦ ప్రింజలియగునున్.

93

వ. మహాత్ములారా యీపురావృత్తంబు తిగివృత్తంబుగా
 నుత్తమశ్లోకుండగు కృష్ణద్రైపాయనువలన మున్నెకీంగిన యది కల
 దతైరం గఖలంబుచు మీయంతరంగంబులకువచ్చునట్లుగావిన్నవిం
 చెదవినుండని సూతుండిట్లనియె. 98

శా. శీతాహగ్యసుతాభినీ వికచగా ♦ జీవంబు విశ్వేస్వర
 జ్యోతిలింగ విశుద్ధరత్నభని మో ♦ క్షోపాయమగ్నాభివే
 లాతీరావనిగుణి నామకగశా ♦ లానంబు గంగామృత
 సోతోనిస్సృతి చంద్రోభిమన మిం ♦ చువగాళి శ్రీరాశియై 99

శా. పాశ్రేయాచలకన్యకానదనశుం ♦ భత్తుద్గుసౌరభ్యముక
 గోలొగల్లియుం కుష్టితేక మనివృ ♦ తోడ్కొడ్డాల్లసోగంధ్యలీ
 లంలలిత్యమం గోనునొక్కసిరణో ♦ లంబులు వైజాకృతికా
 డానొంకొమంబురాసులన్ భీమకో ♦ టున్వాయసోభింబులు. 100

సీ. అది నానా క్షోభా ♦ మౌనిగానెనెనె
 మనల ధోయిను ♦ వభోనిని
 నాపొగ్గ లొలురాజు ♦ వట్టిసిస్సేరయు
 భోగియు వైశ్వస్వ ♦ ములెనెనుంబుం
 బుచ్చురాక్షలలింతెం ♦ బోసివర్షభియూ
 దేహానుమనగాల్పుం ♦ దీనింబోడి
 నాయునవభగాంచి ♦ యలగుభీరువు బూను
 నాంజిమమోముల ♦ వేడియలగుం

గీ. మలిసవక్తుడును సుధా ♦ అలితమూర్తి
 మిది వక్తిగమసుతి లేని ♦ మేదకుగామ
 నూనివచ్యులం దివిమిం ♦ మజ్జిసిడం
 బాచముఖవీటు మే నోస ♦ రించెనేని. 101

క. ఆసంద కాననంబున
 నానగకపాణి కేశ ♦ వాహ్యయమునం బెం

పాసం దగుముక్తిప్రసమ

దాసందిత హరసీర ♦ తరలోవముజై.

102

సీ. శ్రీకరోదయ వధూ ♦ లోకాసనప్రభా

నాటిత బహుచంద్ర) ♦ నాటనంబు

నమ్మగ్గగళితభూ ♦ షణరత్న ముజవీ

యోతనభ్యా ప్ర) ♦ పూజనంబు

కైలాస శైలసంకాశ ♦ సోనివేశ

కౌముదీక వచిత ♦ గగనతలము

విస్తీర్ణవిహణిని ♦ న్యస్తనస్తువ్రజ

ప్రకటిత రత్నగ ♦ రాజజతరము

గీ. విప్రు పనమాన తాండవ ♦ వేసమాన

లాంఛనభ్యా నట్టప ♦ ల్లన లలామ

చూలిరచితకాకృష్ణ ♦ వేసమా మము

దీప్తిత బహు శోకాశి ♦ కాపునంబు.

103

చ. బలజవం గి రాగిరస ♦ సునితఃకౌతలిఖాజలాలగో

నలంబ్రశ్రీపీఠానూలగు ♦ బుగనుకోటకు బైన్వట్టికా

న్మలచెలువంబునన్ బురి ర ♦ మారమణీమణియొప్పురావియా

కులమొలనూలు పెట్టెననం ♦ నోరి కనుగొనువారుమెచ్చగన్. 104

క. వెరిగిసత్రివిక్రమేశ్వరు

చరణతులాకోటి యతండు ♦ సంగ్హృతదేహ

స్ఫురణుడగునపు చూడిన

కరణిం బురికోట యొప్పు ♦ గనకమయంబై.

105

చ. పరిఘనిజాశ్రీయంబుపరి ♦ పాటిం దలిగ్పఱుదారువన్నెబం

గరుపుననైనరాజగృహ ♦ కల్పనకర్ణికగాం గంధసిం

ధురములు తేటులై మొరయం ♦ దోరపుఁగొమ్మలు జేకులట్లుగా

ధరయనుకొన్నిలోమొలదు ♦ దామరపూవననోట ములుగున్. 107

క. పురి రాకొమరుల కీర్త్యం

బరవాహిని భుజగపురికిఁ ♦ బలువిడి జని యు
దిగవుకొన నెడముచాలమి
మరలినతతి బుగ్గలన న ♦ మరు సౌధాబుల్.

107

ఉ. నాకనదీపదీప్తపులి ♦ నగలుల నిచ్చలు నిల్చినమ్మచుల్
సైకతలింగపూజనము ♦ సల్పుతదిక రమణిచుతత్పతా
కాకలకింకిర్లవము ♦ ఘటలుఁచ్రైఁగట ధూపఁగూమముల్
పైకొలుపు న్నచుర్నగతి ♦ బర్యేమగుగ్గులుఘాపఁగోరణీన్.

108

చ. చనువులపుట్టినిండ్లు శమ ♦ సుపదయిక్కలు పువ్వులక్షీకిన్
మొదలిదివాణము ల్పురన ♦ మూహమునాడకీమట లుచితా
భ్యుదయనిసర్గబాధుల్యులు ♦ పోడతనగలులంణము ల్పురిక
బాదలెడిధూఁగనోపింకల ♦ మాపవిత్ర పితవల్లదున్.

109

ఉ. పుట్టిన నాటమ సిమిగు కి ల్లలు పుట్టల మొగన తగున
బుట్టిన కావ్యమింకెఁగిగు ♦ పుట్టిన సిద్ధిపుట్టినదిట్లఁజే
పట్టిన ధర్మముల్పొడవి ♦ పట్టలు తిట్టలు పొగి నోపు
ట్టలుసోరఁజై గుపది ♦ నేమనితూరుగు పేటిపాఁగుతుల్.

110

గీ. బలయుర త్నాకనములు సా ♦ చులుగిం జేసి
పొదివినిధులెల్లఁగొని సాచి ♦ మొదలు చేసి
బేరనూడెడిపాటియు ♦ దారలక్షి
బచ్చు లప్పురినున్నారు ♦ పెచ్చు పెరిగి.

111

క. హరమాఖీహార మచ్యుత

చరణాబ్జమరందధార ♦ జాహ్నవి లోకే
శ్వరి తమసోదరి గౌసానట
పురి వెలమలభాగ్యమహిమ ♦ పొగడఁగ వశమే.

112

ఉ. భూమియునాకసంబుం దను ♦ పౌకమున న్నిగియించుతత్సుకీ
సామజకోటియున్నతికి ♦ సవ్యూగంబులగల్గుమన్నతుల్

భూమము డింది వామనతఁ ♦ బూచఁగ దక్షణదిక్కునేనుఁగుఁ
వామనమంచునాడ దగ ♦ వా తగవాడదుగాక భూజనుల్. 113

చ. కెరలక క్రమ్యురింప నడు ♦ గెంటనే నిల్చునొకింత నూకినన్
శరనిధులేషుదాఁటు మెయి ♦ చాఁచి చిపుక్కున నుక్కుమిారి సం
గరమున గాయమైనపతి ♦ గాచు జలింపక తత్పురీహరుల్
హరిహ యుమావ్రముండిగిన ♦ యుబుధి శేవునవచ్చెనోసుమీ. 114

ఉ. సారథి ఛాందసుండు బడి సాగదు ♦ చక్రియుగంబు పాత్రపం
చారపుగుట్టుము లిధియు ♦ శౌర్యమును నరమాని సాశ్రవి
స్తారము ఖండఖండములు ♦ తానట నూసరియందు దత్పురిం
దేరులు నవ్వు శంకరుని ♦ పోని గతనకికిఁగీర్షినిన్. 115

క. వేటారుతునియలుగ సరి

పాటనమొసరించు బాహు ♦ పాటవగరిమఁ
మేటలుగుపోతిమగి ల
స్వీటన్విహరితు రుగ్ర ♦ విక్రములగుచుఁ. 116

సీ. మొలకచీకటి జల ♦ జలరాల్పఁగారాదె
నెరులుమించినీరి ♦ కురుల నంగు
కెరలిచి యమ్మతి బు ♦ నిలకొట్టఁగారాదె
ముగ్గుమావెడిసిరి ♦ మోపులంగు
పచ్చబుగారు కు ♦ ప్పలు గుఁగారాదె
గబ్బుమాఁగితి ♦ గుబ్బలండు
కుండువెన్నలతేటఁ ♦ బరిభవించు గారాదె
నగవుగుల్కెఁజితి ♦ మొగములండు

గీ. సార కరవాఁడిచూపుల ♦ ముఁఘుళంబు
బావురే భూరికటితటి ♦ భారమసిమ
చాఁగుమదమందగమన ల ♦ క్షణము లనుఁగ
నేరు మించెద రపురి ♦ వారసతుల.

సీ. మారుతాహతి రాలు ♦ నారికేళఫలాభి
 నిడిసి జల్లించు పుగ ♦ డ్రోక్షురసము
 చిలుకపోటులచేతఁ ♦ జరిగిన సహకార
 ఫలములఁ దొరఁడడి ♦ పచ్చిశేన
 చిక్కిడ దంష్ట్రలు ♦ చెక్కుసుగంధయ
 నంటివండ్లను గాటు ♦ నవ్యసుధయుఁ
 తాకవేళారంభ ♦ పరిపాటిఁ దమయంత
 బగిలినవనస కొం ♦ బండ్ల బేస

గీ. మేకమై కాలువలుగట్టి ♦ యేక హేలఁ
 బఱవ నందలికీయ్యూట ♦ పసిమితేటఁ
 బండు నవ్వీటి ముక్కారు ♦ బసిడి గారు
 సరస ధాన్యంబు మంచిరా ♦ జనపుఁజేల

118

చ. తెలతెలవారనోయ్య నరు ♦ దెంచి నిశాంతర తాంతితాంతనా
 చెలువలకింపుగా మెలగి ♦ చెక్కుల గూఠిన చూర్లకుంతలా
 వలి సరళంబుగా జడిసి ♦ వాడిన సెట్లమీఁదిపావిరుల్
 దొలగఁబ్రభిత వాయువులు ♦ దోమబురింబడిచారికాకృతిఁ

119

సీ. ఏవంవిధఖ్యాతి ♦ నెన గు శ్రీవారాణ
 సీపట్టణంబున † సిద్ధతటిని
 పొంత సిద్ధాశ్రమం † బు ఘటించి యంగు లో
 పాముద్రీయును దాను † బ్రభియుఁడెరిగి
 యునుబోలెఁబాయని † యనుకూలదాంపత్య
 మునబొల్చి మునికోటి † తను భజింప
 దారకబ్రహ్మవి † ద్వారహస్యజ్ఞాత
 చుళుకితాంభోరాశి † కలశసూతి

గీ. బ్రహ్మనిభమూర్తి పెక్కుక † ల్పంబులుండి
 విబుధయూధంబు పొగ్గింప † వింధ్యశిఖరి

విక్రమాలోప మడప న క్ర ప్విడు వెడలె
బరవిపత్ప్రతికార త క్ర త్పరులు ఘనులు. 120

గీ. అభితోఁగూడ మునుగోలు క్ర నార్యనమ్మి
యుదరబిలుమున నొకచోట క్ర నుండియుండి
జటిలవరునకు గదూజ క్ర కటకకటక
విరహతాపనిషంబున క్ర వెడలె నపుడు. 121

చ. పుడిసిటబట్టె నేతపసి క్ర పొంగుపయోనిధి బిల్వలానుబాన్
గ కుపున నేల్పె నేతపసి క్ర గాఢతపోనిధి నయ్యగస్త్యునిన్
బాడగని వింస్యభూతము క్ర పొంకము బింకము దక్కినేలగో
నడఁగఁబిలొత్తరిస్థలిధి క్ర యోహతి జొచ్చుకురమోయున్. 122

శా. ఆవిధ్యాచల మట్లు సాప్యవిజగ క్ర ర్వారాధమై యుండ న
గ్రోవిందాభు డభాగుగోవియనిధి క్ర గొల్లాపులత్మీర
క్షోవిద్యేషి భుజాంతరాతిపదవి క్ర సు ధ్ధాంతసైరంధ్రకా
సేవించెన్ నుతియిది నాగమకథా క్ర సిద్ధాంతసన్ధ్యులన్ 123
క. ఆపరిమేన్వరీ తను నా

జ్ఞాపింపఁగి సామనులకు క్ర పుష్పిపపసే
వాపరితం జనియె నచ్చొని
లోపాముద్రమును శిష్యు క్ర లును సేవించెన్. 124

స. ఇట్లుచనునవసంబున. 125

సీ. కొనలజుట్టినతీగ క్ర వెనచేఁ డమరవాల
పరికరంబుల జట్టు క్ర వట్టి తిగిచి
కమ్మసంపెగలమొ క్ర గ్గల నిరుగడరాయు
జెగురుఁదిరికలు క్ర చెంపఁబెట్టి
లేడికి నొడియుక క్ర లీముఢాశ్రేణిచే
మేలిపూగుత్తులు క్ర రాలరుప్పి

కబళినత్వరమాణ కరటితుండములచే
గదళికాతరువుల కి గాల్గి దాఁచి

గీ. నెఱికురులు జారునాసలు కి నిబ్బర్రువు
గుబ్బచన్నులుఁ దొడల వెక్కువయఁగలుగు
మృగవధాకీవ స్థుఁడొంత కి మీననయన
లర్చనలుచేసి కొలిచి ర కి యుష్కముగలు. 126

న. ఇట్టులనుదినవృక్షాణుల నమ్మిఁగునగు కుంతల దనిపొత్తం
బు గదిసిన. 127

క. పంపాతరంగసింఖణ
ఝంపా సుపాత్యనూనఁ జలకణశ్శు
సంపాతశీతలానిల
సంపద మాదలింఁచెబరము కి యైవోత్తొంఘట. 128

సీ, నఖరాగ్రియా నాన కి సన్వేషకొరకం
బరకపాయ ద్వు కి గంచలంబు
ప్రబలనిశ్వాససార కి భిత్తిశ్శుమదా
శోభితస నాతి కి మునుతము
దర్శితమధ్య న్వు కి శ్మస్తస్తయ్యుకాసివి
యపయత్తునియోగ కి దాఁచెరఁబు
సంతస్తుతిర్కంఠా సుకాపదవ్యాసంబు
సచలనిశోభూమ కి లాలకణి

గీ; సరణి దరుణతరుచ్చాయ కి శశుతభద
మలసమృదులాంగకంబునై కి యరుగుదెంచు
సన్నిజపరిగ్రహము గూర్చి కి నాదరి యెం
పలుకు వింధ్యాద్రినిర్బంధ కి బౌంధపుండు 129

మ. పనితా చూచితె మాల్వవంతము బ్రభావంతంబు నానామఃశీ
జనకోదంచితసానుకాంతము మరు కి త్సంపూర్ణచంద్రాననా

జనకేళీపదచంద్రికాంతము నభ ధి సుగ్రబాధకృత్కూటన
ర్ధనదుర్దాంతము సర్వపర్వశకధా ప్రాగ్విష్ణితోదంతమున్. 130

సీ. ఇవె యూహవృతశాఖు ధి లివె లూసముఖదర్శ
సూదగ్భవేశాత ధి సైకతగులు
లివె శబ్దసహమ్మగ ధి యువయుగంబులు ఏరె
చలకాకపక్షమ ధి స్తకలు బ్రహ్మ
చారులు నిజసహోమ ధి సౌర కేంద్రాత్క
కములనీడలనిల్చి ధి కాచియున్న
వాగు సామోశిత ధి స్వరసాశయము నొంది
చిలుకకోయిల నిడె ధి చైలియ నడిగె

సీ. భిసలకలభకు లాస్పృష్ట ధి కుసునువిసర
మస్యూపాదిని చనుయైస ధి మాశిమోహ
కిసల జున్నవిపునెన్ ధి వసలవసలు
బుగ్గలల గాదియెనగు ధి సుగ్రబాధ

131

క. స్థిలాతపితేజములు వా
స్థిలామలతాగ్ని లాస్య ధి నిలసనాది
ధూర్ధరములు నికభిలవి
వర్ధితసుకృతాలు లినటి ధి వాయుప్ర లబలా

132

ఉ. పీలలితాగి యుగు సుఖ ధి ముండు మృకుడు కణాద గాధి వా
ధూలముఖాతిక్తచరి ధి తూడు మతంగినుహతపస్వి ని
ష్కాళగళుండు నిర్వచతి ధి గాతుడు సిర్పిట లేక్షణుడు ని
ర్వాహవిభూషణుడు నగు ధి నాబర కేసుంకనాగరబాహుగున్. 133

133

సీ. హోమధూమాశితప్రభ ధి నీమహాత్ము
నాశ్రమం బొప్పునీయది ధి యంతికమున
వలుదయై మించునప్పుట ధి వలతి నెలత
చుగింకన నగుటు పుగనాభి ధి చర్మకోటి.

134

ఉ. భూరితరాభ్రవిభ్రమము ♦ పుష్కరరమ్యకరంబు దానల
 క్షీకుచిరంబు సత్వగుణ ♦ కీర్తితమూర్తియు వాలిసాలసం
 హారవిహార కారణము ♦ నా యిఘుకుంజరభర్త మున్ను సం
 చార మొనర్చె నీయచల ♦ సానుతలంబున నంబుజాననా, 135
 నీ. పద్మినీపద్మాత ♦ పత్రంబు శిథిలప

త్రాగ్రిమై రాయంచ ♦ యాశోయింజె
 దాలుసోవప్సేన ♦ జాలంబుతో ఘోషి

పంచల గంపిం గ ♦ లుచి యాడె

దూరొద్ధమద్దావ ♦ ధూమ మంబుచబుద్ధి
 నెమ్మి లోపాదనుండి ♦ నిశ్చి-మాచె

జనరస్థజలము నా ♦ సానాథమునం బీల్చి
 సామజా బీగు నక్కడ ♦ జల్లకొసెయె

గీ. సరసివై నీగు సలసల ♦ యెంత వివిన
 సలవీనులు నిర్మలగో ♦ స్తుతుము లయె

మట్టమధ్యాహ్న మిది సుధా ♦ మసురచా
 యర్జు మిచ్చోడ బభ్రోమ ♦ నపనయింబు.

136

వ. అనుచు సభార్యుండై వింధ్యహార్య స్తోభయిత సుభృతాను
 రాగంబున నిగిడిచని. 137

క. నటనోద్భటుండై నమహా
 నలునిజటాజూట మురిలి ♦ నం గొరంగుమను
 త్కటకనది యిది యనుచు జని

యటంగనియె దుంగభద్ర) ♦ నఘముఖ ముద్రో,

జా. గంగాసాగమ మిచ్చుగించు నె మదిన్ ♦ గావేరిదే చేరిగా
 సంగీకార మొనర్చునే యమునతో ♦ నానందముంబొందు నే
 రంగత్తుంగతరంగహస్తముల నా . రత్నాకశేంద్రుండు నీ
 యుగం బాటి సుఖాచు నేని గుణభ , ద్రా తుంగభద్రానదీ 239

క. ఓపును భూపరిధిం గల

యాపగ లవి బాహ్యతాప ధ మాపగ నీవే

యోపుదు గా యంతగ్గత

తాపత్రయ మడఁప నోయు ధ దస్వస్కహిశా.

140

చ. అని కొనియాడి యన్నది మ ధ హానియమంబునఁ దీర్థమాడి బో

రన భవరోగజాడ్యములు ధ గాగఁ దదజ్జ్వల కర్బురాజ్జగం

ధనిచితమారసౌషధము ధ ద్రాని తటస్థితపూజ్యపూజనం

బు నడవెఁ గాశికావిరహ ధ భూరివిపాదము సాదమొదగఁ.

141

వ. ఇవ్విధంబునఁ ద్రిభువనపవిత్రీకరణ సమర్థ చరిత్రంబగు
సయ్యుదధి కళత్రంబున ససతీచాతుర్యంజై యంచిత కృత్యంబు లాచరిం

చినీవారముప్పిం బ చవారంబులుండి తద్దానిపూరంబు వినిర్ణమించి
మించుఁబోడియునుగ దానును బంచాక్షరీ గుహా హర్యక్షంబగు

విగూపాక్షు నక్షత్రజు దాతౌయజీవిభు వళతిమయాఖి రేఖామ
కుటు భుక్కుఁకిమాత్ర విద్రావితి పురసిశాటు హేమనూట నివాసు

వాసుకినలయు వలయు జెఁగునం బ స్తుఁచి సమస్త కలుషనిరసనల
లితమూర్తియై చనిచని ముందట సమదమణికందళ డంతురంబయి

మహిమందగమన క్షేపకంధకంబునుం బోలె సుత్రాలంబగు స్వామిశైలం
బు నధిరోహణంబుచేసి యక్కుఁధవమ్మునందు.

142

క. మణ్ముఖు శిఖసంతప్తహి

రణ్మయనిభవన్తుఁ గేకి ధ రాఢ్యజు గొలిచెన్

షాణ్మాతురుఁ దపసి తురా

షాణ్ముససుఖదప్రభావు ధ సతియుం దానున్.

143

క. కొలిచి నుతించెం గొంచా

చలవిదళననిపుణులు హు ధ సారు గుమారున్

గలశేసుతుండుం బలుకుల

మొలకలు పుష్పోపహార ధ ములచెలు వొసఁగఁ.

144

నీ. కావు కా వనుట ర ♦ క్కనులమూడనెకాని
 ననిచె నీయెడ సింహ ♦ నాదవిహృతి
 పాత్తులు తొలువేలు ♦ వలగంట్లనేకాని
 హత్తై నిమేన వ ♦ జాంగిజోడు
 వసవల్పు డైత్యుల ♦ వ్రొయ్యగుండెనెకాని
 నినుఁగ పె వీరచం ♦ దనపుఁదావి
 యంగుఁచిరవ్వణం ♦ బనురులందానెకాని
 గెలుపుజిదము మోఁ ♦ నిలిచె నీకు

గీ. నీవు తలమావి వీడని ♦ నినువువయసు
 నాఁడె జేజీలదళవాయి ♦ నాయఁడరపుఁ
 బట్టమాన నిల్చి తారకు ♦ గిట్టిపోఁ
 తొరిఁగి తోఁచునుఁదించు ♦ తఱి మహాత్మ్య.

145

ఉ. అహతకోతి హృత్వస్తి ♦ ధాఁదోహృత్తి ని స
 శక్తి కుగ్గి బాఁబలు ♦ శక్తికి డగు
 ఘనవివృద్ధి బేప్ప ♦ గర్వించుటలు నీకు
 శిఖికి సత్ప్రతాప ♦ శిఖికి సమను.

146

వ. అని యమ్మునిమలదక్కవర్తి మోఁగియు గాత్తి కేయుఁడాత్రి
 తార్తిచారుఁడనియును, శరవణాభవుఁడు పరమపురుషార్థ పవ్రణు
 డనియును. మహాసేనుఁడు దీనజనమందారుఁడనియును, శశ్వద్బాలుం
 కృపావిశాలుఁడనియును, షడాననుఁడు కీడువలఁగ బాచి ప్రోచుప్రోడ
 యనియును నీలదంష్ట్రుండు జయసీలాభంబునకు మూలంబని
 యును, గాంగేయుఁడు పెన్ని ధాసందనియును, గుక్కుట
 ధ్యజుండు మొక్కుటకుం దగిన వేల్పునియును, బ్రహ్మగర్భుఁడు
 నిర్భరబ్రహ్మవిద్యోప దేశ దేశికుండునియును, విశాఖుఁడు కుశాగ్ర
 బుద్ధి యనియును, సుబ్రహ్మణ్యుం డడభింగణరత్నఖనియనియును

శిఖివాహనుండు సాధుసఖుండనియును, పార్వతీచందనుండు సచ్చిదానందుండనియును, బాహులేయుండు మోహమహీధరచ్యూహ మేఘువాహనుండనియును తారకారాతియకారణసుకృతి యనియును, శక్తిధరుండు భుక్తి ముక్తి కరుండనియును స్వామి యోగక్షేమసూమియనియును, స్కానండు జగత్సందోహోవనపరిస్పూదుండనియును, గొంచదారణుండు పంచవద నాపరావతారుండనియును, గుళుండు నిరవగ్రహశు భావహుండనియును, గునూరుండు మరచమూసముద్ధరణనిర్వికారుండనియును, మాణాతుండు తురామాఙ్ముఖసుఖప్రేమండనియును, బ్రహ్మదరిసమగ్న మనస్కుడై యగ్నిభవు బ్రహ్మశివీయసాదృబగు తదీయ ప్రసాదంబువహసి కతిపయదివసంబు లుచితగతిగడపి తద్విరచితమహాస్కాండ గ్రంథసందర్శింబునం బూర్వభాగంబు విని తదాశ యావబోధ సుధాధునీ వినిమజ్జనంబునం గాశివియోగ జనితక్లేశంబు దీసివైచి యందలియుత్తరభాగంబున. 147

సీ. మిన్నేటిపాటియు ♦ బెన్నయున్నతియు వి

పాశవాసియుఁ జూద్రీ ♦ భాగచేగ

యును శంకవతిమూతి ♦ యును వేత్సిననీచరి

త్రేము బాహుకమునారి ♦ తియును గృష్ణ

వేణీమగ్నాభి ♦ వృష్ణులు గావేరి

నియుఁ గపిశలీ ♦ లావిభవము

పంచరీమూటావా ♦ రైభిసంబును భవ

నాశనిక్లేశని ♦ రామకృతియుఁ

గీ. మంగభద్రప్రసంగము ♦ త్తుంగభద్ర

రాజరాజిల్లుగౌతమి ♦ యోజ మరియు

వార్త కెక్కినతీర్థప్రీ ♦ వర్తనములు

స్వామి వినిపించె వింధ్యసం ♦ స్తంభయితకు.

క. ఆకుంభజతోమఱియుం

గేకిధ్వజుడనియె మాని ♦ కేసర విను మిం
 కేకధ వినియెదు సకలము
 నీ కెఱిగించితినె తా ధు ♦ సీచరితంబుల్.

149

క. ఈ గంగాదికత్తిరము

లీగంగా వు దమస ♦ బుద్ధాంబువులన్
 దోగెడు వారల గనగనం
 గాగెడు సంగారసింధు ♦ కల్లోలమునన్.

150

క. వి: ధక్షేత్రచరిత్రలు

వినిధసుపర్వానుభావ ♦ విలసనములు దీ
 ర్థవిశేషశ్రవణము తఱి
 జెవికిం జవియొసఁగెనే వి ♦ శిష్టవిచారా.

151

చ. అనుడు సగస్తుడిట్లనియె ♦ హైమవతీసుతుతోడ నోడిస

న్ముని లలరంగ నోయనఘ ♦ మూర్తి సమస్త ముగ్ధింగు జేసిమి
 చినబలువేల్పు దీర్ఘమును ♦ క్షేత్రము నొక్కడఁ గూడియుండెనే
 ని నిరుపమాదృతిదెలిసి ♦ నిపు మమాం గురుణింపఁ గాడగున్

152

క. అని పలుకుకలశభవముఖ

మునిజనముల ప్రశ్నవాక్య ♦ ములు విని పురభి
 త్తనయుఁడు తత్త్రివిధము నొ
 క్క నెలం గుమిగూడి యునికి ♦ గనజాలమికిన్.

153

వ. ముహూర్త మాశ్రావించారవోలూఠా నిజస్వాతుండై యీ

యాశ్రమవిశ్రాంతులం గూర్చి యిట్లనియె.

154

క. ఏతత్త్రితయము నొకచో

భూతలమున మేళవించి ♦ పాగఱ్ఱాండుట మ

చేత్తోగతిదోషను సము

పేతావృత్తిముకురకుక్షి ♦ నిభమును బాలెన్. 155

గీ. చిత్తమాశ్చర్యరసమున ♦ జొత్తిలంగఁ
జేయు నీసశ్శ మక్షిక్ ♦ డ్డేయుచేత
నిందుభరుచేత హరుచేత ♦ నెఱుగఁపలయు
రంఘ పోదము మునులార! ♦ రజతగిరికి.

156

క. పొడమిససదేహంబులఁ

జడిసిన మందేహులం బ్ర ♦ సన్నులఁ జేయన్
మృషునకుఁ బని గావున మన
మడిగినయర్థంబు నతఁడ ♦ యాదేశించున్.

157

క. అనికృతనిశ్చయమతి స

న్యునులంగొని రజతశైల ♦ మున కేగఁదలఁ
చిసగుహః బొగడెమక్తియబో

రస మోసెఁ బ్రయ ణభేరి కి వ్రసభారభటిన్.

158

ఉ. ఆసమయంబునన్ ధృతని కి జాయుఁడు లాధృతభూషణు ల్మఱుఁ
ల్లాసలసమృఘు ల్వివిధ శ్ర లాంఛనలక్షితులాసు గాన్వయ
తానకరుల్ విమానగులు ♦ నైసతవీరులు తారకారిపె
న్మోసలమోలనిల్చినక కి మప్పవి శిఘ్నులమూడువొట్టున్. 159

మ. వసితప్రక్రియ నల్లెఱుగుగులెఁగన్ బ్రహ్మననైష్యశో
భసమునైకొని బ్రహ్మగర్భుఁడు నహ శ్ర త్పల్వాణకల్యాగామై
ఘనగర్జ సుకిలించువారువము నెక్కన్ ♦ బోవుచోబచ్చెసం
జనితాశాకరికర్ణసంజ్వరభ రాం ♦ చత్తుంచు కీర్ధానముల్. 160

సీ. ఆటకుమెచ్చి బఁ లారి యీగొనుమరు

త్ఫలమిది యన బర్హర్థ ♦ భార మమర

హరుఁ గుత్తుకన కాక ♦ శిరసునఁ బోలఁ దా

ల్చినజటాచ్చటలీల ♦ శిఖ వెలుంగ

క్షీతిశిరోభూషావి ♦ శేషనిర్మితికిఁ బా
 ల్పడు పడియచ్చుల శ్ ట్లడుగులు దగ
 ధాతృవాహము భుక్తిఁ ♦ దానభ్యసింప బి
 సము మ్రింగుభంగి ద ♦ ప్రసానిగ్రిలఁ

161

గీ. గంతగంభీర నినదంబు ♦ ఖచరయువతి
 గానవిద్యకు వడ్డసం ♦ ధానమొసఁగ
 నెసఁగు దెలికన్ను గోనల ♦ యెక్కిరింప
 నెక్కె బలుకొండఁ దూటువో ♦ నేయుమేటి

క. అది సజ్జస్యందనమై
 మదకరియై తత్తదుచిత ♦ సూర్గంబుల నే
 ర్పదవ నొకకొంతచని పా
 రదని భశుభమూర్తి నశ్వ ♦ రత్నంబగుఁచెన్.

162

క. శితికంఠ సుతుండు ఖచర
 స్తుతుండై యాయచ్చూపు ♦ తురికి న్నాస్కం
 దిత శౌరితక ప్లుత శే
 చిత వల్లిత గతులఁ దూటు ♦ చేసిన సుతియున్.

163

క. మురళిఁ గొనియు రవణమునకై
 బరువడి గోమూర్తికాది ♦ భంగజ్యోలఁ గిహాఁ
 గెరలి చతుర్విధధావిత
 పరిపాటిపాటవమునఁ ♦ బతి మెప్పించెన్.

164

సీ. బలుపాఁడుతలచుట్ట ♦ లలవరించినవారు
 లేతచందురులఁ దా ♦ లించినవారు
 పునుకతమ్మంటులఁ ♦ బాలుచువీనులవారు
 నొసలమిక్కిలిచూపు ♦ లెసఁగువారు

భూదంపారగ మేన * బూదీబూసినవారు

తీముఖాస్త్రములు కేల * దిప్సవారు

పులితోలుహంబట్టు * పుట్టముల్లవారు

కొమ్ముతేజలనెక్కి * గునియువారు

గీ. ఘోరతపముల హరు దక్కఁ * గొన్నవారు

కరటిదైతేయకుంభము * క్రాలలము

హ్నః ధిభుజమధ్యముల వారు * దారయశులు

ప్రమథవీరులు గొల్చి రా * బాహులేయు.

165

శా. ఊడీకేణుకృతంబు లంజనరజో * గుచ్ఛాసిత్రాబుల్ తమ

క్రేణుల్ దూషిత పూషభీషణగతిఁ * బృగభించియుందూలె న

క్షేణోత్తంభీతంక్తి భృద్భుజిర * స్సిమాకిరీటస్ఫుట

నాణిక్యాతప కల్లనస్తబిసా * మగోహృతాంబులె.

166

క. స్మర ధిశి లిటిదిజునమా

న రవి సుధా సలీల ముగ * సత్కౌశి

సురమృత్యుజ్వలనలగు

సురవేశ్యలు గొలిచి కపుఁ * సుబహ్మిష్యున్.

167

క. దైవతభటభుజశిఖర

వ్యాకల్లన్న వకృపాణ * వల్లిక లలరెన్

దైవపదవారినిధిసలి

లావిష్కృతవిషమహీమ * హ్నః ర్షులు వోలెన్.

168

క. నయనతీభాగవృతహం

నయతంబుగ సాధ్యసతులు * చల్లినరాజల్

నయనాయుధతన యాయుధ

చయలతికావళులఁ గుసుమ * సమత సహించెన్.

169

గీ. వివిధదివిషద్యధూముక్త † దివిజవిటపి
 కుసుమ కేసర లసదంస † కూటుడగుచు
 వేల్పుబడవాలు కడువాలు † విపీయబడిన
 కందమునబొల్చుదుర్లకం † ఖాణ మనఁగ 170

గీ. విబుధమధు రా ధ రా భుజా † వీజ్యమాన
 విమలచామరబహుసహ † స్రములు వొలిచె
 స్వామియిరుగడఁ బుష్పవ † ములఁ దలఁకి
 సురవిమానమరాళము † లైరలె ననఁగ. 171

గీ. స్వామిమలనుండి రాజతా † చలముదాఁక
 సేతువెత్తినగతి మఘా † సేససేన
 గోదసీరంధ్రసీరంధ్ర † చూప యగుచు
 నడచె గిరి సింధు ననస్మృతి † పుడమి నడఁగ. 172

ఉ. పుట్టిన మోములై శిఖర † ముత్సైలుగొన నితఁ బుముడలి
 గట్టినకృత్తియై నిలిక † కాననశేఖ దీనిన్ బోనఁజూ
 వట్టిన విశ్వమై వెలుఁగు † పొణివలం బలంక నిఁసుడ
 వట్టికిఁగా నిపించినపు † భం గలఁ ధౌతనగ బు దోదీన్. 173

క. జైవాత్మకబింబము నిజ
 జీవాతువుఁ గాంచి ప్రాప్త † జీవము లగుచున్
 జీవంజీవము లలరెను
 భావంబున బాహులేయు † బలములుపొదలెన్ 174

గీ. పద్మరాగ మణీమయ † సాదలభి
 స్ఫురిత నైరిక శిఖరచం † చూసమ్మధి
 గంధవతియను నొక్కపం † కజమునడుమ
 మించునక్కొండ కొదమరా † యుచఁబోలి. 175

గీ. నీలగళవాహ ర్మిఖాఖ † నిత్రీనిహతి
 నింగి కెగసిన వెండిరానేల † దుమ్ము

ప్రాంతవర్షిష్ణు సపర్షి ♦ పరివృక్షులకు
 నౌసంగు నిర్వృత్తు భసితవి ♦ లసితమచట. 176

వ. ఇట్లు నిజబల నిఖలనిరీక్షణ నిస్తంద్రీ చంద్రీకాశీ.ంబగు
 నగ్గట్టుతేసి వైమానికసేనాని మాసధనుడగు నధికుండు నిజపురు
 మాకారంబుమంబోలె నధిరోహించి. 177

క. వాహనము డిగి గగనచర
 వాహినిఁ దత్కుధరసనిధ ♦ వనవిహరణకాం
 క్షూహూతహృదయ నటనట
 యోహో! నిలుమనుచు నిలిపి ♦ యుల్లంబలరఁ. 178

ఉ. ఆరవి వాలఖల్యయుతుఁ ♦ డైవిధుగర్భముఁ దూతెనోయనన్
 దారకవైరి సంయమి క ♦ దంబయుతంబుగ నేగుడెంచిము
 క్కారుచిరుంద్రీమైన వసు ♦ ధారధుగేహము జొచ్చునట్లు మా
 కాశీయునిష్కుటూతరవిహార ముమాన్వీతుఁడు డైయెనర్సగఁ 179

గీ. ముదిరోద్వ్యాస ఘోల నా ♦ నగదవిధవ
 మవధరించెడు తాగా వి ♦ ట్లాగ్ధమాళి
 జిన్నుగుత్తుల విరులబూ ♦ జించుటకునొ
 యాఱుముతువులు సన్నిధి ♦ యయ్యెనచట 180

సీ. మరువంపువలపుఁ బ ♦ ల్కాఱు కోలి కోలి కఁ
 మాల్చి యూరక మేను ♦ మఱచుగొన్ని
 యరవిచ్చు తెలి మెల్ల ♦ విరులుమూతలుసాచి
 పొదిగూడి తెక్కల ♦ బాదువుఁ గొన్ని
 గురువింద పూ దేనె ♦ పెరలకై తమలోన
 బాత్తువోవక సారెఁ ♦ బోరుగొన్ని
 పక్కంబులగుదాక ♦ బాటించు మల్లికా
 కలికానికాయంబు ♦ గాచుఁగొన్ని

గీ. భోగివశమైనగేదంగి ♦ పూవునకును
 నగచు మది గొన్ని బంధుజీ ♦ వకలతాంత
 గుచ్చములగోన నొకకొన్ని ♦ కొలువుసేయు
 దేలు లఖలర్తు మయనసి ♦ వాటింగమి. 181

గీ. పూవుదేనియఁ దడిసిన ♦ మావిచిగురు
 మీఁద నంటి చరించుతు ♦ మ్రోద దలిర్పు
 సమయహాఙయు మసి నెయ్యి ♦ సమరి వరుమ
 తుప్రవో దోమునీలంపు ♦ చునుక యనగ. 182

గీ. గంధవిరహితమనుబుద్ధి ♦ గనక తేటి
 నూతి విచ్చినమోహగు ♦ మొగ్గంగగిలి
 సౌరభాకాక్షఁ జొచ్చి చె ♦ న్నా రెగీర
 తు-వనశస్త్రున కశేఱు ♦ వంకఁజూతె. 183

క. భూత కనకలిసంకల
 దెలెను చుట్టెనుకది ♦ డ్భి కచుట్టుక
 దిగును నలి యనుభవమనరుఁ
 జార దతిగోభాఙబుద్ధిసా ♦ మృగయుకీ యక. 184

క. పలువదికొమ్మది రూపం
 బలుగొనియున్ బుష్పగంధఁములు మోవగలే
 కలిసియుఁ దెప్పెరలాసం
 బలునులు యునజనము మేని ♦ పలుచనిచెమటల్. 185

చ. విమలమయాఖి రేఖయు న ♦ నీనతరోత్పల పత్రమున్ బ్రవా
 శమణియు నొక్కతీవియ బ ♦ లాదృశి దాలైనటద్ద వించు వి
 భ్రామశిథిలాంగియయ్యుఁ గుచ ♦ భార నితంబ కపోల గోపన
 క్రమకలన కులాత్మయయి ♦ కన్నులనీశు నదల్చెగోరియన్. 186

గీ. ప్రాన్త పేణ్య పయోధర ♦ పటలిచేత
 గాడ్పు నీహరికర రేఖి ♦ గప్పుకరణి

ధరణిధర కార్ముకుడు శైల ♦ తనయఁబొడవె

బచ్చడంబునఁబొల్చుపూ ♦ బచ్చడమున.

187

చ. సోమపుపరాగఘృష్టి మొగ ♦ నున్ శ్రమవారిని మేనుభానుదీ

త్తి దవులపొచ్చు జగ్గడలు ♦ దేజముదాల్పెనెకాని యొప్పుగుం

దదు నగపుత్రికప్లు భసి ♦ తంబున వర్షముచేత నగ్నివైఁ

గమరుట నద్దమున్ లతయు ♦ గాంచనకుంభములుఁ బెడంకునే, 188

మ బొమలెక్కించిన విల్లునంచు నునుజూ ♦ పుల్పుంచలాచంచల

కమ్ర రేఖన్నిగిడింప శాతవిశిఖా ♦ ఘంబుల్ మెయిన్నించునె

య్యమున స్వల్కఁగ నల్కమీఁకచటలు ♦ జ్యోఘోషమున్ జేయున

య్యమపాసోంది రతీశ్వరుండు హరుభి ♦ ట్టోడింప నుట్టాడుచున్

చ. చిగురులు దేఁజేసి విరి ♦ చిక్కని చక్క నిపున్వగుత్తులన్

బిగువుచనుంగనంబాదివి ♦ వేల్రెడు చిల్కలఁకొపి తేనియఁ

బాగపినపల్కులంబొగడి ♦ భూతపతిస్వతిమెచ్చజేసె న

య్యగజ తనుద్యమార్చ, వినయానున ♦ యాభినయానుకూలతన్

క. ఈతి పమదవిపేసవి

హారం బనరించి హేమన ♦ గాత్మిజయుం గల

జారి, రవి, శిఖ, నమియుం దూప

చారంబులు సనుడ వలవతి ♦ బస మొనరింకన్.

191

ఉ. నాకవిభూపలోత్కరితి ♦ నచ్చిఖరాశ్రుతమైన యొక్క

ద్వాకరతీర కేళికనకాగ్ని ను ♦ ఖస్థిసండునంత బు

జీకృత తారహారం గ ♦ శేషవిభు మఘసంఘ్రికి న్నమో

వాకమొనర్చి యిట్లను వా కలకంఠ సమంజసోక్తులన్. 192

సీ. విజ్ఞానమయమహా శాస్త్ర యోసర్వజ్ఞ

స్మార్థింతు నిన్నొక్క యర్థమేను

నిర్వాణఫలదమై శ్రీకరున్కిప్పటైన
 క్షేత్రీబు దేవతా శ్రీ సింధుముఖ్య
 తీర్థంబుల జయించు శ్రీ తీర్థంబునత్యుత్క-
 టప్రభావంబుల శ్రీ వీప్రమైన
 దైవతంబునుగూడి శ్రీ దర్శనస్నానపూ
 జనములఁ గలువ భం శ్రీ జనమొసర్పఁ

గీ. జ లు నిమ్మాడు నొకచోట శ్రీ మేళించి
 యుండునో? కాక వేర్పడి | యుండునొక్కొ?
 దీనిచందంబు సకలంబుఁ శ్రీ జేట పడగఁ
 హృదయగమ్యంబుచేసి న శ్రీ న్నేలుమనుడు 193

మ లవలీపల్లవ పాండరంబులగుగ శ్రీ ల్లక్ష్మణులం జందికా
 లవలీలం దరహాస మింపెసగ గే శ్రీ లం వైళి మగ్గోలచే
 లవరీతిం గొన్ని తెచ్చి ంకకదళా శ్రీ లంకారముంజేసిబా
 లవిధూత్తంసుఁపల్కమా ధవకభాశ్లాఘాసుఖాసక్తుండై 194

క. కించిద్వలగ్న మిక్కిలి
 మంచది సేప్రశ్నమిది స శ్రీ మర్మిముగా చీ
 న్నించెద ననునాలోనన
 కంచుకు లరుదెంచి ఘటత ‡ కిరికిసలయుతై 195

క, దెవ! యగస్త్యదికముని
 సేవితుండై వచ్చినాడు శ్రీ సేనాని భవ
 త్సేవార్థి యగుచు సతడిట
 రావచ్చునో? యనుడు రాగ శ్రీ రసభంతమర్తి 196

వ. దేవీసహితుండై యద్దేవ దేవుండు తదాగమనం బనుమతించు
 టయు వల్లెయని సౌవిదల్లనికరంబు నిజకరంబులం బుత్తడిబెత్తంబు
 ంబురుహచుంబిత తరుణతరణి కిరణంబులం బురణింప మరలివఱది

శరవణప్రభవునకు భవాసీఠి యనుగ్రహించుటం దెలియ విన్నవించు
టయు నతండు.

197

సీ. వీడియంబెదలించి ♦ విధురత్ను కనకాలు

కాంచితాంబువు పుక్కి ♦ లించి యునుసి
యుదిరిబంగరువ్రాత ♦ సోంబట్టుబలెవాటు
నడలించి వెసగటి ♦ స్థిలినిజుట్టి
యనుయాయి పృథుకహా ♦ స్తాంతరస్యస్తోప
దోచితార్థము తా నె ♦ యుద్వహించి
యంగుళీసంజ్ఞ సం ♦ యమలం బ్రత్యేకంబు
మునుమున్ను లోనికె ♦ మునోసన్ని

గీ. ద్వారపార్శ్వస్థవేదికా ♦ నలులజరిత

రక్షీనర్గంబు టంకియా ♦ రభటిసరలు
నలయమకుబాదికంబుగ ♦ నిలిచి మ్రోక్క
నగవ్రజూపులజూచుచు ♦ నగరుసాచ్చి.

198

ఉ. వచ్చి పయోజపత్రముల ♦ వ్రాతెమతు న్మృదదోమ్మిమూఱలన్
దచ్చససేయచున్ చిత్రప ♦ దంబులఁగొకటులంట దర్శనం
బిచ్చుటమన్నుగాని నులి ♦ యించుచు మ్రోక్కడు, గేలుసాచివే
గుచ్చి కవుంగలించి వలి ♦ గుబ్బలిపట్టియు వాఱదాలుపున్. 199

తే. సమ్మదాసులు కనుగనఁ ♦ గ్రమ్ముదేర
నాటుమోమ లబాలు ని ♦ జాంతరమున
నిలుప నతడొప్పె రోహిణీ ♦ జలజవిమత
మధ్యమున నున్న తారాకు ♦ మారుబోతె.

200

క. నిటలాక్షువలన నప్పుడు

ఘటసంభవముఖ్యమునులు గని రెంత్లయు ము

చ్చటఁ బిలిచి పీటయిడియు

త్కటకృపతో నొసఁగుపరమ ♦ గౌరవమంతకా.

201

సీ. అలవోక కినకాది ♦ నెలయుచో విడిగిన

హావరా హముదగట్ట) ♦ సవతరించె

నెద్ది మున్నవగుజి ♦ యిసుకగా నేలల.

బరియించు గొప్పర్వి ♦ పరిబృహసకుం

బితాస్వసకు నెద్ది ♦ చేమాన నెద్ది న

చ్చుభాంతకామనీ ♦ సురతనేద

మపనయింపఁగజాలెఁ దపవాసరంబుల

నంచయై గరుడంచ ♦ లాసీలముల

గీ. నెద్ది పొప్పించె నానేచ ♦ రేంకొగలుపు

గొన్నతారకునకు నాని ♦ గుఱులుడు నానిమ

తెచ్చె తానెద్ది యమ్మాత్య ♦ మిచ్చెనవల

సుతకు శితికంధరునకు ని ♦ చుట్టయునలరీ

202

చ. హరుండు శిరింబునం జెనిఁ గ ♦ బాంబునహంబున దాల్చుఁబుట్టికాం

కురపరభాగమై యురగ ♦ కుఱులు మైస్ఫటికాక్షసూత్రీమై

గిరిజ కచాభిఁ గర్ణమిజఁ ♦ గేల వహింపఁ బ్రసూన బులికా

కరిరదపత్ర) విభ్రమగు ♦ కంబులునై మణి యల్లసిల్లుచున్, 103

వ. వెంశియు నక్కొండ రాచూలియు భూషణరశుఱుడనుం డెందం

బుల నెద్ది యభిలసించిరయ్యెసూపూబు లాపరమరత్నంబు ధరియించిత

దాదరణ చరితార్థంబయ్యెనంత.

204

క. మత్సామీప్యమునకు నీ

సత్సంయమివరులు వీపుఁ ♦ జనుదెంచుట కొ

వత్సా యెయ్యదికతమని

వాత్సల్యము గదుర పంచ ♦ వదనుడు పలుకన్. 205

నీ. తనతండ్రిఁ బలుకుఁ గాఁగి ♦ చ నిఘాదనుడు చంద్ర

పరిపన్నిరుక్తసి ♦ రరుహముకుఁ

భాతి మోడుపుఁ గేలు ♦ పాలాగ్రవీధిక

విలసిల్లియలర నో ♦ వృషభగమన

నాపేర స్కాందంబు నా దగునొకపురా

ణము నీనుకరుణ క ♦ లిమి రచించి

యిమ్మానీనులకెల్ల ♦ నెరిగింప నంచు వీ

రలు సురక్షేత్రీ తీ ♦ ర్థములకథలు

గీ. చాల విని వినిసర్వాతి ర్ణా యైవ

దేవుఁడనియు నటునాటి ర్ణీ మేని

యట్టినుజ్జీత మేని నో ర్ణో వనర్ణ

నాఁయులని నొకొప్పు తన నుక కనిన.

206

చ నొక్కప్పుఁ యిట్లును నొకొక్కటి యైవఁ గలుగు మహాభాగ

వారు మునీముఖాసానములు నొకొక్కటి యున్నవని.

207

క. నీనలనన కవిముట్టిన

దైవత మహిమయుఁ గా న్నేత్రీ ర్ణ తత్వము తీర్ణ

శ్రీవిభవముఁ గుఱియొర్ణము

ధా. మృత్యుతిగాఁగ వినుట ర్ణ ముద మొనవనీ.

208

ఉ. ఈకలశోద్భవప్రముఖు ర్ణ లేనును నచ్చితి మీహితార్థల

క్షీకర నీని మారునెతి ర్ణ గింపు మనంబున నున్నసంయో

ప్రేకము మానిపింపు కృప ర్ణ దేలెడుచూపుల జూడుమన్నదా

రాకమనార్గమాళి మధు ర్ణ రంబు ప్రయంబును గాగ నిట్లనున్

209

మ, మమునీయర్థమ వేడుచున్నయది యు మ్మన్నాత్ర యోపుత్రీయీ

యుమకు న్నికు నెఱుంగఁజెప్పెద వినుం ర్ణ మాహించియేతచ్చరి

త్రము సర్వంబు కరోదరస్ఫటికర శ్ర త్నశ్రీబ్రాహ్మిణింపగో
వ్యముసేయందగు దీనివిన్నపిదపఁ శ్ర బ్రాణంబుగా,జూచుచుఁ . 110

గీ. శరమతికి నాస్తి కునకు బా శ్ర పండునకును
గర్మముగుఱించి యాచించు శ్ర గర్హితునకు
నీపరమగోప్య మోపుత్ర) శ్ర యోపురంభి)
తప్పిదారియు నెరిగింపఁ శ్ర దగవుగాదు. 211

క. అని నిజతనూభవునకును
దనమగువకు దీర్ఘదైవ శ్ర తక్షేత్రములా
క్క నెలవునన భువనత్రయి
వినుతి గనుట చెలుప గడగి శ్ర విధునశాఖి మదిన్. 212

సీ. వెడదకన్నులవాని శ్ర వెయినామములవాని
వేతల వలపించు శ్ర వెరవునా
చిక్కనూకటివాని శ్ర జన్నినవ్వలవాని
చెరివిన మంచి పి శ్ర చియమువాని
బులుగుతత్తడివాని శ్ర బొడవుల తుదవాని
బొక్కిట వెలిదమ్మి శ్ర పూవువాని
మినుకుటూర్పులవాని శ్ర మిసిమిమేతలవాని
మెఱుగు జామ్యచాయ శ్ర మేనివాని

దీ. దిస్స మొలవాని బసిఁ గానఁ శ్ర ద్రిప్పువాని
మురళి గలవాని ముష్టిక శ్ర మురువువాని
కర్మలధీగుండలఁచి త శ్ర ద్విపులమహిమ
నొడువుఁ బ్రామట్టికీనీడ శ్ర విడిదిపోడి. 213

శా సార చారవిచార చారణవధూసం శ్ర స్తూయమాన పృథా
ధారోదారవిహార హారసుషమా శ్ర ధన్యస్ఫురతీర్తిక

యృ - లంకృ తదిక్క! దిక్కరికలా ♦ భోగస్ఫురద్బాహుశా
ఖారారజ్యదశేష భూభరణద ♦ యో! దక్షజ్యవైభవా! 214

క. నారాయణపదసేవా

పారాయణ! బంధులోక ♦ పాలనదీక్షా

ప్రారంభ! కల్పభూరుహా!

భారత రామాయణాది ♦ పరమార్థజ్ఞా!

215

మాలిని. సకల సుసన వర్యా! ♦ శాంభవాహార్యధైర్యా!

సుకవివినుతకీర్తి! ♦ శుద్ధతత్వ ప్రకీర్తి!

ముకురనిభ కపోలా! ♦ ముగ్ధలక్ష్మీ విశాలా!

కకుబధిప సమానా! ♦ కారవశీనిధానా!

216

గద్య

ఇది శ్రీమత్పురాణపదనాథ నిరవధిక పరిపాక

పరిచిత సరసకవితానాథ రామకృష్ణ

కవినాథ ప్రణీతంబయిన పాండు

రంగ మహాత్మ్యంబను

పరమభాగవతచరిత్రం

బునండు బద్ధ

మాశ్వాసమా.

శ్రీ ర సు

పాండురంగమహాత్మ్యము

ద్వితీయాశ్వాసము.

క. శ్రీదయితచరణసేవా

ప్రాదుర్భవదఖలవిభవ ♦ భాసుర! సరసా
హృదక వితరణవిద్యా
వేదీరామానుజుల ♦ వేదానీశా!

1

న. ఆక్షంపు మనోకన్ఠకు డెలండు సమమార బునాం నంద
న మాళింగనుంగని||

2

సీ. శైలజ! విను విను ♦ పట్కం! కరవీర

కుశపల్లవంబులం ♦ గొమరుమిగులు
ఘర్షవీరానది ♦ గలసె నెచ్చట నట్టి
భైమిదక్షిణతీర ♦ భాగమునకు
యోజనంబున సమ ♦ స్తోన్వతంబగుత్పర్
మును క్షేత్రమును జాలం ♦ బొగనువశయుం
శాండరీకములన ♦ భాసిల్లు నచట న
ద్రేవతోత్తముడు ల ♦ క్షీపరుండు

గీ. భక్తరక్షణదాక్షిణ్య ♦ సక్తబుద్ధి
యఖలనిగమాఘుగిరిగుహ ♦ హరివృషకము
పాండురంగండు సాకృతి ♦ బ్రహ్మలీల
నిలిచియున్నాడు భువనవ ♦ స్థితవిభాతి.

3

వ. ఆదికల్పాబునందలి పను నెనిమిదవ ద్వాపరంబుకడకందువ శతానందాది బృందారక సుదోహ శిరశ్శిఖరముణి గణమయూ ఖచ్చటాగోప మహానీయచరణ నఖరశిఖరుండగు పుండరీకాక్షుండు పాండురంగాహ్వయంబునం బూడరీకుండును నొక్కభూసుర పుండ రీకునకు బ్రత్యక్షుడై భక్తపక్షపాతంబున దక్షేత్రతీర్థంబులకుఁ జాండ రీకంబులను నామకల్పనంబు నాచరించి యూచతుర్భుజుండు నేడు న చ్చోటనున్నవాడు అవ్వెన్నునిచరిత్రంబుమీకు శోత్రోరసాయనంబు చేసెద వినుండు. ఇది మీ యిద్దఱి ప్రశ్నంబులకు నుత్తరంబయ్యెడునని మృషుండు మునిసన్నిధానంబునఁ గుమారుడు వినుకొన గిరి కుమారిం గటాక్షించి దాక్షిణ్యంబు లగు సక్షర విక్షే పంబు లొలయనిట్లనియె.

4

చ. అలికులవేణి విన్మూరచి ♦ తాళలపుణ్య డగణ్యగణ్యుఁ డి త్యలఘువివేక పాకఖని ♦ యార్యజనస్తననీయచర్యుండు జ్వలగుణరత్నరత్ననిధి ♦ సత్య, ద యార్జున, శాంతి దాంభి మాం సలగతి పుండరీకుండను ♦ సన్ననిపొల్పు నొకండు పెంపునన్. 5

సీ. చలిచీను కేనియు ♦ జాఁ దొక్క శంకించు
 బుకుంఁ డెన్నఁడు మృణా ♦ భౌషణములు
 కలుషస్మతు లున్న ♦ పోలముచొత్త జనండు
 నిలిచి కుబ్బుడు లేలు ♦ కలగెడాత్మి
 దలయెత్తిచూడఁ డె ♦ న్వలన బరస్త్రీల
 ప్రకర బువడఁ డెట్టి ♦ దన్దరుటల
 నొరులసంపదకునై ♦ యుపతపింపడు లోన
 నిందింప డెంతటి ♦ నీచునైన

గీ. మిన్నకయ చూడఁ డాఁది ♦ గన్నకడుపు
 సర్వభూతదయోదయో ♦ తనవ మొనర్పు

నిగమఘంటాపథ్నేకాధ్వ ధ నీనబుద్ధి

బ్రహ్మవిద్యానవద్యండు ధ బ్రాహ్మణుండు.

6

చ. హరిహయదేశి కాభుడగు ధ నమ్మహిదైవతమాళియంను బం
గురువునకుఁ మృగీమదను ధ గంధము సంభిలుఖాతి సంబుజీ^క
దరచరణారవిదసత ధ తస్మైతిలోలుపయైన బుద్ధియుఁ
బరిణతిఁగాంచె సంపదల ధ పై మరియుంజనియించు సంపదల్.

7

సీ. మొదలఁ గామకోధ ధ ముల బరాబరిచేసి

సత్యవాష్ట్యయమంబు ధ సగ్రహించి

సాత్వికస్వల్పభో ధ జనలబ్ధి గ్రోవ్యాగి

యంగష్టకాశక్తి ధ హవణుకలచి

తరిచి ముప్పదిరెం.ఘ ధ తత్త్వంబులూహించి

మది సత్యసంపద ధ మస్తరించి

తేలిసి ముద్రాసనం ధ బుల మేనిఁ బనిగొని

పాపపూరుషుఁబటా ధ పంచచేసి

గీ. యతఁడు మూలాలవాలగ ధ హ్వరికరఁచి

కుండలీస్థాన గోక్షణ ధ కులకళాప

తత్త్వదర్శన వర్ణాధి ధ దైవతదళ

నిర్ణయంబెంత యంతయు ధ నిజముగాంచి

8

చ. మను హత రాజ యోగముల ధ మర్మమెఱింగి తతర్థసిద్ధి నె
మ్మనము దలిర్చి హృజ్జలజ ధ మండిత మానస షట్పదంబు న
ర్జునరథ భూషణంబు వెలి ధ జూడని నిద్దపునెట్టచూపులన్
మునుకొని చొక్కులోన నిజ ధ మూర్ఖగళత్సుధ సేదజేర్పగన్.

9

మ. శతపతాక్షము శిక్య ధ సఖ్యభృతిచంచస్మృతిన్నాహము
న్నత నాశా ముకుళంబు పూర్ణతరచం ధ ద్రస్తిశ్శముగ్ధాననం

బతసీనూన సవర్ణ వర్ణ మతిసా † మ్యం ఒజ్జనాభంబు శ్రీ
 శ్రీతవత్తంబు మహామహంబు కడుబ † ర్వై దన్మస్మైపేటికక. 10
 సీ. ససకససందనా † ది నిఖిలాంతర్వాణి

హృల్లీనభావంబు † సల్లపెట్టి
 విశ్వంభ రాభాగ † వివిధమూర్త్యుతర
 స్ఫురితానుభావంబు † బుజలువైచి
 శింశుమారాకృతి † స్వీకృతి వైకుంఠ
 పట్కవిహారంబు † జారవిడిచి
 క్షీరోదమధ్యస్థ † లీరత్నసగగుహ
 గర్భనినాసంబు † కమ్మవదలి

గీ. పుండరీకేతీణుడు శి † ఖండిబద్ధి
 మండిత శిఖండకుండు సతా † ఖండలుండు
 పుండరీకుని మానసాం † భోజపీఠ
 మిండ తుమ్మెదయై యుండ † నిండకొలుపు. 11

ఉ. అస్వహమున్ బ్రవృద్ధమగు † సంబుజనాభపదారవిదభ
 క్షిప్వహి కెక్కుచున్ ననుమ † తీసురవశవతాస కెల్లనా
 రు న్వినుతింప బెంపెనంగు † ప్రోగియింపుచు దల్లిదండ్రీ నెం
 దాన్నివిధానుహావతను † దోహద భోజన పూజకామలక. 12

క. హరిభక్తియు గురుభక్తియు
 మరురక్తియుఁ బుటముగాఁగ † యోగీంద్రీ శిఖా
 భరణము ముక్తామయతా
 స్ఫురణము భువనపశ్చస్త † మగ జిగిమిరైక. 13
 సీ. మును మినగుటబట్టి † మునులు వైచినబట్టి
 వలజోలె జిక్కివశా † దలఁ దలిర్ప

వెలితిగాజవిగొన్న ♦ వెన్నముద్దయుబోలె
 శంఖుబు వామహా ♦ స్తముసదసర
 జగదండవహకాల ♦ చక్రభ్రమణహేతు
 దండమై నిజధేను శ్రీ దండ మమర
 సంచిబట్టినపద్మ శ్రీ జా తాండములలీల
 వల కేల గ్రచ్చకా ♦ యలు ఘటిల్లె

గీ. గలయఁబూచిన కల్పవృ ♦ క్షంబుచాయ
 సరస వనపుష్పమాలికా ♦ భరిసమగ్ర
 విగ్రహముతోడ విలసిల్లు ♦ విప్రునెమట
 మందపోయిండ్ర కూరిమి ♦ మానిపండు 15

క. నియమాంతంబున సత్యా
 స్మియూపమతోడచూడఁ ♦ లెనచినయంతె
 ర్షయనము సడలిచి పితృశా
 దయుగార్చాధీనబుద్ధుఁ ♦ దహతహ వెఱుగఁ 15

ఉ. పావన దృగ్విలాసములు శ్రీ బాహ్యగతం బచరించి చంగిళికా
 శ్రీవిభవంబులం బయచ ♦ సేయు మాఖిప్రభిలల్లస్థిలగా
 మైవదలించి పూర్వమగు శ్రీ మట్టును గాడ్పును సాగనిచ్చి పైఁ
 గానలియిట్ల శక్తులన శ్రీ గౌరవదృష్టి బరిగ్రహించుమనఁ. 16

సీ. తనువుతోఁ జరియించు శ్రీ ధర్మదేవతబోలె
 మెలఁపున వనవాటి శ్రీ గలయఁదిరిగి
 గణనమీరిన శార్దూల శ్రీ గుణములు హృదయసం
 పుటి నించుకీయ విరుల శ్రీ బుట్టెఁబెట్టి
 తనకుఁ బవిత్రవ శ్రీ ధనమె కృత్యంబను
 కరణి నూతనకుశో శ్రీ త్కరముఁగూర్చి

యపవర్గఫలసిద్ధి ♦ హదనైన జేపట్టు
 కైవడి బహుఫలో ♦ త్కరములొడిచి

గీ. యోగయాగంబు సలుపుచో | నూర్చిపశువి
 శసనమొనరించుకొనుటకయూప ♦ సమిపిదెచ్చు
 భాతి సమిధలుగొని మహా-శ్ర పాజ్ఞాడతడు
 వచ్చులేబగటికి నిజా ♦ వాసమునకు. 17

క. విహితమతిం బరిచారిక
 సహస్రమయి పితృయుగంబు శ సంభావిచున్
 గృహమేధివతంసము నిజ
 మహిళామణి యప్తీవ ♦ మతి దోష్యడగన్ 18

సీ. ఆసాచి మస్థంబు శ నంబు నూనియంగాంచి
 స తముగా నుద్వృత్తి శ సం భావగు
 లుకి చూపు నభింబు శ సస్వస్థజలమాలం
 దడిచెట్టు శ దుంబు శ నుంబు లొడిచి
 లఘుశోతవసనవ ♦ ల్లనములు గట్టించు
 శివ సార్పు మృకలీల ♦ సునటి విసతి
 చమూత యొససి వేం శ చేయించు లోనికి
 ద్వారావతిగలాతి శ దానె యొసగు

గీ. తెలుపు సంధ్యాసమాధివి శ ధివ్యయుక్తి
 సగ్నివేల్పించు విష్ణు స శ హాస్రీనామ
 పాఠ మొనరించుతటి దోడు శ పడు గుగునకుం
 గవలు వోకుండ బుత్తుడో శ కలువకంటి 19

గీ. చూపుచాలమి వివిధరూ ♦ సోపకరణ
 వితతి దడవాడుజుకునా శ నతి శిరమాన

దాల్చి నిద్దంపుబుద్ధి ద | ధ్రారకుండు
చక్రహస్తార్చనమునకు శ నుపక్రమిండు.

20

సీ. అభిషేక మొనరించు శ నా కాశవాహినీ

జననకారణపాద ♦ జలరుహునకు

వైచు దోమా లియ శ వైజయంతీకాంతి

నలయితవక్షుక శ వాటునకును

గాశేయమప్పించు శ గాంచవమయపట

పల్లవారుణకటి ♦ బంధురునకుఁ

జండనం బలను నీ శ వేందిరాకుచకుంభ

సంగితుంకుమహాకి శ లాంగునకును

సీ. రత్నచూరంబు సాతుని శ రవ్యత్నస్థిన్

కౌస్తుభోదస్పిరభిచాను శ కంధరునకు

ధూపకల్పనమన్నుగా శ వీరబుచ్చు

రౌచ యాతడు త్త్రోక్ష్ణ శ నీకకునకు.

21

క. నిడుదచిగురన డియాకున

నిడి వివిధాన్నములు భూసు శ రేశ్వరుఁడొసంగున

బడిఘంట మొరయ శేయుచు

జపవిధితల్పునకు బూజు శ సంకల్పునకుఁ.

22

క. భూమిసురసూతి సాల

గామశిలావారి కంబు శ గర్భస్థముది

వ్యామోదశ్శితులనీ

కోమలదళ సురభితూబు శ గురునకు నొసగున్.

23

మ. తిగువారాఘన మిల్లనర్చి ధరణి శ దేవాస్వయశ్రీఘ్న డా

మాని కర్పించుట బావసంబులగు శా శ ల్యస్నంబులు స్నేతులుఁ

వరుగుల్ చారులుపప్పు లప్పడములు ♦ న్దాలింపులున్ బూపముల్
 పరమాన్నంబులుఁ బెట్టు నెట్టనభుజి ♦ పం దల్లికిం దండ్రికిన్ 24

వ. ఇట్లు కడువృద్ధులు సిధిలబుద్ధులు నగు జనయిత్రీ జనయిత
 లుగని మని నడుచుచు నడుగులకు మక్షగులొడ్డుచు నడుగునెడఁ
 బులిజున్నేనియుం దెచ్చియిచ్చుచు గొత్తయగు మచ్చికం గచ్చువ
 దలక గోముమెఱసి యోమనగాయలాగా నోముచు గాలోచితంబు
 గా నోములు నోమించుచు నధరామరనందనుండు జగదభినందితుం
 డై యుండి వెడియు. 25

క. పరలోకావాససుఖా

దరపరతం జనినతల్లి ♦ దండుకొలకొసగెన్

గురుభక్తినిగుడుకొడు కతి

కరుణామతి గాగ నస్థి ♦ గయ పిండంబున్ 26

క. ప్రేయసినలన బ్రహ్మోప వి

ధేయమతుల సుతులగాన్ ♦ కీర్త్యైభిత్పాణా

శాయయ్య తదీయంబగు

ప్రాయపు బ్రాహ్మత గొంత ♦ పడమర దిరిగెన్ 27

క. భాషావిభు నిభు డమ్ముని

యీషణదూషణమొనర్చి ♦ యిలుమటచి మదిన్

శేషఫణి శయనుగను నభి

లాషోన్నతి జేయుదప వి ♦ లాధరతనయా 28

సీ. విసిమింతుండునుగాక ♦ వసియించు గుత్తుక

బంటినీటను బుండు ♦ వంటిచలిని

మోముదమ్మికిదేటి ♦ మొత్తమై పొగపర్వ

నేలె గిందల గాగ ♦ వృక్షశాఖ

వేడువెల్లకి తాయ ♦ గూరపండునికోర

కుదర గ్ని గాడ్పుచే ♦ నుజ్జగించు

నేచి యీచెవిగాడ్పు ♦ నాచెవి బోవంగ

నుబ్బిలింగముపోలె ♦ నుండునెండ

గీ. నంత రాయాంధకారంబు ♦ నలమికోనిన

నడచు నిజధైర్య సూర్యోదయంబుచేత

దాసవారిని గుఱిచేసి ♦ తనకుబోడు

నాకు బోదని నమ్మి సు ♦ శ్లోకుడతను

29

ఉ. ఓగజరాజగామిని మ ♦ హోగోపు నోములునోచుచున్న య

య్యోగివరేణ్యు నేమమున ♦ నుల్లము పెన్నవలెం గరంగె హృ

ద్యాగసమగ్ని గోప వని ♦ తా జనతా కరిరంభ సంభ్రమో

న్యోగకళా పవనక్తి జ ♦ తుమ్మఖ వంఱిత ధూర్జటినిన్

30

శీ. యతిమనోహర డీప్తి ♦ కాంకూరమగులీల

గోనర్ధనాచల క గుహ మెలగుచు

గిరికూటతటరట ♦ త్యేకి జమరీతి

రాధచన్ద్రవమీద క వ్రాలి నగుచు

జిత్రాభ్రములనేలు ♦ సుత్రాముకైవడి

బలువన్నె యాలమం దల మెలపుచు

గమలకాననమధ్య ♦ కలహంసవిభుభాతి

గూర్జినెచ్చెలిపిండు ♦ గొని చెలగుచు

గీ. జాద్రీబింబంబునకు మృదు క స్వనము గలపు

రచన సంజ్ఞాత్కశంఖ మూ ♦ దుచు నొసర్చు

నాటలన్నియు జాలించి ♦ యరిగె దపసి

పర్ణశాలకు దేవకీ ♦ తర్ణకంబు

చ. లలితశిరీషపుష్పమృగు ♦ లంబులు నీచరణంబు లక్కటా
యిలయిచి రూక్ష మిట్టు లల ♦ యిచుట గాదనిసార్థనామృతా
క్తులు సెలఁగంగ వెన్ పొదివి ♦ తొల్చునువుల్ తగువిన్నిపంబుల
బలుమఱుఁజేయుచందమున ♦ బంగరుటందియ లుగ్గడింపగఁ. 32

క. మెత్తగ నూఱినచుట్టుం
గత్తివ్ మధుకైటభోరు ♦ కంఠము లలనా
ఢొత్తిన హత్తిన చెన్నం
దిత్తులక్రియఁ దొడల యడ్డ ♦ తిత్తుపవేలన్. 33

క. మాయావృతుఁడగునాత్ముని
సోయగమును దెగడుతీఁగ ♦ సోగఁ ముచ్చు
తై యునికి సంగరహితం
బాయె గాకున్నజిఘన ♦ మభిరామ మగున్. 34

క. ఇట నభ మిట భూవలయం
పీట బలిసద్గంబు నుండుఁ నిరవు లని యనఁ
బటువులగువళులచెలువునఁ
బుటపుటనై యున్నచిన్ని ♦ బొజ్జ గదలఁ గఁ. 35

చ. తులసికిఁ బచ్చరాకును ♦ తోయదవాహాసరిత్న వేది య
క్కలిమిమెఱుఁగుఁబోడికిని శ గొస్తుభసుర్మగభ స్తికిన్ సభ
స్తలము ననంగఁ బొల్చి నిర శ తంబు కృపావిధవంబునింటిబో
ర్తలువుఁ దలంపుసేయుచు ను శ రంబుకరంబు పరిస్ఫురింపఁగఁ.

క. కలుషఖగవధవిధానా
కలితఘటిక లనఁగ గ్రచ్చు శ కాయలు వలచే
నెలకొనులలజలిబిలివ
న్నెలవన్నెలసంచి నిండి ♦ యిం పల గారన్,

క. లలిత నిజవామకరతల

కలితకనత్కంబుకాంతి శ్రీ గలకలనస్వస్

గలువలచెలిగిలిగింతల

గలువగు తాల బిసాళి శ్రీ నలువగుతాల.

38

క. నిజధైర్యదార్యములను

గజములకుం బొడమునిడుద ♦ కరములువోలెన్

భుజములు పోషితభక్త

వ్రజములు కరవిజితపుష్క శ్రీ రజములు పొదలున్.

39

క. వదనైకస్తంభకనక

సదనము సిరికొఱ కొనర్పు శ్రీ సస్త్రి నిలుపును

మ్మొడలింటిశంఖశంకువా

యిది యనగాఁ గంబొకంఠ శ్రీ మింపు వహింపన్.

40

క. బింకపువ్రాతల వాతెఱ

మంకెనపూఁదేనెతేట శ్రీ మాసక వైఁబై

నింకఁగ నింకఁగఁ బల్కఱుఁ

బంకించుటఁ బోలె మోవి ♦ బచ్చెస హెచ్చన్.

41

క. తఘకు మొగము నెలఁదకము

నెలవున నిడుదీరు గాఁగ శ్రీ నిలిపినయాఖం

డలసీలకళికక్రియ ని

ట్టలమై స్ఫుటనాసికాపు శ్రీ టము దీపింపన్.

42

తే. తఘకుఁ జెక్కులు మకరకుం ♦ డలకలాప

మరకతత్యుతిరించోళి శ్రీ హఁణలక్ష్మి

మండలంబున లాంఛన శ్రీ మంజుమములు

గానిపించువిధంబునఁ శ్రీ గలయఁ బ్రకే.

43

చ. తరళమసారసారనిభ † తారకముల్ నితపద్మవత్రిబా
 ధురములు రాధితాహృదయ † తోయజకోరకభాధనక్రియా
 తరుణతరార్కరుగ్విలసి † తస్ఫుటరక్తి మసక్త కోణభా
 స్వరములు సూక్ష్మపద్మములు † వాలికకన్నులుచెన్నుమీఁగన్

తే. అలకతిమిరంబు తనుగప్పు † ననుభయముచ
 ముఖసుధాసూతి నునువెల్లు † ములికి గూర్చి
 నవదరించినసింగిణి † చాయ నొసలి
 వంకచూపున దగె గళి † వంక భామలు

45

క. బలభివంశలాది వశాల్కిన్
 బలపలగా బొరువును దిరి † పటలము పగిలిన
 లలితోత్తమాంగతలఁకన
 జలుగుందభుకొత్తుచలిది † చిక్కము దనరెక

శా. దిగ్వాసుం డురుపేఁధలాంభిత శిఖో † దీప్తుండువన్నాపయో
 మాగ్వరుండు ననాంబుజాహితలతా † మత్తాంగదండున్ సుధా
 రుగ్విస్మేరముఖుఁ జనగశతజ † దూప్రాసాగకుం డిగ్రిభా
 వాగ్గిర్వోద్భవసూమి శీఘ్రుడు శ్రో † నత్సాంకనక్షుండున్. 47

క. నొడవులపాశతుకమగనిక
 బాడచూపసి తనమచూపు † పొడిగపిపించె
 జడవిధిశయనుడు కొంగున
 ముడిచినమణిగాదె భక్త † ముఖ్యులకెల్లన్

క. నిగనిగనివిదళకదళి
 యుగళీన్నగి జిగిదొలంకు † నూరుల గనిచో
 క్కుగదురజేయుజగత్పతి
 దగిలి కనుంగొనుచు మునిమ † దావళ మెలమిన్.

49

గీ. విపులవీక్షణశక్తిచే ♦ నెండికుండ
 లీంద్రితలిమాంగరుదీసుధ ♦ యెత్తికోలి
 సంతతవృతకల్పనా ♦ జాయమాన
 దుస్తరక్లేశమంతయు † దొలగ దోచి.

50

ఉ. ఆవునదల్చుపచ్చవెను ♦ రంఘ్రియుగాంతరవీధి నూది య
 గ్రావని దేజిల్లు కటి † హస్తసమన్విత గాస్తుభాంకు ని
 దీవిభు నింద్రసీలనిభ † దేహు గనుగొని హర్షవర్షధా
 రావిలచూనసు ఉగుచు † నమ్ముని కృత్యవిమూఢబుద్ధి యై 51

చ విలిఖతమో శిలాకృతియొ ♦ విస్మృతిరూపు వహించెనో యనన్
 జలనవిదూరుడయ్య దొలు ♦ సావివయోధరధార దోగున
 య్యిల దభుకొత్తుకొత్తపులు † నేపున వే పులకల్ తనూలతన్
 మొలవగనున్నవ్యయకు † ముఖ్యుఁడు తాపసముఖ్యునిట్లనుట 52

ఉ. నిచ్చలు నిచ్చో బొడలు † నీపితృభక్తి జ్ఞాఃశక్తికి
 మెచ్చితి నిచ్చితి గరము † నీయెద నీయెడ యేల వేషుకొ
 మ్మిచ్చెద జెచ్చెరన్ వలయు † నీప్పితముల్ శతమేని దీన నే
 పొచ్చెను నొచ్చెముంజొరదు † భూసురకేసరి నమ్ము గావుడున్. 53

శా. భస్మోష్ణాశనపాండురాంగము రమా † ప్రాణేశు పాదద్వయిన్
 విస్త్రాంబుజగామిహంస ఓది నా † వేవ్రాల్చుచున్ లేచి „ద
 వాస్మాకం శరణం త్వమేవ గతి ర † న్యోనాస్తి దుర్వాసనా
 హస్తారంహర,, యంచుబల్కిమఱియున్ † భక్తుడుభక్తిస్పృహన్
 సీ. బొడలుసీపొక్కిటి † పువ్వుకాన్పునగదా

పెనుమాయ పిల్లల † జెట్టు లెల్ల
 బొడముసీమొదలియూ † ర్పులనేర్పులనకదా
 చదువుసంధ్యలు గల్గి † జగము మనుట

కెరలునీయఁడుగుఁదా ♦ మరలతేనియఁ గదా

పాపంపుఁబెనురొంపి ♦ పలుచ నగుట

పొసఁగునీ తెలిచూపు ♦ పసగదా యిదిరాతి

యిదిపగ లనుమేర ♦ లెఱుఁగఁబడుట

గీ. భవనఘటనకు మొదలికం ♦ బమునుబోలె

భవనమున కెల్ల వీవాది ♦ భూతుఁడగుట

నిట్టనిలుచున్కిచేఁగాదె ♦ నెట్టికొనియె

గెంటుఁ గుంటును లేక ల ♦ క్షీకళత.

55

చ. మఱదమునసోమకాసురుఁడు ♦ ముచ్చిలియచ్చలమారఁగొన్నప్పా

జదువులు తెచ్చి తజ్జతర ♦ సాంద్రతరాంత్రము లంట నంటుబల్

గకురు చొలంగఁ గీర్తియరు ♦ గంగఁ చొలుచి విధాత్రవిస్పర

ద్వదనసరోజగంధలలి ♦ తాబులు చేతత గా జగన్నిశి.

56

ఉ. కోపనశాపనవ్యశిఖి ♦ గోర్మసఁగం గసుగండి మ్రింది త

త్తాపము నాఁచ లేక తిది ♦ ధామజలభ్రమిఁ గూలి తూలుజు

భాపహగాజ్యలక్ష్మీవెఱు ♦ పాఱఁగఁ చేల్పవె యీత్రకాయరూ

పై పృథుకర్పరంబమర ♦ నాశితరక్షణ దక్షిణేక్షణ.

57

ఉ. ఆవెనువెల్లిఁ ద్రెళ్లుమక ♦ రాకరమేఖర ♦ నీవు దేచ్చి య

స్తాపదటంకనిభ్రమవిడంబిని ♦ యా నిజదంష్ట్రి, గూర్చుత

ద్యోపము దీపితంబగు స ♦ రోరుహలోచన సప్తజిహ్వజి

శశ్యాపరిభాగధామవల ♦ యోపమమై విలయోపలబ్ధులక.

58

చ. అలఘుజగద్విషద్విషఘు ♦ టూకుశశాతనభూకు రాగ్రిలాం

గలముం మున్ను నీ నసుర శ్ర ఘస్మర వైరీభుజాంతరాళజాం

గలమహిఁ జాలువట్టి పయిఁ ♦ గ్రమ్మెఱునెత్తురునీరు వెట్టి యం

దలుకవె కీర్తి పూర్తికల ♦ మాకుర మింద్రీరమాఫలాఢివై.

59

సీ. నీతిగాఁ జివుకక • నిలిచి క్రమ్మరుపూన్కిఁ

గణనకర్పరపుఁజు • కానుచిగువు

దగ్గఱి నెత్తిన మఱి • తలపుగాడుపుఁజీర

యరుదారుకలనయం • దుదయ మగుట

పదులకుఁ దనకట్ల • బలిమి చూపువిధంబు

పులిమిన నెత్తుగు • గ్గిలపునూనె

ద్వీపాంపరమునకుఁ దెగువమైఁ జను పెంపు

చేముట్టునాఁగంటి • జీనుతగులు

గీ. సౌగతాగమమాలిమి • శాస్త్రసరణి

వల్లునల్లనఁ తిథా • వనముగల్లు

నిమ్మఁ దరిచేసి భనవాల్లి • నిస్థించి

దశఁ దిఱియకున్నఁ గలదె మో • దముమురా

66

వ. లలితకళావచ్చుకప • పలాకకకకంధామనాదిపి

చ్చిలనుషనూప బాధగుణ • ప్పూతప్రస్థానుధాంశుపిబు

ష్కలనితపుష్కరాయతన • పట్టునందనవేదనీక

జ్జలజలజాష్టజాజలని • గన్వతివచుక శాంతికంఠుకా

గ. ఉత్పత్తిస్థితివిలయా

లోత్పాదికఁ కిత్తవాహ్వా • యోన్నత సతా

ఉత్పత్తికాసత్పష్టద్య

గుత్పిబసుఖదా పఘనప • యోధరశాలీ

సౌ గ్వీణి

అండజానీశివా • గ్గజ్జేహ దో

ర్లండచండరిని • ర్లారితారీ నతా

ఖండలా గండరిం • ఖన్మణీకుండలా

పుంపనీకేషుణా • సోపునక సుక్షణా

67

చ. అలికులభాగకుంతలము లండపుముద్దు మొగంబు జేరలం
 గొలువఁగవచ్చు కన్నులుజఁ ♦ గుర్మగుమోవిమెఱుంగుఁజెక్కులున్
 వలమురియఱ్ఱులే మొసలి ♦ వాగడపోగులు లోతుపొక్కిటన్.
 మొలచివ తెల్లదమ్మి బలు ♦ మూపులు నీలవిసీలదేహముః 70

చ కలిగినవానిఁ బ్రాబలుకుఁ ♦ గమ్మని యూర్పులవానినెందునే
 వెలుఁగునుగాని పెన్వెలుగుఁ ♦ వెంబడినిం జనుచాని వంతటన్
 వెలసినవానినిన్ గనని ♦ వెంబరపుట్టవు పాతిపుట్టవు
 బలె గఱిఁగానలేడు యతి ♦ మానసహాసక కంసహింసకా 71

ఉ. ఛత్రితశేష నాయక బి ♦ సన్నుడ వయ్యెదవే గృతోగోశ
 త్రితవమైన యాలిత ♦ మాపముతో చటన్ నసింపు మే
 త్రము నెట్టిత్రమును ♦ జేవటమున్ను గొంగుగొక యీ
 త్రముత్తమున్ గడు బి ♦ సి నుదాహ్వాయబ్ధి గానుచున్. 72

తే. శ్రీత్ర కులరాజమైచూ ♦ శ్రీత్రమునకు
 దీరకులరామైచూ ♦ కీర్థిముఁకు
 నిఖిలసురనాథకన్యత్వ ♦ నియతి దాదతి
 యీ విట వసించుటయ నగు ♦ నిన్పుటచుడు. 73

సీ. అనుకంప వెనుమోపు ♦ గనుసొంపునకు వింత
 చెలువంబు మొలపింప ♦ జగురుమోవి
 పవడంపు గొన దంత ♦ పక్కపభలు పుప్పు
 తము గాగ హరిపల్కు ♦ ధరణిగివిజ
 నివహన శ్యానో ♦ నిఖిలధర్మధురీణ
 యగునట్లుభవదాహ్వా ♦ తాము వహించు
 నిస్తీర్థమున వసి ♦ యించెద నడుచక్కి
 నికు జేతఃప్రీతి ♦ నెలకొనంగ

గీ. భీమఘర్మాబుసంభూతః † శ్శబ్దము నిమ

క్షేత్రమును దీర్ఘమును నిజో † త్కృష్టసలిల

వేణిసంప్లావితమ్ముగా † వింశగలదు

నాకు నెంతయు సిష్టమొ † సర్ప గడిగి.

74

వ. ప్రకటనస్తాకారంబునం బశ్చిమాభి ముఖుండనే సర్వోత్తి
మత్సోంబు నిర్వహింప నేనిచ్చట ముచ్చటండవిలి వర్తించెద. సకల
క్షేత్రతీర్థోత్తమంబు లగు నీక్షేత్రతీర్థంబులుం జాండరీకంబులై
పాండురంగాహ్వయూడ నగు నాకు నెక్కాలాబుచు శ్వేతదీప్త సుధా
సాగరంబులకంటె బ్రహ్మంబులై నిత్యనివాసంబులై యత్యంత విభ
వంబుల నభి గామంబులయ్యెను. నీకోరినయట్లు యిచ్చితినని యచ్చ
తుర్బుజండు పుండ్రీకుని కేకానియె

75

శా. శీతాహార్యకుమారి విన్మిటులు ల † క్షీణని వాచయమి

వాత శ్శేష్టనకుఁ పరంగా సగి సా † ద పీఠి నచ్చోస మ

ధ్యేతీర్థంబున నున్నవా డిపుడు భు † క్షీణముక్షీణీజాలువి

ఖ్యాతిం దాల్చి విచిత్రతనచయర † మ్యస్వర్ణపార్యంబునఁ 76

స. సలువ మొగంబు లెట్లుస్పృజన † పృథమాహమునం దలిర్చు న

న్నలుపున సిద్ధ సాధ్య సర † నాగ మరుద్వర యోగిమండలీ

కలకలగు భీతంబులు † కాంచనచారుప్రతీక నాలువా

కిభుల వెలుగునున్నతి † కేతినరాజమునం బ్రసన్నుడై. 17

గీ. పుండరీకుండు త్కృష్టపా † లుండు గొలిచి

యుండ నవ్యక్త మభ్యసం † యుక్తుడగుమి

జాండురంగడు భక్తికి † ల్పదులీల

నిష్టఫలసిద్ధి దోరహ † త్తించు నింఱ

78

క. ఆకంబులలితకరు బుధ

కోకంబులిపాలిహేళీ † గొలుతు రబల ము

ల్లోకంబులవారలు బరి

పాకంబుల నాత్మసుకృత ✦ పరికర మొప్పు. 79

వ. అర్థయోజన విస్తారంబును దదర్శాయామసంయుతంబున నై
 కంబుకంధరునకు నాకుం బ్రీయజుకంబై సనకసమదాది సజ్జన
 చింతితార్థ ప్రదంబై యస్మహా క్షేత్రరాజుంబు పుష్కరంబున
 కంటె ద్రిగుణ బును గేదారంబునకంటె షష్టణంబును వారణాసి
 కంటె దశగుణంబును శ్రీశైలంబునకంటె చనంతంబును నై పుండ
 రీకునిపేరం బాండరీకంబును మహామండల మణికుండలం బగుచునుండు
 నప్పరమధామంబు నేనధిష్ఠించి 80

ఉ. ఆయనుభర్త నాహలధ ర రానుజు నానవనిత చోరు నే

బాయనిభక్తతో గొలుతు ✦ బ్రత్యహమున్ గృహదైవతంబుగా
 నోయరనిందకోరకస ✦ హోదరచారుపయోధ రాఘ్ని
 శ్రీయసశాంతు దక్కొరులు ✦ చేరి భజింతు రసంగ నేటికి 81

క. ఇతరక్షేత్రస్థితజై

వలపూజల గలుగుఘా మ ✦ వశ్యము గలుగుం
 శతదశకగుణితమై యా
 స్థితమతి దక్షేత్రపూజ ✦ సేయునునునకుం 82

క. నరు డెఱువదివేలేడు లి

తరదైవతదర్శనమున ✦ దాగనుఘలమున్
 బూరయు సలవోకవలె శాం
 కరి యాక్షేత్రోత్తమంబు ✦ గనుగొన్నంతసి 83

క. సకలక్షేత్రావాసము

నకంటె నందునికి యొప్పు ✦ నరుసకు మృగడిం
 భకనఱున యేకదినవా
 సకృతికివే దొంకు గాన ✦ సాయుజ్యంబున్. 84

సీ. దొరకు జన్మమునకు † బరమభ్రష్టజ్యమా
 మాతృసుశ్రామాస † మాధియొకటి
 చిలువాయనపు కేల్లు † గొలము గొల్వక వాసు
 దేవు నారాధించు † తెలివి యొకటి
 దుర్వాసనల బెట్టు † దొసగులు విడదన్ని
 యధ్యాత్మవాసన † నలరు టొకటి
 యుర్విక్షేపల కల్ల † నడయించి యదయించి
 తుది మర్త్యుడై పుట్టు † పదవియొకటి

గీ. కాలమున వచ్చునర్దుల † కాంతియొకటి

తృప్తి నొందింప గలుగంగ † తిరుగు టొకటి
 వర్ణభం బెట్టు లట్లటే † ముక్తినియు
 మగువ తక్షేత్ర వాసులు † పూసెపులకు.

85

చ. వివేక యజన్మానా గుణిత † పోత ట్టెవార్తులకొటి గూర్చిన
 త నెసరువెట్టి నుంకల † ఘోరిపుణాడు పసింజీపప్పు
 జనమిడి నెఱుపనో బడయ † జాతిపపుణ్య మగణ్యమైఘట
 లు నలత పొడవకమా † లోమనకొక్కటి వెట్టువానికన్.

86

మ. నినుతి బాతికయెత్తు కాంచనముగా † ని నెంజీగానీ
 త్తయపూజ్యంబగుసాంక్షరంగనాత్మ † దానంబు గాపించు పు
 ణ్యయుతు డుండు నఖండలీలగలధా † తాహార్యవర్యాత్మక
 ప్రియగేహంబులలో భవాంతరమునన్ † బృగ్వీధి రేంద్రాత్మజా

శా. పావారాజినరాజ గంబుతతి † బృహంబరాశీ దయా
 ప్లానస్నిగ్ధమతినే జలిక గృపణవి † ప్రశ్నేణిపై గప్పబో
 యేవాడేనియు జూడరీకమహి వా † డిందుప్రభాకందళ
 శ్రీవిభాజియశంబులం బాదలు ధా † త్రిదిజ్నుభస్మీమలన్.

88

ఉ. వృత్రవిరోధముఖ్యులగు † వేల్పులు బుట్టదలంతు రోలతా
 గాత్ర) త్రివిష్టవస్థితి సు † ఖంబులు గావని కర్మభూమిపై
 బత్రర ధాధినాధరధు † బాంధవతత్పలు పాండరికసు
 శ్నేత్రీవతినే భజించి తమ † చెన్నటిప్పుపు సీగుకోరికఁ. 89
 సీ. పితరు లుబ్బునురు హృ † ద్గతుల నాత్మకులొద్ద
 పు డెవ్వఁడైనను † పాండరిక
 ముసకు నేగకయున్నె † యని యందునొసఁగుహ
 న్యము గవ్యము నమేయ † మైఫలించు
 సవదరించగ లేరు † సాల్వికింబగుభావ
 మేనొక్కమను దక్క. † నివుల నప్పు
 భక్తు లెవ్వరు రఱు † వక్రకృతి దాల్తురెకాని
 పాండరికేశుళాం † బరికతమాస.

గీ. దలంపమానసమున గల్గు † కిలుషమడఁగు
 పొగడుమాటలసగువోష † మాలు దొలొగు
 కనుగొనగ శత బట్టిన † ఘంబు లుడఱు
 సమ్మహాక్షేత్రమాసకు నె † య్యది సము. 90

సీ. కుటుచలై గుమురులై † గోనబుల్ల లీల
 కొమ్మఁ జట్టినజడల్ † గుమురుకొనగ
 మెఱపులై మిట్టలై † మిక్కెలీబటుపులై
 క్రాళుకన్నులచెన్ను † గబ్బుడర
 జక్కనై చెలువమై † చిన్నదియై యొప్పు
 మోము దంష్ట్రాటంక † ముల దలిర్పు
 నీలమై నిబిడమై † నిద్దమ్మైనింగి కి
 దుగనున్న బలుమేని † పొగరు మెఱయ

గీ. బత్రిపతికేతనునిపురః ॥ త్కేశోమూఁడి
 యున్నశ్రీక్షేత్రపాలకుఁ డ యోగీ లోక
 రిమణు ముప్పదికొండకు. ॥ రములమంత్రీ
 రాజము జపించికొల్వ నొ ॥ రకు శుభములు.

ఉ. చేరి చతుస్కృతుల్ చిలుక ॥ చేఁ జదివించుచు నక్షమాలికా
 ధాణియై తనప్రభలు ॥ దట్టపువెన్నెలపండుపండఁ గాఁ
 దూరుపువాకిటన్ వెలయు ॥ తోయజగద్భునిరాణి వాణి నీ
 హారమయాఖిలన్మృఖ ద ॥ శాశ్వరమత మయిం గనం దగున్.

ఉ. శ్రీరమణినునోరమ ॥ చేతఁ బ్రతిష్ఠితుఁడౌట దక్షిణ
 ద్వాగమునందు సింగతరు ॥ వైభవమొప్పు మక్షగీవిధుల్
 గో భాగమువారలకు ॥ గోగోధుని బయి నేలుముద్రో
 నాననమన్న వాఁడనె ॥ చక్కనభివృద్ధిని మనూమా

93

ఉ. కేరి భుజుచుమన్ భుజ ॥ కన్నమునక విహారమునాట్టినో
 పోరిణు లైక గోలులు ను ॥ హామహిచూర్వితు లర్థి దక్షిణ
 ద్వారమనూక విహారగణి ॥ చక్రీ యవిష్టా జేరియొన్నచో
 హూరతులిచ్చినారట త ॥ దాచుతగూమము నేడుబ ర్వెడున్.

క. చేడియ యాద్వారమె యును
 మాడానుణి క్రీడలాడు ॥ చోటమ్మహాత
 క్రీడనభూస్థలి హరి గూ
 డాడజువూ యమోవల్ల ॥ భావభి నేడున్.

95

ఉ. సేవనముఖ్యకర్మముల ॥ సేతకు నూతనమైనయచ్చటన్
 శ్రీవరణాంబు లున్నయవి ॥ సింగమువెన్నున నంటి వాసికీ
 వేచని మొక్కి పూజనము ॥ నేమముతో రచియించెనేని శ్రీ
 తాచలపుత్రి పూరుమిడి ॥ హంబు బరంబుగరంబునన్ గొనున్,

చ. మరలగబట్ట గట్టగ స † మస్తమరుత్కరి దన్ను గూర్చియె
 చ్చురీక ధరింపబోలు నన † శాతముఘాంకుశపాశముల్ విక
 స్వరరుచి దాల్చి పశ్చిమపు † నాకిట హింకికృతిమంత్రీరూపభా
 స్వరభువనాధినాయిక ల † సకస్సనాయిక యొప్పు నెప్పుడు 97

ఉ. హరిపథాధిరూప మహి † హనురకీకసవర్గ దుర్గ నా
 గారిమహాహోపవాహ్య సద † శాక్షరమంత్రవిశేష యుత్తర
 ద్వారమునందు నుండు నిర † తంబును దా ఫలపూపపాయనా
 హారములం దనుం దెలచు † నయ్యలవొడ్డికి వేల్పుగిడ్డియై. 98

క. ఇలినాల గుద్వారంబులు

ధవశ్రేణి ద్వారదేవ † తెలు నయ్యరు పీ
 రవనూనబుద్ధి వేత
 శ్శుభి నేనాచ్చి క మొగ్గు † సుఖద లో దప్పి. 99

గీ. సమగసన్నద్ధులతోట † శాతపేళి
 పాతశాతక్షతవాత † భూతి దనరు
 చగమకదనా ధునెమ్మీన † బరగువల్ల
 గాక్షి యఖిలంబు క్రీ మంత్రో † రాజ మబల

100

మ. అహ రాకంభమునగురక్తు డయిచు † భ్యాష్నాంబునక శుభ్రీడై
 గ్రహిగాడస్తమయంబును దనితుడై † గాయత్రీయుం బోలియ
 య్యహిపర్యంకుమమూడుమూర్తులకుని † మ్రొయెప్పుబూజింతుగ
 స్వహమున్ గోనులి మూడుమంత్రీములని † త్యానందకాంక్షన్.

మునుల్. 101

క. మూర్తి త్రితమమయత్వ

స్ఫూర్తిన్ వర్తించుచిహ్న † ములు మంత్రము శ్రీ

భరతకృప నేనెఱుగును

గార్తీకగాతాసుధాంశు శకమనీయముఖి

102

మ. గదసారిం చి త్రిదంష్ట్రీవాముడగుర శ క్షేపాలుఁ డొక్కండు వి
 ట్టదరుత్ వాఱ మురారియెడ్చబరివేరీ శ యన్ దాన నద్దిక్కు నొ
 చెప్పె దళిపంబడియున్ దనుగ్రీచాతిగా శ సిక్ ట్టుల్లకాధిక్యమున్
 మృగుసారంభముతోడ నస్వయను దు శ న్మౌక్ వాని న్నదేవుఁడన్
 సీ. ధాతీధగాత్మజ! శ క్షేత్రాత్మయనఁగఁ ది

ధాత్యయనఁగనుమూ శ ర్త్యాత్మ యనఁగఁ
 దివిధమూర్తులు దాల్చి శ దీపించు నతఁడు ము

న్నెలవులయెడఁ బూజ శ నీయుఁ డగుటఁ
 గుబళ, కాశేయ శ కలశాత, శాంచన

గంధసింధుర తురం శ గమ శతాంగ

కన్దికాస్త్రీవేయ † కటకట గ్యగంధ
 కాశ్మీరకస్తూరి † కా గవ

సీ. ధాన్యదానాదిబహుపదా † గ్ధంబులచట
 బెద్దలకు వేదవిచలకుఁ † బీతినాసఁగ
 క్షేత్రమయమూర్తయగుదేవ † కీసుతునకుఁ
 శాండురంగాధిపతికిని † బ్రమవ మొదవు.

104

ఉ. చేడియ! తీర్థమూర్తికడఁ † జేయఁనగున్ మరుజూప సేచనా
 క్షీడనముల్ మహీదివిజ † కేసరులన్ బరమాన్నశర్కరా
 మాడబ గోఘృశేషురస † శాకములన్ ఫలపానకాదులన్
 వీడములన్ బ్రమోదపద † వీమదలిప్పఁ జెలుగఁ జేయుచున్ 105

క, ప్రిణతమతి నర్తపూజా
 ర్భణమునఁ దత్తీర్థమూర్తి † భజియించుస్సు

మణులకు నభిముఖమతి బ

ద్విణబద్ధాకల్పం డొసఁగు † నిహముంబరమ్మాన్.

106

వ. అని మూర్త్యార్చనావిధానకథనోన్ముఖుండై పంచముఖుండు శిఖరినందనతో నిట్లనియె.

సీ. మంత్రపూతమాగాఁగ † మజ్జనంబొనరించి

ప్రన్నని శుభ్రాంబ † రములు గట్టి

ఘనసారమిశ్రిత † గంధసార మలాది

పరిమళంబుజివోని † విరులు ముడిచి

సిగరలతోడ గో † క్షీరపూరమతోడ

బహువిధంబగుఫల † పాతతితోడఁ

భింజిపాకులతోడ † ఖండశిర్క రతోడ

కేతలతోడఁ బి † నియలతోడ

గీ. దధులతోఁగూపిం దగుసేవ † వలలతోడ

వనధివనధాముఁ బీతాంబ † రుని రమాకు

చరజనివిలిపు శిఖిబగ్న † ధను మఖాశ

భోక్తఁ బూజింపఁచగఁ జైత్రీ † మాన శుభాంగి.

108

సీ. గఁగ గాటుకకొండఁ † గప్పునొప్పిదముద

కొత్త న వలపాల † నోలలార్చి

బలితంపునురువుజొం † పము ధార్తరాష్ట్రంబు

జుట్టినకీయఁ దెల్ల † పట్టుగట్టి

మునురువెన్నెల యొప్పు † మున్నీటిఁ గమిచిప

ట్టినలీలఁ గాల్లఁ జం † దనముఁ బూసి

వడగండ్లు పొదువుశా † ద్వలమహిఁ బొల్చుసా

ల్బుగ మల్లెపుష్పలఁ † బూజచేసి

గీ. మండువేసవి వాసవి శ్ర మరుపుకాపు
విబుధతతిపాలి వీడర శ్ర వెల్లమాక్రను
భక్తసులభుని చెలిసి పూ రోక్తభూరి
భక్త్యభోజ్యాదు లప్పింప ♦ భద్రమొదలు

109

సీ. వృష్టిగా శుద్ధాంబు శ్ర వేణి మజ్జనమాచ్చి
శిఖరెమేఘులుగ మం శ్ర జటి ఘటించి
కరకపాతంబుగా శ్ర విరిగొజ్జెగలబూన్చి
క్షమపంకిలతగ గుం శ్ర కుమము బూసి
మఘవగోపములుగా శ్ర మణిహార మర్పించి
పలుమెఱుంగులుగ దీ శ్ర పమ్ములెత్తి
గర్జితింబులుగ శం శ్ర ఖక్వాణములు చూపి
పచ్చికగా ధూప శ్ర డటలిపెనచి

గీ. యుద్విబంతులభుక్తిగా శ్ర నుష్ణతైల
పక్వగుడమిశ్రోపిష్ట సూ శ్ర ప పరమాన్న
రాసులొసగంగదగు గారు శ్ర రాకహారికి
నట్టిఋతుధర్మములు చూపు శ్ర నందమొంద

11

సీ. మహినాలపాడి ము శ్ర మ్మూముగా బ్రభమిప
సననవోజ్వల దధి శ్ర స్నానవిధియి
శుభ్రాభ్రోపట్టంబు శ్ర లభ్యంబుపై బర్చి
లఘుధౌతపమలచే శ్ర లములకప్పు
సితకు కేశయ కాశ శ్ర శశధరవ్యతిహెచ్చ
దొరికిన యుచితంపు శ్ర విరులపూజ
శాలిపాకస్ఫుర్తి శ్ర గాలి గోరోచనా
సంమిశ్రోచర్చిక్య శ్ర సంఘటనము

గీ. వ్రజ భుజభుజుల భోగన శ్రీ వలులవంట
కములు గావింప గోధూమ శ్రీ ఖండ ఖండి
శర్కరాభ్యసుపకవ్వు భో శ్రీ జ్యములు నెఱపి
విష్ణుబూజంపదిగు శర శ్రీ ద్వేషయండు.

111

సీ. పాథోధివిహృతి సు శ్రీ భవతనూజాడ్యంబు
సంతప్తగోఘృత శ్రీ స్నకనరచస
దులసి దండియ కాని శ్రీ కలుగనితక్కువ
మరువక కుండ కు శ్రీ ట్టలసమృద్ధి
గంజకచ్చరిపీత శ్రీ కశేయసిర్బంధ
మభరామ చిత్రాంబ శ్రీ రార్పణముస
ముదురు వెన్నెల ఉయు ♦ నుదరపోషణవృత్తి
సవ్య దివ్యాన్నపా ♦ సప్తశస్తి

గీ. నుజ్జగింపించి డెందాన శ్రీ కుబ్జనర్చ
నిశల గుంకుమ మంగలు మ్రు శ్రీ నిండనలక
గెహమున ఘోషఘోషామ మే శ్రీ క్రించి కుగరి
ధరుని హేమతమున గోల్పి ♦ దొరకుముక్తి

112

క. శిశిరాగమవ సరముల
యశోదగారాబుపట్టి శ్రీ నర్చింపదగుక
శశిముఖ తత్కాలోచిత
కుశ కుసుమపటాంగ శ్రీ కూర్పాసాదిక

113

క. ఋతువులనాఠట నీక్రియ
బ్రీతిదినము భజింప బరమ శ్రీ పదనాధుకు వాల
ఛితశేతము లోనగిభక్త
పృతతుల మన్నించు భక్తి శ్రీ పరతంతుండై

114

గీ. మురవిభంజను శ్రీశ్రీతః | మూర్తి దీర్ఘ
 మూర్తి మూర్తులకడ సేమ | ముననోసర్పు
 నర్చభాగ విశేషంబులనుప్పు
 వినము వినపింతు బరిమాణు | విభవమధ్య

గీ. పరమపదన ధు దిదిగిం | నిరువదేను
 చేతుల ప్రమాణమున గలు | భూతలంబు
 ముక్తికరియైన శ్రీశ్రీతః | మూర్తియందు
 నర్చభాగంబునుమ్మ చలదార్శనిటల.

116

క. సకలోత్కృష్టోన్నతీభా
 యకయ్యయది క్షోవడయు | సత్తిగమునా
 ల్లక యర్చాభాగంబై
 యకుటిలగతిదీర్ఘమూర్తియగువలుగుని.

117

కి. ఏనేల మూర్తియంద
 ల్చానియమవిభాగమున బ | శస్తంబగునా
 స్థానమునర్చింపక యె
 వ్వానికిదా కయ్యూడ | సమ్మగుణాటూ.

118

వి. కాపుస శ్రీశ్రీ మూర్తి తీర్థమూర్తి మూర్తి మూర్తులయందలి
 యర్చాభాగంబులెట్లంగి యర్చించుచు ననుచితాచరణ విముఖుండగుపు
 ణ్యనిధికి సుముఖుండై పాండురింగంఢఖండానందంబాపాదించుననియాప
 రమేశ్వరుండు పార్వతితో నెండయుస్థిట్లనయె

119

మ. హరిపశ్చద్దిశ నూఱునిండుల ప్రమాణాసక్తిల్మిక్ శుభా
 త్కరపద్మంబగు పద్మతీర్థమను తీర్థంబాప్పు నచ్చోనను
 స్థిరతక్ శంఖముపద్మమన్ నిధులు వర్తింతుండబోదీపితుల్
 నర నారాయణులున్నవారచట బాలాపిప్పలాకారులై.

120

సీ సమధికజ్ఞానవి ♦ భ్రామముతో గూడంగ
 హరిమేన సవతార శ్రమైనవారు
 మదమువోవగనిండు మనసుతో గూడంగ
 బ్రహ్మచర్యము చిక్కబట్టువారు
 పరపురుషార్థసంపదతోడగూడంగ
 ధను రాదిశస్త్రము ల్బొల్చువారు
 దుష్టనిగ్రహవిధా శ్రమరతోడగూడంగ
 బూర్ణక్షురోల్మతి కబూనువారు

గీ. మహితగాంభీర్య ధైర్యసాశ్రమగీతోడ
 గూడ సౌజన్యరమగూడినూడువారు
 ఘనోపతిపింబవిభులు సకాశకవచ
 కవచనిర్భేదనులు వారు కనవళసయస

121

క. ఏపట్టునజూపట్టును
 రాపట్టున మూడుకోటులమరాంగనల
 ప్రాపదపాత్రనిసొతమణి
 దీపకళికలగుదు శ్రీపతిని బూజుతున

122

ఉ. దోశ్యమితారి శౌరి తన తొడ్వినకుండలమాలనిజక్తిమాం
 తశ్చిలలోనదాప బ్రమః దామొకతీర్థమా కుండలాఖ్యమై
 దుశ్శకునాది సంజనిత కదోషశతంబు హతంబుసేయనం
 భశ్శుచితన్ బ్రసిద్ధమగు శ్రీ బన్నగశాయికినిశుదిక్కునన్

123

క. వరసింహమధ్య యచోచ్చ
 నరసింహుడు కుంజరా శశనతదాల్పుట న
 చ్చెరువగు దేవుడు నిజమం
 త్రీరాజపూజైకతాన శ్రీ తాయుతు బోచున్

124

క. ఓరాజవదన యచట

నీరాజన లబ్ధనాభు ధికి నీనున్నా

శేరాశము హరివల్లభ

లారామలగొల్వవలయు ధి సయకాములకున్.

125

శా. అంశేందూన్యహదేవి హింకృతిధృవం ధి బైయున్నయచ్చో

ద్రింశచ్చాపమితోర్వీతుత్తరమునం ధి దీపించుతీర్థంబు మున్

భ్రంశంబొందక వెన్కడత్పలిలధా ధి రంగూడెం బుష్పావలీ

సుశుద్ధాంబువు లాయెడం దగుజప ధి స్నాన్యాన్త దానక్రియల్. 126

సీ. భరమానుతటిండోడు ధి పడవచ్చుగతిం దేవి

తోం గరమూలజ ధి న్యూతులు సాం

నలకులంబులచల్వ ధి శేర్లు నవార్కాగను

లం గనోలు ల దీ ధి పాశులంబుం

నోడింబుట్టు కానినాం ధి కురపు మేఘములకు

మంబుం గుత్తమాపుగో ధి విష్ణించులలం

ప్పి హంబు సాత్రని ధి శీర్షకూటకు నుబ్బు

పగ్గిరిం బాల్లింట్ల ని ధి బ్భరమునిక్క

గీ. హాకిం బలువంకలును దగ ధి నగివీధి

నిలిచి శతకోటిసంఖ్యల ధి నియమపరత

నారతు లొసగు దివ్యక ధి న్యకలు భవ్య

మతులు గీడింతు రయ్యుత్త ధి మస్థలమున

127

ఉ. గోపిక తొల్లి యొద్దు హరిం ధి గూర్చి తపంబొనరింపదాని ని

ష్టాపదతన్ మసింగరంఠి ధి శార్దూయింకోచివం జూది వేడ్కతో

నాపసిగాపు పూపవయ ధి సాకె తిగోక విమోహనక్రియా

రోషనిరూపణంబగు స ధి రోరుహలోచను మాపుంజూచుచున్. 128

గీ. వైషమేషవ విషమేషు ధ శోషణమున

వేషమొకరీతి గా నిర్ణీ ధ మేషనయన
యగుచు నెరగొంటుం గదలని పోగరుమీను
దోయింజూషట్టుసత్తసిం ధ ధువునుబోలె

129

గీ. క్లేశపాశంబుతోఁగూడఁ ధ కేశపాశ

మురుల బర్హవతంసుండు కరుణ నిన్పు
నీవి యెఱుంగక యొక్కింత ధ నీవిజాఱ
నచ్చరణములు మదినంట క మచ్చకాటి.

130

సీ. ఘోకరూడినఁ జూచి ధ యొక్కింత నగి కృష్ణుం

డిదియేఱు నీనన్న క నింపవదన
కుఱివిత నయవభం ధ నరువృర్ధిం దత్పాన
నినుహంబులు కేలు ధ బిగిఁచుఁబట్టె
మన్నిత్త హరనులు క మనుషైఁగి నీపాద
ననరుహంబులు కవి క పదలంజాల
నీనిలనణ్ణ మీ క వేషగు యాముగ
నాకస్మికారి తం ధ లగుట నడుగుం

గీ. గవ యిదిసలాంభనంబుగుం క గాత యనుచు

నట్లయగుఁగాక సర్వంబు ధ నతిన నీ వ
నంబరపు ముక్త కేళివి ధ నిఖిలభూష
నాఁచితాఁగివివై యుండు ధ మనియె శేరి

131

ఆ. అదియు నట్లయగుచు ధ నభిరామమూర్తియై

తనపసింజిజడలు క దలఁగఁదోచి
యానతాఠమూర్తి క యై షేత్రమునకు నీ
శాన్యమున పసింఱు క చంద్రవదన

132

క. ఆమహనీయక్షేత్రోశి

భామణిపైఱిదపబ క్వే ♦ గామిని నానా

భూములను నిగిడి మదగజ

భైమి బహుళలహారి గహన ♦ భయదాకృత్యై.

133

సీ. జడధిచల్లినగండ ♦ వాడినేత్రములబడ్డ

గతిని దామరపరా ♦ గంబుగోమ్ము

తదితరక్షేత్రముల్ ♦ తమముందునిలుమన్న

నోడ్డిచుటలువోలె ♦ నూర్ములెసగ

బంకదంభమున బా ♦ పములమింగిననీటి

పెద్దనవ్వులలీల ♦ ఘేనమలరఁ

జెగ వాహినులమీద ♦ బెరిగిన మత్సరా

వేళెంబులన గోహా ♦ వికృతులఱక

గీ. భానుభూమైకజివిభూమి ♦ భైమినడచి

యమ్మహాక్షేత్రముటచాసి ♦ యధికభీతి

జూరక నిరిరుద్ధగతియైన ♦ కిరణిఘూర్ణ

నంబు నొందుడు శ్రీజగ ♦ న్నాధుడెఱిగి.

134

ఉ. ఏటిగురించి పల్కు విను ♦ మేటికి నీభయ మోశుభాంగియె

స్వాట భవత్సమానమగు ♦ పాణిసరిన్నికరంబు లేను నా;

పాటన మొప్ప మత్పదము ♦ వైబ్రవహింపుమదాజ్ఞ నన్నన

చోట్ల సపాటమైకడలి ♦ జోటియు గొల్పెనిజప్రవాహమున్

135

తే. క్షేత్రమున భైమినిల్చిపా ♦ ల్పినప్రదేశ

మున జనాభీష్టద మనాద్య ♦ మును జతుర్ము

ఖాదిసేవ్యంబు నగు నృసిం ♦ హాఖ్యతీర్థ

మమయత్రింశద్ధనుఃప్రమా ♦ ణమున మెఱిసి.

136

సీ. ఉక్కుగంభము వచ్చి ♦ యుదయించె నేదేవు
 డరణి నుద్భవ మొందు ♦ నన్నికగణి
 వాలారుగోరు మేల్ ♦ గాలాకుచేసె నే
 కేవలహారణ్యాసు ? శిశుకమునకు
 భక్తివృద్ధుడు గాగ ♦ బాటించె నేవేల్పు
 వ్రోగోదు గనుబాల ♦ హుద్దనాడ
 నిజసింహతకు దగ ♦ సుజనహృదయాలకు
 నీడి చె నేటిలో ♦ కీనియంత

గీ. యానృహార్యక్షవద్యుడు ♦ యక్ష వక్షి
 భవర గంభర్వ కిన్నర ♦ గామిణీశి
 గోమణీఘృష్టి చెరదాస ♦ గోమణి
 ముడు ముప్పవేల గా ♦ ముప్పవేల

137

శా. ఆకుభస్మభిరి విశాకాశాశాతము ♦ బద్ధుగ్రతం దీనిము
 న్నీకుంభస్థుని మూలాలాతరముగా ♦ నున్నది నేదీన్యలిం
 గాకారంబుల నిల్పు నట్టిదె యని ♦ స్త్రీభార్యతీర్థంబు త
 ద్వాక్రోచాకృతీసర్వస్వతీకరా ♦ యాచూఢ్యశివ్ దెప్పగున్. 138

మ. శవనితపియు గొల్చి విఘ్నపతి త♦ స్మృత్యాగ్రగణదాల్చి నే
 యవధింబోనిగణాధిపత్యపదవిం ♦ బాసించి కష్టానియె
 త వసింపంగ దదాహ్వా మంబులనగా ♦ శావత్యవశా నట్టితీ
 ర్థనతంసంబు నగర్వతీర్థమున కా ♦ ద్యంబంబు విద్యాధికుల్
 సీ. నగపుత్రి యట్టిగా ♦ శావత్యతీర్థంబు

సకు బూర్వమై మట్ల ♦ సంహారము
 వారికి మణివారికి ♦ వారికి నవవర్గ
 వర్ణంబునీజాలు ♦ వారిగలిగి

యచటసూకర్షణా ♦ హ్యాయతీర్థరాబంబు
 వెలయు నచ్చోచున్ను ♦ హాలభరుండు
 తీర్థయాత్రయొనర్చు ♦ తీర్థమ్రుటమై వచ్చి
 యనిగాహావేళి బ్ర ♦ త్వప్రమై

గీ. పామరంగాధిపతీకృత ♦ నడవి తవ్వ
 రాష్ట్రీనిజనామ మత్తీర్థ ♦ ముగిగమింప
 జేసికార్తవ్యముచూడెద ♦ శ్రీసముడు
 సంచ యుత్పత్తుతుంబయ్యె ♦ నన్బుతముగ

140

శా. ఆసుక్ష్మణతీర్థరాజసువ కా ♦ ఏర్పొలైన మద్యేవని
 శ్వాససై తనద్రస్య్యుచూతముచు యి ♦ చాశెధనుశ్మయై
 భాసిల్లెన్ నిజనారినబ్ధకల ♦ ప్రాణిపిత్త్యాగదీ
 యానన్ద్యుచును బ సిద్ధిరహమున్ ♦ భాణిత్పింబిలన్

141

కి. అత్తీర్థమునంతరిమున
 వృత్తినని బ్రహ్మతీర్థ ♦ పుణ వధిచునినా
 ప్తనిలసిల్లు శతన్
 రవ్విత్తాకృతికాంత దాని ♦ వృత్తిం బిల్లన్.

142

కి. అంబునసియించు యగుచు
 సంవససేవావిధాన ♦ నా స్మృత్యు
 కుండవిశెదరదన శత
 సంబుడు వాణీనధూస ♦ నా ఘన పుణుమన్.

143

గీ. బ్రహ్మతీర్థంబునకు దండు ౧ పాణియాశ
 గులశిఖరిపుత్రి దీపించు ౨ గలశిఖర
 మేనుబారల నిడుపున ♦ దీనుబుగలి
 యదియ యమృతామహాజవి ♦ కాస్పదంబు

144

గీ. బ్రహ్మాతీర్థంబు గలశతీ ♦ ర్థంబుబాగడ
 నేర రెవ్వారు చంద్రికా ♦ గౌరమయ్యు
 దత్పయోధరముక్తిని ♦ ధానమునకు
 సంజనచ్చాయయై తోచు ♦ టమ్మతంబు 145

ఉ. తామరసాక్షి యందునకు ♦ దక్షిణదిక్కున సప్తదోర్మితా
 యాను మయితయామగుణ ♦ మైయెసగున్ బిత్వతీర్థమచ్చట
 దామొనరించుదానములు ♦ దానములుగయజేయుసత్కీయా
 స్తానుములైపితృప్రియము ♦ జన్మసుఖంపును రెల్లవారలున్. 146

ఉ. దానికిదక్షిణాశే వనుధాధరనం ♦ దన యొప్పు బ్రహ్మవి
 ద్యానిధిసేవితంబు నవ ♦ హస్తమితంబగుచక్కతీర్థ మ
 చ్చీనలవోకయుంబలె వి ♦ శుద్ధజలంబులఁ గుంకి మాధవ
 ధ్యానముసేయు పశూనులకు ♦ సబ్రములే యపవద్దమ్మముల్ 147

క. చక్కొప్పుని తజ్జలమఃల
 జశ్రాంకృతశిలాని ♦ చయ ముడియించున్
 శక్రముఖాఖిలమఖిభు
 క్చక్రము గొనియాడు దత్ప్రి ♦ సస్త గుణంబుల్. 148

శ్లో. ఆతీర్థంబునకుం గృతాంతదిశ ♦ నాద్యం బార్తివైద్యంబు ల
 క్షీర్ణీర్థం బన నొక్కతీర్థము ప్రకా ♦ శించున్ రమాదేవి పీ
 తాతంకస్థితి నచ్చటం దపముసే ♦ యల్నేర్పికా తొల్లి యా
 దైతేయారి భుజాంతరాళమణిసా ♦ ధంబెక్కె జన్మక్కువన్. 149

సీ. ధూతాఘమైన ల ♦ క్షీర్ణ తీర్థమునకు ద
 క్షిణమునగోమోద శ్రియను బద్ధ
 మును శంభమును జక్కొ ♦ మును నిజనామచి
 హ్నములుగా వెలయుదీ ♦ ర్థములు హాలుచు

మెలఁత! యీనాల్గు ల † త్రీతీర్థమునఁగూడి
 శక్తిపంచక నామ † సంప్రీయుక్తిఁ
 దళుకొత్తు వీని వి † విస్తారంబు షష్టిహ
 స్త్ర ప్రిమాణం బనఁ † జ లియుండుఁ

ఆ వె. బరమపావనంబు † పాతకనిర్మూల
 నైకకర్మతంబు † లోకనుతము
 పత్ప్రభావ మసుర † దమనుస కీ యేను
 ప్రాణధనములగుచుఁ † బ్రతుతి వడయు.

150

ఉ. ఆమధువై రిదివ్యతను † వై సకలోన్నతయూర్తియైదశ
 వ్యామ విశాలమై పరమ † మై భువనతీతయాభిగమ్యమై
 యీ మునుసిన్నతీర్థముల † కేక్కుని చూపుచుఁ జౌండరీకముకొ
 డ్రోమగుణాభిరామమనఁ † గా వినఁగాఁ గనఁ గాఁదగుందగుకొ. 151

సీ. నిడువారుఁగనుచూపు † నిగడిన చోన్లెల్ల
 బీరెండ కేయెండఁ † బెండ్లియాడ
 నిశ్వాసపవనంబు † నెలకొన్నచోన్లెల్ల
 పోమిన్కు నెత్తొపు † లాఱుకవియఁ
 బాక్కిటితమ్మిపు † ప్పొడియొల్కుచో నెల్ల
 బ్రహ్మాంకురంబులు † పాదుకొనఁగ

నడుగు లేడగుతాకు † లంటినచోన్లెల్ల
 వివిధ తీర్థశ్రేణి † వెల్లివొడువ

గీ. బర్హమణిబంధ మావేల్పు † పచ్చవెగుళి
 గ్రచ్చకాయలతిత్తియుఁ † గంబుశక్తి
 గలిగి విహరించుఁ జౌండరీ † కంబునందు
 నందులేబట్టి ప్రాణేయ † నగముపట్టి.

152

వే అఖలతీర్థరాజుబగు నమ్మహాదీర్ఘంబునకుజముదిక్కున శిక్కిం
 తావిముక్తంబగుముక్తి కేశితీర్థం బఖలార్థపదంబైయుండు. మున్న
 ట్లు వెన్నునివలకు తీర్థాంశ్చిబును, సుక్తచాయత్యోబును గాంచిన
 యముక్త కేశీయు సహస్రబ సచ్చవెన్నెలఁ దొచ్చుబుచేసి యెసఁగు
 నిసుకదిన్నెలపై సున్నయద వచ్చుట జేసి.

153

క. పులిసోపకీతలగత నా

తలోదరిని శిథిలమున ♦ ధర్మమునా

జ్వలభూమానూతి ని

శ్చలవచవేద భజనం జను గుమాననని. 154

శా, భిన్నువేచురాం ముక్తిక పదు: ♦ పానంబు గావించి ని
 ర్ముక్తికైతితు ముక్తి కేళిం గిరిం బుల్ మోక్షి సత్యామన
 సగర్తు గిర్ణునువం గిర్ణయింక ♦ జమ్బూమండలాల్పియున్
 ముక్తుంజాతయం ధావితాలనుననంబుల్ వానికింబూజ్యముల్ 155
 చ. నాని మునుసంగమావ్యా సనుసంభవం నామరస్వైంద్రోచిపే
 రునవన వానిపై నకుగులూండం దిదంకము తెట్టిహోట గో
 చుమగు చుంజ్యై త్కాలము ♦ సన్నిధి పెన్నిధి వానిపేరీటు
 బుంకమిల్ల ముల్పుం గిలకిఫలణి యుయం శోష వస్థిత. 156

క. స్థావతి భూతిలముగు పు

వ్పావతియనునేనుం గిలయం ♦ భవస్థాయా

దేవీ! సంగమస్థలం

తావిహూభాతిభింద్యు ♦ లార్థత వెలయున్. 157

157

సీ. ఆతీర్థమునకు నా ♦ ద్యము సోమతీర్థంబు

సోమలోకాపాస ♦ సుఖకరంబు

దాసికి దేవతీ ♦ ర్థము పూర్వమైయుండు

దేవతాభోగోప ♦ దేష్టయగుదు

నందున కటమున్న ధ యవతరించిన సూర్య

తీర్థము సారసి ధిపదంబు

తత్తీర్థమునకుఁ బ్రాసాదము సరస్వతి

తీర్థము వాఙ్మయేనా ధిపదంబు

గీ. విఠనాల్కిల సాతిన ధివిమహిముఁ

బ్రస్తుతించిన వీనివై ధ భవము గన్న

శాస్త్రసాయుజ్య ధ సాహాయ్య పూజ్యహో

భోగములు పంచుచుండు ధ బాదలుగొల్ప

158

సర్వర — సూర్యద్వారాన్తః సితాగిన్ ధివవనిమత సుభోరుహబూర్తి
రాణిన్

బుద్ధిగ్రహస్ఫురన్తీన్ ధివవని కళుః సాస్త్రసాయుజ్య వాణిన్

మూర్త్యోః పాతనాత్మగమనః సుఖాన్త కీర్తయ త్తేఘా

సూర్యోః సాధాత్ సుఖాన్త సుఖాన్త సుఖాన్త సుఖాన్త సుఖాన్త

నిమగ్నః 159

పుష్పి — తరణ్యములు త్పైఠి ధివవని యితాశాసితము

ఉరణ్యముగ బూనికా ధివవని వాఙ్మయేనా సా

హిరణ్యోః పుష్పిగమనః ధివవని సుఖాన్త సుఖాన్త

పుష్పిగమనః పుష్పిగమనః ధివవని సుఖాన్త సుఖాన్త

160

క. నీ వడిగిసఁ జ్చితి నో

డవి చతుర్ముఖములును ధివవని సుఖాన్త సుఖాన్త

డైవతసర్వత్రైత్విమ

హోమిర్పావములు చింతి ధివవని సుఖాన్త సుఖాన్త

161

ఉ. ఈచరిత్రంబు నన్నఁ బతి ధివవని వాఙ్మయేనా సా

క్షీచతుర్ముఖములు వి ధివవని సుఖాన్త సుఖాన్త

జూచు నరుండు ప్రాముసులుఁ చూడని చక్కనియిక్కనిక్కమో
మేచక మేఘసంసమప ఁ మేయశిరోః సరోజదృక్కృపన్ 162

క. అనిశివుండు కుభరకన్యకు

వినిపించినయట్టిసరణి ఁ వినిపించె మునుఁ
మునులకు ననుపమిత తపో
భరనులకు గభకండు తత్త్రి ఁ శయమేళనమున్. 163

క. వినిపించిన విని శౌనక

మునిప్రముఖ నిఖిలమును ల ఁ మోఘానందం
బును మనములదాల్చిరి నెల
కొనునిజతను ఫలక పులక ఁ కుల కలన సునన్ 164

క. ఆశేనకరుండు మఱియు బి

తేశయతలిమోపధాన ఁ వీలాలోల
స్వాశయుడు పరమపద ల
ధాశుడునై వోమహన్. ఁ గాత్మజుబలుకున్ 165

చ. దమనిధి విట్టతేశ్వరుడు ఁ ధైవతరత్నము త్తరు తీర్ధర

త్నము నలపొండరీకవసు ఁ ధాతలమన్నది త్రోరత్న మీ
త్రిమణులు నూక్తిసూత్రవిత ఁ తిం గుదిగుచ్చితి మచ్చిలోవిధే
యమగుచునున్కి నక్షవల ఁ యాకృతినీకృతి మొప్పునెప్పుడున్ 166

క. చతురభవదుక్తిముకుర

ప్రతిఫలదఖలేశగుణప ఁ రంపర కలుషో
జితమగుసంతర్థస్త్రి
సతతము నీక్షింపఁ దనివి ఁ సనదు మహాత్మా 167

మ హారియూర్వంధఖిలాండనాయకుడు నం ఁ దాపత్యమేలయ్యె ద

చ్చరితం బెయ్యది దాధయెవ్వతె తది ఁ చ్చావృత్తి యెరీతి శం

కరుదేహంబున భైమియొక్కొదవె శ్రీ) † కాంతాంగబాతాక్షరో

త్కరమేమంత్రోరహస్య మింతయునువ † క్కాణిపుమాకింపుగన్ 168

ఉ. నావుడు సూతుఁడై నియె † నారదహూనికి మున్ను మేచక
గ్రీవుఁడు పుండ్రాకునిచ † రిత్రీము వెల్పె దదర్శవై భవం
బేవినుపింతు మీరు విను † డిందలు నదియమ్మెల్ల డిందల
క్షీవిభుదివ్యలీల లఱ † చేతగనందగు దీన తీనుగన్

160

క. అనిసూతుఁడువెండియు న

ర్జునసూతు విహారములు ని రూఢోక్తుల వి
న్ననువొప్పు జెప్పదొడగెన్
మునువేదవ్యాసు నచన † మున విని యుగికిన్.

170

చ. భనపతిమితుడై ప్రియ † నాపమిదాన్ధముగానుకన్యసిం
వినవచనామృతాలు శ్రుతి † సీమలగా గిరిబోధగూఢాపి
చన మొనరించుచు † సఫలసాభిముల్ల † సముముని రాజువా
హనముగ వశాను లభిజల † మానుఘనంబులలీల నేగగన్.

171

సీ. జాలసాదమునంఘి) † గీలితంబగు సితా
బ్రముభాతి గుంచె హ † స్తమున గాల
బిరుదంబు గొగఁజుశ్రీ) † న్యకుశంఖమనజాలి
తన్నామముఖర కం † భగ దనర్ప
కజతాద్వికూటగ † ర్జతాత్కాళికాకృతి
బృహదంసమాననిడ్డ † మహతి పలుక
నిగిడిసుఘన్ను యీ † నివపిల్ల వెలుగుల
నడువున నెరసంజ † జడలు నిక్కన్

గీ. దెగినచుక్క ధరణికి నే † తెంచుకరణి
దరణిజిత్సభతోమేఘ † సరణి డిగ్గి

నందనీట శతానంద ♦ నందనుండు

మజ్జనంబాడి బాలేందు ♦ మాళిబాడి

172

చ. తటపుట బిల్వభూరుహవి ♦ తాన లతానవపుష్ప నిష్పత
జ్జటిలమధూళిధూళిభవ ♦ సౌరభ మార భ్రమింప జొచ్చెని

చ్చట వనదేవతోద్ధత కు ♦ చద్వితయశీత యక్షకర్ణమ
చ్చటలదటాలునవ్వడలు ♦ సారపుదావులు దోవలాగుచున్

173

గీ. ఉచితనేపధ్య యుతులయ్యు ♦ నురగసతులు

నిఘ్నునిజమాళిమణిఘ్నుణి ♦ విగ్నులభి

నభికసంకేతములకు రే ♦ లరిగియరిగి

తిరుగుమొగమైనచిక్కుల ♦ తెరువులివిర.

174

ఉ. వ్యాళక రాళకుంభములు ♦ వచ్చుట గన్చుటబోలె బచ్చిము
త్యాల నభాగ్రిధారలకు ♦ నాభరణాచరణం బొసర్ప నీ

తైలగృహగృహస్థలుల ♦ జల్పెడు నిద్దర వారగట్టారా

చూలివయాళివాపురము ♦ సూడుకుబట్టుమహోగ్నిసింహముల్ . 175

నీ. కాబోలు నివి గణ ♦ గామణికల్పితా

నల్పవిహారగే ♦ హా గణములు

కాబోలు నివి చర ♦ త్ఫచరచారుస్తనీ

సమృద్ధగళితభూ ♦ పాస్రజలు

కాబోలు నివి దక్ష ♦ కన్యాంఘ్రివిన్యాస

ధన్యాసకృతేళి ♦ మాన్యగుహలు

కాబోలు నివి మోద ♦ కపియప్రబలదం

తప్రాసనిర్భిన్న ♦ థాతుఖనులు

గీ. తెలియ గాబోలునివి వహ్ని ♦ తిలక చల క

పర్లనిర్దోషసురసరి ♦ ద్భహుళలహరి

గహనకుసుమాయమానశీ ♦ కరనిపాత

శీతలక్ష్యత లోతమృ ♦ పోతకములు.

176

తే. రాజతాపశ్యగోరాజ ♦ రాజమునకు

జంశ్రీశేఖరవరకకు ♦ చ్చారువునకు

నిమహాసింధు వ్రపకంఠ ♦ సీమ నిగిడి

దాలుదీపించె నిదెగంగ ♦ ఊలు బోల

177

ఉ. ఈపుధిపీఠరంబున ని ♦ భేంద్రకటోదితదానధారలై

ద్వీపవతీతరంగతట ♦ విస్ఫుట శైవలకందశంబులై

తాపసబాలికాశ్రీవణ దత్తచాంకురభూషణంబులై

రేవు దమంబు సేయు శబ ♦ రీకబరీ నిబిరీసనీలిమల్

క. ఇటులనుచు దోచి చని ముం

దట మునికనుగొనియె వేల్పు ♦ దళిములుగోలువన్

ఘటవటుకప్రముఖ మహా

జటిలులతో వచ్చు నాభు ♦ జగ భుగ్వాహుక్.

179

మ. కనియేకారణమేగుదెందిరొకొ యీ ♦ కామాధరుండీమునల్

కనజత్రింబగు గంటికంటిస్వకృత ♦ స్కాందోర్తియందావహి

ల్లినసందేహము దండిచే దెలియుచు ♦ భిస్వీరి దోకొంచుఁ శ్రాం

చనగోద్యేనియ వచ్చె నిట్లగుటకున్ ♦ శంకిప నింకేటికిన్

180

క. శరవణభవయుతులగునీ

పరమమునులు శ్రోతలటయ ♦ పారప్రజ్ఞా

కరుడు నిశాకరశిశుశే

ఖరుడు హరుడు వక్తయటయ ♦ గమ్యము గలదే

181

తే. అతిరహస్యంబు శుద్ధంబు ♦ నాజవంజ

వారిహారణంబు ననెగుడ్డి ♦ యడిగెనొక్కొ

కొడుకు సర్వజ్ఞ విజ్ఞాన శకుశలు ధర్మ
మర్మనిర్ణయవాఙ్మయ ధ మహితు దండ్రి

182

ము. మునుపుటైన్ బ్రకృతిందమంబునురజుం ధ బుక సత్వము నాగనం
దు నిలింపారులుదామసాత్మకులు ను ధ ర్వుల్ రాజసుల్ సాత్వికుల్
దనుజడ్యేషణు లందు బూజ్యులు నితాం ధ తఖ్యాతి నాజానుజల్
ఘనుడందిందుడు పేంద్రుడిశుడమరుల్ ధ గారెవ్వరుందత్సముల్

ఉ. డక్కినవిష్ణుభక్తియుదృ ధ ధంపువిరక్తియు గల్గునమ్మరు
దుక్కటకున్ భజించుమతి ధ పుట్టక కంపలబడ్డకాకినై
యక్కట మోసపోయితిగ ధ దా పెనుత్రిమ్మట నెంతవారికిన్ 184

జక్కునేముఖ్యసౌఖ్యము లిశిష్టజనంబుల సంఖ్యమందమిన్ 184

సోధిర.వనం గానిమ్ము నన్నీ ధ యతిగురుడువిడిం ధ డాస్తభృత్యు
దుగా న

న్యానాధీనుండుగా వై ధ ష్ణనసుఖకుడుగా ధ మత్కూపాపాత్ర
భూతుం

జోసంచునే బోచిగోప్యం ధ బగునది తెలుపున్ ధ బాధ్యతుం
డైమురాశి

భ్యానానూనాశయల్ తు ధ ల్యృపుశులు దివళి ధ మ్యాభిభా
వింతు రెండన్ 185

3. కాన్యసనరణముపేడది

నావైష్ణవసార్యభాము ధ నడిగది నాకున్
గావలసినయర్థముటా
జేవుండును దెలుపు తేట ధ తెల్లముగాన్ 186

క. అని సిశ్చలతరనిశ్చయ

మున నారదు డరిగె సురస ధ మూహనాశు

బునకుఁ గైలాసమునకు

ననుబింబితశాంభవాట్ట ధ హాసూబునకున్.

187

సీ. నగధన్వివాహనం • బగుగోవుషము ఆంక

లనఁ బొల్పుఘంటామ ధ హాక్ష్విణములు

హరశిరిశ్శశిరేఖ ధ యపరావతారంబు

లనఁ బొల్పు సేనాగ ధ తాబ్జముఖులు

కొద్దివే యాకల్ప శ కంతమూలచ్ఛాయ

లనఁబొల్పునగరు ధీహ శ పాయతంబు

లిశాన ధూషణా శ హీస్పటా మణి కాంతు

లన బొల్పు తర్షదీ శ పాంకురములు

గీ. ఖండపరశుతను పృభా శ ఖండవద్గ

జలధి జలశీకరములనఁ శ బొలుచు వేల్పు

తేలికలు చల్లుపూవునో శ యిల్లు గలుగు

నగము మునిముఖ్యునకు దృగా శ నంద మొసఁగె.

187

సీ. ఆకొండనెత్తాన శ హ్రూమసాలావః

వేల్లితంబగు బలు శ పేషుఁ గాంచె

నావీటినడు చక్కి శ సభిరామ శుభవిభా

ధగధగాయితు మొక్క శ నగగుఁ గాంచె

నామహాప్రాసాద శ మల్లనల్లనడాసి

వాకిట నొకకీశ శ వదను గాంచె

నాకపి లపనుచే శ ననుమంతుడై ఎచ్చి

చని యొక్కముత్యాల శ చవిక,గాంచె

గీ. నందు విధుకాంతవేదికా శ భృంతరమున

ద్వీపిచర్మోపరిస్థల దీపితార్క

కోటినిభమైన యొకనిరా శ్రీ ఘటనిరఘ

నిరుపమ ప్రభ గాంచెని శ్రీ ర్షిమిషదృష్టి.

189

ఉ. కాంచి విరించినదనుఁడు శ్రీ కన్నులు బిమ్మిటినుండ డిందియొ
క్కించుక కొంకుదేటి కని యెం దదుగ్రీ మసఱోగ్రీదీప్తిలో
బంచముఖున్ శిఖీక్షణవి శ్రీ భాసిలలాటు మరుజ్జరీధరున్
సంచితసత్కృపారసవ శ్రీ శంవదు నాదికపిన్ వృషాకపిన్.

190

చ. విడువసి వైరివృత్తిఁ దటి శ్రీ వేచి రతీసుఁడు చేతికత్తి నె
క్కుడురభసంబునన్ శిరసు శ్రీ గుడ్డిద నయ్యలుఁగెల్లఁబోయి లో
నఁడగ బహిస్థతస్సరువ శ్రీ ధార్పితసూకర దంష్ట్రకైవడిన్
జడముడిఁ జంద్రోరేఖ వెద † జల్లని చిన్ని వెన్నెలల్.

191

ఉ. కుంకుమ పంకశోణయగు శ్రీ కొండలమండలనాధుపట్టి వా
మాంకము దాకొనన్ ఘనా ఘ † ణారవ భూరికపాలమాలికా
లంకృతు లోంకృతుల్ నొడువు శ్రీ శా గడర్క దటవిమృమదుగ్రీమ
కేసీకృతికారిసారసప † రీత సుధానిధిరీతిఁ గ్రాఱుచున్.

192

చ. ఉమ పసుపాడి మోముతడి † యొత్తిన హత్తిన తన్నిశాంక దృ
క్కమలదళాంజనాంక కుల † కంబుగ నిమ్మగుచేలఁగేళి వి
భ్రీమరతిఁ గప్పినాఁడనగఁ † బచ్చని నల్లని చారలన్ మనో
రమమగుద్వీపిఠాడజనఁరత్నముయత్ప ముమీఱఁ దాల్పుచున్.

ఉ. దండనమస్కియాభిరతి † దండములై బలభిన్నుఖామరుల్
తండు సువర్ణదండముఖ † తాడన భిన్నకీటులయ్యుఁ బెన్
బండితనంబునన్ మిగుల † సందడిచేయుచుఁ జొచ్చిరాగృపం
బండిననిండుఁ జూపుపయి † బర్వగ వారలగారవించుచున్.

194

గీ. చరణ పీఠోపకంఠ ని † వణ్ణపువభ

తాజకుదర్శితాంఘ్రిన శ్రీ రోజుడగుచు

నిండుకొలువున్న దేవతా ♦ మండలేశు

నీశు డగ్గటి మొక్కియో ♦ గీశ్వరుండు

195

క. కనదధరకాంతిపల్లవ

మును దశనద్యుతిలతాంత ♦ మునుగా వాక్కు

జన మొనరించె బురారికి

దనివి వనక మానికుల వ ♦ తంసుడు వేద్యుఁ.

196

గీ. శాశరాత్రీశుడగు నీకు ♦ గడిది తమము

పుండరీకాభుడగు నీకు ♦ భూరిరజము

సత్కృపాంభోధియగు నీకు ♦ సత్వభృతియు

నను గుణాబులు మూర్తిత్రీ ♦ యైకనిలయ

193

ఉ. వేదనివాద గోష్ఠి బడి ♦ వృక్షుల బుక్షుల గొల్పువచ్చు శ్రీ

గాదిలియై కులంగ కల ♦ కాలము గాలగవచ్చు నిచ్చులుం

బోదిడు నవ్యభవ్యసుఖ ♦ ముల్ మఖమూల్యములొందవచ్చుగా

కేవారకేటికిం వారకు ♦ నీవు విషాగుల నానశ్శిలుటల్.

198

గ. అనిపలుకు సిద్ధసంయమి

గనుగొని కృపమీఱ నీల ♦ కంసుడు రా ర

మ్మని కూర్చుండుటకుం దగ

ననుజ్ఞ గావించె సాంద్రీ ♦ హాసాధరుడై

క. కలహాశనముని చెన్నగు

నలికేక్షణునివిధ నసుధ ♦ నాసీనుండై

వలిమల పురోధరిత్రీన్

మొలచిన ప్రత్యంతకుఠర ♦ మునకుదరంబై.

200

చ. హరుకృప నిట్లుగన్గొని త ♦ దాననదత్త నిరీక్షణాబ్జుడై

సురముని పల్కు నోపురని ♦ ఘాదన నీయనుజీవి నేను మీ

దరయక మోసబోయితి గు ♦ హన్వితులైమును లక్ష్మి శేడ సు
స్థిరమతి మీరు తత్వమును శ్రీ బెల్లెడువో నిటనుండగల్గమిన్ 200

ఆ. సాధుజనులతోడిసా ♦ సర్గములిన
హాని భయము క్షేణ ♦ మావహిల్లు
నెంతవారికైన ♦ నిదినిక్క మనుమాట
ననుమోచినల్యై శ్రీ నాగహాళ 202

గీ. దండితానాగ నీదండ ♦ నుండియుండి
యిప్పుడు నేజన్న నితలో (ఋషులువచ్చి
యెద్దిపొగ్గించిరో మీగ శ్రీ శ్రీవిభమున
నుత్తరంబిల్పితికా వారి ♦ యున్నులకును 203

క. కాలీచవః జగొపును
సీమాకమునందు నెల్ల శ్రీ పుటితానా
శీలాభిబుద్ధి నెవ్వరు
బోలరు తత్వంబు వెలుపు పాలుపున నిన్నున్. 204

ఉ. కావున గొంచభేదియు న శ్రీ గస్త్యుడు దక్కుమునుల్ తిలోని
తూవశబుద్ధి నిన్నడి శ్రీ కాంచినయర్థములానలిచ్చినన్
బోవగ బాడి యట్లగుట శ్రీ బోష్యులు శిష్యులు నైనవారలన్
దేవరపంటివా రలత శ్రీ దీర్చి కృపారసవృష్టి దేవురే 205

క. అనిపలికి యూరకుండిన
మునిముఖుని శ్రీ వినయ నాక్య శ్రీ ముల కలరి మనం
బున గృష్ణునిలిపి పురమ
ర్దనుడిట్లను దత్కథా క ♦ ధనలాలసుడై. 206

చ. విను మునినాథ నన్ ఋషులు శ్రీ వేడిన యర్థముబోధతీర్థమ
త్యనఘ మనంతపుణ్యఘా శ్రీ దాసనిదాన మనశ్వరంబు వి

శ్వసతము దీనివెంపు గన † జాలరు తక్కినవారలెవ్వరు
 దనుజరిపు ప్రసాదజని † తప్రతిభానిధి నేనుదక్కగన్. 206

సీ. తరిద్రాడుసీద్రంపు † బారలంటిగాలిచే
 జఙ్గియుచందముననం † చలు భ్రమింప
 సురలు బంతులుసాగి † సుధమిధస్పృహ దాగు
 తీండ్ర దేటులు పూవు † దేన లాన
 నామహవిషమాను † నామూర్తులన జంబు
 లములందెల్లచి † ల్కలుభుజింప
 నాశితాభ్రముల † నృతిని గూకలువెట్టు
 క్రియమయూరంబులు † కెరలిపలుక

గీ. నభిమధియింపనొక్కట † నవతరిల్లు
 నాటిసిరివొల్పు చాన్పన † నవనవర్తు
 లక్ష్మీచిలకింప మదికి నుల్లసనమొసగు
 మందరంబున మున్నేను † మయును గూడి 203

ఉ. లాలితలీల నైందవళి † లాస్థలి నాస్థ లిగుర్పుగాలిలవో
 నాలలితాంజిజాచి విను † మదిజి నామదిగూలముచుంజు
 బ్రలనిల్చె నీకగువి † హారముతోరముగాగ వేడు మి
 వ్యేళవరంబులిత్తు నిదె † వేళమానా విని దేవి యిట్లనున్ 209

ఉ. సేవకకల్పభూరుహము † శిష్టసుధాంబుధి భక్త రోహణ
 గ్రావము దేవము ఘృడన † గా దగువేలు పనల్వరక్తివీ
 సేవకురాలిక్లియదయ † చేసిన యావరమిప్పుడొల్ల నే
 గావలెనన్ననా డొసగ † గాదగు నాదగు విన్నపంబునన్. 210

క. అనిపలికి కొంతకాలము
 చన నేడుపననవిహార † సమయముసంగున్

మును నాకడనున్నవరము

కొని వేడ గుమారజనని ♦ గుదుతత్వనిధి

211

సీ. కాశి, గుహాటవి, ♦ గయ కురుక్షేత్రంబు

సైంధవంబును సైమి ♦ శంబు పుష్క-

రంబును దండకా ♦ రణ్యంబు చంపకా

రణ్యంబుగాంచనా ♦ రణ్యకంబు

కేదారమనుమహా ♦ క్షేత్రంబు గంగయ

మున సరస్వతి గూడి ♦ మొనసి మెలగు

నెలవును మొదలుగా ♦ గల క్షేత్రములు వేన

వేల్పురి బొగడంకు ♦ వీనిలోన

గీ. గాపురము సేయ గొన్నింట ♦ గొలుగుమేలు

మహిమ గొన్నిటంజేకురు ♦ మైదొరంగ

నిట్టిక్షేత్రంబులకు నెక్క- ♦ డెద్దియెద్ది

గనబరంబిచ్చు నేక్షేత్ర ♦ మునికి నీకు.

212

సీ. నీరజగర్భండు ♦ నీవు, నిందుండు భా

స్కరుడు చందుడు బ్రహ్మస్పతియుడక్ష

ముఖ్యప్రదేశ ♦ సమూహంబు మన్వాది

చక్రవర్తులు మునుల్ ♦ సాధ్య సిద్ధ

గునుజ మహారాజ ♦ దనుజ సరీసృప

పశు కీట మృగ పక్షి ♦ పగికరంబు

స్తావరజంగమా ♦ తృక మగుభౌతికం

బెవ్వనిచేబుట్టు ♦ నెవ్వనికృప

గీ. నిలుచు నెవ్వనికనుక చే ♦ విలయమొందు

నమ్మహాశక్తి సంపన్ను డమ్మహాత్ము

డమ్మహానందుడెచ్చట ♦ సధివసించు

నెట్టివా డమ్మహవిష్ణు ♦ డిందుమకుట

213

క. గంగాది తీర్థమహిమ మ

హిం గాదను తీర్థమెద్ది ♦ యిమ్మాడు సదా

సంగతి నెచ్చోనందు న

నంగాహిత దీని నెఱిగి ♦ యాసతియివే

214

మ. అనిదాక్షాయణి వేడ నుత్తరమునె ♦ య్యంబొప్పిననున్నయం

తనగస్త్రాదులు గొల్వవచ్చె శిఖిమీ ♦ దం బొల్చి సేనానియే

సనుపకస్కందపురాణమమ్మునులకున్ ♦ వ్యాఖ్యాసమున్ జేయమున్

చనివారల్ శ్రుతతీర్థలైయదియకాం ♦ క్షేవేడదాగాసమిన్

గీ. వచ్చి శ్రీక్షేత్ర తీర్థదై ♦ వతచరిత్ర

మన్ముఖంబున మౌనిస ♦ మన్వితముగ

నెఱిగి వారలు దానిప్పు ♦ డిట్లయరిగ

సంత నీవేగుడెంచితి ♦ వజతనూజ

216

ఉ. నావిని శంకరుంబలుకు ♦ నారదు డోమదనారి భూసికా

ర్యావహబుద్ధి బోలె భువ ♦ నాళిని హళిజరించు భ్రాంతియన్

తావిరి వావిరిం దగిలి ♦ కాళులధావతియయ్యె క్షేత్రముక

దేవుడుదీర్థమొక్కకడ ♦ దీనోతరప్రభ నిల్పు తుగనక

217

గీ. క్షేత్రదైవత తీర్థచా ♦ రిత్రమెపుడు

గలశకంధర యొకచోట ♦ గలసియునికి

యాసతియొసంగి నన్నుగృ ♦ తార్థజేయు

మనుడు గలహాళిబలుకు న ♦ మృనసిజారి

218

చ. తనమది వల్చుభామినికి శ్ర దక్కిన నిక్కపుమోహి బోలెనే

మనుజుడు బుద్ధినిల్చు ముర శ్ర మర్దను దివ్యకథానుబుద్ధియై

యనిశము మత్ప్రియుం డతడ † యట్లగుటన్ వినుపింతు నీకు నే
 గని విని యున్న గోప్యము న † గమ్యమునైన యధఃప్రపంచమున్
 ఉ. ఈసముదగ్రితత్వపద † మేనొకరుండ నెఱుగుడుఁ సరో
 జాసను డొక్కరుండెఱుగు † నభితనూజ యొకరైఱుగు న
 వ్యాసపు డొక్కరుండెఱుగు † వాజ్మనుభోసిపతాన్యు లాత్మ బ్రా
 గ్వాసనమై నెఱుగుమరు † గాని తదన్యైత్రెఱుంగ రెవ్వరున్ 220
 గీ. డాపదగువాని మిక్కిలి † డాపగలిసి

క్షేత్రమునకెల్ల బరమమై † కీర్తి వడయు

నిమ్మహాక్షేత్రరాజంబు † నెఱుగజాలు

స్వాష్ట్యడగువాడు మునుగడు † పాపజలధి

221

క. పుడమికి నితస్తి మాత్రపు

బొడవున నాక్షేత్రరాజ † మువిరాజ్యున్

సడుమన జ్యోతిర్యానము

వడువున దేజోమయాభి † పర్ణిత మూర్తిఁ

322

క. ఆక్షేత్రమునకు సురిస

దృక్షిత పాతాళముల న † మంబ్రబుక్కలో

కక్షేమంకర మగుసది

యేక్షేత్రము గాకయుండు † నిష్ఠవిధూతినె

క. ఏవంవిధ బహుపహిమై

కావాసంబైన యమ్మ † హక్షేత్రమునల

దేవసియింపుడు † ను వసు

దేవసుత ర్చావిధేయ † ధీయోగములఁ

224

సీ. సహ్యాపాదోద్భూత † సరిదన్వయమునకు

నేను ధాతయును ల † క్షీశ్వరుండు

సధిమూనులము గాన † నుదుగృష్ణుడు కృష్ణ

బ్రహ్మగౌతమి నేను † భైమిగాఢి

యథాసంతుము దండ ♦ కాటవిమొదలు పం
 పతుదగాగలక్షేత్రీ ♦ పటలమెల్ల
 నజనకు హరికి నా ♦ కాయత్తమైహత్తు
 భ్రమి విష్ణుక్షేత్రీ ♦ భూమి బలచి

గీ. వైష్ణవి యనంగదగునంచు ♦ వలన నాదు
 క్షేత్రీమున నిల్చివైవి నా ♦ ధాత్రీవెలయు
 దామరససంభవక్షేత్రీ ♦ తలమునంచు
 బ్రాహ్మియైయొప్పు నిప్పట ♦ బ్రహ్మపుత్ర

225

గీ. పుణ్యగుణగణ్య పాతకా ♦ రణ్య హేతి
 నిహుళపుణ్యద్విజనకా ♦ సిహతకూల
 దీపితాకృతి బుధబోధ ♦ దీపకళక
 యఖిలలోక విపచ్ఛాతి ♦ యాసనంతి

226

గీ. నడచిభగవంతు క్షేత్రీంబు ♦ నడుమవొచ్చి
 విరజ యను సింధువెచ్చోట ♦ విడిసియుండు
 నృహరి ప్రత్యక్షమై యుండు ♦ నెట్టిచోట
 సత్తిచోటను వైష్ణవి ♦ మానగబుగు

227

గీ. కృష్ణవేణి ప్రికాశించు ♦ నెంతమీరి
 సంతమీర మదీయమై ♦ యతిశయిల్లు
 భ్రమియటమున్న జలజనం ♦ భవుని యదియ
 కానమూర్తిత్రయమయా ♦ కారయయ్యె

228

సీ. చలిది చిక్కపుజీల్లు ♦ సాలుముల్కాసుపై
 నాయ్యారముగ బించె ♦ మొయ్యజెరిపి
 భాస్కరాంశులు దూతి ♦ పాల్కువేప్పీనుల
 శిలలేని మకరకుం ♦ డలములునిటి

మోచేతివంపుగా ♦ ముడిచిపట్టిన కేల
 వరదాభయంబు లా ♦ వటముచేసి
 పొర లేనియరఁటుల ♦ నిరసించు మృదులోరు
 యమశమభ్యమున గో ♦ యష్టి నిలిపి

గీ. నిగమనూపురములు మోయి ♦ నిరుకుశముగ
 సిగ్గువాసినకటి ప్రకాశి ♦ శింప నురము
 కెంపు లేయెండఁగిక్కఁ జె ♦ క్కిళ్ళనగవు
 మొలవ నత్తీర్థమున నిల్చి ♦ పొల్పుఁ జిక్కి.

229

తే. తీరహారంబునకు వాసు ♦ దేవమూర్తి
 నీలతరణాకృతినూర్తి ♦ నెలవుకొనఁగ
 నత్రోడవునకు సంగమా ♦ భ్యాకతీర్థ
 తలము దళుకొత్తు హత్తిన కొలికి వోలె.

230

చ. ఖరనఖరాగ్ర నిర్దళిత ♦ కర్బుర రాజ భుజాంతరుండు శీ
 నరహారి యుండు సంగమము ♦ సం జలమాడి సృసింహుసంఘోప
 కరుహయునంబు గాంచి తన ♦ కల్గినమాత్రము దానమిచ్చు నే
 నరుఁ డొకపూఁట వాఁడును గ ♦ సంగలఁ డాదిమఃస్థుధిష్ఠ్యముఁ

క. కలుషవనస్థోషదవా

సలకీలావలయమైన ♦ సరిహరిక్షేత్ర

స్థలపుణ్యమహిమ లెన్నినఁ

గలుగుఁ సుక్షేత్రముఖ్య ♦ గమనఫలంబుల

232

తే. అపున రావృత్తి శాశ్వత ♦ విపులసౌఖ్య

సిద్ధి ప్రహ్లాదునికి డయ ♦ చేసినట్టి

యాన్యహర్యక్షవిభుక్షేత్ర ♦ మధిగమించు

జనుఁడు పాపంబువలన మో ♦ చనము గాంచు.

233

శా. ఆక్షేత్రస్థలి కోశపంచమితం ♦ బై యుండుఁ దశ్రీతు్యలన్
 పీషీంచుఁ దివినుండి వేల్పుగమి ది ♦ స్వేదండతుండకృతా
 రక్షు దేతరదోశ్చతుష్టయులఁగా ♦ రాజీవరాజీవస
 చ్చక్షూరమ్యులగా హిరణ్మయపటీ ♦ సక్తోరులంగా మహిన్.

ఉ. పంచనయింతలేక బహు ♦ వారము లెంతయుఁ గూరిచిత్తుండై
 పంచజనుండు పంచవిధ ♦ పాతకముల్ మునుచేసెనేనియున్
 బంచక శ్రీనృసింహుకుడి ♦ భాగమునం గ్గనుబుణ్యమొక్కడున్
 గాంచినఁజాలు విష్ణుపద ♦ గామియగున్ గులకోటితోడుతఁ.

ఉ. దేవునివామభాగమున ♦ దేహము నూడ్చిన సార్వభౌముఁడొ
 దేవునినెన్న మేల్కనిన ♦ త్రేనుపుగైకొని నాకవాసియూ
 దేవునిమోల దక్షిణపు ♦ దిక్కున నీల్గినయేని ముక్తుఁడొ
 గావున మానవుండెపుడు ♦ గాపుర మాయెవఁ జేయఁగాఁదగున్.

క. యతిపతి యేతక్షేత్రో

గ్జితచరితంబ్రకటనంబుచే ♦ చేయఁగఁ దగు న
 య్యితిహాస మొకటిగల దది

సుత్రిపేయము చేయుమనుచు ♦ రుద్రుఁడుపల్కున్, 237

శా. అంభోరాశిగభీర! భీరహితచి ♦ త్రా! భోగభోగావళీ
 సంభారామరరాజ! రాజకృతపూ! ♦ జాయోగయోగ్యర్థిమ్యి!
 త్రాంభోకాహిమధామ! ధామహితని ♦ త్యావాస లక్ష్మీసము
 జ్జ్రంభాలంకృత వక్త్ర! వక్త్రభీముఖరవా! ♦ శ్రీమద్గుణాపభివా!

క. శనమతన వంశవర్ధన!

కఠినకుతారాగ్రదళిత ♦ గర్వితవిన్వి

డతరమునితుల్యవితగణ !

మాలినీ — కవిశుకసహకారా! ♦ కల్పవృక్షావతారా!

సవినయనిజమూర్తీ! ♦ సర్వద్విగ్రాహిణీకీర్తీ!

భువనహితచరిత్రా! ♦ పుణ్యదాక్షిణ్యమిత్రా!

నవరసికవతంసా ♦ నన్యనూక్తిప్రశంసా.

గ ద్యో

ఇది శ్రీపరమపదనాథ నిరవధిక కృపాపరిపాక పరిచిత సరస్వతీ

తాసనాథ రామకృష్ణ కవినాథ ప్రణీతంబైన పాండురంగ

సూహత్యంబను హామ భాగవత చరిత్రంబునందు

ద్వితీయ శ్లోకము.

శ్రీ రస్తు

పాండురంగమహాత్మ్యము

శ్రీ తీయా శ్యా సము.

శ్రీరమ్య చరణతల లా

కూరస రాగాశీరమ్య † శంకావహద్ద

స్థారసమా రాధితరఘు

సీరా! రామానుజయ్య † నేదానీశా.

1

వ. ఆకర్ణింపు మాయర్ల వసూచీకుండు పిణామని గనుగొని

యిట్లనియె.

2

ఉ. ప్రిసంగువిత్తువంటి నెఱ † పాఱు కొలంబునఱుట్టి వేదముల్

నోసినగాదె శాస్త్రములు † పుట్టినయిల్లు కళాకలాపముల్

డాసిన రచ్చ యంచు నఖ † లంబు దనుగొనియాడ నొప్పు ను

ద్యాసితభా సితమ్యతి సభాపతి నానొకఁ డాహితాగ్నియై.

3

వ. అతడు కల్పింగదేశాభరణంబగు పీఠికాపురం బధిష్ఠించి సకల

మహీ సుపర్వశ్రేష్ఠుండై నెలయునంత.

4

తే. ఆమహీసురులేమకు † నతులనిష్ఠ

నింగివేల్పులనేలకు † నేలవేల్పు

కొలము నింగిఁ దెచ్చుచు † గొలువఁ బుత్తుఁ

హాకకఁ డుదయిఁ దె దత్కపా † భ్యుదయమహిమ.

5

పనితామానససూనసాయకుఁడు జీ ♦ వత్తాతపాఱుండు భూ
 జనసన్మాన్యవిశుద్ధవర్తనుఁ డుదం ♦ చత్వాయగ్శ్శిలుండు చం
 దుని పెన్నుద్ది సమగ్రీకాంతిమహిమన్ ♦ నూనూగుఁ మీసాలలే
 గొనబుబ్రాయపుఁదేజుకూనయతఁడు ♦ తోచుండు వాచాలతఁ.

వ. అజ్జగతీసుపర్వ సంభవునకుఁ బితృదత్తుంబగు నిగమశర్మాభి
 థానంబు ప్రసీదంబైయుండు నెండియు.

శే. అతఁ డనూచానసంతతి ♦ ననతరిలియు

సకలనిగమశిఖారహా ♦ స్యములు గనియు

మనసుఁదాక్షిణ్య పురుషార్థ శ మునా తాద్వి

శ్రైవఘటనావశంబున ♦ నోవ్యదాద్రా.

8

చ. తలగడు గంగమర్శనము ♦ శోతబహుచరణాబు సుస్మృతో

జ్వలికలమాన్మగోజనము ♦ చందసచర్మ ప్రసూనదామకం

బులు కపురంపువీధ్యముచు ♦ భూషణపట్టులు కల్గి నిచ్చలున్

బులుకడుగంగ బడ్డచుచు ♦ ముత్యముఁబోలుచువారుచుంబురిన్. 9

సీ కలదు లేదనువాద ♦ ముల కోర్చి మీనుమీ

సమువంటియుంటజం ♦ దెముమేనునగ

బహుసంకుమదపంక ♦ పాణింధమంబైన

తాళిగోణపుఁజుంగు ♦ నేలజీర.

గడలేనిసీడ్యంపు ♦ గప్పుచందరుతావి

మోవిపల్లాతుల ♦ ముసుగుదన్న

సానతాఁచులుగల్గు ♦ సూనాస్త్రశంఖంబు

గతి నఖరేఖాంక ♦ గళముదనర

సీ. సఖులు పరిహాసకులు మెటఁ ♦ జనఁగ యువశి

భుక్త నిర్భుక్త పరిథాన ♦ మొక్తుండగుచు

నగరఘంటాపథంబున ♦ నగుచు దిరుగు

నొరపుగలతీవి జాతిమా ♦ తోపజీవి

10

తే. భార్యపాలిండ్లు రిక్తకుం ♦ భములు రోయి
వెలది చనుదోయి నిండుకుం ♦ డలు కులంబు
తరుణిఫాలంబు చవితీ చం ♦ దురుడు వేశ్య
నుదురు వానికి బ్రతిపదిం ♦ నుండు నయ్యె

11

సీ. ఉష్ణున సహోమాన్ని ♦ యూడనొల్లడుగాని
విరహజ్వలారుజ్జై ♦ వెచ్చనూర్పు
సంధ్యకు బాగ్ధనాం ♦ జలి ఘటింపడుగాని
యెరగు స్వీయాకపా ♦ యితలకర్ణి
నాగమవాదంబు ♦ తొగొదనడుగాని
విటవాదములు తీర్పు ♦ వేగిలేచి
కంబు భృత్పాదోద ♦ కంబుగోలడుగాని
సూవతాధరసీఘ ♦ వాని చొక్క.

గీ. బుద్ధ్యాచిహ్నంబు లపఘనం ♦ బున ఘటింప
సిగ్గుపడుగాని ఖరసఖ ♦ కిఖరిలిఖత
జాతనూత్నక్షతాంకముల్ ♦ సమ్మతించు
సారజముమీరి యాదుర్వి ♦ హారహారి

12

తే. నిగమశక్మాబీధానంబు ♦ నేతిబీర
కాయయును బోలె నయదార్థ ♦ గాఢ దాల్చ
స్తైదితాచారదూరప్ర ♦ వర్తనముల
నీట విహరించుచుండు న వ్యీతిప్రోగు

13

క. వెడవెడ దుర్వ్యవహారపు
నడవడి గడిచేటి గురుజ ♦ జనము శీక్షింపక

గడుసుపడి విప్రతనయుడు

సడికోరిచి వంశపరక ♦ చాటున్ మానెన్

14

శే. తాతముత్తాతశంధులు ♦ తరతరంబు

చీమవలె గూడ బట్టి యూ ♦ ర్జితము సేయు

నిత్తముడినోయె దత్కరా ♦ యత్తమగుచు

నురగదప్టనిమేని నె ♦ త్తురును భోలె

15

సీ. దినవెచ్చమునకునై ♦ తనమేన గలసొమ్ము

కొడుకక బచ్చింట గురువవైచు

సిండుగీసినరితి ♦ నించుకించుక చేరి

గిలుబాడుదల్లిపై ♦ గలపసిగడి

అండ్రికిన్ద్రుప ♦ త్రములు వొంగిలిపోయి

పోయినంతకు నిచ్చి ♦ పోరయునిత్త

ఋడ్డవడ్డకి నోర్చి ♦ మృత్యురూపములైన

సాహులచే ఋణ ♦ గ్రాహియగుచు ✓

గీ. గుడ్డవృత్తులు వృత్తులు ♦ గొలుచు గుత్త

చేలు గ్రాహాంశములునా ది ♦ నేలలెల్ల

జనవరుల కమ్మజూపు నీ ♦ చ్చావిచోర

వర్తి వాడేమిగానున్న ♦ వాఙ్మీద

16

క. అతడు కళింగోద్భవుడగు

కతముననో వేల జూప ♦ గనుగండక యో

గృతమస్వీకారమునకు

నితరుండై యుండె మునికు ♦ తేశ్వరి పింఠి

తే. పొందుబట్టుల నప్పులు ♦ పొడిచి పొడిచి

వారతనంబున జుట్టల శ్ర దిరిసితిరిసి

నలగి శిశోద్దరపరాయ ధాత్యమునకు

బారమెటుగక తిరుగు నా శ బ్రోహ్మణుడు

18

స. తనచెలులిండ్లయం దదన ధాత్యము తాత్యము నింటి కన్నడు

జనక దురోదర్శితము ధార్యహృతం బన్యతతోపపన్నము

జెనటిసిసాళివెచ్చముల ధేర్వుచు గొల్లిటివైభవంబు లె

ల్లనడగ నవ్వెడంగు కడు ధ లాఘవవృత్తికి జొచ్చెనిచ్చలున

క. మితిగడచిన ఋణదాతలు

వెలివెట్టగ నూరునొరక ధ వెలివెలి దిరుగునె

దతిగూడులేక యాకట

గుతిలపడు నతండు దువ్య ధ గుత్తుకతోడ

20

కి. ఎలునకు గూటికి నైసి

మిల వేడం బోడవోరవ శ నమ్మినతడు పూ

వులు ముడిచినయంగళ్ల నె

కలకల వీ డెల్ల నవ్వ ధ గట్టులుమోసెక

21

శే. పదను దివిసినకస్తూరి శ పాచియలు

సాయబాళిన గూడు నీ శ ర్వట్టు మడుగు

గల్గితమణియగుసొమ్మునై శ కాన బడియె

దుర్విదగ్ధండు శరణ శ దూరుడగుచు

22

కి. ఆలో నొకనాడాదు

శ్వీలరతునె యక్క యొస్తు శ శీష్యంచడ నె

బాలిశు నని తనమగనిన

ణాలుర గొనివచ్చె మాత్య శ భవనంబునకునె

23

ప. ఇట్లు పంచయోజన మాత్రధూరింబగు తనయూరినుండి
పచ్చిపీఠభవనంబుసొచ్చి యచ్చుకొం గొన్నిప్రోగలుగడసి కామకు
చెడునడవడికి నడలుకడలిం బడిసుడవడియె కుశల్లదండుల దీంద్ర

గలవచనరచనా చమత్కారంబుల నుదారముదారోపణకరణోపచారంబులగొంతకొంతవంతకుం దొలంగించుచు మందిరముకుందాఠాధనాతిథిసంతర్పణంబులు నేర్పునం బచరింపించుచు జనయితీదర్శితంబగు మూలవిత్తంబగు సప్తాపశిష్టంబగునది గుప్తముసేయుచు బశు, శిశు, దాస, దాసీజనంబుల దసవారింగా మెలంగించినలంకువలకుం దొలగించుచు బుస్తకభాండగారంబు నిజభర్త్రహస్తాంతరంబున నాశుశుక్లశిథిలబంధన యాచకప్రముఖోపద్రవంబులవలనం బాచి బోచుచు విగ్రహతనన్నాహంబగు గోహంబు యథాపూర్వనిర్వహణ మనోవారంబుగా ననుసంధింపించి చదువుసంతసాగించి నడపించుచు నిజానుజ గుర్వ్యసంబునలనగాసింపొందని రాజానుగ్రహలభంబులగు నేకభోగగ్రామంబు లాత్మాభిసంబులుగా నొనరించుచు దప్పి దానమడి, మట్టి చేను చెట్లున్నపట్టరసి తనపట్టలం గాపు నెట్టును గుట్టిక నలంగియు సత్తమామలచిత్తంబు నచ్చునట్లు భక్తిశక్తులు మెఱసి పాటులంబుమరం దలిసొందర్యంబు ననివార్యజృంభణంబగు గూఠన నారంభంబును ననచందిక్రికావైభవంబును, వన కేఫీపలాశదోహదంబునగుటకు నగచి నగచి తెగచి కడుపుదుమ్ములుచుట్టి కన్నీరుట్టిపడం బొట్టుపోలగుమండు సంతం జుక్క తెగిపడినవడువున నెక్కడినుండియో యాశస్మికంటుగ నింటికిం జలిదినంటకంబు గుఱువం జనుదెంచి తన్నుం గాంచి డెందంబునం గొచియుం బోతాక చేరిన సమస్కరించి తలనంచికొని యున్న తమ్మునింగని కడిసి కొదమ నెలవంకలవంక లొత్తుచు నెత్తురులు చిలుకుమం గుకపపదబంధంబునుంబోలె ససకల స్రవృత్తంబులై మదోన్మత్తమత్తకాశిసి దత్తంబులగునఖాంకంబులు కతన గర్కశంబగునతనిశరీరంబు శౌగిలింప నంగలించి శంకించి యాసీమంత్రిని యొక్కంత ఋషిస్వాంతయై యామర్విదగ్గు విదగ్దాతా

పగులులయ సీమంతపుంబెండ్లి కొడుకవుగమ్మని హేతుగర్భితంబుగా
 నాశ్శర్వదించి యతడు తమకంబుగ మకుంబునా బోన నుంకించినవాని
 సోకోర్వమి యెఱిగి తరంగితవిగయ సౌఖ్యమార్గవ మధురంబులగు
 మాటల తేటలం బందిరివెట్టి యిదుబింబులుబుంబోని నిజనందనుం
 ఁఱుతనాని మేనల్లుని నిందనుని చంకకిచ్చి యెచ్చటి కేగెదవు మీబా
 వబుఱి నారగింతువు గాక ఇక పాకంబులు నిమిషంబులొనం గావించు
 పని నిలిపి వెరుక దెస నెడగలసియున్న తత్కృత్యైరిబునకు నేత్రీసంజ్ఞ
 చెప్పగుటయును. 24

క. ఆపైదలి ప్రిశ్శర్వగు

ప్రిపాదద్యయము గడిగె ♦ తలవార్షి

నాశ్శర్వతనిజనిశ్వాసజ

తాపంబున గొంఱకొంత ♦ శ్శము గడిగె .

25

క. నీరు వేల్పునకురు చుచ్చిల

యనిబలుపించునకుం బోతె ♦ నెలూన్నంబుల్

కనుగీటినంతోననె

యనునానకుం దదగ్రిజాత ♦ యమరించితగన్.

26

వ.) తలగడిగించి చాతపరి ♦ ధానము గట్టగ నిచ్చి తెస్సగా
 కలకలయందుం గల్లుతడి ♦ యాఱిచి కొవ్విరు రావటించి మై
 మలయజచర్చ సేసి గృహ మాధనదత్తిమనోజ్ఞభోజనం
 బు లొసంగ దల్లి తండ్రి నిజః ♦ పుతులు భర్తయుం దోఘజంపగన్

ఉ. ఇష్టములైన వటకము ♦ లిట్లు భుజించి యతండు వార్షి సం
 తుష్టమనస్కుండై తనను ♦ నొయ్యలి వీడ్యముచుట్టియూ మహా
 శిష్యుడువోతె దినై పయి ♦ జిర్నగ వొప్పగ గూరుచున్నచోఁ
 బుష్టి శిమస్తముగడసి ♦ పుచ్చి తదగ్రిజ్ఞ పూర్ణచిత్తయై 28

క. ఇంనలు సంతలు నగుతన

సంతానము చంటపెంట ♦ సందడి సేయక
బాంతుమున నిలిచి తమ్ముని
కుంతలబంధంబు విడిచి ♦ కుశలాశయ్యయై.

29

శే. ఎలయుసీతార్ములతోడ ♦ నీళ్ళునుక్కి
యంటుసంటులుపరికించి ♦ యంట్లు బొడిచె
గోరుముక్కుల దిగదువ్వి ♦ తూరు వెల్లి
నెఱుల గలిగినపేల న ♦ న్నియిటి దిగిచె.

30

ర. మెడమన్ను నలచి యలకలు

ముడిగొని నిజపాణిపద్మ ♦ ముఱు గరగరగాఁ
గడుగుకొని తనకు మరదలు
విడమొసఁగఁచు బసిమిపసిడి ♦ సేవల సేయె.

31

తే. చేటికానీతనేక తా ♦ సీన యగుచుఁ
బద్ధకర్మికఁ గొలువున్న ♦ పద్మవోతె
గుడివలన నింతయోగగా ♦ గొమరు మెఱసి
బిడ్డచనుద్రావ నిట్లను ♦ బీఁ రుక్మీ.

32

శా. ప్రారంభించినవేదపాఠమునకుఁ ♦ బ్రహ్మ్యాహమానంచునో
యేరా తమ్ముడ నన్నజూడ జనుదే ♦ వెన్నాళ్ళనోయుండి చ
క్షురారాజీవయుగంబు వాచె నినుగ ♦ న్నో కున్కి మీఖానయుఁ
సీరాకల్ మది గోరు చంద్రపొడుపున్ ♦ సీరాకరంబుంబలెన్,

శ్లో. క్లిలాలిత్యము నిత్యశుద్ధియు గుణో ♦ క్షేపకంబుచుం కల్గి యు
ద్యేలస్ఫూర్తి దలిర్చుతండ్రియను న ♦ భింజుమ్రైడై ♦ తోచినక
బోలుంగాక భవాదృశుం డితరుడై ♦ పుణ్యంబులు శాసినన్
సాలగ్రామఖనిం జనించు నెకదా ♦ జాత్యల్పపాషాణముల్

క. ఏనమ్ముడు గడవగ ద

తూనులు కనుగందు లగ్ని ♦ జుండవు నీవి

ల్లనతటి నెంతదూఱుమొ

యీ నీసోఁగి పాసపడెడు ♦ ♦ నిరుగురువులకుఁ.

35

నీ పరమేష్ఠినుండి నీ ♦ తరముదాక విశుద్ధ

తరమైనవంశంబు ♦ దలచవైతి

తఱిదొక్కియున్న యీ ♦ తల్లిదండుల జాల

పఱచనై సుతోష ♦ పఱచవైతి

వగ్నిసాక్షిగఁ బెండ్లి ♦ యాడినయిల్లాలి

నిల్లాలితాకార ♦ నొల్లవైతి

భగ్మశాస్త్రార్థవి ♦ త్తముల విత్తములచే

నలగించి విభ్యాతి ♦ నందవైతి

గీ. శీలమభిలాబు నిది ప్రియి ♦ శీలమరుచుఁ

జనువులి యెల్లఁ జిల్కల ♦ చనువులనుచుఁ

గోడివారలు నవ్వ నా ♦ తోడ యేల

బేలవైతివి యీగుణం ♦ బేల నీకు.

36

ప. అది తదీయ దురాచరణస్మరణ సుతప్తస్వాంతయై యక్కం
సీరవమధ్య యమన్నోత్కంఠ కలకంఠకులకంఠ కాకలీలాపహంబగు న
లుంగు చెలఁగం గుంఠితప్రజోధుండగు నాశూనుని గెరలి పలికియు
నలుక మగిడించి యుదంచితప్రయోజన ఘటనాపారవశ్యంబున సామక
స్యంబుమీఱ నిట్లనియె

చ. పడఁబడబాఱుచుఁ వడఁకు ♦ పట్టినతల్లిని దండ్రి నేలలో

వెడలనితమ్ముగురొల న ♦ వీనకులాంగన నోరులేనియీ

తొడుకుల బంఱుఁ బైద విడఁ దోవకపోవగ నెందు నీకపా

ల్పడినది కర్మనాదలన ♦ భారతసంహిత విఖ్యాతాఙ్గునన్.

38

ఉ. నాదుసహోదరుండు సుజ డ † నస్తవనీయనయప్రసక్తి బ్ర
 ప్కాదుల మెచ్చు డేనతని డ యజ్ఞమునం గడుఁబూజ్యురాలనై
 వేది యలంకరింతునని వేపురిలోపల నాడుకొందు నీ
 వేదియు లేక సర్వగుణ డ హీనుఁడవౌట యెఱుంగదమ్ముఁడా 39

శా. వీరావేశముదాల్చి సర్వధనము డ న్వచ్చింతుగా కేమి ము
 క్కారుంబండునఖండ సేతువుతముల్ డ కాశ్మీరఖండంపుఁగే
 దారంబుల్ తెగనమ్మగా జనుఁనె ని డ ధ్ధారుండవే వెన్నె
 వారులేరె సహోదరాదులు కుల డ ధ్వంసంబునీకర్తవే? 40

ఉ. శామవికార మాత్మ నవ డ గాఢత దాల్చినయేని నిర్భర
 శ్రీమైఃఱయఁగ రూపగుణ డ శీలకులోన్నతి గల్లువిహృక
 న్వామఃఱుల సహస్రమయి డ నన్ నరియించి రమించరాడె యే
 మీ మునుతై గృహస్తులు ర డ మించుఱియెగ్గె కులంగనాతతిన్.

శా. లాలత్వంబున మత్తకాశినుల కి డ ళ్లుం బొల్లునుంబెల్లగాఁ
 నేలా వెచ్చము సేమ నెవ్వలన మ డ న్నీలాఘ్యలుం జాలరే
 కోలంబో జసియించువేసినను వీ డ డ్కోలాఘ మోతఱి దు
 శ్శీలాగారము నారయావతము ని డ స్సీ మేఱి పాఱించునే. 42

సీ. నర్మగర్భోక్తులు డ నక్కటక్కులు వింత
 నయగారములు బహు డ న టకములు
 క్షిలుపిచ్చవిద్యలు డ పీకవన్నియలును !
 బెలుచఁదనంబులు డ ప్పేలడములు
 నక్రీభావంబులు డ వలకారిబాగులు
 వలసియొల్లములును డ వట్టిపసలు
 కేరడంబులు సాశ డ కింపులు కిల్పిమా
 క్కీడనంబులు నడ డ కించువగలు

గీ. బాసపోసనములు విడం ♦ బములు బ్రీమలు
 లేనిమచ్చిక లివియాది ♦ యైన వివిధ
 నుగుణంబులపోవులు ♦ దోహమతులు
వారకాంతల దడవిన ♦ వచ్చుగీడు.

43

చ. విడు మికనైననిట్టియవి ♦ వేకము మామకబుద్ధిపద్ధతిన్
 నడువుము నీకుఁ గావలసె ♦ నా హరికొస్తుభమైన దెచ్చెదన్
 గడుసరియచ్చకూళపలు ♦ గాకుల వీడుము చేయిమీఁదుగా
 నడచినపూర్వకాముడవు ♦ నాయనుజన్మృదవిట్లుసేయుచే.

44

తే. అక్కయారీతి నయము బ్రీ ♦ యంబుగలుగ
 నానతిచ్చిన సద్బుద్ధి ♦ నాదరించె
 బాలదినములనండియు ♦ మైలపడిన
 బడుగుగావున వా డన్న ♦ పానకాంక్ష

45

సీ. రాజాలయమునకు ♦ రాంపోకలు సేయు
 మాసిన చదువులు ♦ మరల జదువు
 నిన్నాళ్లు నెచ్చెలు ♦ లెదురైనఁ దలవంచు
 కులవధూరిత్నంబు , ♦ గుస్తరించు
 నాచార్యజనము ప) ♦ త్యహముసంభావించు
 నర్చావళికి నుప ♦ హారమిచ్చి
 యర్పించు కుతపవే ♦ ళాగ తాధికోటిఁ
 బసి నేమ దర్శించుఁ ♦ బ్రకుఁబచ్చ

గీ. దండ్రియుద్గమనీయంబు ♦ తానె యుదుకు
 నత్తికాభతతో నవ్వు ♦ నల్పనరణి
 గ్రామకార్యంబు దీర్చు నం ♦ గడికివచ్చి
తేనెపూసినకత్తి ధా ♦ త్రీసుతుండు,

46

ప, అతడొక్కనాఁడు.

47

సీ. గోమేధికోపలాం ♦ కురమానితంబులు
 పుష్యరాశ్చచ్చటా ♦ పుంఖతములు
 వైడూర్యసంధాన ♦ కణానీయంబులు
 హరినీలకీలనా ♦ భ్యంచితములు
 కురుచిందసందర్భ ♦ గురుతరింబులు చతు
 ర్విధవజ్రదళ సమా ♦ వేల్లితములు
 మహానీయతరహరి ♦ నృణిహరీతంబులు
 సకలుషస్థూలహా ♦ క్షీకయుతములు

గీ. పద్మరాగహరీరంభ ♦ భాస్వరములు
 దంతవిద్రుమకృతసము ♦ ద్రగభృతములు
 మాతృభూషలు సత్తికా ♦ మండసములు
 నిజయువతిదార్పుసామ్మల ♦ స్నియుహరించి,

48

కి. ఒకనాటిరాత్రీ పడుపడు
 కిక్కు జెప్పక యిల్లువెడలి ♦ గాఢతరతమో
 నికిరమ తనదగుతోడుగ
 నొకరుడుఁ బేరడవితోవ ♦ నూడనిఁ బాడె.

49

సీ. సోకించు వృద్ధహా ♦ సురుఁ డాత్మపితృదత్త
 దర్భశు ద్రికకుఁ జిత్తంబుగనగ
 సత్తగా రిచ్చిన ♦ హరిసుదర్శనపుఁజే
 రుసకు ముత్తైమవ ♦ వనటఁ బొందుఁ
 గొత్తగాఁజేయించు ♦ కొన్నముక్కరకునై
 యడలుదుర్వారయె ♦ యూడుబిడ్డ
 జామాత వెతఁబొందు ♦ వ్యామోహియై నవ
 గ్రహకణావేషన ♦ భ్రంశముసకు

గీ. నెంతకున్నట్టి యెంతదు ♦ రాభాతి యహహ
 సర్వధనములునద్దురా ♦ చారశీలు
 మాచముట్టుగ నిలుదోచి ♦ యురికిచనుట
 యెఱుగరోగాక యవ్వేళ ♦ యెఱుకగలదె?

50

ఉ. మోవ దరంబుగానిధన ♦ మున్ బెనుమోవుగా వా డమర్చియే
 తోవయుగాని పేరడవి ♦ దూతిహుటూహుటినొక్కరుండులో
 జానన కంగలించి పెలు ♦ చం జనుచుండగ నొక్కనాటిసం
 ధ్యావసరంబునం దొకపు ♦ ఠాంతిక ఘోరవనాంతరస్థలిక

51

మ కరుణాదూరులు చోరు లంధతమనా ♦ కారుల్ పరాధాహృతి
 స్వరతాంతకరణుల్ దురాసదులు విశ్వగోహులుద్బాహులులై
 త్తరు మాక్కుమ్మడి గొమ్మిమ్మగల సందిప్తాశుగ శ్రేణినే
 సిరి ధాత్రీసురసూను గార్మకరవాల్లిస్తాశులై యీసున

52

క. కాయంబున బెదపెదపలు

గాయంబులుచేసెగాని ♦ కడువాడిమిమై
 నాయమ్ము లమ్మహీసురు
 నాయమ్ములు దాకవయ్యె ♦ నాయుర్మహిమన్

53

క. ఒక నెత్తురుబొట్టునకుం

రక యసురులు వేన్రుండియు ♦ గోమమున దొంగల
 ఒకనిభు లాపతితుని దో

చికొని రయంబడర జనిరి ♦ చెట్టు కొకరుడై

54

క. కాపుకొడు కొక్కరుండా

కాపురుషుం దెచ్చెనింటి ♦ కడకనుకంపా
 టోపోద్దిపితబుద్ధి ద
 బాపద్వినివారణక్రియా భిముఖుండై

55

సీ. పితృపరిత్యాగవర్ధితకిల్బిషము వోవ
 నెత్తుకై వడి వేళ్ల ♦ నెత్తురొత్తి
 కూర్కుప్పాణముల మే ♦ లొక్కలుపుచాడ్చున గంట్ల
 శాకిసీకాండంబు ♦ సణిపిచూచి
 సమయంబు గాదని ♦ శమచుదూతల దోయు
 జాడ మైనాటుశ ♦ త్రుములు పెరికి
 పతయా భవగుబొంది ♦ పడకుండటకు గండ
 పురులిచ్చుగతి జాల ♦ బొత్తులునిచి

గీ. వట్టికూడును వేసీళ్లు ♦ పెట్టియొట్టి
 గలుగువీడ్యంబులిప్పించె ♦ వలతియైవ
 వెజ్జు నెచరించి యరయించె ♦ విప్పిసుతుని
 కంటవత్తిడుకొని నైరి ♦ క్రోవభుండు

56

క. నిరనిలసంచారస్థల
 మరయిక సున్నేహాపూర ♦ మాయుస్థితి యా
 యిరుదెఱగు బలిమి దుర్దశ
 బారయక దీపమ్ముపగిది ♦ భూసురు డెనగన్

57

ఉ. తాన ప్రసంగముల్ దిగిచి ♦ తత్సరణిన్ దశపెంపుపెద్దగా
 బూనివచించు నక్కపటఃపూరుషు నిక్కమృత్యునమ్మె నెమ్మడి
 జానపదాగ్రీగామి తన జాతియునాతియు గూడిదేవునిం
 గానిజదేశికోత్తమునిఁగా, బరమాపునిగా, నలంచుచున్
 క. తలలోకుల నాలుక పూ

58

సలలో దారంబు చాల ♦ జల్లినసీరుం
 బలె వెలియెఱుగక మనసులు
 గలసి యభేదమున గాపుకడ నత డుండెన్.

59

క. కల దాశూద్రీవసతి శశి

కల దా ననఁ జాలు నొకవి ♦ కారపుగోడల్
చలదాలోలకటాక్షం

చలదామనిబద్ధతరుణ♦ జనకంజనయె.

60

ఉ. ఇంటికి నడ్డమాఁకయొక యింతయులేక చరించువాని చే
నంటినఁగండు గెందఱుకు ♦ లంగమునం గలవాని మిక్కిలిం
గంటికి నించువానిఁదెలి ♦ కన్నులవానిఁబిసాళి బాఁపని
బంటది గోరుచారుకుచ ♦ పంజరకీరముగా రమింపఁగన్

61

సీ. పలు వికారంబులఁ క గలగల్పుఁజూపుల

తాకపోకల బయల్ / పాఁడఁజేయుఁ

దనుకంబు గనుకంబు క దత్త ములుచుహల్లి

మనసుసాఁగినవట్టెఁ క జొనుపుఁగోర్కి

కుగురుపాలిండ్ల వైఁగఁగొంగుహఱఁగఁగొప్పు

వీడ నూరక నవ్వు క వ్రేఱినవ్వు

నేంఱివట్టి బి ♦ క్షుత్తి చెక్కిలినొవ్వు

గఱుచి వా డేడ్చిన ♦ నొగలించు

గీ. దుఱుసకిమెడి బుంజాల ♦ దండబెట్టు
దిట్టుమెట్టెలు బిగువంచు ♦ దెలికళాదు
వనిత చిన్నారిపొన్నారీ కవయసువాని
విప్రీనందను గన్నంత♦ వెకలియగును

62

క. దులఁలితాతనువిలసన

నిలఁజ్జస్వాంత కాంతర నేరుపుమెరయన్

జెలఁటమాడు మోహము

ఘోటయి వర్తిల్ల నమ్మక కీసుగుఱోడక

63

తే. దృష్టిపాతంబునొవిడిమై ర దెరలఁబట్టు
 ఫాలపట్టిక గనుపట్ట ర బాల చేల
 నితీయఁ దలఁగట్టియొకమూల ర నొగు నేల
 గుండ్ర సీరుట్టఁబరచిన ర కొంగుమీదఁ. 64

ఉ. తేలడుకన్నుదోయి నడ ♦ దేరెడు మద్దుమొగంబు సారైగై
 వ్రాలెడు గొప్పకొప్పు వసి ర వాడెడునన్నవకొను కాకలు
 దూలెడు తేతమేనునయి ర తొటిల్ల నమ్మగనాలి నాలి బా
 గాలఘువతఁనుండరసీయగజబాధితఁగాఁ దలంచుచున్ 65
 క, యెవ్వనికి వలచెనొకొ? యీ

జవ్వని యని వ్యమీరు ర నరసోక్తులు తే
 నప్పులు ముడిఁచినపువ్వుల
 రువ్వఁదనయందె సనుధి ర యా ఘములగుటకా.

మ బభిరా దేరకుదేదదక్కె నిటులీ ర బుగారుకుండంచు జు
 కలుదాఁటించుచు గెంపుమోవి దొడుక్కొగా గుబ్బపాలిండ్లు ది
 ట్టలనుంగా ముఖిగంధపారణము సేయంగా గటిసీమను
 త్వులపతాళిఘటింపగా దివురుమిత్రదోహి మోహాంధతన్ 67

సీ. తలపుండ్లు గడిగించి ర తను బ్రీకించెగా
 యడవిజోరాహతుం రడైనచెచ్చి
 కన్నబిడ్డలకన్న రగారపంబునజన
 విచ్చెగా నిచ్చలు రనింటిలోస
 గాసవాసక్లేశ ♦ కశ్మలత్వమడంచి
 యనురక్తి బెనిచెగా ♦ యనుదినంబు
 గురువుగావేల్పుగా రగూర్చుచుట్టంబుగా
 భావించి కొలిచెగా ర భక్తియుక్తి

గీ. నవ్వఁ జారెడ్డియింటికి ♦ నెక్కుచాలఁ
 జేయు గుడినుండి గుడితాళ్లు ♦ దీయుకరణిఁ
 గపటనటనా నటుఁడుత్రాటఁ ♦ గట్టుబోయ
 కాయజామేయసాయకా ♦ ఘాతభీతి.

86

చ. కరఁగినఱెడముత్ విడుపు ♦ గానని కోర్కూలు పారవశ్యమున్
 బారసిననిట్టచూపులు గు ♦ ముర్కొను ముత్తులకొను గవభుగ్
 చిరిఁగినసిగ్గులుం గలిగి ♦ చీకటివేకటిరేలఁ జాల వా
 లిరి తలిరాకుఁబోడియు న ♦ శీకవిశిష్టుఁడు దుష్టచేష్టలన్.

69

క. మతిఁబాపమనక ప్రిణ

చ్యుతికరమగు తెగువ కతఁడు ♦ చొరఁబడనరకే

సతి కోదోషో మర

సతి కింభయ మన్న చదువు ♦ చమవంబోలున్,

70

ఉ అద్దమరేయివాఁక పొల♦మారసి మారసి లీముఖాహతికిన్

నిద్దరఁగాచి యున్నమగ ♦ నిన్ జగనీలిపిసాశిజాత య

మ్ముద్దియ సేవసేయ దొక శ్ర ముచ్చట యూడమ మూఁగబోలె నే

సుద్దియు లేకకన్నొగిచి ♦ చూచుమనోగతిఁదోచుచెల్వునిన్.

71

గీ! పొన్నాకుపైతేనె ♦ సన్నచందికమోవి

మాధుర్య మనక వే ♦ మాటుఁబొగడి

యామనిబుగబుగ ♦ లంగచంపకదామ

గంధంబనక పెక్కు ♦ గతులనెన్ని

పడనున్నపండ్లసం పడవెంపుపాలిండ్ల

బీరం బనక సారె ♦ సారెఁదలఁచి

నెలియ నబ్బిచ్చాయ ♦ వలమానికచభర

హక్రటనం బనక చూ ♦ టికినిమెచ్చి

గీ. దినదినంబును గసికాటు † చెనకువలన
 దప్పిదీరని తమకంబు † దెప్పరంబుఁ
 బాప సమకట్టి జారుఁ డ † ప్పాఱుఁ డసతి
 పెత్తుకొనిపొవనిందండు † నెడరువేచె, 27

క. ఆతఱిఁ దన్నగరీపతి
 జాతరసాటించె జీసువి † సర మనినతరసా
 ధ్యాతతవాతామయని
 ధ్ధాతాహతిఁ దూల గాలి † గంగలకెల్లక. 37

సీ. గోర్వెచ్చచమురంటు † కొనిరి మస్తకముల
 జలక మాడిరి నిశా † మిళితవారి
 కట్టిరి చిఱుతచౌ † కములకొంబుట్టముల్
 కాటకవీర్చిరి † కన్నుఁగవల
 దిద్దిరి సిందూర † తిలకంబు బటువుగా
 నక్కుఁగొప్పులవిరుల్ † గుక్కిరగ్ధి
 నింబప్రీవాళమా † ల్యంబులు వైచిరి
 చిట్టిపాట్టిధరించి † రిట్టునట్టు

గీ. తరుణధావనధగధగ † ద్దసనమణుల
 హత్తుకొలిపిరి లేతవీ † డ్యములడాలు
 పర్వదినములఁ బామర † ప్రమదలుదిత
 నియమసంభావనారంభ † నిభృతబుద్ధి. 74

క. ఎడైతనపుఁగయిసేతల
 రడ్డులు నడచిరి పురస్స † రద్భార్యముగా
 గుడ్డంబుచక్కి గట్టం
 బడ్డమహాశక్తి దివ్య † భవనంబునకుఁ. 75

వ. అమ్మహోత్సవం బజప్రీఢానంబగుటవిబుధసభయుంబోలియు మ
హాసురోదారంబును, తమోవికృతివిధేయంబగుట విధుబింబంబు
నుంబోలియు దారావియోగముదితగుబును, బహుళధ్వని పరి
తంబగుట సత్కవిత్వంబునుబోలియు ససాధువర్ణసంభాధబంధు
రంబయ్యెనయ్యెడ. 76

సీ. అంభోధరముక్తింద ♦ నసి యాడు నై రావ
తియుబోలెసిడి వేలె ♦ దెఱవయోర్తు
చెందమ్మికొలన రం ♦ జిల్లునంచయుబోలె
నిప్పుటేట జరించె ♦ నెలతయోర్తు
తొలుసంజయండవ ♦ ర్తిలునంచయును బోలె
నీగబందిరిగుండ ♦ మింతియోర్తు
జలనీలిపై నెక్కు ♦ కలువమొగ్గయుబోలె
నసటాకునర్తించె ♦ నతివయోర్తు

గీ. కాంతయొక్కర్తు మూవున ♦ గండలిచ్చె
మారుగాలిచ్చె నొకసుధా ♦ మధువాణి
లలనయొక్కర్తు నోరితా ♦ శంబులిచ్చె
శక్తిజాతరసద్భక్తి ♦ శక్తులెసగ 77

క. బత్తులు నునువాకత్తుల
మొత్తిరి పశుసమజముండ ♦ ములు చంపములొ
నెత్తురుధారలు ఘోరవి
పత్తిమిరనవారుణప్రి ♦ భలు హ్రీబలంగళ 78

తే. పెలుచ గలుచొక్కు చెలువల ♦ తలకు నెక్క
దోన దిక్కులతలకెక్క ♦ దొడగెదమము
దేవిగుడిలోన నొక్కొక్క ♦ దివియదోప
దోన నొక్కొక్కచుక్కయు ♦ దోచె మింట 7

క. ఎడరగుట దెలిసిపాటు

బొడువడు గొనిచనియె మాటు ♦ భూమికి నటు సం
దడి బొమ్మడు పెండ్లాడెడు
వడువున గసుగాపుబూప ♦ వయసుమిటూర్క

80

తే. కాపుగోడలు కంచంత ♦ కాపురంబు

బాలవంటికులంబుగా ♦ డృఢిచియుటికె
మగని నటువెట్టి రెండవ ♦ మగనివెంట
సువిదలకు బుద్ధిపెడతల ♦ నుండుగాదె

81

౧

ఉ. ఆకుమటుంగుపిందెయము ♦ యంతిపురంబుచుబోలెనున్న గా
కాకుముదప్పి. మాస్య భయ ♦ గాఢతరత్వర నేగుగాని లో
నాకలి దప్పియున్రవిక ♦ రాత్రియు నెన్నడుమన్నథాస్త్రకీ
లాకులతస్తచిత్తలకు ♦ లక్ష్యమె తక్కిననొప్పులెవ్వియు
సీ. కఠినకఠీర వా ♦ క్షతనఖక్షతజర

82

త్కరిశిరశ్శుక్తశా ♦ ర్కరిలతలము
లాశాంతజంతుకం ♦ తాస్యగువ్యాఘ్రు)
ముఖగుహాభాంకార ♦ ముఖఠిలంబు
లశ్వేద్విషద్విషా ♦ శాగ్నిగ్నిహవహా
త్ప్రస్తరప్సవసా ♦ రభమయంబు
లజ్ఘాతరవికర ♦ వ్యాపారభూరుహా
చ్ఛాయానపాయాతి ♦ శైత్యభ్రనులు

గీ. గహానఘంటాపఘంటులు ♦ గడచి నడచి

యొక్కపక్కణ మీక్షించి ♦ యూరడిల్లి
యవరవర్ణస్నుషయ బౌహ్మ ♦ శాధముండు
భోయకులమున గలసిరి ♦ పాలుపుదక్కి

83

తే. ఎన్నిజన్మంబులేనియు ♦ జన్మపిదప
 గాని ప్రాప్తిపరానిధ ♦ రానిలింప
 జాతిగడలోన నప్పావ ♦ జాతి తొల్యి
 కల్లు పెల్లాని వేటాడు ♦ గరునుడొరసె

84

క స్వఘోషానిలసౌరభ
 మాఘోషింపగ మదాకు ♦ లాభెటరతిన్
 వ్యాఘోషికభయదాటవి
 శ్రీఘోగతిన్ మెలగు నసతి ♦ చెలువుడుదానున్

85

మ) కతిమధ్యస్తన కుంతలస్తబక వీ ♦ ఊగర్వదుర్వార యీ
 సతిచేమానమె యూసమయ్యెనిక ని ♦ స్నారసంబుప్రాణంబు దా
 ల్చుతగుల్ గాదనిరోసి యావృషలివారలందూవుగ్రోమ్మంటకా
 హుతియకాబద్ధిమ్మగేంద్రకుంభిచమచి ♦ యూధంబునేణులున్
 సీ. జభుకులువారలె ♦ స్సగదంచివెదురుచి

య్యమును బువ్యలవలె ♦ నలతిలోవి
 వార్చిడించినకొత్త ♦ నంటకంబతిమాత్ర
 ధాతశరావపా ♦ త్రిమునజాల

వడ్డిచి పలువన్నె ♦ నన్యమిషంబులు
 గుట్టువాలగనుంచి ♦ చొక్కటముగ
 గాచినగురు నెయ్యి ♦ చేచాచజాలినం
 తయుగుమ్మరించి త ♦ త్తక్రీపూర

గీ. మొకయలాబుశలాటుఖం ♦ ఊదరమున
 బూన్చియటుడించి తానును ♦ బొత్తుగలసి
 సామిదప్టాన్నకబళముల్ ♦ సామికోసగు
 నగుచు జవులెచ్చరించుచు ♦ నిగురుబోడి

87

శా కాపుంగెంజకు రాకుబోడి పరలోక కబంతపాపింపుడు
 వ్యాపాదంబుననాత డొండుగడ రూ ♦ పాజీవరాజాననం
 దాపింఛచ్చదగుచ్చసచ్చవి మదాం ♦ ధన్ బాధురశోక్రిణివి
 ణాపాణింధమపాణి నొక్కప్లవక శ్ర న్యంగూడి కీడింపగన్ 88

వ. అపవిత్రంబగుపుత్రీలాభంబు దత్కళత్రంబునందు సుభవించె
 నిట్లానప్తపూర్వద్విజన్మండు కష్టమార్గంబున నెలసి నెలతయుం
 దానును బ్రాలుమాలిమృతాళనాళపేశలంబగు ఫణాధరపరివృఢ
 ఫణాఫలకతలిమతలంబున నంటసిలబడ నెడనెడంబెక్కుపాత
 కంబులుపార్జించుచువర్తించివర్తించి యొక్కునా డొక్కరుండు
 నుం గుర్కురకుమారయుగళంబు గుపితశరభనిభంబగుదానిగళ
 గళాయమాన గళనిగళనియపితంబుగ గేలగీలించి యొంటిపా
 టున వేటవైగలతిపుట మాటాడుచు సమీపాపవీమధ్యంబు
 జొచ్చి యాస్ఫటించి పిక్కచెదరక దిక్కులుపరిభ్రమించియద
 భ్రమదవిభ్రమ భూయిష్టంబులగు మృగంబులం దెగజూచి
 యేచి కన్నిచ్చకువచ్చు వెక్కునంజుడులు చేవడించక కావడించి
 పొద్దస్తమించునంతకు నిజనిశాంతంబునకుం బా తెంచునపుడు.

మాలిని. కుపితశరవనచక్షుః శ్ర క్రూరమర్వారకీలా

స్థపుటితమగువహ్నిన్ శ్ర దర్శినాకీర్తియిల్ మృ

గ్నిపడియె మధుపాన శ్ర షీబజాయాతనూజా

తపరిజనయుతంబై శ్ర దైవదుర్భావదృష్టి 90

చృతనగృహ మిట్లపత్యపశు శ్ర దారధనాదులతోడ మృగ్గగా

గని వెలుగంది కందికను శ్ర గ్రింతలముంతలబోసినట్లుబో

రనగడు బాష్పపూరములు ♦ గ్రిమ్మగ నేడ్చుచుమూర్ఛనోయియ

ల్లన దెలిసెన్ వినిందితకు శ్ర లవ్యవహర్తమనోబలంబునన్ 91

క. ఇలజదికిలఁబడి పలుమఱుఁ

దలదోర్పుచు వికృతమగువ డ దనమున లాలా

జలములు తీగఁలుసాఁగఁగ

బలుకు నతండాలిగుఱిచి ర పరిచితరక్తిన్.

92

ఉ. ఎల్లరు నెల్లచోధనము డ లిచ్చి మృగాక్షులగొండుగ్రాని యో
పల్లనపాణి! యే బరమ డ పావనవంశమునిల్చి కొంటి నీ
నల్లనిరూపు నిక్కమని డ నమ్మి భ్రువంబందిగాక నేఁడు వి
ద్యుల్లతికాధికాభినయ డ ధూర్వహమాటయెరుంగనితయున్.

ఉ. సన్నపుసిబ్బెమఱ్ గలుగు ర చన్నులఁబయ్యెదకొంగువాలఁగాఁ
గిన్నెరవీణెమోపి శుశ్రీతి డ గీల్కొన సారెలు చక్కనొత్తియు
ద్యన్నఖరప్రసూనములఁ డ దుత్తులు మీటుచునాలపించునీ
తిన్ననియెల్లు నాచెవులఁ డ చేనియలొల్కుచవుక్ర దలొచెదఁ.

ఉ. ఈడశాతిసాతికి హి డ హీ మహిదేవుడు చిక్కెనంచు నన్
రాకకుఁ బోసికున్ జనప డ రంపర కెంపగుచూడ్కిఁ జూచి యం
బూకృతచూచరించుటకు డ బుద్ధిదలంక కలంకముక్తచం
దాకృతిఁబొల్పునీముఖమునం డ దమృతస్థితిగాంచిమించుటఁ.

ఉ. పుత్తులు లేరె యెవ్వరికి డ భూమి మదన్వయవర్ధను భవ
త్పుత్తులవంటివారు మును డ పుట్టరుగాక తదాస్యకాంతి, త
ద్ధాత్రోవివృద్ధి, తద్భజయు డ గస్ఫురణంబు, తన్మక్తిలక్ష్మి, త
న్నేత్రసరోజపత్రరమ డ ణియత, చూపఱజొక్కఁజేయనే.

క. అని తన యాలిని దనయా

లినిగని మఱికాని కుడువవ డ తె గూడ జలం

బునుద్రావవలె ననుచునన

శనమున నతడేగజొచ్చె డ జనగహితనుహిన్.

97

క. కాఁగలపుణ్యుఁడు దాఁఖపు

వేఁగి గు వహించుట నెఱవోలె ♦ విషమాటవిలోఁ

దూఁగుచుఁదూలుచు నీరము

లీగుచుఁ దలవాంచి యురక ♦ యేగుచునుండెఁ.

98

తే, నీచమగుమేను పాఱంగ ♦ వైచుకరణిఁ

బడి సరోరుహనేతున ♦ పారకరణిఁ

నధమలోకంబువిడిచి య ♦ య్యమరపథముఁ

జూచుటకుఁబోలెఁ దనుతానె ♦ లేచు సతఁడు.

99

న. ఇట్లనుద్దిష్టప్రయోజనముండై బహుయోజనంబులును నిర్భోజనముండు నిరంబుభజనముండునై యాకుజనుండు పెక్కుదినంబులూకాంతమహాగహనవిహారముండై యచ్చోట నిశాటపతిసక్షుః కవాటపుటవిఘటనపటుచటులనఖరముఖరత్నాభలణాయమాన త్రిభువన భరణిగు సృసింహుండు డుశసంహృత వైకుంఠనగరనివాసుండైవిజయం చేసియుండు నపుణ్యప్రదేశంబు బ్రవేశించి.

100

ఉ. చేరువచేరువై కడుబ ♦ చేళిమమై తనుడాయుపూర్వసం

స్కారతపఃఫలంబునభ ♦ జద్వృజినావలినాశకృన్నృకం

నీరవదేవనిత్యసద ♦ నీకృతసాగమతీర్థరాజవా

ర్థారల నాడి తత్పరమ ♦ ధామపతిఁ బలుమాఱు జూచుచు

105

నీ. ఒకయింత తప్పవే ♦ యక చూచుఁ జెఱవారిఁ

దలగొట్టుకొనిదాఁఖ | జలధిమునుగు

బిలము తెఱవ్రమంచుఁ బ్రధివిలోఁ జొరఁవాఱు

సమధికస్తంభోద్భృ వము గమించుఁ

దిరియువాడును బోలె ♦ దెసలకుఁ జెయిచాఁచు

నొరగు నసాంబుధ్ధ ♦ వొప్పవోగు

హా! హాయితే! యని ♦ యటచు భార్యగుఱించి
బహువిధానక్తి వి ♦ బ్రాంతిఁ బొందుఁ

గీ. జేరఁగారానిదర్శన ♦ స్థితి వహించు

బాడబస్పూర్తి లోగొన్ను ♦ పగిదినుండు

దానవారాతి కాఁబూని ♦ తనవతార

దశకమును మున్నె తాల్పె నా ♦ ధరణిసుకుండు, 102

క. ఉడుగనిపస్తులఁ జెవులను

గడియలునడ మేను వడఁకఁ ♦ గాలము గడవం

బడమిఁ బుడమివేలుపు వడి

చెడి పుడమిబడియె విగత ♦ జీవుడనయ్యెన్. 103

ఉ. ఈవిధమైన యయ్యధము ♦ హీనపు మీ నపుడెక్కెఁగాక ఘూ

కావలిదావకీలలగు ♦ నల్కలుముంగల మొల్కలెత్త దం

తావళజాలనీలమగు ♦ దండధరానుచ రాగ్నిబలం

బావలదోవలాఁచి వెస ♦ యాతనవుండనువాఁగి రేగఁగన్. 104

నీ. లలనాధరోష్టలా ♦ లాజలాన్వితమగఁ

గోలెమధ్యమువేరి ♦ కులమునెల్ల

వావివర్తనలతా ♦ వావంత దలఁపక

కన్నిచ్చవడఁ చేఁచెఁ ♦ గామవికృతి

జనులు పువ్వగఁ దిట్ట ♦ సడికోర్చి యార్జించె

బశ్యతోహరవృత్తిఁ ♦ బసిఁడిపోగు

కన్నపెట్టియుఁ దోవ ♦ గాచికొట్టియుఁజంపె

లెక్కకుమగులుభూ ♦ లేఖవరుల

గీ. మఱియు నీరీతికూరుల ♦ మైతివడసె

నితరపాతకములుచేసె ♦ నెన్నియేని

వీనిబొదువుడు కట్టుడు ♦ వేయుఁ డనుచు
జమునిదూతలు బాధింప ♦ జసిసి యతఁడు,

105

క. ఆకోశంబానరించె ది

శాకామన్నాదముగ వి ♦ శంకటగతి నూ

త్తుకృమమగు నా మొఱవిని

సకోధాకృమణినిపుణ ♦ సంభ్రమ మడరణ.

106

మ. అమరదోహివిరోధి మున్నచ్చట రక్షార్థంబుగానిడ్లచ
కృము వికాంతివహించి భాస్కరసహ ♦ స్రీకూరమైవచ్చి య
య్యమదూతావళి హావళిదెరల వి ♦ ప్రాధీన బంధప్రతా
నము ఖండించె నఖంకితారసిఖస ♦ న్నాహులు దిగ్గాగ్రాగన్.

క. శీకులును గాంధీశీకులు

నై కాలానుగులు గునుక ♦ నపుడను దెంచెక

శ్రీకాముక పారిషదా

నీకములు సుదర్శనాది ♦ నీరజములతోన్.

108

క. అరుదెంచి జముపురికి జను

తెరువున మరలించి తెల్ల ♦ దీవితెరువునఁ

హరిభృత్యులు నడపించిరి

గరుడాంతయానమున ని ♦ గమశర్మాఖ్యున్.

109

సీ. ఉత్తాలఫణిభుగ్గ ♦ రుత్తాలవృంతాని

లాశాంతస్మృరాంబు ♦ నయ్యె మేచు

ప్రత్యగ్రిముక్తాత ♦ పతీభనఛేష

వారితాతపమయ్యె, ♦ జాగువహాళి

సూత్రవతీశదో ♦ ర్వేత్రదత్తావకా

భృగు భరద్వాజ ప్రి ♦ భృతికృతస్వస్త్వివా

గ్భరముఖరములయ్యై ♦ భార్వతలము

గీ. లరుణకిణసహస్రాభి ♦ మభిగంబు

సగువిమానంబు పై నెక్కి ♦ నిగమశర్మ

తీండ్రబుండేక్షుకోదండు ♦ తండ్రిబోలి

పరమధామంబునకుబోవు ♦ పథమునందు

110

సీ. ఆశానుద్ధిర్బంబు ♦ లైహరిన్మణిమయ

స్తంభ బులకు గుల ♦ స్వాములగుచు

దివ్యగంధముల ను ♦ దోకించి విన్యదం

కుర రేఖలకు జోడు ♦ కోడెలగుచు

దలచుట్టుదిరిగిరా ♦ గలిగి పాండురపద

పత్రంబులకు బ్రాణి ♦ బంధులగుచు

సకలంబు వెలిగింప ♦ జాలి బాలార్కబిం

బములకు ననుబింబ ♦ పజ్జులగుచు

గీ. నాల్గుచేతులు గాంచన ♦ నలినమాలి

కలు నెడదకన్ను లాస్యప్రి ♦ భలుచెలంగ

గుముదుడనువేర బరమేశు ♦ గొలిచినిచిలి

యున్నవాడత డిప్పుడు ♦ నోముసీంద్ర

111

తే. పుండరీకుండు శంఖక ♦ ర్ణండు వామ

నుగు కుముదాక్షుడును విజయ యుండు జయుడు

సర్పనేత్రుడు ననుపార్శ్వ చరులలోన

హరికిగుముచుండు మానసీ యతవహించు

112

క. అమృతమయమూర్తి బుధహిత

విమలవిభోద్భాసి మస్మృణ ♦ విలసనశుభల

క్షుణ్ణుహితవక్షుడు విధుడట

కుముదానందప్రదాన ♦ కుశలుడుగాడే

113

శా. ఏవంభూతమహాప్రభావనిధిలో ♦ కేశుం జితక్షేసుమం

దావిర్భావహా సైకమాతృదళితో † ద్వదేత్యగర్వాంధకా

రావేశుఁ నరకేసరిన్ గొలిచి ని † త్యప్రీతినున్నారువా

ద్దేవీవల్లభ ముఖ్యనిర్జరులు త ♦ క్షేత్రాధిరాజంబునన్.

114

క. ఆనెలవున నర్ధనిశల

వీనులకుందోచు నేచి † విధినందనవై

మానికనాయకకృతఘం

టానాదము నృహారిబిగువు ♦ నగవుంబోలెఁ

115

క. ఆక్షేత్రంబున నృహారికి

దక్షిణదిశ నే వసించు † రత్నరమతినీ

యక్షులతో నీప్రమథా

ధ్యక్షులతో నినగేశ్వ ♦ రాత్మజతోడఁ

క. మాతృవధము పితృవధమును

భ్రాతృవధము గురువధంబు † పకటించియునో

ధాతృసుత యలిగి సురపుర

నేతృత దెలివొందు నెట్టి † సీచుడు నచటన్

117

క. కాపున నరులకు దక్షే

త్రావాసమొనర్ప నైహి † కాముష్మికముల్

చేవలతులగుచుదలకొను

నావుడు నా మృదుగుఱించి † నారదుడనియెఁ

క. దేవ భవత్కృప నరమృగ

దేవమహాక్షేత్రమమహి ♦ దెలిసితి నస్మ

దాభవము ప్రమోదమేమరి

భావము గైకొనియె జనియె శ భ్రమమక్షోదమముక్షో 119

క. దైవము తీర్థము క్షేత్రము

నావాచయములు గుహుడు శ నడిగిన మారల్

భావించి తెలుపుతత్త్వము

నావీనుల జానపు మనుపు శ ననుబురవైరీ 120

తే. అనుడు నుడురాజమకుటు డి † ట్లను నృసింహ

తీర్థమునకు భదేశిమ శ దిక్కునందు

సిద్ధమానవవినుతప్ర శ సిద్ధి వెలయు

నాద్యమై ఘర్మవీరామశ హాసవంతి 121

తే. తీర్థసార్ధావతంస మ శ త్తీర మభిమ

తార్థదశీల జంద్రీభా శ గాఖ్య నంకు

నంకు దపమాచరించి ముశ న్నందె నింకు)

డమరతతిలోన రుంద్రీభా శ గాతిశయము 122

ఉ. తైర్థికు లర్థిగాల్వడగు శ దానికి యోజనమాత్రీభూస్థలిక్ష

దీర్థపదాస్పదం బఖల శ దివ్యనుతివ్యవహారయోగ్యమి

స్థార్థసమర్థనక్షమము శ నై తమమున్ విరియించు బాతకా

సర్థము పొండరికమను శ సర్థము దూషితరోషభూషణా 123

శా. సక్షత్రంబులకుక్ష త్పాధిపతికిశ శనాకుక్ష దిక్కియామాచ రా

ధ్యక్షద్యేషికి భానుపుత్రికి శ మరుత్కల్లోలిసీవేణికి

బక్షి శ్రేణికి బక్షివల్లభునకుక్ష శ భాసిల్లు దానక్ష సమ

స్తక్షేత్రంబులలో ననూనమగు నే శ తక్షేత్రీమిక్షింపగన్

క. “ఇదమిత్ర”మృని యేనును

మది మితిసేయంగనేర శ మశాసీశ్వర త

ద్విదితప్రభావ మోషిన
 విధమున వినిపింతు నీకు శ్రీ విను దృఢబుద్ధి
 తే. జమునిచెలియలు నిర్జర ధైవనియు
 బెరసి మెఱసిన నడుచక్కి శ్రీ బేరుగుచ్చి
 ఋసులు తెప్పినతీర్థము శ్రీ లెల్లవాండ
 రీకపోడశకళ భోల శ్రీ లేక జడియు

సీ పాతక వాతీతహా శ్రీ జాతకాతానలం

126

బాళితాభీష్టపా శ్రీ కాశసరము
 విషధితాట్యర్యంక శ్రీ విహరణాస్థానంబు
 నిఖలపుణ్యక్షేత్ర శ్రీ ముఖముగురము
 సమదస్మదాదివా శ్రీ నామరున్నాధంబు
 వర్ణితాఖలపుణ్య శ్రీ వైజననము
 వైత్యభిన్నగరయా శ్రీ త్రావరస్థానంబు
 వాస్త్వానసామేయ ధైవంబు

౩. నె. నంకు వామదేవ శ్రీ వాల్మీకి నరతంతు
 గర్గ గాధిపుత్ర శ్రీ గౌత మాత్రీ
 జహ్నుజామదగ్ని ధైవాలి ధైవసి
 ప్రికరంబుసాండ శ్రీ రీకమనసు
 మహాస్యగ్ధర

227

కనసి గొడ్డాయిపిడ్డన్ శ్రీ గగనకుసుమమున్ గల్గినీ రాయిమాటల్
 విససి ముక్తుండు వెండికోశవిపులబాడమనీరవిండివాపాండురంగా
 వనిజానఃపుణ్యజన్యవ్యవహృతి గనవేనంకదుష్పంకశంకల్
 వసరాశింజొచ్చునేల్లెవడివడియుడగున్ ధైవారిజభూణనూతీ
 తే. ష్రీతి గురుక్షేత్రముఖమహా శ్రీ క్షేత్రతలము
 లందు జేయన నశ్వరం శ్రీ బగుచు నిగుడు

దురితతతి గిట్టి నిజశక్తి ♦ దునుముఁగాన

మేటియాక్షేత్ర మొకపరి ♦ పాటిగాదు.

129

క. దాన స్నాన నిధనఁ వాః

పానాదులఁ జేయనెట్టి ♦ ఫలములు పెఱవో

నానవి సకలముజేకుఱు

సూనవులకు నందు నిమిష ♦ మాత్రమునందున్.

130

గా. భర్మస్తేయము బ్రహ్మహత్యయు సురా ♦ పానం బగమ్యారహ.

కర్మంబుఁగృహదాహ ధేనువధవా ♦ క్షౌరుష్యముల్ మున్నుగా

దుర్మార్గులృచరించుచుష్కృతతుల్ ♦ దూలున్ మృగేంద్రధ్వనిన్.

మార్మోముల్ వడు జేటిమూకలస న ♦ న్నముబువకుచ్చివన్

సీ. ఉరసిజాదృతనీణ | సరసిజాసనురా

పూర్వకోటిగ మహః ♦ దృతచరిత్ర

గజవైరి వాహను ♦ గ్రాదేవి పశ్చిమ

కోటిగ లస్తక ♦ క్రోడనీమ

భువననాయకి గాఁగఁ బొగడొంది యోజరా

ర్థము విస్తృతీయుఁడద ♦ ర్థంబునిడుపు

గలిగిన తక్షేత్రీ ♦ కారుకంబుధరించి

జగదేకధన్వి శ్రీ శార్గపాణి

గీ. తీర్థశరములు దొడివి యు ♦ దీర్షకలుష

విషమలక్ష్మ్యపరంపరల్ ♦ విఱుగ శేయుఁ

గాన సదియు శరణ్యమై | దీనుమిగులు

నైహి కాముష్మికాకాంక్షు ♦ లగునరులకు,

132

తే. ఆత్మనామనసచ్చతు ♦ రక్షరముల

యందఁ బురుషార్థములు నాల్గు ♦ ససగి పెసా

తలలుముదిరినదురితదం ♦ తావళములఁ

బాండరీకంబు హరిలీలఁ ♦ జెండివైచు.

133

శా. ఆక్షేత్రగిబుననుండు నట్టనడుమన్ ♦ యత్నాక్షకేళి రతుం
 డక్షోభ్యు డజరుం డనాదినిధనుం ♦ డత్నామరత్నామయుం
 డీత్నామాత్రీకృతాఖిలుండు ననన ♦ క్షీనుడు కృష్ణుడు పృ
 త్యక్షంబై యనుచున్ నురున్మువి యుమా ♦ పాణిశోకునోనిట్టనున్
 క. అద్భుతమయ్యెడు నిఖిలజ

గద్యోతుఁడు యోగిహృదయ ♦ గమ్యుం డచ్చో
 నుద్భవమొగుట కీకన

సద్భవా నొకుపు నుపా ♦ సన్నత సనుచున్,

135

ఉ. ఆ పురవైరి పల్కు గల ♦ హాశి గుశేశయనాత్రీ విచ్చు మున్
 ద్యాపరముజ్జిల్లుతూ ♦ దాతుడు శాంతుఁడు హృద్విషక్ష శి
 త్నాపాపనక్షేప్తివిష్టునద ♦ సాభ్యతథన్ మునై బవించె ని
 ప్పాపుఁడు పుండరీకునమగ్నాహ్మోక్షుఁ డక్కజంబుగన్
 సీ. పాతకగులులఁ బాచ ♦ బాగాళముగ శేయుఁ

గనుగొన్నమాత్రీ మో ♦ తుంబునోసఁగు

మమ్మొప్పు పుష్కరం ♦ బునకు కల్మషు పు
 పకు నిది యఁదగుఁ ♦ గ్రకలమహిను

శింశుసరఃపాత్రీ ♦ బింబమై పర్వి స్వ

ర్గద్వారమునకంతు గరముషేటి

యగుఁజంద్రభాగ మ ♦ హాపుష్కరిణితట

బునఁ జూత ఖిన్దూర ♦ పనస జంబు

గీ. కాంచనయుతంబు నృత్యచ్చి ♦ ఖుండికూప

దిష్టబరపుష్ప గాయద ♦ ధీద్రాజుష్ట

మలస కల్వార పవన న † హ్రాగ్రిదటము
నైన యాశ్రమమరించి † యందునతమ.

137

సీ నిండుమనంబున † నుండునారాయణుం

డెటింగించెనో నీట † వఱలునునికి
నొసలిలోపలిచక్కి † నెసగు చంద్రుడుదిద్దె
నో మింటవేలెడు † దీమసంబు
మూలాలవాల స్థలి † తేలిహాసంబు
గొలిపెనో పవనంబు † గోలునేర్పు
కమలంబు లిరుమూరు † గఱపెనోసూర్యావ
లోకనంబునకాత్మ † లోగను ధృతి
గీ. యనఁ దత్త్రియలయందు † నలతలేక
భూతికైవల్య సామాజ్య † భోగకాంత
గానవిస్తామరక్షిం ద † పంబొనర్పు
కుదిచి ముల్లోకములును † గ్గోలుపకగ.

138

గీ. భక్తిసంయుక్తియను పోత † పాలనొయ్యం
జెట్టుకట్టుచు మునిశాఖ † నిట్టచూప
నిజమనోమార్గసంపన † న్నీలవర్ణ
కైతవంబున లోక జేగ † గలయ నూరె.

గీ. పుండరీకాఖ్యుడగుటనో † పుండరీక
నేత్రభృంగంబు తనలోన † నెలవ్రకొనగ
క్షీతిసురేంద్రుడు తపమిట్లు † చేయుచున్న
కాలమున నేగె ధర విష్ణు † గనుగొనంగ.

గీ. డెందమునఁ బుట్టునలత ము † కుండువలనఁ
దీర్చునూహించి చనుమహీ † దేవికొసఁగె

గలశపాఠోనిధానంబుఁ ♦ గన్నుఁగవల

శైలివి బలితంపునమృతవ ♦ ర్తియునుబోలె.

141

సీ. నీరజోగరయోగ ♦ నిద్రావరణసీమ

చతురంబు సితసామ ♦ జప్రభువునకు

పాల్కుబ్ధాబ్ధిపతి ♦ పాకల్పనము నూతి

కానికేతనము పు ♦ ష్కరసదనకుఁ

గామధుక్పంధాన ♦ నీమధ్యదేశంబు

రసవతీ దేవతా ♦ విసరమునకు

నోత్రోభిష్టోకచ ♦ కోరదృష్టోత్క్రోబు

మాగురాస్థాన మ ♦ మర్త్యహారిణి

సీ. కాయమాణంబు బలిగ్భృహం ♦ గణనస్సుకు

సకలవాహనలకు ౭ నా ♦ లోకవదంబు

సారలోహరిగము భూభ్రీ ♦ వైరిబద్ధ

బుద్ధిఁ రణాంబియున్న దం ♦ భోళికల్పి

142

చ. అమితపిశాచ భగత్ప్రీపు ♦ రాంతకుఁ డొందిన రాజశేఖర

త్వముఁ జెనుగొల్లఁడమృతుఁడుదాలుచు ప్రీపతిభావమున్ మరు

త్కమనులు కూటిపేదలటు శ గాక సదా యమృతాన్నభోజితా

కృమము సుధాభిషుణ్యమునఁ శ గల్గినవంచు నుతించులోకమున్.

ఉ. ధేను గ జాశ్వత్థ సుద శ తీ ప్రముఖాఖిలవస్తుకోటివై

మానికభర్త ముక్తానియు శ మచ్చరమారఁ బయోధిలోత్సుగై

కొననెనకొల్పెనో బలు శ మొగుళ్ళవిప్లుపకరీషసిండిరే

ఖానిభవృత్తి సత్తైలగు శ గాకలనీ రవిద్రావ నేటికిన్.

144

శా. అంతర్మగ్నదిగంతదంతికటని శ ర్యద్రావధారారు గా

కాంతంబుల్ నిజవేగభగ్నవపురుగోగ్రాహముల్ మేఘుఘో

షాంతేవాసివిశంకటస్యనులు నా ♦ గావాసగాహుల్ పయ
 స్సంతానంబులు గ్రాలుపాలకడలి ♦ జాగ్రత్ప్రచారంబులై
 శా. మాణిక్యంబులు మున్నగానిగుడుభా ♦ మ్యద్భంగసత్వంబు ల
 క్షీణశ్రీగరలన్ జలద్విపకర ♦ చ్ఛిన్నప్రవాళదుగ్రిమ
 శ్రేణిం గర్వముడిగ్గి యార్యదవసం ♦ శీర్ణంబులై కానస
 షోణుల్ వోలె దలిర్చునిచ్చులుసుధా ♦ కూపారపారస్థుల్ 146
 క. తరుణప్రవాళశోణో

దరతలమై శంఖచక్రి ♦ ధమ్మైవరపు
 మ్మరపుమ్మలమై హానికర
 సరసీరుహ మరగి గలశ ♦ జలనిధిచలగున్ 147

తే. నూత్నవీచుల సముపోశ ♦ రత్నపుష్ప
 నికరనిబిరీసమగునీరు ♦ నిచి నోచ్చి
 యభివేలాసమాభ్యాగ ♦ తాతురాచ
 ఆర్థులకు న్నిబాదార్థ్య ♦ మాచరించు

తే. వార్షి నానర్తగర్తహి ♦ వర్తులగుచు
 నుదరరత్నాంశువులు గ్రమ్ము శ త్రిదనులమరి
 తరులు నూకంగ దన్నూల ♦ తలను లమ్మత
 సేకముస వెండి చిరించు శ చిగురులకన్ 149

ప. ఇట్లగణితగుణాభిరామంబగు సమ్మోహనములకు సాగ్రామభీయం
 డునుం బోలె బెనువారుగంఠంబుల గనుకట్టి కుశలభటవిముక్తం
 బగు విశిఖంబునుంబోలె నెల్లకంఠపులనుమిూళిపాటలస్ఫురితంబై
 జరతవిలోచనంబునుంబోలె నీరుపావలం బూదువుటగలిగిపేదవడి
 సపుడమివేలుపుంబోలె బలియింటివాకిటనడంగి వీరభద్రగదా
 విదారితంబగు పూషార్కువదనగహ్వరంబునుంబోలె బలువరుస
 బిగి డెరల నొరలి మతంగకులకస్యకయుంబోలె బలుకందగు

నిలుకడ దాల్చి విభావరీచి రామసమయంబునుంబోలె వెల్లడీవియ
 లమించుటకు గుఱియై మఱియు నొక్కొక్కచోట గుముదో
 దర విశదంబులు నొక్కొక్కయెడ నీలోత్పలమాలికామేచకం
 బులు నొక్కొక్కకడ శుకచంచూపుటపాటలంబులు నొక్కొక్క
 చక్కి శుక్తిశబరోదరంబులు నరుణోపల పట్టంబుం బొట్ట
 పెంచుచు నిట్టలంబుగమిట్టించు వేలానిలసముద్భూతనూతనశీకర
 నికరంబులవలన నలినభవాండలునకు గర్పూరకరండభావంబు
 నుత్పాదించుచు నుత్తాలకాలస్కంధపలాశకుతాసితద్యుతికూలం
 కషంబులగు బాలశైవాలవల్లీమతల్లికలనల్లిబిల్లిగొనునుల్లోపపృ
 వాళ శాఖాశిఖిలవలన నుదవాసక్లేశంబున నుడ్డుకుడిచిపెలుపటి
 కిం బుటమెగయుచును ద్వామధూమధోరణీవ్యాజంబునం దలలు
 వీచ నీడాడంబూడమాపు నిబడబడ బానలకీలాకలాపంబులశంక
 నంతురితంబు సేయుచు సలిలకరటి చటులతరరదనశిఖరవిఘటిత
 గర్భగీరిగైకసంక్రమణారుణంబులగుమృదుసముదితరంగ కిశో
 రంబులచేరి బిహితానకాశంబై లక్ష్మీనారాయణశరీరారూఢవి
 స్ఫుమరఘుస్పృణ రజోరంజితంబును తదీయవిలుంతనాఃకూఢతద్రీ
 డాపీడనంబునగుతలిమతలింబువిలసనంబు వశీకరించుచు సాత్వి
 కుగ్రియ విధుఃకృంభణముదితంబును బంటకారుపగిదింబిసన్న
 శరీరంబును సత్యలోకంబు నాకృతిం గమలభూయిష్టంబునువిలా
 సిసీకరంబుకరణి వివిధమణికిరణపుంజరంజితోర్మికంబును బరబృ
 హ్మాంబువిధంబున సహార్యపదంబునైయొదవునాటవకడలిప్పుడమి
 ముద్దియకు దద్దయు బ్రీయంబు పుట్టించె నిత్యైతంగున 150

ఉ. ఎన్నగ నింతరత్నచయ † మింతగభీరిమ యింత దానసం
 కున్నత యింతశుద్ధియని † బ్రహ్మాయునోరుమెదల్పలేనియ

త్యన్నతిగన్న పెగ్గడలి ♦ నత్తితమై వెలిదివి చెన్నగుఁ
వెన్నెలయేటిలోన బ్రభ ♦ వించినకప్రపుగొండకైవడిఁ 151

శా ధూతాతంక మవేతపంకము బుధ ♦ స్తుత్యంబు నిత్యంబు వి
ఖ్యాతం బాతపశేతవాత సహ సాం ♦ దానందయోగీంద్రీసం
కేతం బాతభూతిభూతిలకల ♦ క్షీకారితోరంబునై
శ్వేతద్వీపము దీపితంబగు జగ ♦ త్సేన్యైకభవోన్నతిన్ 152

ల. వె. వణకుగుబ్బలికిని ♦ వైహూర్యశృంగంబు
మొలచినట్లు మిన్ను ♦ మోచియున్న
తెల్లదీవియందు ♦ దీపించువైకుంఠ
పురము కనకపవ్ర ♦ పరివృతంబు 153

ఉ సారసువర్ణసీరమయ ♦ సాలవిశాలము సీలవర్ణసం
చారచమత్కియాచరణ ♦ శాలియునై పుషిచెన్నగున్ మహా
మేరువుకొగిటం బాలుపు ♦ మూతీ మసఱోత్కటకూటసంచర
ద్వారణరాజమై సొబగు १ చాల్పినరోహణశైలమో యనన్
సీ. త్రైవిక్రమాంఘ్రిమున్ ♦ తవిలి వీచినపద్మ

జాంఘండునులీల ♦ సలరుగోట
పలుమాలు గమనాధి ♦ పతిపూని డించుమం
దరములభాతి సా ♦ ధములువెలయు
నిజవిహారార్థంబు ♦ స్మహరియై హరిచేయు
వసతులో యన గేళి ♦ వసములెసగు
శాంబరీ మత్స్యసం ♦ చారోచితాపర
శరధులక్రియ బద్ధు ♦ సరసులమరు

గీ. సఖిలభవనాంతరాళపు १ రాధిదేవ
తా వితానంబుతత్సేవ ♦ కైవసించు

సరణి జూపట్టునురు శర ధ త్వమయపూర్ణ

రాజవదనలు వైశుంఠ ధ తాజధాని

155

నీ జలగిహీచీవాత్యః ధ జలిదాకేణా యని

యక్కు స సందంఠ ధ మలమి మలమి

పామ్రోమ్రూకొత్తి ధ తాయిడి బొందెగా

యని సన్నపొత్తుల ధ నునిచి యకచి

వాపోయి బాపోయి ధ పసినాసి యాకట

బెగడెగా లోని యుగ్గ ధ వైట్టవైట్ట

పెనుడీకటుంగ్రమ్మ ధ వెక్కబ్బటవనియుచి

వెలచెగా యనిపుల్ల ధ విడిచివిడిచి

గీ. మంచలక్షముపుట్టు ధ మచ్చ వాచి

నేత్రములువిప్పవట్టియూ ధ నేతుగోగు

నక్షలనేకెంచి నెవ్వరి ధ కాదొకనుచు

విలయహరి తెచ్చి పెనుతురు ధ వ్రోసతులు

156

ప. మాయు సవ్వరంబు పలుదెరలుతిరిగిపచ్చుట నాశేట్టస్థలంబును
 సర్తవపదోంబునూ బోలె తెన్నువారిగలిగి గజగ్రహణసూ
 విధానంబును నుగచుమిగోలె పెమ్మకట్టులంగనువట్టికురువంద
 మందిరంబును కన్యకచూచేవ్వకుబోలె నాటికి గిరిగుహయును
 మాధవునకు నుకవనవికేసుంబును చక్కీకి క్రీఖింకతరుకోటరం
 బును వై యడరం బుకమినిపంసాలుగంటి తడవుమెచ్చుచుం
 జొచ్చి వియచ్చరసాశాధబంధురంబు సిస్సగ్గశ్రం గారతరంగితంబు
 నగు రాజమార్గంబున జనిచనిముందట నేత్రనిస్పృహితజగత్త్ర
 యంబునుంబోలె బిహువిధజనాకీర్ణంబై యుద్ధిర్ణవైభవంబున
 వర్ణింపందగి బ్రూదారక ద్విరదంబు చందంబున వలభిదా
 యాధోపభాగంబును బాంగలక్షేత్రంబువై చిత్రియవనితామహి

తంబు నాటకసంధానంబునకై వడి శుద్ధమిశ్రీ విష్కంభ సంభృ
 తంబురుదధీచి శరీరంబుకరణి సురభిగోముభావిధంబునై యొప్పు
 గూఢపదతల్పు దివ్యభవనంబు దళిసి విరసజనహృదయంబులం
 దగులువదనిబ్రహ్మవిద్యయుగోతె నాహృప్తికారంబున సప్
 కక్ష్యాతరంబులతిక్రిమించి ముగదట. 157

సీ, ననసుధా పరిభాబు ♦ నివహా ముజ్జ్వలువోట
 మోరాగుంబుత్తడికోట ♦ రుచువోట
 నిగిడియూగులకొప్పు ♦ నెలకట్టుగలవోట
 గల్వకావి కాను ♦ క్రిముచోట
 చలగురుమొల్లలక ♦ క్షాప్త యాకెచువోట
 నెలకులకొలకులు ♦ నొలగుచువోట
 గంధర్వగూఢ్యా ♦ గంధులుచునువోట
 గనున కేకచులు ♦ గాంబువోట

సీ. బరమయోగిర కేవలవి ♦ స్మరసమాధి
 సౌఖ్యసాపదనిగమియ ♦ సహానాయ
 సిద్ధి మలకించువోట న ♦ కేషభవన
 వివిధసర్పంబు లావిర్భు ♦ విచువోట 258

క. బహుయోజనవి స్తీర్ణము
 బహునాగీజనయుతంబు ♦ బహువిధమహి మా
 వహము నగునొక్క కేరీ
 గృహమున నానందకోరి ♦ కితమానసుడై 159

మ కలదోకంకణార్కుకృతంబుల మరు ♦ త్కన్యల్ సుధాబిందుపి
 చ్చిలసీహారమయూఖమిబసదృశ ♦ స్విన్నానవశ్రేణి వ
 ర్తినోయ్యయ్యననూపనూగుఢాభృ ♦ శ్చేత్రిభోకలచ్చివి
 ట్లలపూజనన బోలు మున్నోగగుము ♦ డాచేసియుల్లాసియె 160

- క. దీపించువానిఁ ద్రిభువన
 దీపకుఁడగువానిఁజంద్రీ ♦ దినకరమయవీ
 ఊ పాతదళితనిజభ
 క్రాపద్ధావృతప్రవాహుఁ ♦ డనదగువానికా. 161
- తే. నగవు నురువులు మణిపూర ♦ నలినహంసి
 కుంతలగ్రాహములు నేత్రీ ♦ కుముదరుచియుఁ
 గలుగు తనుకాంతికాళీందిఁ ♦ గన్నతరుణ
 తరణియునుబోని యురముర ♦ త్నంబువాని. 162
- తే. పుండరీకతపోజాత ♦ భువనపీఠ
 విన్నపముసేయు నజునంస ♦ వీధిఁ గేలు
 సాచి హేమాద్రికంధరా ♦ సక్తమేఘ
 మాలికంబగుగగనంబుఁ ♦ బోలువాని. 163
- తే. లలితలక్ష్మీనభాంకుర ♦ లాలనమున
 గమకీర్ణారదళగంధి ♦ కేశవమున
 నతులనై పుష్కరత్నచం ♦ చాత్రపమున
 నొప్పుమీశిననునుసేస ♦ కొప్పువాని 164
- తే. ఊరుయుగళంబుమీద జె ♦ ల్వారునడిమి
 దానవంబునెపంబున ♦ దనుజసదన
 నిర్మిత స్తంభసంభవ ♦ నిజపురాణ
 పురుషహరిలీల దెలిపెడు ♦ పాలుపువాని 165
- తే. అభినవాయాతు దనపుత్రీ ♦ నజనిగాంచి
 నంతసంబున నాభివే ♦ శంతజలజ
 ముద్బి వెలిగ్రాయు పుప్పొడి ♦ యొకపు నెఱపు
 హాళదిచ్చుట్టంబు కటిసీమ ♦ నమరువాని 166

తే. అడుగునడుగుల బాడముచి ♦ హ్నంపుమీల
 మేనిచిప్పలువోలెనా ♦ నా నిలింప
 కనకకోటీరహీరాగ్రా ♦ ఘర్షణమున
 మెఱుగువచ్చినసఖపక్షి ♦ మించువాని

తే. ఆద్యు బ్రణవస్వరూపు వే ♦ దాంతవేద్యు
 మోక్షవిరోధవదేష్ట ని ♦ ర్ముక్తజనను
 విష్ణు బ్రహ్మవిష్ణు నిత్యువ ♦ ర్విష్ణు గాంచి
 మౌక్తి నారీజనోచితం ♦ బుగ ఫరిత్రీ

168

క. మౌక్తి వినుతించె దనమది

సెక్కొను నెగులెల్ల నేల ♦ నెలతుకకన్నీ

నొక్కొక్కబొట్టు మెఱుగుం

చెక్కుల దిగజాణ గోర ♦ జిమ్ముచు హాకిన్

169

క. బలువేగునొప్పి నిమ్మై

నిల వలికినవలుకుకతన ♦ హృదయము గలనెన్

నలినోదరునకు విలయా

నిలయాతాయాతచలిత ♦ సీరధివోలెన్

170

వ. ఇవ్విధంబున నమ్మఘమఘనుండు వసుంధరమీదంగల కనికరం

బునం దరంగితంబగుసంతరంగంబు తదభిరక్షణంబున కభిముఖం

బుగావించి యటమున్న యకాండప్రళయంబగుపుండరీకుతపోద

హనంబు దురవగాహంబును దీభ్రువనదాహ దోహదోహశంబు

నగునని విన్నపంబుచేసి డాసియున్నవిరించి గించిత్ప్రహసితాన

నుండై కనుంగొనుచు

171

సీ. శాంభరీకచ్చపే ♦ శ్వరకంతసందీప్త

తాపింఛవల్లీమ ♦ తల్లియనగ

బవనపారణవతి ♦ స్ఫాటిక స్తంభజం

భద్విషన్మణిసాల శ్రీ భంగియనగ

సజనవరాహదం ♦ హ్రోతినిత్రోహోత
 కనకాక్షఘనకాల ♦ ఖండమనగ
 గకుబంతకరివర ♦ స్కంధసింధుద్వీప
 సాంసారికాసిత ♦ హంసియనగ

గీ. భూరిభూదృచ్ఛిభోద్యన్త ♦ యూరియనగ
 మృగు భగీరథ భరతాది ♦ నృపభుజాగ్ర
 ఘటితకాలాగరుస్థాన ♦ కంబనంగ
 దగువసుంధర గృప బల్కు ౩ చైత్యభేది

172

శా ఓయంభోరుహపత్రీ నేత్రీ మది నీ ♦ యుద్వేగమున్ మాను వై
 తేయప్రియస్పృహన్వవాయముల ము ♦ ర్థింతున్ భవద్భారమున్
 గాయన్తోయుచుజేయుచున్ సుఖులగా ♦ మద్భక్తి యుక్తాత్ములన్
 మామూమానుషముల్లస్తి పొడమి నా ♦ నాపక్రమకీడలన్.

సీ. క్రూర సిఘాఠావి ♦ దాఠితద్విషకుంభ
 కూటముక్తాశుక్తి ♦ గోస్తనముల
 బలుగదాపాతని ♦ ర్భగ్నసైంధనశిర
 స్ప్రివదస్రికుంకుమ ♦ స్థానకముల
 శరూసరస్కేతు ♦ సౌవర్ణకింకిణి
 కుసుమగుచ్ఛచ్ఛటా ♦ గుంభనముల
 ముసలమర్దితపదా ♦ తిసహస్రిభూషాన
 వీణరజఃపటీ ♦ వేల్లనముల

గీ. విజయలక్ష్మీకి నైవధ్య ♦ విభద మొసగి
 చతులరోషకమాయితా ♦ శయవిరోధి
 యూధమననక్రిమి హేతు ♦ యుద్ధకేళి
 నేలి సీకితునానంద ♦ మోలతాంగి

174

వ. మత్కృతంబులు మదీయరచితంబులు నగు నగణితాహవక్రిడ
 నంబుల సకోధవిరోధినధం బానరించి తదీయకంకనాశకరాశ
 రుధిరధారాసారంబుల నీకుం దాపోపశమం బాపాదించెదపాప
 కారినిరసనంబు నాకు నవశ్యకృత్యంబగుట యెఱుంగువే యు
 త్తరంబగుభవద్భారంబు తొలంగించుటయశాగు. సముత్పాదిత
 త్రిభువనోపప్లవంబగు పుండరీకతపోదహన విహారంబుచారించు
 తలంపునున్నయది. యిన్నలువ యిప్పు డిటమున్న తన్నిమిత్తం
 బని పనివిన్ననాఁడు ఎన్నికదినంబులన్నియు శుభోదర్శకంబు
 లయ్యె నని పువమిపడతి యడ లుడిపి సగౌరవంబుగా వీడుకొ
 లిపి పరమపురుషుం డుత్తరానంబునొందెశతానందుండునుపానం
 దంబుగ యథాస్థానంబునకుం జనియె నిట్లు

175

ఆ. వె. పుండరీకుతపము ♦ భూదేవిభారంబు
 ఫలమునంద జేయ ♦ దొలగదోయ
 గోరి మర్త్యుడయ్యె ♦ శ్శానిపదార్థమై
 పురుషవరులు వికృతి ♦ పౌరయుగంబు

176

సీ. ససుమతీభార ని ♦ రావణోన్ముక్తుండు
 స్థితి రూదనా ♦ స్వయంపయాోధి
 దేవకీపసుదేవ ♦ శేనధి నండమం
 దిరరసా గావాస ♦ పరభృతంబు
 పూతనా ప్షాణసం ♦ ఘాతవానూలంహి
 శకటాంగవిఘటన ♦ చెటాలబుద్ధి
 సమదత్ప్రణావర్త ♦ సంవర్త సమవర్తి
 పాతితార్జునపాద ♦ పద్వయుండు

గీ. వత్సహృత్సాయకం బధి ♦ వ్యధితబకుడు
 మర్దితాఘండు కాళియ శ్రీ మానభేది

నిష్ఠురాసలపారణ డి నైష్ఠికుండు

కృష్ణుఁడాశీతలోక వ డి డిష్ణుఁడలరు.

177

సీ. కనుగట్టి గాంగేయ శ గర్భు డాఁ గురుమూత

లాడించె వత్సాప డి హరణవేళ

నాలమదలబోవ శ శైలమెత్తెనిపూన్నిఁ

గేలిమై కందక శ క్రీడసలిపెఁ

బాటించెఁ గంబాల డి యాట రాసక్రీడ

నాభీరభీరుమ శ ధ్యాంకపాళి

వెలయించె యక్షాక్షు శ విహారణం బలకాధి

రాజుకింకరశిరో డి రత్నరాజుఁ

గీ. దన్నుబిల్లంజె సంగుప్త డి దభితసర్ప

తనుసుదర్శనన మపి డి ద్యాభరేంద్ర

కశనజతరచ్చలమున న డి గోబాడుదాను

నందనూనుండుబృందావ డి సంబునందు.

178

ప. ఇన్విధంబున నమ్మఘృతైటభవిరోధి మాయామానుషవిగ్రహం

బు సంగీకరించియు నమానుషంబులగు విక్రమవిశేషంబులం బ్ర

వర్తించుచుండె. అంతనటమున్న యవ్వెన్నునకు మనశ్రీణనంబు

గావింపందలంచి విరించి నిఖలభువనమోహినియగునొక్కశక్తిఁ

బుట్టించుటయు నమ్మొత్తకాశిని తనా దేశంబుననందుమఱిదియగు

శతగోవుండను గోపాలునకుం గూరిమివుత్తియై పెరుగుచుండె.

అంత దంతావళి మరాళ శిఖావళి గమనంబులగమకంబు దమ

కుం దొడవగుచు నిగుడునడవడుల బెడంగారి బంగారంపుమెట్ట

కెందమ్ములకు నెత్తురుంబొత్తుచుట్టంబులసం జూపట్టు చిగురుటడు

గులును, దారలకారవంబును ముత్తియంబుల కొందఱుకును

జంద్రమండలంబునఖండలావణ్యంబును నేవగించు చరణనఖణ

కురంబులును, మకరధ్వజ శరణ శాలిగర్భ గోపుఞ్చ కాహళా సందర్శంబుల సౌభాగ్యంబునానరించు చిఱుశోడలును, వలుద తనంబులు సలపందనంబులు నిద్దంపుడనంబులు తద్దయుంగలిసి కరిక రాకారం బులై కరభనిభంబులై కనకకదళీమృగులంబులునైన పెందోడలును, కరటిశీరః కఠినంబును రథాంగరమాధురంధరం బును పులినఘనంబునగు జఘనంబును ఆవర్తనర్తులంబును ని తాంతపున్నాగ లతాంతకాంతంబును నతిగంభీరంబునగు నాభీ సరోవరంబును, ఆసితబిలేశయ బాలికంబునకు నేకలియై చలిచి మచాలునకుంబాలికయై శైలావల్లికిందల్లియై చెలువారునూగారును, ఆగడపలు గదియనైచి పీచీ రేఖలంబోడోచికుసుమనారాచు కేళాసూరింగలజూబివా సోబనంబులం బ్రతిఘటించు త్రివిధవిభాగంబులును, కమలకోరక కనకకలశ కరికుంభ ప్రమఖంబులగునుపమాద్రవ్యంబులకొవ్వడంచినచారించిపిక్కటిల్లిపెరిగి నిక్కికక్కసిందికవజక్కవలం బెక్కువలలంబెట్టుమం బూపట్టుదోర్మూలకూలా కమంబులగు కుచలికుచంబులును, ప్లక్షపల్లవవల్లభంబును చపేటపుట పరిస్ఫుటంబును సగువేదీమస్యనిభమధ్యంబును ఘణ్ణిణాఫలక భాసురంబులుః తాంబూలీదళితరుణంబులును నైవిగనిగనిపసిండితగడూడెగడకలమూలంబులును, కందర్పకఠలచెమ్మపంబూపుకాత్తులయెత్తునసోగఁ తీః గల బాగునలంబులగలిగినంబులును, కలువఱకులచెలుపున సోకమీరు వాలారుకొనగోరులును, పవణంపుం జివురులపగిడి గలరక్తాంగుళిప్రవాళంబులునుంగలిగి నెత్తురుట్టిపడుకఠితలంబులును, కంబుబిభోకావహంబును క్రముకతరుకమనీయంబును కోమలాంసులాతమమ్ముకుఠ మోహనంబునగుకంధరా భాగంబును, సమ్మిశ్రితఠిఫలద్వయశోభాద్వైత నిపీడంబగు చుబుకంబును, చెక్కెరలధిక్కరించి

తే సేలంబోనాఁడి చెఱకురసంబుల నిరసించి మధురిమ నమరునధ
 ర బాధుజీవ ప్రసూనంబును, మొల్లల నుల్లసంబాఁడి యాణిము
 త్తియంబుల నుత్తరించి సుధాబింధువులఁ బలువరుసలసరసంబా
 డుపలువరుసయు. సంధ్యారాగరంజితంబగు కళా - జలేఖపొత్తు
 వడయు నుత్తరోష్ఠపుటంబును, పరిస్ఫుటనాసికాసుగంధనిశ్వాస
 ధారాఘోరణీ నిశిత మార్గంబుచుంబోని యయ్యార్థోష్ఠ్యబింబ
 ఫలంబుమీఁది నిమ్మ భావంబును, సూనసాయకుదోనివిల్లును ప
 ల్లవకరవాలులాంగలాయుధంబును సామివికసితచంపకకోరకంబు
 ను నువ్వుంబువ్వును నవ్వుచు నివ్వుటిల్లు నుల్లక్షీతనాసికాశిఖరం
 బును, చితమయ్యాఘరేఖా సఖంబగునోసలును నింబకిసలయంల
 కపనయాబొందించుముక్కును, సరాటి మొక్క-మొదలియాకు
 నెక్కల నెక్కసక్కంబు సేయుచుగాయజుసిగిణులవంగడంబగు
 నెలనంకకన్నుబొమల కొమలును, చకోరంబులప్రకారంబును
 జీరలతీరుచు సార సంబుల దారసంబును మీలమేలును మెఱపు
 లయొఱపును మరుసూపులకోవును నుత్పలంబులయొప్పును కైక
 నంబులకొరవంబును నేణనేత్రంబుల నైచిత్రియు విసూత్రితం
 బులుగా విగించి మించుశ్రీనణపుటకూప పతయ్యాఘవులగు విలోల
 విలోచనంబులును, దిర్వణంబులదర్పంబును సరోజంబులయోజ
 యు సుధాకలశంబుల పిలసంబును నంబుకుహాబింబంబుల
 మదంబునుంబోపించి యశేషకళాకలాప పాణింధమస్వర
 భాస్వరంబగు వడనవలయంబును, శ్రీకారంబుల జోకయుఁ
 దొమ్మిదింటి లెక్కలయొమ్మికయు మోచుగు విరులసిరులును
 బోసరించి వాసివడయశ్రుతిస్ఫులికలును, నిమ్మలంకంబు
 లైనిబిడంబులై నిద్దంబులై సీరంధ్రంబులై సీలంపుగుంపు
 లసాంపు లామతించు మంచి నెఱికురులును, గలిగి

- పలరాజునెత్తపలకతభుకునంగనుపట్టువీపున నేపారియాపారిజా
తామోదమేమరవిహాసంబులభాసిల్లి వెండియు 179
- ఆ, వె. వివిధయువతికోటి ♦ వేమఱుస్సృజయించి
యవ్వధూటి జేయ శ సజుడుతలచి
కేలుదోయిగడుగ శ వేళ్ళుల తుదనంటు
జలకణంబులేము శ సతినఖాళి 180
- శే. అంబుజాననపెందోడ ? లరటులగుట
దానగలిగిన లావణ్య ♦ నూనభరిము
వలని వైశేకు లొకరెండు శ నాల్లిబోక
గీలబడినరీతి మీగాళ్ళు శ లలరుసటికి 181
- క. మదిరాక్షీజుండు లాగజ
గదలగు నుమోసగావు శ కాపలుభులైవ
స్సనకునడక గీపెట్టక
పదనుదిపిసి రాగిదేళి శ పలుకకయున్నె 182
- శే. కిరికరంబులు త్వగ్గోష ♦ కల్మషంబు
సపనయింపంగ సతియారు ♦ లైపాహమియు
బుష్కరంబులతగులంబు శ బూనె చరణ
దంభమున బూర్వవాసన శతలగు తెట్లు 183
- శే. బిసరుహాసనకటిసిమ శ పృథిః యగుట
నిక్కమటుగాకయున్న బై శ నెలవుకొనునె.
కాంచియును మధ్య మాయయు శ గమనాభి
లక్ష్మీయు చ్చాగవతియు స శ లక్షణముగ. 184
- శే. సకీయనాభియముననుండి ♦ జవ్వసంపు
బాలకృష్ణుడు వెడలింప ♦ బయలుపడిన

కాళియఫణిందు) జేమొ రో ♦ మాళి మధ్య

విష్ణుపదమున నణగిన ♦ విధముగలిగె

185

ఉ. మానవతీలలామతను ♦ మధ్యమమఁ గజ్వైరి కుల్కిత

ద్యానమరున్మదావళము శ యశావనపుంబాదరిల్లుదూఱగా

గానగవచ్చు కుంభములు శ గావుగధా కుచకుంభయుగ్మకం

బాసఱులైనవల్లభన శ ఘాంకుశ శేఖలు గల్గినొంటుగఁ

186

జే. నఱలులావణ్యవారిధి శ వలన నిగుడు

వీచిలతికలు కాబోలు శ వెలదికేలు

విపులకగకణ మంగుళి ♦ విమ్రీమంబు

మత్స్యశేఖాంకితమునగు ♦ మహిమకలిమి

187

జే. ముదితకరమూలములయొప్పు శ ముచ్చిల్లిగించి

యొకయుండిననొక్కొ నా శ వీకభపుడు

ఫణిగణాంబుల దఱోగ ♦ సన్మరాగ

యోగమున యాటు మోపించు శ చున్నవాడు

188

ఆ. వె కంబుపాణి తనకు శ గాంతుండు గాగల్గు

తొడిగి కంఠకంబు శ నింఱి దాల్చె

నొక్కొ యొప్పుగాదె శ యుత్తమసతులకు

బతులు పూనినట్టి ♦ వ్రీతముదాల్ప

189

జే. సోమబింబాస్యదశనవా శ సోమతల్లి

యొప్పుచగిడిక నెఱడాలు శ గుప్పళించి

జిలుగు బలుచనివాసోవి శ శేషములకు

జెన్నొసగు గాదె యెఱువంటి ♦ కన్నెకలిమి

190

జే. అలరు దేనియ నానిచి శ మొలకగట్టి

శర్క-రాబీజములు సుధా శ శాధనూమి

భావజుడు విత్త మొలచిన ♦ వైరువేర

వెదవిలాసంబు పూఁబోడి ♦ పెదవిపదవి

191

తే. దాడిమీబీజరాజి కెం ♦ దళకు మొల్ల

మొగ్గలపిసాళమును ముత్య ♦ ములసుపాణి

తమ్మిపువ్వింట గొలుపున్న ♦ నెమ్మినడయు

దంతురాలక సున్నిగ్గ ♦ దంతపక్తి

112

తే. క్షీరకంఠంబులని బ్రహ్మ ♦ వారువముల

గంటసంబాడు నడగల్గు ♦ కిసలయోషి

సుస్వరము లెక్కగనునోటు సూపి నిత్య

పల్లవగ్రాహిపాండిత్య ♦ పరభృతములు.

193

క. వదనారవిందదళమున

మృగుగతిజనుమందహాస ♦ మిష చందికణ

మ్మదదం తావళగమనకు

నుదధిశయనదృక్పకోర ♦ యుగహర్షదముల్

194

తే. యువమనోజాంగలక్ష్మే త్రీ ♦ ముత్తరించి

గరుసువడమన్ను మదనలాం ♦ గలికుహలము

కామినీమణిము క్కటు ♦ గాకయున్న

నాసికాభరణపుగట్టు ♦ నాటునోటు

195

క. బిసరుహారజమున బైకం

దుసిమిన దగదగ వెలుంగు ♦ నుడురాజుకియగ

బిసరుహాపాణిముఖాంబుజ

మసమాయుధసాధకుంధ ♦ మైజ్యుభించు

196

క. ఆవృత్తోర్మిలులితరా

జీవములకు మరుపతాక ♦ జీవంబునకున్

జీవంజీవంబులకా

జీవంబులు చెలువకన్ను ♦ సిరులమెఱుంగుల్ 197

త. వాసుదేవాదినవశక్తి ♦ వైభవంబు

రుక్మిణీసత్యభామల ♦ రూపరేఖ
యిదియె వహియించు నన నల్వ ♦ యిడినపదునో
కొంటిలెక్కన గను బొమ్మ ♦ లువివకమరు 198

చ. పడతిముఖాంశునిష్కములు ♦ భాసురవన్ణ లలాటపత్రకం
బిడి ఋణలీల కైకొనియె ♦ నిండుడు నద్దము సాక్షిగాగనెం
న్నడొ జలజాత మప్యజత ♦ నంబుగ దీర్పనిబల్మిన్కొక్కపే
రడుసున నీట నెండ నిల ♦ గిహదూగిననోర్పుచుండుటల్ 199

త్రై సింకరశ్రీ బయోగుహాశ్రీని జేయు
కాతమొగ మని సుత్రీపుటీ ♦ క్రతనమున
లలువవ్రాసినశ్రీకార ♦ ములయుగంబు
వర్ణనాతీతరుచిమించు ♦ కర్ణయుగళి 200

సి. మాఖమంబురుహామని శ్రీ ముమ్మరంబుగనప్ప
శ్రించువ్ణేనియదిండి ♦ లెంకలనగ

నాననచంకాని శ్రీ యంకకర్తమ మొక
కడకొసరించిన ♦ పొడవనంగ
సధరసుధాపూరి ♦ తాస్యహేమకలశి
మూసిననీలంపు శ్రీ మూకుడనగ
వదనపద్మనిధిపై శ్రీ వ్రాల్లినయువహనో
మోహంకారస ♦ మూహమనగ

అ. వె. గలకుదనముజాల శ్రీ దఱచుదనంబును
నెరులసిరులు గలిగి ♦ విరులపేసి

కీర్తిబుగులుకొనంగఁ ♦ గిసలయాధరగొప్ప

కొప్పుకప్పుమిారి ♦ యొప్పుకొప్పు.

201

క. పలరాజకేలివాలుం

బలకయుబలెసలరు వేణి ♦ పాణింధమమై

సలితాంగివెన్నుపట్టియ

ధశధశమనుకుండుసంపుం ♦ ధగడున్ డెగడున్.

202

శా. ఈధారణ భువనైకమోహనకణా ♦ హేలావిలాసంబులన్

రాధాకన్యక ధవ్యకాంతి దనరా ♦ రన్ దద్వశాశారతిన్

గోధుగ్భాలకదివ్యమూర్తియగు శ్రీ ♦ గోపించుం డంభోజినీ

మాధుర్యంబునకగ్గలించు నళిన ♦ మా)కృత్తిగ్గకొనున్.

203

క. ఆరాధామాధవులకుం

గోరిక లన్యోన్యహృదయ ♦ కోటరముల నం

కూరితములయ్యెదినముఖ

వారిజగర్భములనుబ్బు ♦ వాసనలకీయన్.

204

శా. చాఃక్యప్రధిత ప్రభావ! సుషరూ ♦ సర్వస్వపుష్పాత్మ్ర! శ్రీ

వాణినిత్యనివాసనేత్రముఖ సే ♦ నానాసధానాఖిల

క్షోణీవాధ చమూపనందన భుజా ♦ కోదండలంకాఽయ

క్షోణోదర్క జితార్క నూన్యతలతా ♦ శృంగార చైత్రాగమా.

క. సకలస్థాసరోవర

నికరమరాశాయమాన ♦ నిజకీర్తివిభా

ముకురప్రతిఫలితదయా

సుకృతవితరణ ప్రతాప ♦ శుభముఖ్యగుణా.

206

మా లి ని.

వితరణరణదక్షా! † వేదవేద్యాసపక్షా!

చతురమతివిశేషా. † సారసంగీతపోషా!

కృతుభుగధిపభోగా! † కావ్యవత్తానుతాగా!

హృతిభయభుజగర్వా! † భక్తికాభ్యాసశర్వా.

207

గ ద్య.

ఇది శ్రీ పరమ షడనాథ నిరవధికకృపాపరిపాక పరిచిత

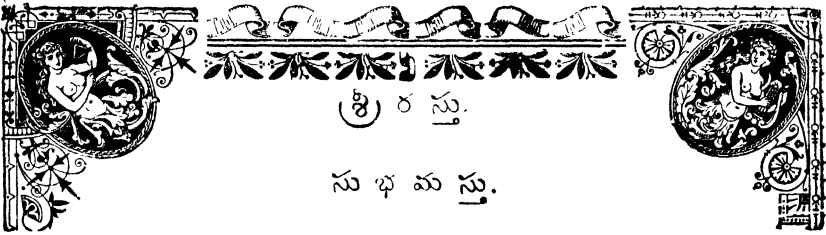
సరసకవితాసనాథ రామకృష్ణ కవినాథ ప్రణీ

తంబైన పాండురంగమాహాత్మ్యంబను

పరమభాగవతచరిత్రంబునందుఁ

దృతీయశ్వాసము.

శ్రీ రస్తు.

సుభమస్తు.

పాండురంగమహాత్మ్యము

చతుర్థాశ్వాసము.

క. శ్రీన్యతిసువర్ణరేఖా
 విద్యోతితనదసనికషు ♦ విద్యదసీక
 ప్రద్యోతన నుతగుణాశిత
 వేద్యారామానుజేంద్రా ♦ వేదాద్రిశా! 1

వ. ఆకర్ణింపు మానిలింపనదీకిరీటుండు షటకగర్భసంభవునితోనిట్లని
 యె అట్లు దినదినప్రవర్ణమానంబగుననురాగుంబు చిగురుగొమ్మ
 నుంజేగయై కొనసాగుచునికిం దనికి రాధ మాధవునిందనకునధి
 నాధుగాగోరి గోవర్ధనాచల సమీపవర్తియగు ఋణవిమోచన
 తీర్థాబుసల ధవంబుసేయం గడంగి. 2

సీ. సనలక్ష్మాదోడిమ యె శ్రీ క్రీసగంటగిలుమస్త
 కం బెట్టు లో ర్చెనో ♦ కలకుజడలు
 కస్తూరితిలకంబు శ్రీ గాలివాటన నేర్పు
 నొసలెట్లు ననిచెనో ♦ భసితమునకు
 పజ్జాలనూలు నో ♦ ర్వని కటీతటి యెట్లు
 తాళెనో పటుదుర్భ శ్రీ దామకాంచి
 జలుగుదువ్వలు వింత శ్రీ బెళకన గరుదాల్పు
 తనుపెట్టు లో ర్చెనో శ్రీ థాతువస్త్ర

గీ. భగణమున కంచుజనముల శ్ చెరువునకొండ
 గొమ్మగామించె దప మట్టి క్రూరనిష్ఠ
 గడలి కంపించుకీయ జగం శ్ బడలివణక
 దత్తమయజాతహేమంత శ్ తరుణా త్య. 3

శా. తత్తాదృబృదబృంభమాణతరుణీ † తారుణ్యసంపద్దశా
 ప్రోత్తుంగ స్తనసిస్తుల్లోష్ణకవచంబుల్ † పూనగానోచుటం
 జిత్రానందము గల్లు భోగునకు నిశ్ శ్రీకొగ్గిసంపాతమై
 యుత్తాలంబగు సీతుకందవ కరం శ్ బుద్వేగ మొందింపగన్ 4

తే. చంద్రబింబాస్య కుచశైల శ్ జన్మభూమి
 గన రాచూపుబోలె న శ్ క్కడిచిచలికి
 నించుకంతయు గంపింప శ్ దినముకొనుచు
 ముజ్జగంబుటు పచరింప శ్ మూటిలెక్క 5

తే. పారదంబునఁ దోచిన † పసిడితీగ
 పగిది రాజిలై రాధ చం † పకనువర్ణ
 వర్ణమగుమేను కును దధ † వత్తుపారి
 పటలకంచుకవేల్లన ? ఘటనకలిమి 6

తే. సవ్యకాలాగరూద్వర్త శ్ నముల సతుల
 చన్నుగొండల నుష్ణాగ్ని † సంభవించె
 మతిసమగ్గులు ధూమాను శ్ మానకలస
 నగ్నిసాధింతు రచలంబు కలందు నెపుడు 78

తే. సురలు కళలెల్లగోలిన శ్ సోమతనువు
 కప్పరముగుమ్మరించిన శ్ గనకకోవి
 పువ్వుదేవియచనినయం శ్ భోరుహంబా
 యనగ మం చింకి బ్రహ్మాండ శ్ మగలె జలిపి

క. అగలుం గుంకుమపువ్వును

దొంగరుంజేలలును నీతుఁ ♦ దోపిసం గలవే
పొగ లేనిముర్కురంబులు
మగువలచాలిండ్లు బోగ ♦ మహనీయంబుల్.

9

క. పైనిగుడుమంచుతువ్వర

వాసలచేఁ దడిసి కమల ♦ వనలక్ష్మీ హరి
ధ్యాసనిమిలితలోచన
ఋషా నల రాధావధూతి ♦ కనుగలమయ్యెన్.

10

తే. కాలుఁ గాలును గేలును ♦ గేలుమోవి

మోవియును దాఁచి గోగిస ♦ మూహ మమరె
నూహసేయంగ గోగి స ♦ మూహమునకుఁ
బొసఁగ మసకంపుఁజెలకువ ♦ తెఱగుఁగాడె.

11

క. శ్యామలకాల గురుసన

ఘామ మెదకు సుఖమొనర్చుఁ ♦ దోరపుఁగన్నుల్
వే మొగుచుకగణి సౌధ
స్తోమ మమరెఁ గప్పఁబడిన ♦ సోరణగండ్లన్.

12

క. అంతవసంతము చితపే

మంతము దీపించి మత్త ♦ మఘకరకలఘా
కాంత మురుపుష్పగసవే
శంతము సకలమృత్యులఁబి ♦ సాళము చెలఁగన్.

13

ఉ. కెంజిగు మకుడాలు వల ♦ కించిన ధాతుపటంబుచాయఁజే

యం జనుకెక్కుపుప్పొమల ♦ నంటినతేటులు భూతిభృష్టటా
పుంజముఁబోలఁగా విపిన ♦ భూసులలో మఘలక్ష్మీపొల్చె నీ
లాంజనవర్ణఁగోరి తప ♦ మట్టానరించుమృగాక్షికైవడిన్.

14

క. ఆవిర్భవించె నీల

గ్రీవాలికకీలికీల † కేవలసఖమై

పూవులకారుడివోవం

గా వేసవి హాసవిపుల † ఖరకరమగుచున్.

15

వ. అప్పు డప్పట్టుగభస్తి హస్తియుం బోలెఁ బద్మినీపరమోదావహాకర
 ప్రచారుండై, దవదహనంబు కురుమహీ విభుండునుం బోలె స్వ
 గోత్రనిర్భేదనిపుణంబై, మల్లియలపెల్లు కన్నడ కవితావితానం
 బునుం బోలె షట్పదవృత్తవిలాసభాసురంబై, సరసులు సరసు
 లుం బోలె వనితావిహారమహనీయుంబులై రహివహించె. అచ
 లంచలం జుచలంబులును విపులంబులగు పడమటి పవ
 నంబులు పోరుగులయుపవనంబులుం బెరుగు కరువలివారువంబు
 లకు గమనాధ్యయన గురువులుగోలె వడిమెఱసినుడిసెయెసిత
 యగు వసుధఁ గాఁడీ నెఱియలు నాఱిసం దదుడిరవిస్ఫురితాంత్ర
 లతామతల్లికలపెల్లునం బాతాళవ్యాధులు గానవచ్చె. పెచ్చు
 వెరుగు ఖరకరకనిపాతంబుల నాతప్తంబులగు నెలపులం దొరఁ
 గి పరగువెలదివెన్నెల నీర్వట్టువెన్నెలపిట్టలు పోట్టలు నిండ నా
 స్వాదింబై, రక్కెసజన్మనులు మన్వంపుమచ్చికలనిచ్చలు గ్రీడిం
 ప నావ్రీడావతుల యతులనాభీ నివరంబుల నింకినవియుంబోలె
 నదులయుదకంబులింకె. విచికిలమాలికాలంకృతహాళిభాగులును
 నారగజితధాతుపటల పదభాగులు నగుబోగులబాగున గుడ్డు
 మోచు నెఱచీమలచాలు చెమ్మయిమ్ములం గుమ్మరం దొడం
 గె. వ్యావహారికసత్యత్వంబు ప్రకటించు ప్రపంచంబుచేత వం
 చితులగు నెఱుకలేసికరటులకరణి హరిణంబులు మరీచికావీచి
 కాపానవివశంబులై దిశలఁ పరిభ్రమించె, ముంచుకొనుసంపెఁ
 గల సౌరభంబునకుం దాళని రోలంబంబులలీల పియోగిలోకం

బులుపిష యవిముఖాబులయ్యె ఇసుక మెదువు నెలవులంబన్నిన
 పసుపుటాకుంజప్పరంబులొనం గుప్పళించిన కప్పరంబుతోడి
 కురువేరుపరిమళంబులును జాజవిరులవలపురు పట్టివేళ్ళవాసనలు
 గల ప్రసాపాలికాపఘన వర్జితంబులగుకలశోదకంబులు గోలి
 సేదదేటి తెరువరులు తాలవృతాంతానిలంబుల బలుపుకొలిపి
 మున్నుపరిక్షీణాబులగు ప్రాణపవనంబులం బోసరింపం జేసిరి.
 తత్కాలంబున. 16

క. ఆపద్మిని దినకరకర

తాపమునకు నోర్చి ఘోరం తపమొనరించెన్
 శ్రీపతియడుగుల గొడుగుల
 ప్రాప్తాదవిన వారి దాహం భరమేలంబున్ 17

తే. ఇట్టలత్యుగ్రిమగుగ్రీష్మం మేసరేగి

కాలవశమున దనుదానం దీలుపడియె
 “బచ్చునెరుగెట్టిదియు హెచ్చుం చేర్చుటెల్ల
 సగ్గటకె” యని లోకోక్తి శ్చ చాటుగాగాదె 18

క. నీపమణగ జీకటియును

గోపముడుగ శాంతిగుణము శ్చ గోల్కొనుక్రియ నా
 టోపోద్భటమగువేసవి
 కైపునడిల దోచె గారుం కాలము దళమై 19

క. ఆశాతత్వతను డగు

కాకోలగీవుకంఠం కాలిమయనగా
 గోకిలసీలము జలధర
 పాకము పర్యాయవృద్ధిం బ్రబలదొడంగెన్ 80

సీ ధళుధళుక్కున నింగి శ్చ దాటించె బరుమారు
 సీరాళ్ళగొందిగం ద్నియమెలుగు

పాలస్యవచనసం శ్ పాతజాతపీఠి
 నివరినమాక్రమ శ్ కెలమివచ్చె
 బ్రీధమోదబిందుసం శ్ భారంబు మందునూ
 నియ యయ్యె బగిలిన ♦ నేలమేని
 కుము మంతురసాని శ్ యునుబోలె గనిపించె
 దోరంపుమణుల వి శ్ దూరభూమి

గీ. గెరిలి సకిలించె షణ్ముఖు శ్ మఱువమావు
 పరిమళము చూచె గరి శుల్క శ్ పల్వలంబు
 గడిమి చిగిరించె గాజినం ♦ గడము ననిచె
 నఖిలహితమైనమేనూద శ్ యంబునంగు 21

శ్లో. కారుచిచ్చను భృగురాము శ్ కారణమున
 బెటిలి నిర్వంశమైనభూ శ్ భృత్కులంబు
 క్షేత్రముల వంశవృద్ధి రా శ్ జిల్లమూకియు
 జలధనోదయవిప్ర శ్ సాదలన్ధి 22

శ్లో. ప్రబలువడగండ్లు నింద్రగో శ్ పములు జాబు
 ఫలములును బొల్పె బచ్చిక శ్ పట్టులందు
 ననధినీరాన దెరలు న / మ్మణులనెల్ల
 నంబుదంబులు వెలిగ్రాసె శ్ నఱుగకనగ 23

శ్లో. మోవించెలువంబు గేదంగి శ్ పూవుఱ్ఱేకు
 సోయగముసూపుకన్నుల శ్ సొబగు జికుర
 బర్హి బర్హం ప్రభయు జూపి శ్ ప్రతిఘటిగచె
 నంబుధరకాలసౌభాగ్య ♦ మంబుజూషీ

క. సలిలంపువృద్ధజలధర
 ములుఘానినయాతకోల ♦ మొత్తములక్రియ

దొలువానకాఘ లెసగెన్

గలహంసకులంబులెల్ల † గలగంబడగన్ 25

శా. అదిగ్రిగ్రిమము లుర్విరాల బలఘో † షాడంబరంబుల్ వియో

గిదోహం బావరింప వారినిధికెం † గేలంటగా వాహినుల్

భద్రేభప్రతిమానమూర్తియగుచుక † పాఠోధరశ్రేణి కుం

భద్రోణంబులు గుమ్మరించె విమలాం † భఃపూరధారావళిన్ 26

క. పాపట తెఱువు నడిగి నా

సాపుటముక్తాఫలప్ర † చారంబై రా

ధాప్రభువత్సోరుహముల

వైబై బ్రధమోదబిందు † పటలము నిగిడెన్ 27

సీ. వెరిగి సూచీచూఱా † భేద్యంబులగు నంధ

కారధా గచ్చటల్ † గాఱుకొనిన

గర్జజ్వరాపాద † కంబులై డంభోళి

గంభీరరవములు † గడలుకొనిన

ముజ్జగంబుల ముచ్చ † ముడిగింపగాజాలు

సీదగాడుపులు బి † ట్రైగురుకొనిన

దార్ద్రమకర్ద్రమ † స్తోమసంఘన్నభూ

ముల సోనవాసలు † మూచుకొనిన

గీ. జెదరకలకాల గన్నువ † చ్చిసవిధాన

నాఫసంకేతముల కేగు † నడికిరేలు

కాయసంభవభాధాస † హాయమగుచు

స్వైరిణీకోటి నిర్భయ † స్వైరధాటి

27

క. త్రిదశగురుప్రతిసూనులు

నిది పగ లిది రాత్రి † యనుచు † నేఱుపలుపలే

రు ద్యతహానిసీలమణి

చ్చదసీలము మొగులు సూర్య / చందుల మ్రింగన్

క. తరణిలయానంతరమున

గరమమరు దిగంతములను † భీద్యోతంబుల్

మరలగ దైజసస్పృష్టికి

బరమాణుచయంబు గూడ † బడుచందమునఁ

30

సీ. ఇంద్రచాపంబుగా † దిది హాళితలమున

సవరించుబర్హిపిం † ఛంబుగాని

భీదురఘోషంబుగా † దిది పాంచజన్యసం

జాతగంభీరఘో † వంబుగాని

యాశ్రయించినబలా † కావళిగా దిది

హారిముక్తాహార † యష్టిగాని

యిదికోలమెఱుగుగా † దుదిరి బంగారంపు

బసిమిగ్రొమ్మెడుపచ్చ / పట్టుగాని

గీ. వృష్టిగాదిది కరుణాంబు † వృష్టిగాని

సీలమేగంబుగా దిది † సీలవర్ణు

ఙార నామోల బ్రత్యక్ష † మయ్యెసనుచు

హర్షపులకితనువయ్యె † నవ్యభూటి

31

వ ఇల్లన వరతధ్యానధారాప్రవాహమగ్నహృదయయగునా గగ

నావలగ్నకు నిఖిలజగద్వలయంబును విష్ణుమయంబై ణోచ

సంతభక్తవత్సలుండగు శ్రీవత్సవత్సుండు

32

సీ. అరచంన్ద్రలోనిది † హ్నంశంబునుంబోలె

నుదుట గస్తురిబొట్టు † షదనుకొనగ

గగనంబునందలి † ఖరమరీచియుబోలె

నురమున గొమ్మైభం † బొటపుమీఱ

సురభూజశాఖలఁ ♦ జట్టుజేటులుఁ బోలె
 గేలఁబచ్చలకడి ♦ యాలుమెఱయఁ
 గొదమసంపెఁగ మొగ్గ ♦ తుదఁ బొద్దువిలిబోలె
 ముక్కున ముంగళ ♦ ముత్యముమర

గీ. వీలగిరిఁప్పువెన్నెల ♦ నిగ్గుఁబోలె
 నవకమగుమేన హఠిచంద ♦ సంబువొదవ
 వివిధమణిభూషణప్రభల్ ♦ వెలయఫలిత
 కల్పతరులీల రాధాయ ♦ గ్రమున నిలిచి. 33

ఉ. శ్రీ దనరన్ గృపారసము ♦ చిల్కఁదపోనలజాయమానహృ
 త్తేదము మానిపించి తన ♦ కేలను గే లేమలించి నిర్భరా
 స్లద మెలర్ప నయ్యునతి ♦ సర్వశరీరము నట్లు ప్రోచెన
 య్యాదవ రాజివంశమణి ♦ యద్విజ నేతినశూలిపోలికన్. 34

క. రాధాసంగమముదితుని
 మాధవుఁగని యోటువడిన ♦ మాడ్కిఁ దెలె శం
 పాధరము తనదువర్ణము
 బాధితమగునేని వెలుకఁ ♦ బాలుఘనుండున్. 35

క. నీలాంజనవర్ణుడు రా
 ధాలీలావతిని బెనగి ♦ తనరెడుకరణిన్
 గాలము శతత్సమాగమ
 హేలాసౌభాగ్యమహిమ ♦ నేపువహించెన్. 36

సీ. కలఁకనీరెంతయు ♦ గతకల్పషముఁ జేసెఁ
 గతకాఫలమురీతిఁ ♦ గలశసూతి
 పాపటదీర్చె భూ ♦ భాగంబు నాస్యాన
 శాదంబుశకటాఘు ♦ చక్రిధార

శిఖ తాండవము కళా ♦ సికఁ జేసి సడలించెఁ

గఱకుటీఁకలపేరి ♦ కాసెబిగువు

లుడిగినజడివాన ♦ లుదయుంచె వెండియుఁ

గరిఘటామదవృష్టి ♦ కైతవమున

గీ. టెల్లు శోభిల్లె మంకెన ♦ లుల్లసిల్లెఁ

గాలకంధరవాహంబు ♦ గజ్జరేఁగె

ముదితశతగోపకస్యకా ♦ వదనతులిత

లలితరుచిఁ బొల్చె రాకాక ♦ శాధరుండు. 37

క. చనుమొలకలుగల కన్యా

జనముల బురుడించె బద్మ ♦ సరశీ రేఖల్

ససవిలుతుమిట్టకోలలు

వనరుహముకుళములు గాన ♦ వచ్చుటకతనక. 38

క, అల రధికాపాధర

దొములయదుభర్త నిలుచు ♦ దంతక్షతరే

ఖలువోలెఁ గొత్తమంకెన

యలరులపైఁ తేఱులమఁ ♦ నాసమయమునక. 39

తే. పాంచజన్యంబు రాధికా ♦ చంచలాక్షి

కంధరకు నోడి యెగుటనో ♦ క్రాగిపోవఁ

దగ్గతధ్వని తద్భర్త ♦ దాయయనియె

చేరె వృషభంబుకంతకు ♦ టీరివాఱి. 40

తే. పుండరీకుని రక్షింప ♦ భూమిభార

మణఁప నవసీతలంబున ♦ ననతరిలిస

యల్లునిగుఱించి వచ్చు దు ♦ ధ్వాబ్ధి యనగఁ

ఱుంద్రోకాపాండుజలధర ♦ చ్చాయ వొడలె. 41

సీ కలుగకుండిన నేమి ♦ కడిమిపువ్వులతావి

ననిచినమరువమెం ♦ తటికి నోప

దొదవక్కుండిననేమి ♦ మదకేకినటసంబు

చాలదె యంచల? ♦ సంభ్రమంబు

మెఱువకుండిన నేమి ♦ మెఱుగులపొలప మే

తన్నాత్రిములె? శాలి ♦ కనధనములు

సుడియకుండిననేమి? ♦ సోనవాసలపెల్లు

గజదానవృష్టికి ♦ గడమ కలదె?

గీ. కారుకాలానఁ గలిగిన ♦ గౌరవంబు

చొకయై తోచె శరదృతు ♦ సౌష్ఠవమున

నురలి నొల్లొంటియధికారి ♦ యోసరిలిన

మెనుకయధికారియవి కావె? ♦ కభవకపిలు.

42

ఉ. పాడియుఁ బాటయుఁగలిగి ♦ పంకపీహిన మనోహరాంబువుల్

వేడివనెల్లచోటఁ బ్రభ ♦ మీపగఁ భానుడు శీతభానుడుక

గాడినమేఘకాళిమవి ♦ కారము దూరము శేయ నెంతయున్

నాఁడెముచూపె శారదది ♦ సంబులు నిర్మలమాక్తి కాకృతిక.

సీ. రక్షగట్టిరి ♦ మహీ రమణు లశ్వములకు

భూదినీ రాజున ♦ పూర్వకముగ

ఫలకగోహణముఁ బొ ♦ పదములగరిమంబుఁ

బరఁగె బాలకులకు ♦ గురువులిండ్ల

దుమికి చిచ్చరతోర ♦ ణములు దూరినవారు

దూఱగైరి కృతాంతు ♦ తోరణములు

భుజియించెఁ బ్రజ్జభోజ్య ♦ భోజనంబులు సిగ

బంటుగాఁ నొలికొత్త ♦ వంటకములు

గీ. నఖలదిగ్జయకాంక్ష బు శ్ మ్పాయుధుండు
 వెలిగుడారంబులొ వచ్చి శ్ విడిది చేసె
 మురళిమోయించె ద్రిభువన శ్ మోహనముగ
 రాధకింపుగ న్నానా శ్ రాయణుడు 44

ప. ఇట్లు నిజజలనిమజ్జజంతుజాలంబులకు బుణత్రయవిమోచనహే
 తువగు నాబుణవిస్త్రాచన తీర్థనబునం దపంబుచేసి రాధకృతా
 ర్థయయ్యె నమ్యూడవకిశోరంబును గృశోదరీసహాయుండై మా
 యాశబలితుండగు జీవపురుషుని పరసునవివిధభోగపరాయణుం
 డై పరగుచుండెనయ్యెడబుడరీకుని ప్రకారం బాకర్షింపుము

క. ఉపమింపగారానితప
 స్తపమున గడుచాడి మీరు † ధర్మమున
 స్తపనుడు కమలవికాసా
 బెప్పుడును నుడివోనితావి † నింపునహింపవ్ 46

క. ఆద్యశివాధ్యైతమై
 యుద్యజ్ఞోత్థిల్విలాస † యతమైస్వశిరః
 పద్యోద్భవమై కడునన
 వద్యము నారశశతార † వనజనముదున్ 47

చ. జొటజొట ధారగావడియు † చుం గడలెత్తనుధారసంబు గుం
 గుటగుట నప్పడప్పటికి † గోలుచు నాలుగు రెండుమూలలక
 గుటిలతదాల్పుభోగినిగ † గుర్పొడ మించుచు దక్షిణశాస
 స్తటవిసరత్పయోదనిన † దంబునక జొక్కుచుమబ్బుగ్గొక్కుచున్

ఉ. విచ్చినకమ్మదమ్ములకు † విందులుపెట్టు వెడందకన్నులున్
 బచ్చనిపట్టు బేరురముఁ బ్రాకినమచ్చయుఁ బీలిన్పట్టమున్
 బచ్చికచాయయుం జరుత † పాయము గల్గువెలుంగు నిచ్చలో
 రచ్చయొనర్ప నుదలిప † రాకున దేలుచు వేక్కనేలుచున్ 48

చ. గురుజనభక్తియుం గపట ధోపకుమారపదాబ్జశక్తియున్
 దరలగ బాపభూలుహవి ధానము లీనముగా జెలంగుభా
 స్వరతరయోగసీధువున ధాఖ్యమునొంచు జిద్దిసాంకురా
 హరణమొనర్చి భూమిసుర ధాంసముచాలబ్రీశంసనొందగ
 సీ. తనమొగంబులు పాత ధామినుకుమానికముల

గము లుద్భవితైదు ధాగనులు గాగ
 దనకమండలువారి ధాదనుజారిపాదార్ఘ్య
 మలవరించుట కూట ధాచెలమగాగ
 దనమది నెద్దిదో ధాచిన నదియొక్కొక్క
 హాపాంతరంబున ధాబోదివడయ
 దనకట్టునజినర ధాత్నము సృష్టిదీక్షకై
 కప్పినయదివోలె ధాగప్పదేర

గీ. వీచువీవన చేబూని ధావెనుక దనకు
 జిలుతచనుదోయి యొరగుగా ధాజేసిపలుకు
 జెలువ గొలువంగ దొలుకారు ధాకలకపులుగు
 మాపురాహుత్తు నిలిచె బాధ ధాహ్మణునిమోల

41

చ. నిలిచి నిలింపలోకతటి ధానీతటిసీరజహేమసీరజో
 జ్వలబిననాళఖాదనము ధావంకన పొంకముమీరుకొవ్వునకా
 గళముగదల్చలేని తుర ధాగంబు దటాలున డిగ్గి నమ్రితా
 కలితశరీరుని దిగిచి ధాకొగిటజేరిచె బుండరీకునిన్

5

ఉ. చేరిచి సేమమే సితకు ధాశేశయలోచనగోచరాత్మనీ
 వారికి నీకు నన్నవిని ధావారిరుహాసను బల్కు నమ్మహా
 దారు డమేయభద్రీసము ధాదాయ నిదానము నీవువచ్చుటకా
 పారసగర్భ యింకగోప ధాసాగుజమీ కుశలంబు మాదెసన్

గ. అని పరమానసమిడిత

న్ననిమిషులర్చించునట్టు ♦ లర్చించె జగ
జ్జననస్థితిలయకారణ
జననజన్మ సుజనమతి ర ♦ జనిరజనీశున్

54

క. అర్చించి నిలిచి చేతులు

గూర్చి పురస్థలికి జూచి ♦ గోవిందాపదా
బ్రార్చారసపావవిధుం
డర్చితతదితరుడు క్షీతిసు ♦ క గ్రోణి పల్కున్

55

సీ. విజ్ఞానవంద్యడీ ♦ విశ్వనిర్మాత యా

త్మారాము క్షీతిలో ♦ కాధికారి
స్థానినధ్యజవితరు ♦ దుగ్ధిం డీమహామతి
యజ్ఞాన గమ్య డీ ♦ పాక్షిజ్ఞ తముడు
సర్వానయవజపి ♦ జావ్రజ డీ వేల్పు
ముఖ్యాత్మ డీ త్రియా ♦ మూలభ్రంతి
దక్షాదికపక్షిజో ♦ ద్భవహేతు వీయయ్య
కర్తైకసాక్షి యీ ♦ నిర్మలుండు

గీ. శాంతుతీతండు వాజ్మనః ♦ శాంతు డీతండు

వంద్యడీతండు సజ్జనా ♦ వఖల కెపుడు
ననగ వెలుగొందునీవు నా ♦ కతిధివైతి
వేను తోలుమేన జేసిన ♦ దెట్టినో మొ

56

మ అరుణావిష్కృతిభాస్కరోదయము బ ♦ ద్దామోదమంభోరుహా
కరమున్ వేలుపువిల్పవక్షణమునోం ♦ కారంబు మంత్రాక్షర
స్ఫురణంబున్ బ్రకటింపగా మొదల ను ♦ ద్దూభతుంబులైనట్టులీ
శ్వరుడే తెంచుకున్ ద్వదాగమముహః ♦ సంసూచకంబయ్యెడన్

ఉ. త్వాదృశులండు నందకము ♦ దాలుచువేల్పువసించునట్టుల
 ర్చాదుల నూది యుండ డని ♦ యాదును రట్లగుటన్ సమస్తవ
 స్తూదయహేతు ధూ తి వెలు శ్ర గొందెనుమీరిట కిట్టువచ్చుటన్
 శ్రీదయితాగమంబు కడు ♦ జేరువయాసనిశ్చయించితిన్. 58

క. నావిని నగుమొగమన న
 ద్వేవజ్యేష్ఠుండు వాసు ♦ దేవప్రియును
 భావించి సజలజలధర
 రావ నిభ గభీరకంధ ♦ రధ్వని బలుకున్ 59

చ. బసగెద నీకు వేడునర ♦ మో పరమవ్రత యెట్టియేనియున్
 మసలక యన్న నన్నయస ♦ మన్వితు డిట్లుచు నట్టిదేనియున్
 బినరుహగర్భ దుగ్భవవి ♦ భేదనుపై దలపు దదీయసం
 గసుఖ మఖండధర్మపరి ♦ కర్మము గూర్చివొసంగు నాకొగిన్ 60

చ. అనవుడు సట్లయిచ్చి కమ ♦ లాసను శమశాలి బల్కునో
 మునివర సిప్రసేయుతప ♦ మున్ జపమున్ జెరలేప నెల్లినే
 టనభవనగ్రాసీధికి గ ♦ డారపటు డీటవచ్చుమున్నె యా
 యన నినునేలినాడు పరి ♦ తార్థవసీప్ర చతుర్థసంహసన్ 61

క. నీయీక్షేత్రము నో ముని
 నాయక దేవర్షిసరగ ♦ ణశార్థితిని
 శ్రేయసవదాన్య మగునని
 పోయె బయోభాతసూతి ♦ పోయిస నతమసి 62

ఉ. ధాతదలంచి మొక్కియవ ♦ దాతసరోజదళాక్షు గాంచిలో
 బ్రాతిపెనంచి యన్నలువ పల్కులు సత్యములొక్కొక్కా
 ప్రోతముకుందు డెందు సను శ్ర బోటికి దక్కునె దక్కకేమి భ
 క్తాతుర తాపహారి దనుజారియ ♦ నావినమే బుధోక్తులన్

సీ. అవచూడబర్హిబ ర్హమున నొండొంటి సి
 క్కములంటి చల్దించి ర్ క్కమాదలిర్ప
 బంటకార్యైలిదమ్మి ర్ దంట కంటసమాడు
 వెడదకన్నలకాంతి క్క వెల్లివొడువ
 మెఱుగుబెక్కలమీద ర్ విట్టించి మొసలివా
 గడమద్దికాయల ర్ తఘకు లమర
 వక్షిస్థలమున శ్రీ ర్ వత్పకాస్తుభవై జ
 ముంతు లిందిరతోడి ర్ వంతువడయ

గీ. నిమ్ననాభియు ద్విసభివ ర్ ణ్ణ తజతరము
 కరకలితచిత్రోభస్మ్ర శం ర్ ఖములు సమర
 మన్మనంబున నేపోస్తు ర్ మలయుచున్న
 ధూర్తబాలుడు నామోల ర్ వోచునొక్కొ

64

క. అనియొగతి మీమాంసా
 వసిమానసమృగము ద్విష్ట ర్ వైష్ణవరత్నం
 బునకు నిజదక్షిణోక్షాణ
 ననజచ్చద మదరె శుభని ✦ వహపిశునంబ్ర

65

తే. నాడు మఱునాడు నవ్వోప్ర ర్ నందనుండు
 ధాతమాటల చందంబు ర్ దానవారి
 తనకడకు పచ్చురాములు ర్ తలచితలచి
 ముచ్చటలయేటితరగల ర్ ముగియునిగి

వ. చూడవనాడు యథాకాలపొబుంతుండై పూర్వాశ్రిత సింహా
 శ్రీమంబున బద్ధపద్మాసం నీనుండై

67

క. కరివదనదేవతామిత
 దరుణాభచతుర్థాఘ్య ? వాదిమసాంతా

క్షురముతసును నాధారాం

బుసుహు. బునఁ గలుగువలపు ♦ బుగులుకొనంగఁ.

65

క. పూసఁ దటిత్పృథి షడ్గళ

మై నలువ వసింపఁ బాది ♦ లాంతక్షరసం

ధానస్ఫుటమగుస్వాధి

స్తా గాబ్జమునంకు వెకల ♦ సత్సౌగభముల్.

69

క. డాద్యము సొతమమునుసి

లగ్యుతియుఁ బురాణపురుష ♦ లాలితము సుధి

వేద్యము వగుదశపత్రీస

ముద్యస్మణిపూరికమున ♦ ములనగఁదాస్యాల్.

70

క. శైవము ద్వాదశిదళి

గ్రావళితకుంబు కనుగి ♦ కసకచ్చాయా

శ్రీవహము నౌ సనాహతి

మేవేళింఁడనిగింఁగ ♦ మిగురొత్తింకఁ.

71

క. పదియాఱుకేకులుగను

బది యాఱుసారంబులుండ ♦ లుగముక్యోతి

ష్పనమై సురమునినా తఁ

బౌదలువిసుద్ధమునఁ బొక ♦ ముగఁ బరిమళముల్,

72

క. దళయుగమన సాక్షంబులు

పాలుపొందఁ జిదంశమగుచు ♦ భూరిమణివిభా

వలిఁ దగువాఙ్మౌరమునఁ

గలవాసన లేసరేఁగి ♦ కడలుకొనంగన్.

73

ఉ. ఇంతకు నూర్ధ్వమై పరసునిక్క నభోముఖమూర్తిఁ బొల్పి య

త్యంతవికాసశాలియయి ♦ యాద్యశివాశ్రీయమై సహస్రీప

- తాంశచిత్సుధారసమ ♦ హార్షురకుర్చిన మాచరించు న
ద్వైంతరపుప్వనం గలుగు ♦ తోరవ్రచంపులు పెంపుమీరగఁ.
- చ. కనదరుణప్రభావిభవ ♦ గర్వ మఖర్యముగా నొనర్చుచు
దనువు తఱుక్కునఁ నెఱువఁ ♦ దత్సరసేచుహపజ్జిపేరిగి
చ్చైన వశి నెక్కి నిక్కి నిజ ♦ జిహ్వికక జాచిలలంబుధ్యసం
జనితసుధామయాఖసుధ ♦ సగ్గుపురంధ్రక కోటి సోలగఁ.
- క. హృస్మణిసూత్రాకృతీయగు
చిన్మాత్మిక బురాణపురఱు ♦ శేషానాసుం
గన్మోగిచి లోనిఃసూపున
సన్మాచ్యుడతండు చూచు ♦ సమచూచున గన్వ.

76

. ద ర డ క ము.

కడిదియసరు ధేనుకుఁ ధేచుకుత్మీలరంధ్రోభిసంస్తంభివోస్తంభసం
భూతశౌర్యాగ్నిచేఁ గ్రోచి గోలోకముం గాచి గోవధనయోణిభృ
త్కందరయోణిఁ గ్రోశించు విన్నాణిపెన్నాటకంబైన కార్ణిన్నులన్
గల్లు పెదయ్యలన్ సల్లకన్ జిల్లునెమ్మోచు జాబిల్లి తోభిల్ల నుత్పు
ల్ల గల్లదవ్వియిన్ మాత్తి మత్తిల్లి నెర్తింబుచున్ మాక గాకార రేఖా
భిరామంబు నె గుండలంబుల్ సమగ్రప్రభా మండలంబుల్ చలిం
పన్ నిలింపాసుగాసాకృతీన్ మాసరాజైన మంపూరిపింభంబుతో
నైక్యముంబొంపనిక్కంబుచే నొప్పయై కొప్పుగన్నట్టె గప్పట్టెగా
గోరి పెంటన్ మహాఫాల పట్టంబుపై నెట్టుకో, నిగమకమల గంధము
లోసంధిలం జేయునాసాపుటన్ బస్సుటాన్మూర్తివర్తంప దృప్యధను
స్సంపదల్ పెంపుమీరంగ రంకమచిఁ శాక్వరస్కూభంధుత్వ
గంధంబు రూపించుమాపుల్ పుంబయింప నింపారు రేఖాత్రీయీ
మైత్రి నేత్రప్రియంబిచ్చుచున్ గంబుపాకంబుం బంధురంబై వల
త్కంధరంబొప్పఁ గప్పెక్కునీలంపుఁగంబంబులంబోలు బల్లలు లీలా

విభూషావల్లిం జాలభాసిల్ల నుల్లోకసాందర్యధుగ్యస్థితిన్ విస్త్రుతం
జానరస్సీమజీమూతమై హగనన్నోపలశ్రేణి రాణించుమించుంబు
రాణింపగాజేయు నచ్చోన యుచ్చూనజానుచ్చవిద్దుచ్చముం
జేసి కంజాతలాసాంఘికగజాతలాక్షాంకశంకావహంబైన పుకేజ
గాగం బిగుర్పొగ శ్రీచరణయుగళహటకంబైకనద్ధాటికోద్యత్తు
లాకోటిబూటూడుచున్ జాటునాచాటతంజాటిముప్పేటగాజుట్టి
నన్ దీగచుట్టుల్ గటిన్ సుఘటిల్లన్ దటిల్లేఖ లేఖర్షభం జేరి
రంజిల్లునా నుల్లలత్కాతిగోయస్తి యుత్పప్తమైహెచ్చుగాని
చ్చకున్ వచ్చుచున్ గచ్చకూటల్ క రాగ్ధస్తి తాజాండపండంబు
లోనా గడన్ తిత్తిభిక్త్రాబునన్ నిల్పినబూబుగా గల్పకస్వ
చ్చగుచ్చూబుసత్కాతినిత్యముగన్ తిన్దానియున్నాడనన్
భిన్య భూబు సవ్యాగహస్తంబునం నిమ్మగా నివ్యభూషావిశే
షారభాట్ గన్ము తేవెచ్చుట్ గన్ముగాడమిడిక్కాలక్రమ
స్తుతుల్ స్వస్థలాబుటగాన తుంగారాకి రాకాసునాభానుభానూ
స్వలజ్జ్వాలకల వీధిన్ దీక్షాకృదాచూకగాన్ దీక్షాఘంబుమో
ఘంబుగా మేఘనిధింభం నాన్ దీక్షా దోరణుల్ గట్టయ్యాడనరమ
మూడునాభిసాజాతకంజాతజాతుంజభండాంఘి శ్రీభవద్విశ్వవిశ్వం
రా భాగుండా గోగివెన్నోగోగా సనుంజాసవామోదమాధుర్యధు
ర్యాసురస్త్రీ పోలడ్యయింపత్ర శేఖాపకారకిర్యాకూరచత్రాం
కుంజంకారసర్వస్వనిర్వాహకుండుత్విచేనర్వహంగప్రభాగుర్విచే
నోషధుల్ గన్నపృథ్వాస్వస్థిస్థిస్థిస్థిస్థిస్థిస్థిస్థిస్థిస్థిస్థిస్థి
లక్షాభుం డించద్దర స్థైరసాగుండుదారుండువానోత్త మన్ సీలయన్
బాలయున్ లక్ష్మీయన్ పత్మీలాక్షీశిరోరత్నమున్ భూమియన్ భా
మయున్ బేమం గ మించివెన్నాడంగామించిపంచాబ్దుండయ్యున్
గడున్ బోడత బోడలుంజూడగా లేని సెన్నిక్క నిక్కంబ యా
విష్ణు తింజూపి దీపీచియుండన్.

క. కనుదెఱచి తనదులోనం

గన దేజము మోలగాంచిర కమలాసను డా

డినయట్ల నిక్కమయ్యెనె

విన గననిది కొత్తయనుచు వేసనుత్థితుడై

78

సీ. చామర ధ్వజ శంఖచాప ప్రముఖచిహ్నా

లలితపదార్పణాలంకృతమహి

దళితోపరిత్వగు శ్రీ జ్వలదంశుమత్ఫలా

స్తంభాభీరామోరు శ్రీ దండయుగళు

వరదానముద్రాబ్జ శ్రీ ధరణభూషితకటి

న్యస్తకుంచితసము శ్రీ సుతభుజాఘ్య

సింహవలగ్గుల శ్రీ క్షీపరిహాసి తో

యజగర్భగర్భవృ శ్రీ త్రానలగ్గు

గీ. జలదసంకాశు నిర్వృడి డ జఘన దేశుఁ

గోటికందర్పలంఘ్య డ గుణశరణ్య

విష్ణు నిజభక్త వర్ధిషుఁ డ గృష్ణుఁగాంచి

పఱచె సాకోశుఁడగుచు నా డ బ్రాహ్మణుఁడు.

79

చ. పఱచిన దేవకీసుతుఁడు డ పక్కుననవ్వినఁ గ్రొమ్మఱిల్లిమైఁ

దఱచుగ రోమహర్షణము డ దంచితభక్తిభ రాకులత్వ మే

ర్పఱచుచుఁ కేల్వొగిడ్చిపలు డ పల్కులతఘ్నులసన్న వెన్నెలన్

బఱపుచుఁ బ్రస్తుతించె ముని డ బాధవిభంజనుభక్త రంజనుఁ 80

మాలినివిధి శివసనకాదుల్ డ వేదముకొకూడి నిన్నో

మధుచుధన! యితం డి డ మ్మాఱి వాడంచు నెన్నన్

విధురులయినచోటఁ డ నేర్చునే? గాఢమోహం

బుధి వడిఁ బడుచు న్నా డ బోటి నీ హతు మెన్నన్ 81

తరల. హరిహాయోపలభూఫరాకృతి ర నందముందినయట్టిసి
 యురుభృగుస్తుతిపాత్రమున్ గట † కోజ్జ్వలంబు నఖోఘర
 త్నరుచిమిత్రమునైనపాదము † నందునించె నంగని
 త్యరతిబూని తలంతు దాపని † దాఘన్పత్తినివృత్తికిన్ 82
 భుజంగప్రియాతము

స్ఫురన్నాభిగర్తప్ర † భూతాంబుజాణో
 దగక్షోణిలో నేల్పు † తాతన్ విధాతన్
 నిరాతంకసర్దక † నిర్ణేత గంటన్

హరీ తాతకుం దాత † వై యుంటుమొప్పున్ 83

స్విగ్నినీతిమైవైవ్యహ † నేతవై రత్నసం
 ఘాతదివ్యోషధి † గ్రామమల్ భూతహృ
 త్ప్రీతిగన్పట్టవే † స్ఫీతహర్షోత్కటన్
 భూతధాత్రీగవిన్ † బూతన భూతనా
 లయగ్రాహి

84

ఆగమసముద్ధరణ † రాగరసలంపట సు † భాగమనియామకః † సాగరి
 మకారీ

భోగపదవీనిహిత † భాగవత భూగగన † భాగపరిపూర్ణపర † భాగవరపు
 రగ్రా

త్యాగగుణధుర్య ముని † యాగపరిరక్షక హాలాగతసమిద్విజయ † సా
 గతమతార్హ్నో

ద్యోగకలికాలకలు † షాగకులిశాంక కొన † సాగినకృపామనువురయో
 గిహిత మమ్మున్

మ రవిధామంబులు సిద్ధమంత్రములు చంద్రజ్యోత్స్నికల్ సన్నణి
 ప్రవరశ్రేణులు భవ్యభేషజతతున్ † పాఠోధరంబుల్ సుధీ
 భవనిస్తారక సేమమిచ్చి జగమున్ † బాలిండుమర్యాదనీ
 యవతారంబు లశేషలోకహితచరార్యాఘన్పసంచారముల్ 86

ఉ. అంజన పూజనవ్యతర శ్రమైతగునీతిరుమేనికప్పుక

ల్పింజలుకంగ జేకులు బా శ్రమీ కమలేక్షణ సూక్ష్మదృక్కులౌ
గంజభవాదివృద్ధులకు శ్ర గాఢత రాక్షరలక్ష్మి యోదుగా
నంజనుగాదె కిప్పుకత ♦ సకామ నుదోపనియ క్షరస్థితుల్

క. కమిచి యణురేణుత్పణకా

వ్రముల బరిపూర్ణవృత్తి ♦ సమనూరెను నీ

యమితమహామహిమాబ్ధికి

గమలభవప్రమఖులెన్ను శ్ర గాబుక్కుదముల్

88

పృథ్వి జగత్పతి భవత్పాదాః బ్రయుగభక్తి సంయుక్తి తో

గగుర్పొడువ నన్యధా గతియెఱుంగ కెవ్వాడునీ

యగణ్యగుణకీర్తనం శ్ర బహిగమీచుటన్ మించెనే

నగాధభవసాగరం ♦ బతకు దాఱునొక్కెత్తునన్.

89

క. భవదంఘ్రిదూరులకు బు

ణ్యవసతి సులభాబె వెఱుతు శ్ర నన్యభవంబుల్

సవరింప యుష్మదత్పా

ప్రనణమతిం జేయునన్ను ♦ బరథామపతీ

90

క. జయవిజయపూర్ణ పార్శ్వ వి

జయ జయ కల్పచధురీణ శ్ర సమదదనుజరా

డ్జయసంరక్షితభవనా

జయ జయ సగుణాగుణాత్మ ♦ జయ శాశ్వతధరా

91

సీ. నడతునీక్షేత్రంబు శనకు శెయిచాచియ

ర్చింతునీనమ్మిన ♦ సేవకులను

మొక్కునునీపాద ♦ ములకు జిహ్వవీధి

నీనామములు వక్కారణింతు నెపుడు

నర్పింతు నీసేవకై సర్వదేహంబు

జొతింతు నీలీల ♦ జత్త సరణి

దనివోక నీచక్కర దనము సంవీక్షింతు

నీయవధానంబు ర నెమ్మివిండు

గీ. బ్రహ్మారుద్రాచలగు గాన ♦ బడనినీవు

నేకునామోల నిలిచితి ర నీలవర్ణ

వర్ణనాతీతమత్పాగ్భ ర వహన్వత్త

పుణ్యపరిపాక మేరికి ర బాగడదరమె

92

శా. నిత్యస్ఫుర్తిసనాధులైరి విధికం ర తేకాలముఖ్యల్ కృత

క్షీత్యానంద యనాదిమూర్తివగునీ ♦ చేదత్సనాధత్వసం

పత్యైవిష్కృతి నాకుచుంగలుగు దత్ప్రాయుండనే కాననే

మృత్యుకూరభయాబు బాసితినీ జామీనీద యాసంపద

93

మ అనిలోకత్రయమోహనుండగురమా ♦ ప్రాణేశు నెమ్మొముసం

దనమాడ్కుల్ నిగుడంగ భూమిసురర త్నం బూరకున్నంత నే

మునుగా థాత్మసమన్వితాఖిలమరు న్ముఖ్యల్ తగ్ మొక్కిమో

డ్చున కేలింపగ నమ్ము నీశ్వరుగుణం ♦ బులుసారగీర్తించినన్

క. విని ముగ్ధహాసరుచి రా

ననుడై తనచుట్టునున్న న నామరు రా

జనికాయముతో బలుకున్

దనుజారి మహీసురాస్య దత్తైతిఁబుడై

95

నీ. దాంతుండు సత్యసం ♦ ధాధురంధరుడు మ

శ్చక్రండుపితృహితో ర ద్యముడునైన

యిద్ధరామరసూతి ర కీప్పితంబొసగ నే

వచ్చుచో మీరెల్ల ర వారునితని

కర్మలినాహాయ్య శ్రీ మాచరించుటకునై
 యేతెంచినారు నాశ్రీ కెవ్వరేసి
 హితులు వారలపను శ్రీ లెల్ల మీమువితాన
 పరతాపతప్పులు † పరముదేశ

గీ. ముదితు లస్మత్ప్రశంసాభి శ్రీ ముఖులునైన
 వారు నాభక్తులగువారి శ్రీ వ రియండు
 బ్రీతిగలవారి నే నుద్ధ శ్రీ రింతు గీడు
 వలన వారలకంటె న † వశ్యమగుట 96

క. సద్భక్త సేవచేత
 మద్భావము తుష్టిగన్న శ్రీ మాఙ్కి ఏరులలా
 ద్యుద్భాతపతిమార్పిల
 ముద్భరితముగాదు నిక్క శ్రీ ముగి దలపోయన్ 97

మ పలనా యేటికినాశ్రయించిమనగా శ్రీ వాసీరమున్ సీరమున్
 దలవెట్టే పచరింపసేటికి సమిశ్ర ద్దానంబు దానంబున
 చ్చలమా యేటికి నెత్తి గొట్టకొనగా శ్రీ సన్యాసము న్న్యాసమున్
 గలి దేశ లుమగీయభక్తిరుచిభ † జ్జనేణి కశాంతమున్ 98

తే. సర్వధర్మవిహీనప్ర † చారుడైన
 నాత్మ మద్భక్తిగలదేని శ్రీ యతడు చూపె
 నాకు నత్యంతహితుడు ను శ్రీ శ్లోకరతుడు
 నిఖలధర్మహింసన శ్రీ నిశ్చితుడు 99

ఆ. ప్ర. అస్మదంకధారి శ్రీ యగుభక్తవరుమేను
 నాకు గూర్చినట్లు శ్రీ నాకులార
 వదలకేవసించు శ్రీ వైకుంఠనగరంబు
 సందమగొలుపదంత శ్రీ రంగమునకు 100

క. నా కుంభం భక్తుడుండుం

బాముక యేధివసితు ♦ భక్తునియంహ-

మాయిరువురకుం గలుగున్

గాయప్రాణానుకూల్య ♦ కౌసల్యంబుల్.

101

ఆ. వె. మహితపుష్పలైన ♦ మద్భక్తవరులకు

గానివాడు నాకుం ♦ గానివాడు

భాగవతుల సన్ను ♦ భావించి యొకటిగా

గన్నవాడు సన్ను ♦ గన్నవాడు.

102

క. మొనెడ మద్భక్తిగలవా

చ్చాక్రియము గనుగొనినోను ♦ సత్యము బహు

పాయంబులు మద్భక్తుని

కై యిటుకేసేమట స్వ ♦ యచ్చురులాగా.

103

మ. సురకర్మది హిత్యుద్దైత్వినుతు వ్యా క్రమన్ శౌనకున్ శ్రీపరా

శరు రుక్మాగగు నంబున్ సరిమా ♦ జానిన్ సస్యిన్ బురం

దరపుత్రిన్ సకుదాల్భ్య శ్శిష్టవేదగం ♦ దంబేయుమద్భక్తి

త్వగుం డీపుష్పండు పుండీకుండితినన్ ♦ భావించు మేనీవులన్

ఆ. వె. వినుడ మూకు సేసెం ♦ గన రానియూహితం

బీతవస్విసరుని ♦ కత్తునేడె

యెద్ది వేడె భక్తుం ♦ వ్యక్తియ యొసఁగం

గట్టివాడె గేలం ♦ గంకణంబు.

105

క. అని దేవకీ కుమారుడు

మనివదనముజూచి పలుకు ♦ మోదాంబుదగ

న్దనమనం బ్రీసాదసాగని

జనితద్వని యనగ నిగుడు ♦ సరిసారభటిన్.

106

ఉ. నీపితృభక్తి నీతపము ♦ నీవనిశంబునొనర్చునర్చయు
 ద్విపితహ్నుఁ జేసె జగ ♦ తీసురనందన నన్ను నీకు నా
 రూపము భక్తి మత్సదన ♦ రోహణశైలము చాలదక్కఁ గాం
 త్రాపరిపూర్తిగా వర మొ ♦ సుగద వేడు యధారుచివృభ 5.107

క. భాగ్యమనై యిహాపరపరి
 భోగ్యార్థమనై యగణ్య ♦ పుణ్యమనై నై
 రాగ్యజ్ఞానోన్నతులగు
 యోగ్యతములపాల వాలి ♦ యుండనుజుమ్మి 108

వ. విశేసించి సీయెడం బ్రసన్నుండైన యున్నవాఁడ నభీష్టదృష్టిఘ
 నాఘసంబగు మఠీయఘృణాగణంబునకు భాజనంబవైతివి. జగ
 జ్జాలంబున నస్తుజాలంబు నీకు మర్లభంబులే దనిపలుకుయదువల్ల
 భువలనం పబోధితుండై. 109

సీ. పుండరీకుఁడు పల్కు ♦ బుగ్గుదాభములైన
 సిరులు నిక గామింపఁ ర నేరీ కల్ప
 విహిసి గుల్మారుచుల్ ♦ వేఁడువెట్టి గలాండ
 నిఖిలనర్లభుడగు ♦ నీవు నన్నుఁ
 గరుణితు వరమిత్తుఁ ర గాతు నీదేరుతు
 ననియున్ని భయమేది యగ్గుతొగ్గు
 మట్టితు నిపుడన్న ర యట్ల యస్మన్నమ
 చిహ్నితై తన్మహా ర క్షేత్రోత్థిగ్గు

గీ. మభ్యతలమున నిలువు నా ♦ మనవిఁజేసి
 సకలజనులకు మోక్షగా ♦ జ్యమునొసఁగుచు
 నిదియ నాకోర్కి జగదేక ర హితము నిదియ
 దీని మీఱిన సిరి యొల్ల ర దేవదేవ.

వ. అని వెండియు నతండు చాపలాతిశయంబునఁ జర్వితచర్వణంబు గా సర్వసుపర్వకుష్పాహుబగు నీరూపంబు కృపాపరతంత్రం బగుచు నాకుసగపడుటకు భూతవ్రాతంబులు ప్రభూతాద్భుత రసమస్యణ మాససంబులగుచు నున్నయవి. భవదీయంబగున కా రణ సుకృతత్వంబునకు నియంతయుఁ గలఁడె యుత్తరంగంబగు సుసారతరంగమాలి మునుంగుచుఁ బొనుంగుచుడి యనంగీకృత విజ్ఞానజ్ఞానవిలాసులై గోపంబులఁ జేసిన కరువులనందగు నలసు లకు నెలసులభంబు నధికపలంబుచు నగుముష్మద్దర్శనంబు భవ భయదగ్గనంబు నుపసర్గజలఁడ వర్గస్పర్శనంబు సపవర్గ దర్శనంబు నునగుఁగాక. (తత్త్వంబు నీయాజ్ఞానశేషక్షేత్రవిశేషోత్తరం బగుఁగాక. కర్తవ్యంబు నష్టన్నామాంకిత సమర్థంబున నుత్త ముంబగుఁగాక) తమచి.

111

ఉ. ఆనతహుఁఖియై యాఁబులు శ బోర్ధచిఁజియుమునీను) శాంబరీ మానుషవేషఁజి దయ † మానుషనస్థితి బిగ్గినపుదున్ వీరులఁ దాఁచుగ్గఁజు † వేమఱు మాచుచుఁ బల్కుఁజిల్కుఁపూ దేనియసోన నల్లునలఁ † దెప్పెలఁ దేలెడు మేలిపల్కులన్. 112

సీ. అతిదుర్లభంబువేఁ † డితి దుర్లభుడనైచ
 నేసికుదక్కుట † మానితర్య
 త్వత్ప్రీయార్థమాగ నీ † స్థలమున పరివార
 యుక్తుడనై నిల్పి † యున్న నన్ను
 నేవించువారెల్లఁ † జిరపుణ్యవంతులు
 నిహపరసుఖలాభ † హృష్టమతులు
 కలికాలకల్మష † గరభకూటాహోప
 దాకోలకంఠులు † గళితభ్రూలు

గీ. నయ్యెనగు సర్వవివోత్త శ మాస్మదాజ్ఞ
 బూని యీక్షేత్రమును దీర్ఘ ధమును సమస్త
 భువనవర్ణితవిఖ్యాతిఁ శ బొదలుగాత
 మెల్లపుణ్యస్థలములకు ధ నెక్కుడగుచు

113

క. త్వన్నామచిహ్నితంబగు
 నిన్నేలయె తెల్లదీవి శ యేనుండుటకున్
 మన్నిచి భక్తవాంఛా
 భ్యన్నతులొసఁగుటయె నాకు ధ యుక్తవ్రతమాన్

సీ. విరుధాత్మసుత యప్పు ధ డనిమిఠు లసురారి
 కృపకునచ్చెరువొంది ధ కీలుమొగిచి
 పరమేశ యోధక్త ధ పరతాత్ర
 బొవానువెన్తి గనబ్రహ్మ ధ నవవ ని స్తు
 నరచేతినుండిసి శ యననివారిలక్కె
 నకవర్ణమొసఁగింపి శ యమ్యు నట్లు
 వోలు విశ్వాణన శ సాలాబు యాదన
 కాంక్షితమాతాత్మి శ కారణాబు

గీ. నీకె తగు నీతనికె తగు ధ నిజలగమ్య
 పూజవడయంగఁ బూజించ ధ పొగడువడయ
 నని మురద్యేషిఁ బూజిత ధ కునిఁ బొగడుచుఁ
 జనిరి సమృద్ధముగ నిజ ధ స్థానములకు.

ఆ. వె, పొగడి రఘలమునులు శ జగము లానందించె
 నాటపాటచూపి శ రమరిరమణు
 లాదినంబు సుదిన ధ మయ్యు నుగ్ధివను మ్మె
 విబుధతరుల తాంత శ వృష్టి గుణిచు

116

సీ. శిఖిపింఛధారియై చేకోయి కటినిల్పి
 హరితీర్థమున బశ్చి ర్ మాభిముఖుడు
 ఊత్రోంబునందు బాగ్రి ర్ ద్విగభీముఖుడునై
 రెండుమూర్తులుదాల్చు ర్ చుండునతని
 పరపీఠమైయొప్పు ధణిభర్తరమ గొల్చు
 హ్రియన శ్రీయన ధ రెండుగడల
 జామరహస్తయై ర్ ఛందోమయాకృతి
 ఖగలోకనాథు డ ధ గ్రిమున వెలయు

గీ. దక్షిణంబున సనకపా ధానమనులు
 దాను బాగడుచు సేవించు ర్ దమ్మిచూలి
 యెను రుద్రులు సేవిత ధ మెడమవలన
 వెరుకనుండు దురిగి వాగ్రి ధ విబుధవరులు

117

వ. వత్సా శ్రీవత్సలాంఛను భక్తవత్సలంబు నీవు నెఱింగినయదియ
 కదా వినుమత్తేఱుగున మెఱుగుటొల్లియగొల్లదొర కరకలిత
 చిత్రభస్మజలజసుక్తియు విరచితవినతముక్తియు గుటిలకో
 మలవినీలకుంతలనికరుండును నపరిమిత కరుణాకరుండును గటి
 తటఘటితతోస్తంభ యుగభుండుచు జటులనిశాటగళ నిగభుండు
 ను మకరకుండల మండితకపోలఫలకుండును యమకుల తిలకుం
 డును త్సుల్లకాశక్యసఖ్యాభిరామమ్మదులోరుద్వయుండును నద్వ
 యుండును బుండ్రక ప్రిభృతిమనిజన సేవ్యమానుండునుననూ
 నుండును నఖండజ్ఞానానందైక విగ్రహుండును విదళితగన్ని
 గ్రహుండునై పంచాబ్జంబును పంచశరసహస్రీతిశాయివిలస
 నసరంబును నిచ్చాదిగంబరంబును నైన ప్రియంబును నవర
 త్నసానుప్రియంబును బాహ్యభ్యంతరికద్వారాష్టకవిస్పృష్టంబు
 నదభ్రంబు నభ్రంకమంబును శరదభ్రంబును నగుమహా

పాసాదంబునందు నాసవ వైశ్రవణ వైవస్వత పృముఖ మఖ
 భుగలఘుకిరీటమణిగణ ఘృణిమంజుడిపింజరీకృతంబగు శేషపీఠం
 బు నధిస్థించి చరణద్వయాంతర్భ్రాపలాలిత గోయష్టి లతామ
 తల్లియై భువనతీతయ కామిత కల్పవల్లియు నైన తన యా
 కృతి యవికృతభావంబునం బభిభవింప దక్షిణతీర్థమధ్యంబుల
 నంగీకృతాధ్యాసీనుండై వాసుదేవాదిపూజాహంబులు జ్ఞానక్రియ
 యాదిశక్తులు పనురుద్రాదిత్యాది మరుద్విశేషంబులు నశేష
 విగమంబులు నఖిలశుద్ధాంతంబులు సమస్తతీర్థసార్థంబులుసకల
 మంత్రహస్త్యంబులు సర్వగంధర్వ స్వరసారస్యంబులు విశ్వవి
 శ్వాధి కైశ్వర్యంబులు నసశ్వరసంపదలంబొదలి సేవింప జెంపు
 మొఱిసియుండె నని నెంజియు గుండలికుండలం డిట్లనియె 118

క. నారద ధృత హేమరసా

సారచ్చరితంబు విష్ణుఃసదనం బది వే
 దీరచితార త్రికతతి

భూరమణిమణికిరీట శ ముం బురుడించున్ 119

క. అలతీగసల్లిక్షేత్ర

స్థలిలీలావిగ్రహాద్వి శ తయయుతుండై భా
 సిలు పాండరికవల్లభు

దలచిన గనుగొన్న గరగ శతము లిహపరముల్ 120

క. వినబడడు చెవులగన్నుల

గనబడడత్యుగ్గోనార ధ కవ్యధచేత
 బాలుగుపడి జడియువైష్ణవు

ననవధినుతితపర్తి ధయయు గుమాగా 121

చ. ఇరుగడలక ద్విరూపముల † గృష్ణుడు దైత్యని గాకరిష్ణు డ
 పురుసుననుడ నన్నడిమి † భాగమునందు వసింతు రెవ్వరా
 నరులు మనుష్యరూపభర † ఇంబున గ్రీడయొనర్చుయక్షకి
 న్నరగరుడోరగమ్యచర † నాధులుగాగొని మొక్కగా దగున్

ఉ. ఎయ్యది ధివ్యసేవ్యతర † మెయ్యది వూనిమనోభిగమ్యమా
 నెయ్యది నీవునేను భజియింపగ † నింపగు నెల్లనాడు నా
 దయ్యపువెల్గుసుమ్ము సత † తస్థి వెల్లెడుపుండరీకవా
 ధాయ్యుల బ్రజ్వరిల్లుదు జ † గత్త్రయమమ్మత వాహదక్షమై

మ. అలసంబుల్ ముని గాట్పుణ్ణితములుపా † క్రయశ్చిత్తముల్ పాతకం
 బుల నిర్జింపగ విష్ణుభక్తియ తగుక † బో దానికిం బూస బా
 ములపల్గాలులు చీరలం దుడిచినం † బోనేర్చునే మాంత్రికా
 కలితా హిప్రతివీరమంత్రపదరే † ఖాల్లాఘచేతంబలెక

124

సీ. జగదధిస్థానంబు † సచ్చిదానందాత్మ
 కము సందనందనా † ఘ్యమ్ముక్షేత్ర)
 తీర్గస్థితము పృథగ్గీప్రీతంబు సృసింహ
 రామ మతాస్యదివి † గ్రీము లెట్టి
 యవి యనదగియుండు † నట్టిదయగుదాని
 హేతికు లఘుతమః † సోత్రమతులు
 గాంచి యర్చలయం దొ † కటిగాగ దలచి వి
 కత్తనంబానరించి † గరుసులేని

గీ. చారవంబులడింది పా † రంబులేక
 వనరుమరుగాని విజ్ఞాన † వంతులైన
 వారు శిలగాగదలచ రె † వ్యారు దృష్టి
 గోచరబ్రహ్మమనిచూచి † కొలినియుచికి

125

- శా. ఆవాణిరమణుడు పార్థసము సేయన్ దేవకీదేవియం
 వావిర్భావమునొంది యేరికి నల భ్యంబైన కేవళ జగ
 జ్జీవాతుస్థితి నుండునిండుదొర వి స్మేరాననున్ నిత్యసం
 సేవందెల్పుజితేంద్రియుండు తమముంజొచుగనుండ త్వమున్
- తే. భక్తిగద్గదరీతి వా గ్భరము లొలయ
 నటనమునగూడి గోపికానాధుమోల
 నిలిచి కీర్తించుపుణ్యండు భ నలిన బంధు
 దళనమొనరించి తత్వప రదమునకరుగు 127
- క. హరి సోపహార లక్ష్మీ
 శ్వరు నెవ్వరుచూచు రట్టి భవారలు సకలా
 మరపూజ్యులు వారందున
 బారసినపుణ్యము లగణ్య భములు గుణజలభ 128
- క. ఇతిహాస పురాణ కథా
 శ్రుతిస్మృతులు నందగోప భుతుకట్టెదురన్
 సతతము వతయించుమహా
 మతి పరమపదంబు నందు ర మతిమన్ముఖ్యా 129
- క. తీరముననాడి బ్రహ్మ
 భ్యర్థితలీలావతారు రభక్తాధారున్
 బార్థసభు గోల్వగలమో
 ఊర్థులకున్ గలవు సచ్చి భ దానందంబుల్ 180
- సీ. భూణహంతును సు గా భుడు బ్రహ్మఘూతియు
 గురుతల్పగ స్తేయభోవధోప
 జీవి పితృదోహి భిశుహంత పరవార
 రతుడు నిండకుడు సర్వస్యభోక్త.

సశ్యోక్తుంతును ♦ సర్వాభిమర్షి హే

తికుండు సర్వాపలా ♦ పకుం డశుచియు

నిజధర్మవిద్వేషి ♦ నీచుండు పాపండు

ప్రసన్నుండు స్వేచ్ఛావి ♦ హారహారి

గీ. కృతమెఱుంగనివాఁడు నూ ♦ నృతములేని

వాఁడు నమ్మినఁజెడజూచు ♦ వాడు మొదలు

పాపకారుల కేగియుం ♦ బాండరీక

తీర్థహరిమూర్తియుగ మిచ్చు ♦ దివ్యపవను.

181

చ. అలతపిసాళినవ్వు మధు ♦ రాధరబింబఫలంబు తమ్మివే

కుల నగుసోగకన్నులు ప్రా ♦ కుంచితకుంతలచారుఫాలమున్

బలుచనిచెక్కులం గలయం ♦ బర్దినకుండలరత్న కాంతులున్

గలశిఖిపింఛలాంఛను మొ ♦ గంబు గనందగు ధూపవేళలఁ

క. క్షణము క్షణార్థమైన ది

క్షణలలితంబగుపయోధి ♦ శయనునదనమీ

క్షణ మొనరించుకృతికి నా

క్షణమున గల వఖిలసుకృత ♦ జాతఫలంబుల్.

183

సీ. మువ్వకమూరుప్రతో ♦ మురళి యొక్కొకవేళ

మోయించు భువనైక ♦ మోహనముగ

గ్రీడించునొకవేళం ♦ దోడిబాలురఁగూడి

యక్షీణగతిఁ గుబే ♦ రాక్షకేభి

సవరించునొకవేళ ♦ జలవిహారముచాలఁ

బ్రేమభీమరథిగ ♦ భీరవారిఁ

గొలువుండ నొకవేళ ♦ నలినసంభవ పుండ

రీకాస్మదాదులు ♦ పీఠి గొలువ

గీ. నురగనివ్రవాహనమున నొ ♦ కొక్కొక్కవేళ
 వేడ్క వేంచేసి మెఱయుఁ ది ♦ ర్వీధులందఱ
 నెన్నికల్పంబు లరిగిన ♦ యేనయేండ్ల
 వెలయుప్రాయంబుగలకొయ్య ♦ విట్టలయ్య.

134

శా. శ్రీరంగంబున ద్వారకక గయఁ గురు ♦ క్షేత్రంబునక నైమిశా
 భ్యారణ్యంజనశైల పుష్కర మహేం ♦ దా) సంతశయ్యూహరి
 ధ్వారశ్రీపురుషోత్తమంబుల నయో ♦ ధ్యక సేతు గంగాభీసం
 గారూఢస్థలిఁ దొండరీకమున ♦ ప్రైత్యారాతి యుండు గడుక

క. హరియత్త రభాగంబునఁ
 బురుషుండు దాఁ బాపమైస ♦ బుణ్యంబునక
 సురకానియెత్తుచేసినఁ
 బరిణతమై మేరుకు ధక ♦ భారముఁజూపుకొ

సీ. సమ్మోక్షజనమునధ్వాం ♦ ఊము నుపలేపనం
 బున మభాళము రంగ ♦ మున విచిత్ర)
 శుకము దీపాంకుర ♦ వక్రకటనంబునఁ బాము
 పదపద్మతీర్థాను ♦ భవనముకతస
 సుఘయు నూదస్య ♦ పరిసేదనంబున
 ధేనువు మోక్షాబు ♦ తైరువుగనిల
 గాస నేతత్పరీ ♦ కల్పనంబునఁ బాండు
 రంగాధిక ధుఁ తే ♦ రంగవలయు

గీ. ననిన నారదు డిట్లను ♦ సభస జ్ఞాన
 విరహితంబులు జడములు ♦ వీనికట్టు
 మనుజకృత్యంబు చేకూరె ♦ మధువిరోధి
 యెట్లు వరమిచ్చె ననివేడ ♦ నీశుడనియె.

137

ఉ. మూర్త్యుమదిక్షుకాముక్ రస ధ ముజ్జ్వలకీర్తియుఁబోని చందికా.
స్ఫూర్తి వెలుంగఁ జేయుచు న ధ భోవనకేసరి చుదుఁ డుబ్బగాఁ
గాతికపూర్ణిమన్ యమశి ధ ఖామణి మున్నొకనాఁడుచూళికా
నతిన్ తపింఁచగుచ్చాస ధ సంబున భీమరథీతటంబునన్. 138

మ. సురలీలాపతుర్లు న రాంగనలుచక్షు ధ శ్లోత్రికస్వల్ స్మర
జ్వరపీడాశయవై తనుగొలువ రా ధ సకీర్షణ బెన్బోడయై
కరలీనోద్ధిక లుగుశీచలన రిం ధ ఖత్వాంతులై క్రాలఁగా
మురలీనాదవిన్వచకేళిఁ దవిలెవ్ ధ మోదుబుసాదంబుగన్. 139

క. ఆనాదము దవ్వున జగ

తీనివనస్మృతిహోమ ధ ధేనువొకటి సాం

దాసిననమొదిన విని తన

మేకమూవి కునిసె నవలి ధ మిసంస్థంబున్

140

ఉ. కాననగంధవాహవ ధ గంబగుటెవ్ వెస నొండుతత్పముః
ఘనకణంబు వచ్చి ముర ధ ధేదను చూచి నలుకరించె శ్రీ
జానియుఁ బాటమానిజ ధ సౌధమునగు సుఖించుచుండె నా
ధేనువు లెస్సగా ముదిసి ధ దేహమునూశ్చిభవాంతనంబుననిన్ 141

క. హరిచూళిపతిత్రిజగు

గ్రరసోత్కర ధేకణకృ ధ తపరమసుకృత

స్ఫురణంబున నొకవైష్ణవ

నరునకు దనుజాతయగుచు ధ వసుధం బుట్టెవ్.

142

వ. సుశీలాభిధానయగు న బ్బాల గుణభాస్వరయై యఘోచిత

కాలంబున,

143

ఉ. తాళి విభుండుగట్టినమొ ధ దత్ పతిదేవత యాసుశీల పెన్
గోలతనం నన్ మగఁడు ధ కొట్టిన దిట్టిన రట్టినచేసినం

దాళి దినంబు రచ్చరణ ధ తామరసాంబులు గొల్పు నేలయున్
 బోలునె యీపెకంచు గృత ధ బుద్ధులు వృద్ధులు పృస్తుతింపఁగన్
 సీ. రూపహీనుఁడు మహా ధ క్రోధను డతిలోభి

బద్ధమత్సరుడవ్య ధ బుద్ధి మాయి
 చంచలస్వాంతుండు ధ సకలబుద్ధు విరోధి
 బహుశపథోక్తిలం ధ పటుడు శతుఁడు
 సంతతావిశ్వాస ధ సస్యప్రరోహుండు
 గర్వపర్వతమస్త ధ కస్థితుండు
 కలహాశనుండు త ధ రక్తికీయాకుశలుండు
 సంగతోన్మాదోత్త ధ సూంగకుండు

గీ. నగునయేనియు నటునంటి ధ మగనితోడఁ
 గాపురమునేయుసతి దొడ్డి ధ గరితయగుచు
 గుండికోతకు నోర్చి లో ధ విసిగికొనక
 ధాత దూరక, తుడ్డి సే ధ తకు నగవక,

145

శా, ఆలీవ్రాంశుని వేడికోర్చి మను ఛా ధ యాదేవియుం బోలె, స
 త్పతివ్రతగణాభిరామయగు నా ధ భామాలలామంబు సం
 ప్రితిజేయు ససహ్యాదర్శనములన్ ధ బిర్యోకులంబెట్టుదు
 రాక్షుఁ వీతదయానయుఁ దనుచితా ధ చారంబులన్ నిచ్చలుక

ఉ. కొన్ని గొణింగి కొన్దొనిసి ధ కొన్నితుటారములాడి మాసరా
 కెన్నక నిన్నినాళ్ళకిఱి ధ యిన్నని కూటికి బిచ్చపాటిగొ
 మ్మన్న 'మహాప్రసాదమని ధ హర్షరసోల్లసదాసనాబ్జయై
 యన్నలినాక్షిభర్తయిడు ధ నన్నియగై కొనుముక్కుధాన్యముల్
 వీ. చతురసన్నార్జనా ధ చరణంబు తొలి గాటి
 ప్రాచిపన్నియశోభు ధ పడుటగాఁగ

గోమయగోముఖ ధీముంగిటఘటించు
 టలు ముఖమజ్జన ధీ కలనగాగ
 గమనీయపూర్ణకం ధీ భముల పూజాప్తి
 కుచలికుచాకల్ప ధీ రచనగాగ
 నన్నసంపాదనా ధీ ర్వాగ్ని బుట్టినధూమ
 పటలిసంస్కారధూ ధీ పంబుగాగ

గీ. విఘటితకవాటకద్వార ధీ విశదనయన
 యర్చితాధర కేహళి ధీ కాధరోష్ఠ
 భాండగోపనయవనికాం ధీ బరపరీత
 యింతి గృహాలక్ష్మీనత్యూత ధీ కాంతిదనరు

148

సీ. ప్రస్తుతంబని పదా ధీ ర్థములు ర జలవేడి
 కొంజశెచ్చి యమ్మించు ధీ కోమటిండ్ల
 మూసిముల్లడిటి గు ధీ మృలకొల్పువై మెత్తు
 లూక్ష్యమృపస్తైన ధీ నుండుగాని
 మెట్టిచుట్టంబేని ధీ యింటకేతేర రెం
 డవసూతకము దెల్పి ధీ యవలజొనుపు
 మునుప్రతిశి తముచే ధీ సినపైడి రాకున్న
 ముచ్చిచ్చునను వేగు ధీ వచ్చుదనుక

గీ. “వనరు శాకాయ లవణాయ ధీ వా” యటంచు |
 బెనగు ధూళిః పరగృహో ద ధీ పి యనునా స
 |ముంచి యిగకు గాటు, పాఠ మునకు బలియు
 నొసగడని భర్తకై పొక్కు ధీ నువిద మదిని

149

వ. ఇవ్విధంబున సవ్యధుబింబవదన వివిధ కుటిలాచార చతురుండగు
 జీవితేశ్వరు సీశ్వరుంగాదలంచుచు దనుపాసనంబు ధనకు నిఘా

కుర సిద్ధిసంసూచకంబుగ నిండుడెందంబునంగోచరింపంజేయుచు
గీర్తితచరిత్రంబునం బ్రవరిల్లుచుండు నంత 150

క. అటనొకనా డాభాసుర

కుటుంబినీసదనమునకు ♦ గుహనావటువున్

బటువగుమైజిగి దెగడున్

బుటువగు నొకవడుగు వచ్చె ♦ భుక్తాపేక్షన్ 151

వ. వచ్చిన నమ్మచ్చెకంటి గెంటని నెయ్యంబు లియ్యంబగు నంతక

రణంబున నడలు గడలుకొనగ్రామాంత రాసక్తుడగుప్రాణనా

ధుండు తనుంబిలిచినయట్ల న లోనింటిబోనమానిలోంగి చూ

చుతటిం బొడకట్టి బొట్టనకుమేధావిమేదునలవాటునం గందిన

యంగుద్వితయంబు దేటిగుట్టినం బృథగ్విర్ణమూర్తులగు సంవ

త్తికలుగల జలనుహంబవ బ్రశస్తిబగుహస్తిం బెత్తి స్వస్తి

స్తుతే యని యాశీర్వచితులు స్మితవసుస్కారయై యాసా

రసామోద మృదలస్వరంబుననిట్లనియె 152

నీ. ఎచుండిరాక యిం ♦ దేతేర గతమేమి

గ్రాసార్థిభావంబు ♦ గానవచ్చె

నగునన్న నట్లని ♦ మొగసాలనుండు

డాయన యూకలేడు యా శ మార్గమునకె

కావించు నన్నసం ♦ స్కారంబు మీ రార

గింతురుగాని వే శ సిరమె యనుడు

మాణవకుండు పల్కు శ మగువ! నేడెన్నాళ్ళు

నుండియు గుడువ గూ శ డొదవకునికి

గీ. వేడియగుదాక నోరువ ♦ మాడుగలిగె

బులిసినది గల్లెనన్నంబు ♦ పోకయంత

యొసగి త్సుత్తార్పు వెసచల్లి ♦ మెసవనైన

షాపముడిపింనుకొంచు ద ♦ పంబుకలిమి

- త. అనుడు నెలనాగ యిట్లను శ ననఘ నీకు
జలిది యే నెట్టు లిడనేర్తు ♦ క్షణములోన
నంటగావెంతు భుజియించి శవలయునెడకు
నేగు నా విని సతి బల్కు ♦ తాగపడుగు
- తే. తోవ గమియించుచోట నో ♦ పూవుబోడి
యవరవర్ణ సమాచార ♦ మైన జెడను
శ్రాస్త్వ మితడ వేటికి ♦ శ్రాణరక్ష
నెఱపు మొకయింత మెదు కిన్ని ♦ నీళ్ళు నోసగి
- తే. వాజ్మ నఃకాయకర్మప్ర శ వర్తనముల
సంభవించినపాపంబు ♦ సంహరించి
యతిథి గృహమేధికిచ్చు శా శ శ్వతసుఖములు
వినవె యభ్యాగత స్వయం ♦ విష్ణు వనగ
- తే. అతివ తీర్థదరత్వర శ నరుగుదెంచి
తోవ నాకటివేళకు ♦ దొరకకునికి
కాంచ నీయాన యే గూటికలన జరరి
వహ్నినొక యేన కా దెట్టి ♦ వాడునెరియు

157

ప. నాతోడంగూడి యామవడుగులు బుగులయ్యును పశి చడక
కడకమెఱసి యేము సంకల్పించి మున్నే తేరసముకట్టినపుండరీగం
బునకు బాండురంగ సేవా సావధానులై చనిరి. నేను కూటిబీద్ర
తోడుదప్పిన తెఱంగున నిచ్చటం దడసితి వెండియు వినుము

- క. తరుణి క్షుధాతురాణాం
నరుచిర్నచకాల మనుచు శ నరు లాడుట లో
నరసి వివేకింపగ దగు
తెరువరులకు బాయసంబు ♦ తిరిసిన గలద

158

ఆ. వె. ఎంతబాండశుద్ధి ♦ యెటువంటిగృహశుద్ధి
 యెట్టిచిత్తశుద్ధి ♦ యిచటచలిది
 కూడు చిక్కనెడ బు ♦ రోడాశమునకు నో
 యమ్మ సాటివచ్చు శ్రీ సదియుగాక

క. అనుచితశతము లొనర్చియు
 దనువులు దక్షించు కొనకె శ్రీ దమశమతేజో
 ధనులగు గాధినుతాదులు

| తనపాణము నిలుపుకన్న ♦ ధర్మము గలదే

తే. తొలుత నేవేడినప్పుడు శ్రీ చలిది నీకు

ననఘ సెనెట్టులిడుదాన ♦ నంటిగాన
 యశనశేషస్థితికి సుది కేయంబువలదు
 చాలుజాలదో యను వృధాశంకవిడుపు

162

క. సతి యాత్మస్తుతి యతిగ

స్వర్ణీమని నాపెంపు దెలుప శ్రీ నే నొకడ మనో

గతి దృష్టిగనిన భువన

త్రితయమ్మునకు బరితుష్టి శ్రీ తిలకొచు జుఘా

ఎ. అని యంతనిలువక.

164

క. పెట్టకపోనని యొకట

దొట్టిగిలంబడుచు శ్రీ దురిసరిజనివే

నట్టింట గూరుచుండిన

నెట్టు ననం జాల కమ్మై శ్రీ కేతుణ భీతిన్

సీ. పరిహరించుట కీడు శ్రీ తరువరి బసిబిడ్డ

నర్థి నాకటిచేత శ్రీ నలయువాని

బర్హుస్థితిమును సర్పణసేయ జాల బా

పము రాదె యుపచార ♦ పరతమెలగ

మిను కొక్కటిచ్చి పా ♦ మృనినఁ బోవునా పోవ
 డఘ్నప్రియాసవి ♦ హ్వలుఁడితఁడు
 చానునో చాలనో ♦ చలిదియు మళ్ళర్చు
 పాధేయ శేష / మల్పంబె యగుట

గీ. జాలకుండిన నగు, జెట్ట ♦ బాలుఁడితఁడు
 కొసరి గొంతెమకోరికల్ † కోరెనేని
 యిడక పోబోల,దిడఁ బోల ♦ దీరు దివియ
 బేమరాకున్నె వైధిఁకు ♦ త్పుభువలుఁచి. 165

తే. వంటయగుదాక నుండ ♦ డ వడుగు బండి
 మీఁదఁ బోవుచున్నాఁడు ♦ మేటిఘాటి
 నైన దయ్యెడుఁ గాకేమి ♦ యప్పటికిని
 మీఁదు గడగట్ట సేలంచు ♦ మించుబోడి. 167

శా. రాజ యుని శుద్ధిమచ్చలఁ గో ♦ త్రాచేవ తాపుతు) వి
 స్మేరంగ్నిప్రభు గూరుచుండనిడి మో) / లేప్పట్లుగావించి నీ
 రాజం బండినప్రాతరాజువుది ♦ వ్యాన్నంబునొక్కొత్త వా
 ధారాధాతముగుండయాష్టి యొసగెన్ / రంభాపలాశంబుసన్.

తే. బసఁగి యవ్యంబుజనంబు ద ♦ భో వ్రుడినంబు
 నారగింపు క్షమింఱుంపు ♦ డనుచు బలికి
 ముదిత మదితాత్మభావసం ♦ పదయు బోని
 సలిలపరిపూర్ణ మగుగిండి / నిలిపి చనిన. 169

క. చేనాపోశన మున్నుచు
 భ్యానంబొసరించి యతఁడు / తగుననుమతి జం
 ద్రాననచే గొని మెసగున్
 బ్రాణాహుతి కిరచితముగ ♦ బర్హుసేతంబుఁ. 170

తే. తిరిగి చూచినయంత నా / ద్రిమ్మరీడు

సిక్త మొక్కటియేనియు ♦ జిక్కనీక

మ్రోగి మీదులుచూచుచు ♦ మృదులఫణితిఁ

బిలిచి యిట్లను శరదెందు ♦ పింబముఖని.

171

తే. చూడు మీసారిభాండి మో ♦ శోభనాంగ

భిస్సటంబాందె దాతీద ♦ ప్పినదియొండె

గలుగు లేకుండ నూడ్చి తె ♦ మృగఘుజరిర

జాతవేదంబు హెచ్చె నీ ♦ స్వల్పభుక్తి

172

చ. అనుటయు సంబ్రమంబడర ♦ సంగస తొల్లటినాటియామినిం

దనకని వండి డించికొని ♦ నాధుడు పల్లయ కేగు నెంజిల్లిం

దనికి భుజియింపకున్ని భరి ♦ తంబయి యట్టుక నట్టుకటి యొ

ప్పునభినవోదనంబాన, గె ♦ బూని తదాజ్ఞానుశాస్త్రమూతుటన్

తే. బసగి యెడపేర్పులో గాఁగు ♦ చున్నయాల

పాలు వడ్డించుటయు మూని / పాల వేళ

మశలి వారలచేతికి ♦ నందియిచ్చు

వడువున భుజియించె వడు విపు ♦ ర్వుంటకంబు.

174

క. భుజియించి మఱియుఁ దెమ్మని

గజబీజసేయుటయు సతియు ♦ గలఁగక వికస

న్నిజవదనయగుచు హస్తాం

బుజములు మొగిడించి పల్కు ♦ భూసురసూతిన్.

175

శా. అన్నం బొండాకలేదు చల్లియది ♦ విస్మధ్వశ్రీమారూఢ తె

మ్మన్నం దెచ్చెద సాధుగుప్తములు స ♦ వ్యంబుల్కజాయంబు లిం

దెన్నే నున్నవి క్రొత్తయట్టికల గా ♦ దే లేచి వార్వంసు వే

గిన్నిర్మించెదఁ గూడుఁ గూర మఱియుం ♦ గైకోలుమేల్కుక్తికిన్

ఉ. నావిని నాతి బల్కు గుహా ♦ నావటు వోపనితామతల్లి యో
 పావనశీల తైలపరి ♦ పకవము లెన్నియు దెమ్ముగా దనన్
 లేనడియైనభుక్తి గొని ♦ లేవదిగంబశ దాక లింతయున్
 ధాననమాచరించుకత ♦ నన్ దడవున్ నిల్వలదిచ్చుటన్. 177

మహాస్థిగ్రర,

అనినన్ నడ్డిపజొచ్చెన్ ♦ హరిణనయననిం ♦ డారుడెందంబుతోవే
 గన భావిప్రాణనాధా ♦ గ్రహాసహమతితోగమ్మనై కారమై నే
 తన వండుంబొల్చి చే ♦ తం దడవిన దుమ్ములై ♦ తాటుటల్ లేక
 సద్యో
 జస్తితబుల్ వోలె జాలా ♦ జన్మగొవపునమ ♦ చ్చుండి కాపూప
 పట్టుల్. 178

వ. ఇట్లగుగాగ్రహాపాపినాపుగు ముఖ్యకృతులులు ప్రాణవల్లభసమ్య
 గభిరక్షితాబులు తగుపహితగణ గానమాబులు వచ్చిద్రీముద్రా
 ముదితంబులు నై వజ్రవితరణాబులగతి మహితభాజననిహి
 తంబులు, ననుగక్త వధూహృదయంబులపగిది నతిన్నేహపిచ్చ
 లంబులు, నుపవనంబులయపమ సురభిష్టాబులు నైన పిష్టవికా
 రంబులు నిర్వికారుండై భూసురకుమారుండు నిరవశేషంబుగా
 నాహరించియు, నెండియు సవనితాననంబగు మిథ్యాలజ్జాభినయ
 నంబునందనబహుభో కృత్వంబునపశ్లోకకలుషితాబగునని విశం
 కమానమానసుండునుం బోలె గానందగు నాపొట్టివెట్టిక సీల
 దిట్టబడుచు కడుపునిండమి యెఱిగితరంగితామ్మతాంతరంగయై
 యాకురంగనయన యిట్లని వితర్కించు, 179

,క ఇసుమంతగాని లే డి

పసికాలుడు కూడుకూటి ♦ ప్రాయము నాకి

లైసరి బహుభక్త్యరాసులు

మెసకెడి విసువడు పత్తుస్తి ♦ మేకొనఁడుగదే

180

ఉ. మాయపుబిడ్డ యీనిసువు ♦ మూనిసిపుట్టువుగాదు దేవతా
నాయకుడో చతుర్ముఖుడో ♦ నాభవబంధము లూడ్వనున్న నా
రాయణమూర్తియో? యెఱుగ♦ రాదొకయూచుకయున్ బుభుక్షుపై
జేయిదొఱుగఁ డప్పములు ♦ సెల్లె సమస్తమునంచు నివ్వెఱుఁ.

చ. తలఁచు మనసుబులోన సను / ధామరయాజకధర్మపత్ని ని
ర్మలకనకావదాతముగ ♦ బాళతరాలఘులీలమాలికో
జ్జలము జగత్కిఁగూచరణ గొట్టి ముదక్షిమదంగభాగతా
తిలకితవిభ్రమం బగు ను ♦ దీర్ఘమహాత్వము దివ్యతత్వముఁ .

క. సఖి యీగతి “శ్రియయ్యచ్చే

న్ధతాశనా” వ్ర నుటయెఱిగి / పలుతనపలు పూజీ
ప్రితవితరణగుణగీలం

చతురంగ బాధ్యైకఁ దత్ప్ర ♦ సాదముకిలిమిఁ.

183

సీ. ఒక కొన్ని నడియంబు ♦ లొకకొన్ని వరుగులు

నొకకొన్ని యెఱుగుల ♦ యెలుపుఁబుప్ప

లొకకొన్ని ద్రబ్బెడ ♦ లొకకొన్ని తాలింపు

లొకకొన్ని విధముల ♦ యుక్తు చేగు

లొకకొన్ని కలకల్పు లొకకొన్ని బజ్జలు

నొకకొన్ని గీతుల ♦ యూపువగలు

నొకకొన్ని సిగరులు ♦ నొకకొన్ని యంబళ్ళు

నొకకొన్ని బహుల పూ ♦ సోత్కఁగములు

గీ. వివిధఫలకంద మూలాఁబు ♦ లవియుఁ గొన్ని

యూరుఁబింఁచులు నొకకొన్ని ♦ యొక్క కొన్ని

యూరుగాయలుపచ్చళ్ళు † నొక్కకొన్ని

పెరుగు పాల్తేనె నేతులు † పెచ్చు పెరుగ.

184

చ. ఆమితములై మహానసము † నం దపుడన్భ్రత మొందుచున్నయ

న్నములు సుపక్వగంధముల † నందములై యటువోవుచోట న

య్యమరతరుప్రసూనతతు † లంగనపైఁ గురియంగఁ బుట్టుగం

ధము లిటుజిగువోటఁదగుఁ † దద్వితయారదితోపగూహముల్ .

శా. ఆలీలావతివ్యసత్వ శమ ధై † శ్యాదార్యసంశుద్ధలం

జాలన్ మెచ్చి చటుత్పముంవోఁగి † సాక్షాత్కారముంబొందెను

దేవేలాలలోలకృపా జపాప్రసవకాం † తిభ్రాంతిక్ష్ణోచనా

బ్లాశ్చిందాశ్చిత్ర రాధికాసుగతరా † గాంకూరుడాశౌరియు 186

సీ నీలంబు భక్తాను † చూలంబు హరిదంత

చేలంబు నవనీత † చోర మాది

మూలంబు గరుణాచి † శాలంబు కృతజగ

జ్జాలంబు శ్రీతలతా † వాల మమర

మేలంబు భవననో † త్కీలంబు తల్పిత

వ్యాఖ్యంబు శిక్యావ † చూ శమమిత

లీలంబు హృతమరు † త్పాలంబు సేసఖ

ఫాలంబు వరదాన † శీల మఖల

గీ. కాలజంఘాల మసురకృష్టేభ మతిక

రాశ మాపత్ప్యయోదవా † తూలము నగు

యదుకులసరోమరాశంబు † సతివగాంచి

సతియు నుతియు నొసర్ప న † న్నగధరుండు.

187

ఉ. ఆసతిఁ బల్కు నీహృదయ † మారయఁగోరియ యిట్లొనర్చితో

గాసి కుశేయాననలు † గల్గిరయోగి యి గల్గనిమ్మునీ

చేసినభాగ్య మేసతియు ♦ జేయదు నీయెకటక మునీశ్వరా
భ్యాసదురాసదంబగు మ ♦ దాకృతియీగతి నుల్లస్థిల్లుటక

క. సుచరిత్ర నేడు నే చే

తి చలిది భుజియింప జాల ♦ దృప్తియొద వెడిం
బచరణగా దిమ్ముల మును

రుచియింపకు శబరివింకు ♦ దోవదివింకున్

194

క. అతిమానుష మసిధారా

నృతమగు మనువంట నిప్పు ♦ వంటి గిది యనక

బతిదేవతవై మన నీ

గతి భావారూఢమయ్యె గా ♦ జగతులకున్.

190

చ. తనుశతకోటులెట్టి బహు ♦ కమ్మ విస్మయి బేసిగాంచినన్
ననఁ గనలేనితేలెకు ♦ నీతి యభోగ్యము భాగ్య మీవు ప్రా
ప్తననమునం దొకచ్చితి వా ♦ కానాక యగ్నున నన్నుగూర్చి దా
వన సమకూరెఱుము సుజ ♦ సప్రజనగదితచర్య నీదెసన్.

190

తే. అతివ తొల్లిటిపుట్టపు ♦ నంకు నొక్క

కూనివేలిమిజన్నెవై ♦ మన్ననాడు

నామల్లరవేణునాదంబు ♦ చ మది గరగి

తొరఁగఁ జేసితి సుస్మిగ్ధ ♦ గుగ్గరసము,

192

క. అపాలనురువు పవన

వ్యాపారముచేత దెరలి ♦ వచ్చి సిలిచె నీ

లాపింఛఛవి భర్తినైత

తాపింఛమదీయహూఢి ♦ తటి గుచలికుచా

193

క. దాన బయస్సంతానము

నానాబుప నన్ను దనువు ♦ గానహుతి చేం

ద్రావిణ తత్పలమున గా

దా నీకును దక్కితిక మః † దము మదిబొదలన్.

194

ఆ. వె. ఒక్కఁ డకృత సత్కీర్తి † యుండను విప్రుండు

గలఁడు ఘోరశకన † కలుషబుట్టి

వసుథనెల్ల దిరుగు † వసుధానువనుపేరి

పట్టణముననుండు † బుట్టవడుగు.

195

సీ, ధనవంతుడయ్య ను † ద్రావిణంబువొంగి మా

తులునాకు వెల్లవిత † తువుల దగిలి

కులవంతుడయ్య జె † ధల బాసి విహరించు

జావండువండాను † బంధియగుచు

మతిమంతుడయ్య నా † మ్నాయముల్ చెవిబెట్టఁ

ఉల్లీలఖలన † వ్యసన మెఱిగి

సితిమంతుడయ్య ల † క్షీకేగాక తిమ్మరు

పలుగూడు మఱిగి యా † స్వయంభవంబు

గీ, తలచు బ్రహ్మస్వ జేసస్వ † ములకు నెస్వ

కుస్సు జచ్చిడి పేలాలు † కొంక దివురు

గ్రహణకాలంబులంగు ము † స్థు జలముల

సెబ్రచెంచడ మా బ్రాహ్మ † ణబ్రులును,

196

వ, వా డొక్కకంగున నొక్క నెలయూలికొఱికి మహిమండలకుండ

లంబగు సోడరీకంబునఁ గొండొకకాలంబుడి యొక్క పెను

బండువునఁ గన్నులపండువగు మదీయనై వేద్యప్రకల్పనంబు

ధూపోత్సనాసంతరంబున నెడమగూచి చూచి తనవలయుతేఱం

గునం జని బహువిధంబగు కాలంబుమని ముదిని తనువువిడిచి

యత్యుత్తమంబగు ధరామరనంశబుసంబుట్టి పుట్టిని నాటనుండి

- యుఁ జనువుచనువుననచతుర్ముడై నిండుస్రాయంబున నిన్నుం
జెట్టవట్టించి యిట్లున్నవాఁడు వినము, 197
- తే, తరుణి మద్భక్తదశోనో ♦ త్వవసుకృతము
పాపపహ్నికి సలిలమై ♦ భద్రముసఁగెఁ
గాక లేకున్న సితఁడుఁ పా) ♦ స్థనినొనర్చు
కల్పవములకు నిష్కృతి శ గలదె యొడు, 198
- ప. అవ్యధంబుగ సోపహారంబగు మదీయరూపంబు నాకస్మికంబుగఁ
గనుంగొని భస్మసాత్కృత దుష్కృతనీరసయవనరాశియై భూ
సురకేసరిశోరంబై వాసివడసియు నతఁడు కట్టిడియగుటకుఁ
గారణంబువినము, 199
- క. నీభావశుద్ధి యార్య
శోభనచారిత్ర) యేను ♦ బ్రవ్యే యతినికీ
లోభకోధముల మనః
క్షోభము గావించి బాలి♦శుండనిపితుఁ 200
- క. పతి కొట్టినఁ బతిదిట్టినఁ
బతి నిర్దయుడగుచు నెట్టి♦పాటువలచినన్
మతిసన్యథాత్వ మొందరు
పతిదేవత లతివసీకుఁ♦ బతియగువారల్, 201
- తే, నిష్ఠురత్వంబు తొలగించి♦నేటనుండి
నీకు ననుకూలుడయ్యుడు♦సీవిభుండు
మత్సదద్వయభక్తిసోమగుఁడైన
సుతుల నేవురఁ గాంచె దూ♦ర్భితవిభూతి 202
- ఆ పే నెండిఁబైడిద్రీవ్వి♦తండంబుగామేలి
కూడుఁ బాడి యింటఁ♦గొలదిమీర

నోముల్లెనోచి ♦ నూజులస్తు బ్రదికి నీ

భలేతతోడ బరమ ♦ పదమ. గనుము.

203

ఉ. మన్నుచేసినాడు ముది ♦ మదకనుడంచు సహంకరింపకో

కిన్నరకంఠ యట్లయిను ♦ గీడొవపున్ విను తొంటికన్న న

స్మన్నిహితాంతుగివము ♦ సత్యసమార్జవశుభిలక్ష్యికి

వన్నియపెట్టమీ మహిత ♦ సర్వసకీతులు నిర్వహించుచుక 204

క. తృష్ణారహితులు మర్పద

నిష్ణాతులు నిత్యసత్య ♦ సత్యులు సుఖి

ప్రేమపుల గాంచి పరుగా

విష్ణుపదవలగ్ని గాన ♦ వింది కొలువుమీ

205

క. అని ముదిచ్చి మహాసుని

వనిశక్ మున్నుచి భర్త ♦ మత్తులుడరిగెం

నస నెలపునకు సుధారిస

ముస గుణుదిని దేర్చు యగుగు ♦ పూజకాంతుడనక 206

ఆ. ఆ అట సుకీలమగు ♦ సగుదెంచి యొకకొన్ని

దివసమాలకు నొంబు ♦ దొయునాస

గోస తనకులగులు ♦ వాసియు వన్నెయు

దలచుకొనుచు దెలివి ♦ మొలకలెత్త

207

తే. అలని దమగమ్మచేసి మున్నాగియున్న

మోహములుత్తపజ్జాతుల ♦ మూలగోచి

సంహృతాసురులైన ని ♦ ర్నిరులకరణి

మది వివేకాదివర్ణ ము ♦ స్మృదంచుమయ్యె

208

క. కోపంబునాగి మిక్కిలి

పాపమునకులోగి యుల్లి ♦ పశ్చాత్తాపా

టోపశిఖి గాగి కరుణా

ద్వీపవతీలహరి దోగి శివపుడు మతియున్

సీ. కాలీచవడ నిండ్ర ♦ కడకేగి వసరుచుం

డెడువాడు వైరాగ్య ♦ నిష్ఠుడయ్యె

గయ్యాలకృచ్చయై ♦ కాలుద్రోవ్వచుసదా

మండువా డతిశాంతి ♦ మహితుడయ్యె

గసరి యెంగిలి చేత ♦ గాకివేయనివాడు

సతతాన్నదాసప్రీ ♦ శస్తుడయ్యె

బ్రహ్మకల్పముదాక ♦ బ్రతుకాస గడకట్టు

వా డస్థిరముగ వి ♦ శ్వము దలంచ

గీ. బాటిగాగొస కాపద్మ ♦ భవునినైస

నీరసము సేయువాడు విశీతుడయ్యె

నొరులలచ్చికి ముచ్చిరి ♦ యకుకువాడు

సర్వసముడయ్యె విష్ణుప్రీ ♦ సాదమహిమ

210

ఉ. పాశముమీరు పెద్దసెర ♦ పాశములై బలితంపుగాగులన్

మూలుగుచున్నప్రబసిడి ♦ ముంచి ధనార్థులకిచ్చు విష్ణుజే

వాలయసుప్రతిష్ఠలకు ♦ నై యొసగున్ సతికీల నించు నా

నాలఘుకర్మనిర్మలతె ♦ సగ్రకులేంద్రు డనుగ్రహంబునన్

211

క. ఆ యాలుమగలు విష్ణుప

రాయణులై పెక్కుగతుల శ్రీ నీతిములు తఱిజో

జేయుచునుండగ నటని

శ్రేయసపదమైన పాండ ♦ రీకక్షోణిన్

212

మ. యమ రాక్షాతశిఖావతంసము చిర ♦ ప్రాణంబు దూరప్రీయా

గమశంసి స్ఫుటకాకలీకలన మే ♦ కప్రీక్రియాపాతదీ

క్షుము శీతర్తుబలీయ మొక్కబలిభు ♦ గ్రాజంబు రాజల్లు శ్రీ

రమణాగార పురోద్ధరోద్ధవలప ♦ త్రీస్తూలశాఖాశిఖన్ 213

శా. తాత ల్లంఘిలు మామ లల్లుకురు ము ♦ త్రాతల్ సహాయుల్

సహ

శోతల్ భ్రాతలు సేవకుల్ హితులు ఋ ♦ తుత్ పుతులోలిం

డివా

భీతా భీతములై తనుంగొలువగా ♦ జెన్నాకలై వాయస

వ్రాత కేష్టము గ్రామిలు రేలువగలున్ ♦ భ్రాంతాగ మాంతంబు

౧౯ 214

చ. అది యొకనాడు విట్టలగృ ♦ హంగణభూబలిపీఠవర్తుతా

సూరుకులు మేయ గన్నిడియ ♦ మేయగతిన్ బజ్రవణదవాయత

చ్చరభవ గూఢి హుతవ ♦ శబున సయ్యెడఘాత్తిరోవన

భ్యుదిశములయ్యెనాపకుః ♦ యూష్పినగ్లు నగణ్యపుణ్యముల్

వ ఇట్లత్కీత్తోవన్నులుగు పన్నగశయససరనమ్మార్జవ సముని

తనుకృత పరిపాకబున గాకంబు చలిరోకంబయ్యె వినుము

క. కలహంస మొకటి యదుకుల

కులహంసముగుడి జరించు ♦ గుసుమాయుధకీ

ర్తిలతాగుచ్చము కైవడి

జలరుహసంభవమరాళ ♦ సుకాశగతి 217

ప. ఇట్లున ర్తించివర్తించి

218

మ. కుతుకం బొకక కుకమకృవమిళ శ్లోరోచనాపాకని

ర్మితపత్రింకకలంకితాంబుధికుమా శ్ వీహరివక్షోరుహ

ద్విత మాస్ఫాలనలాలనోచితపయోవిస్ఫార కాసారసం

శశి నానీడధమాఋ క్షీణసుపున్ ♦ దద్దిన్యధానూబువణ 219

సీ. మొనరెండుగాగదె | వ్విస విద్యమమకం
 దము నేలుముక్కున | నడవితడవి
 మొగవిచ్చుపసిడిగే | దగిలోకుగటు మించు
 విశదచ్చదములను | విద్రచివిద్రచి
 నగుమొగంబులదాస | నవునోవ్విరులనవు
 చిగురాకునడుగుల | జమ్మిచిమ్మి
 నిద్రంపు బండువె | న్నెలగుత్తకడకొల్లి
 మలయుమొన్నుపుల | గలచి కలచి

గీ. శాన్తిసాధపృథూణకా | సారసాసా
 సారసామోదమేగుర | వారిదేలి
 వచ్చియాయుచ గుడిలోన | తోన్చివొక్క-
 నాడు పవలింకి చి-వాప | వేడి నలకి 220

క. అది తనదేహం బచ్చుల
 విదలింపం బక్షసలిల | పిప్పుననులచే
 జొదు కొదవించుచు గాఢ్యులు
 పొదవెట్టురజోవికార | ములు దూగముగవ్ 221

తే. సలిలఖగమున కేతదా | చరణమునకు
 కలిగె నాకస్మికంబుగ | గంబుపాణి
 గర్భకేసాోపలేపసం | స్కారూర
 సుకృతపరిపాకనిరస్థాయ | శోభనాబు 222

క. శుకమొకటి చంచుజితకిం
 శుకమై హరిహయశరాస | సుకుమి పుష్పగం
 శుకమై కుసుమాకరకిం
 శుక మానందమున నంద | సుకుకుడి జిగుగుక్ 223

చ. అలమ త్రిలోకముల్ గెలుచు † నత్తటితేరువహించుదోడిచి
 ల్కలు దగగొట్టి ముందరికి † లాగకయుండిన దాన తప్పరం
 బెలమినహింప మెచ్చి మరు † డీచ్చుమణీమయమాలికాత్రయిన
 గళమున దాల్చుచిత్రశుక † నాథుడు కేఖలపేర నిచ్చులుక

క. కీద మదియొక్క హాహా

చారిత్రచేరిక వసిండు † జదివింకగ నీ

పారసి యొసగ భవనమా

225

క. దేవాలయమున గొన్ని ని

జావాసమునందు గొన్ని † యహములు దగజై

చేవదలక పాటి దుదు

బూపుంబల బువ్వబోడి † పులుగుంబోడున్

226

మ. కనుపార్శ్వం దడియెత్తు నెండిసెకిం † పంకాగిమైకవ్యచున్
 వసయు కెన్నయు మేపుమేపుకొసగుక † వల్లించు శ్రీరామనా
 మసుధామాధురి స్వామితి కుచకు † భస్థాయిగాజేయుచున్
 కుసపుష్పప్రియవాసరాగమలక † బింబోషి కాచిల్క కున్

227

శే. ననకమణిపంజరంబుల † నునిచియునిచి

చక్కరయును క్కెరయు సారె † గుక్కిక్కిక్కి

యొలపు బలుకులు పలుమాట † గఱపికఱపి

కలికి చిలుకలకొలికి రా క చిలుక బెనుచు

228

మ. కలహంసోపమయన జక్కించపేంఠిభ్రతంబడిటాక్షి గో
 కిలసారస్వర బద్ధిబద్ధచికురం † గీరిప్రియాలాపదా
 య్యలిజాలక మరికెన్ శుకంబరిమణి † యుచేమగావించుచున్
 బులుగుంబొంగు ననందినొందినగళిక † బూన్మొత్తులక హత్తుచున్

జే. ఆశుకద్విజరాజున ♦ కంత గొంత

కాల మరుగంగ నొకనాడు కలిగె బంధ

మోక్ష మాకస్మికంబ ♦ నిర్ముక్తి కలిమి

యాశుకద్విజరాజున ♦ కన్భుతంబె

230

సీ జనియించెనొక్కొ- పచ్చనిమొల్క- యనుబుద్ధి

గుచ్చినపచ్చల ♦ కొమరువలస

సనుకూచెనొక్కొ- దాడిమఫలొద్భవ బీజ

మతి నద్మరాగనా ♦ మగ్నివలస

దాడికప్పెనొక్కొ- జం ♦ బూఫలం బనుమనో

భ్రమమింద్రీసీలవి ♦ భ్రమమువలస

కోచెనొక్కొ- మధూకపుష్పములను

నాస పుష్కూజము ♦ త్యములవలస

సీ. గాదియొకపైట్టి పసుచాండ ♦ దలగి చనుడు

బననిమాకుట నెలకొన్న ♦ బన్ననరము

గిరిచిక్కొనపోయె లెల్క- ప్రిగల్భవిటువ

శాలికామానసముగొను ♦ పగిదిశపుడు

231

క. భారాదిసామ్ములుండగ

హారమునే కొనుచుజనియె ♦ నండజము ప్రియ

బాగయ ఫలకాముకులగు

వారలు గుణవత్ప్రసక్తి ♦ వదల విడుతునే

232

క. ఆధవళకిరణముఖికిన

సాధుశుకాచరణ మపు డ ♦ సహ్యబయ్యెన్

గోధుక్కుతిసతికి మనో

గాఢకమగుక్ష్మధూర్త ర బాల్యముబోలెన్

233

మ. కటి జేలార్థము చుట్టిచిక్కినది మే †గప్పట్ట బాలిండ్లమీ
 దలు సంధించుచు నార్ద్రోదేహాలత మా †ద్యద్వర్ష ధారావల
 త్తటిదాకారము జూపి దోసికొనుచు † ధమ్మిల్ల బంధంబుముం
 గిటికినే సుస్తని వచ్చెగోస్తనవార † త్క్రిరగ్నిహవ్యగ్నియై 234

తే. వర్ష ధార వశేషాస్వ † వాయుయక్తి
 వాయువశమున దెరలు ము † వ్వన్నెవిల్లు
 వేడ్క వెన్నాడు శశివోత † వెలది చాప
 లమున సరనూహరించుశు † కముదవులుచు 235

మ. గుహమాతృస్ఫటికాక్ష సూత్రము సితే † త్సుచ్చేదగుచ్చచ్చటా
 స్పృహగైకొన్న శుకంబోయేమటుతటి † జీరాడ పూవాకెతో
 బహిరుడ్డినతనొడ్డి నిల్చురతిహ † త్పుట్ట శ్వమో నాగన
 మ్మహిళావిభ్రమ కేర నొప్పు ముఖినీ మాగామిముక్తాభియై 236

న. ఈచండంబున గిందర్పస్యందనంబు వినిందితుండన మందమంద
 ప్రచారంబును మలిష్టుచుండన దుర్గమప్రనేశనిపుణంబును నవి
 నేకియన శిథిలీకృత స్వకతుంబును దనుజగృహీతజనకజయన
 రామానుసరణ సముచితంబును నై యున్నత్తుపోలిక గ జుచు
 ముచితలలతికావ్యాజంబున లార గ్నిక్రమము బుష్పనద్భిబం
 బు విధంబున శోరప్రభాదంబున చుంఛోధరంబులచేత గప్ప
 బుచు యోగిశాగున వీచ్ఛిన్నచరణశృంఖలాచ్ఛలసంబునపా
 శచ్ఛేదంబుసేయుచు బరవధూపయోధరంబుపగిది పట్టరాక
 సీతివిదువృదయంబుగతి దూరదర్శనయోగ్యుజై కరువలిమురు
 పునం మెడమి యడంగుచు బర బ్రహ్మంబుచాడ్చున సగోచ
 రంబయ్యును దదీయమాయావిలసితంబును నై సకలంబునునిజ
 ప్రతిభాసంబున యాధార్థ్యభూమికి సభినయించుచు శశాంక

శిలాసౌధవిటంకంబుల నునుకునగొన్నతఱి శరన్నీరదనశంధనంబు
 బగుశునాసీరశిలాశకలంబున మెలంగుచు నంతరిక్ష మహాప్లక్షం
 బునకు నక్షోమచంచు పుట ప్రవాళఖండ ప్రభాహిండనంబునం
 దొరలినఫలఃపలక్ష్యై నావహించుచు బ్రహ్మాదవిగళితంబగు
 నగవిరోధికోలువువీవనయచ్చరల పచ్చలకడియంబునడవున ని
 రాలంబన స్థలంబునం బలుమఱు చక్రచంక్రమణ చమత్కా
 రంబునూపుచు సమీపామశ్యామలపలాశపటల గర్భంబునం
 దమఃకుండ విగ్రహంబునంబభక్తిసమగుండగు పురుషశ్రేష్ఠం
 డునుంబోలె నేర్పఱుపరాక డిందాచు నందంద జాతిపులుగులు
 మనుజగంధధురంధరంబగుటకు జగడంబుదిగిచినం గినిసి విస్త్ర
 మురతనూరుహదంతురకపోలాంతరంబును విఘ్నూర్లనవికృతపీఠ
 ణంబు నైషణంబు మణివలయ వలయితంబగు ర్భణియువతిముం
 జ్జతి గీతిం బెలునడరుమెడ నిగిడించి మగుడంబడి కాకుంకార
 విశారస్వరంబుగ వ ని నితాకరించుచు బలచునప్పఱుచుజిలుసి
 గరగినయదివోలె నయ్యను వెన్నాడం బెన్నాటకంబై బొటి
 కత్తియ లుత్తుంగకుచోల్పంగ సంతకురంగ లాంఛనకళావలో
 కనంబున ముసిముసిసగవులు నెలయగోరునంక గాన పచ్చు
 గానకీరంబు దూరంబయ్యెగదే యని గర్భోక్తివై దర్శింబుండి
 యాడుచుం బొడుచు పంజరంబుగు నలుకచాలు శారయును చేరి
 క్షేసి యెలయంప నలయించుచు నడికెక్క గిక్కిరించుచు నొ
 క్కయెండ గాలువొడిచి మక్కున సక్కంతహారతరళంబు
 నొక్కుచు “నక్కయెక్కె నిక్కడనిక్క డనన్యయెక్క” యని
 జేటికానికరంబు పొలసిన పులు గెఱిగి మెఱుగు మెఱసి
 తొలంగిన తెఱుగున డాయవచ్చినట్టుల మాయంబగు హాయ
 లేటిపాటిఁ బోల్లంబోన దూరంబగుచునుండు నెండమావులమా
 డ్ది- దివియ నచ్చటసఱించి మువ్వగిలోనిరాయి సోయగంబున

నోక్కిం తెనకి పట్టువడుట పచరించి ప్రచురయంబున ఖచిరపు
 రిప్రాసాచుబులు మోవంబూపున నెగసి తిరిగి పెటతెరువును
 బూ తంచి పాండురంగాయతనంబు మధ్యరంగబువచ్చి య
 చ్చుట నిచ్చుం దనయిచ్చునుండుదంగియంబుపైవ్రాలనిచ్చట
 సీ. మదఘూర్ణకురుసంకు ♦ మదలీమసకు వ

ద్విపమహోద్ధతిఁ శా'ను ♦ దీగ నులియ
 ఘనసారపుంశ్రికి ♦ స్లోబింబకనిట ఘ
 ర్మహిమాన్తే మోముదా ♦ ము చలింప
 నాసికానూత్న గం ♦ ధఫలియూరుపుదావి
 సధరదంతపడిమ ♦ త్రాల్లి విరియఁ
 గిణిశీకీకీకీకీకీకీ ♦ కిత గర్జితస్సోస్త
 కాంచి చంచలగతి ♦ గూచ జడియ

గీ. బుధసిర్ముక్తశుకసక ♦ భావ ముగుచు
 నలప గాశరసుతు చంద ♦ మధిగమించు
 ముంచుననంజోడి చందగు ♦ మేలు కనిన
 నాండు తలసోయు గలనోని ♦ వార్తయయ్యె. 238

తే. కక్క సపుసక గోగులఁ / దోక్కి - తోక్కి -
 కంకుముక్కున సందంద ♦ గలచికలది
 పూసముకటియుఁ బోగున ♦ బొందఁకి
 చెరిపె ను త్యాలపేరు వి ♦ చ్చికపుంబులుంగు. 339

క. బహువిధరచనోజ్జ్వలమగు
 మహిళామణిమణిసరంబు ♦ మణు లన్నియు న
 య్యహిశంనుసదన శరధికి
 సహీను త్నాకిరిత్య † మను సుధించెన్. 240

క. శుకమున కొదవ నయత్నే

ప్రకటితమణి రంగవల్లి † పరికిల్పనకా

రికితసుశ్రుతాను కృతి దా

నికి మెచ్చెన్ పాండవీక † నిలయుం డాత్మక

క. గిరికానుషక్తబుద్ధి ను

పరిచరునిం బోలునొక్క † పన్నగ మొకనా

డురవడి నెచ్చటనుండియొ

మురమర్దను దివ్యభవన † ముస కే శ్రోచెన్ .

242

ప. ఆసమయంబున.

243

క. యమదండ చండమగు భుజు

గమునకు పొంచుచి యాఘ † కిష్కక రిములా

రమణాంఘ్రి జేరె గురుభి

తమతికి నాముక్తమాల్య † దకు నన యగుచున్

244

క. హరిపదపీఠస్థితిగల

సరియను దిట్టెలుక దాగ † సువర్ణహాసిత

దేరలి మృకంహూద్యపుండా

తురతందజ్జరవేటి † దూషిణభాతా.

245

ఆ. ప. వీడిపడినగాఱ † వసుకంగ నెదికింగ

బద్ధరాగ మొవవు † పగిలి సహింక

దొరక నెలుక దూటి † శొలగినతతి రమా

కమనచరణకై త † కిప్రసవము.

946

ప. చరణసరోరుహ ప్రసవ † శైవలినీ నివసద్విసాంకురా

సారణమసీమం కేరణి † సానన శాబమొనాగం బొల్పు సా

గరశయపూజనాచరణ † కైతకకోరకమున్ భజించె మ

త్కరవరకంకణంబు మిహి † కాఘ్నిణి రాహువు గప్పునొప్పునన్

తే. మధురమది రాఠ సామోద (మైత్రీ) నలరు
 పొలతి నెమ్మొమువల పాను ♦ భోగివోలె
 హరిపదాబ్జమధూళి మ ♦ యంబుఁగోలె
 జాతిగేదంగి తావి భు ♦ జంగభర్త.

248

క. అలగు నల రుచిరమత్కుం
 కలముపయిన్ నిలిపె నవ్య ♦ సఖరరపకముపై
 చలరుని జకగటకక్షత
 విలసవమును విడునివేస ♦ వేన్వయుఁ గోలెఁ.

సీ. సగసిజాకల్యాణా ♦ ససుయూర్త జతుల స్కే
 గలిగింఁచుఁబదనభా ♦ గ్రీమునఁదివిలి
 తుని కొత్తుఁగున్నేటి ♦ తెలిసిటిఁదెమలుస
 ముగుగు చొచ్చొనచాలు ♦ మొలనఁబెట్టు
 నీమఁత నీమాఁత ♦ సిదూరనుచిక్షేయు
 ముక్తికిఁ లేననిఁగతు ♦ స్మృతిసతులకు
 నీకలఁపఁబునఁ ♦ జెట్టిన శేషుని
 ఫణరత్న ఘృణులకుఁ ♦ శాశ్రువెట్టు

సీ. కైటభాంతకపూజనా ♦ కైతకప
 సవనవామోదపారణా ♦ సౌఖ్యమునిత
 భుజగ రా జస్పటాభోగ ♦ భూరిమణిస
 మాజరాజత్ప్రభాపుంజ ♦ మంజుమములు.

250

క. వ్యాపించు తిమిరహరమై
 దీపించు నిజోత్తమాంగ (దివ్యమణిగుచిన్
 దీపావళిహరికిచ్చుచు
 నాఘ్నాఫలానుభవము ♦ నయ్యుకొ గనినెఁ.

251

క. ఆతటి నొకకందువ స
 హ్వతాశనశయను కేళి ♦ వసనసుమతి నుం
 డేవెంచె సర ఘాసం
 సూతము తమ పెరకు గచువి ♦ ఘాతబుగుటన్ 252

క. కాయకృతి జిడ్డుకొనంగ
 నాయీగల నొత్త మాన్కి ♦ తొలుదికొమ్మ
 యొయెడఁ దైలతటాక
 వ్యాచు బొనరించె జలన ♦ రాధ్వంబునకుఁ 253

శా. ఆమునోద్భవ బిజమండరుచి స ♦ య్యూటీరుచుచున్ మక్షికా
 ప్తీమం బాతతపక్షగుచ్చమగుచున్ ♦ దోతేరగా శ్మిసోలం
 బైమం మిన్నొప్పు తదంగసుగతి మనుఁవ్యామోహముం జేయునో
 డ్ద మర్త్యాళికి దక్షిణగకలిత ♦ హస్త్యంధవీనుచ్చిఖల్. 254

క. ఆమనుమక్షిఁ లట జని
 దామోదరమందంగా ♦ తలగతనిర్మా
 ల్యమోదామేకరమగ్గు
 శ్రీమాకులబుద్ధి మైజ ♦ రింపగ సంతక, 255

క. అగు నొకసరఘ గోత్రే యు
 కుందప దార్థ్యాంబు బీగు ♦ గుణితసుమనో
 మందమకరందశీకర
 ముం దీర్ఘస్వార్థముల్ స ♦ మున్నతి వెలచుఁ 256

క. కలిగె మనుమక్షిఁ ముసకుఁ
 దలపచతలఁ పస్మదావి ♦ ధార్యము గంగా
 జలవలమానము చుకుకుల
 తివశాంఘ్రిసరోజ దివ్య ♦ తీర్థము గోత్రుక్ 257

ఆ. వె. దాన సంభవించె † దేనియయిగకు

సోమపానరతుల † సుకృతఫలము

భాగ్యమొదవెనేసీ † బ్రాహ్మిండు తనుచాన

పుణ్యలక్ష్మీనిధియు † జోలె బురుషు

258

సీ. జనియించె నేసాధ్యుఁ బాతిస్మరత్వసం

పదకల్మి నిజకులా † భరణమగుచు

వర్తించె నేపతి † వ్రత తాటిమీదటి

తపమైనతనువున † దాల్మిమిగిలి

సొకొల్పు నేయపాం † సుల మానసమునందు

బరమవైష్ణవధర్మ † పాపవంబు

నుచ్చించె నేపతి † యచ్చొండకీకతీ

ర్థవిభు నిష్టాన్నవి † శాణానమున

గీ. నామకీలకు నక్కాక † హంస చిత్ర

శుక భుజంగమ సరఘలు † సురధ సులభ

సుముఖ సువ్రత సుకృతి నా † మములువరుస

దాల్చి జనియించె సుక్తిము † త్నాఁలువోలె

259

గ. భూలేఖకులుల కేయే

కాలంబున న్నెట్టియెట్టి † కర్మమొనర్చు

బోలుం దత్తత్రయము

బోలిం బితృకృత్యములయి గు † నాన్నతి బెనుచున్

260

శా. శాశోస్తేజితరత్నలక్ష్మీగురుశి † ఊవత్కిశోరాకృతిన్

రేణుత్రాళనశారిమూర్తి కలభ † శ్రీదోహణోద్యన్నవ

క్షోణీ జపగ్రామకంఠుకఫణి † స్ఫూర్తిన్ సుధ్నిగ్రావ

శ్రేణిపీణనకారహోజ్జ్వలకళో † త్సేకాస్యైతే నేఘుగున్

261

చ. ఒకడు నిరూఢకృష్ణుడుచి ♦ యొక్కడు నిర్మలమానసప్రియుం
 డొకడు ప్రయత్నయోగ్యులు ♦ డొక్కడనాదృతబంధకంచుకుం
 డొకడు రసానుకూలమతి ♦ యుక్తుడునై విలసిల్లి రంతపు
 తోనులట యెట్టివారలకు ♦ దప్పనె యొల్లిటికన్మవాసన్య 262

ఉ. తాకిక వైదికాచరణ ♦ లాలసుల్ల హాధిక్తి నుత్తమ
 ధోకులు వీ రనందసిరి ♦ నూన్మతల స్మృతి బట్టుగొమ్మల్ల
 యేకడ సర్వభూతదయ ♦ నే తమసామ్మగ దీనమానస
 వ్యాకులతాపనోదనధ ♦ నాన్మలనన్ విలసిల్లి శేషురున్ 263

క. అశోలుగొల మలరులసర
 ముక్తిసక్తియ బాలుపొంగు ♦ నెస వికసితనూ
 నెత్తమ్మికొలనిచాలునన
 దత్తమ్మిభాగ్యములు ను ♦ దాత్తమ్మియెక్క 291

చ. కేసరిశాబహోగ్రహ ♦ త్తయు భావచిదచిత్తస్మృతి
 ద్వాసరిలక్ష్మణభవము ♦ వాల్మీకిగ్రహమగ్రవేలయు
 ల్లాసమదాల్చి నొప్పె మహి ♦ నొప్పెనెంబు కత్తిప్పించవి
 న్నాసముతత జేకుజిన ♦ నందనులేపురుషునిమందగ్న 265

శే. అశలకల్యాణగుణోల ♦ నూనూల
 వేత్తు జేమిగుగా నెల్ల ♦ చుట్టములకు
 భర్తతోగూడ ముత్తాటి ♦ నుండుదినియె
 నెచ్చె మున్నమ్మగుట్టల ♦ నెండపోని 266

ఉ. ఆనలినాయతాశీ ప్రస ♦ వాపగమంబున బండ ధ్యాణుచున్
 బ్రాణవిఘ్నపాలనము ♦ పాక్రుడుగొయ్యగ నిల్చి మన్మసుం
 తాన మొనర్చుపోది జరి ♦ చెన్మమునాగ సతీతవర్షను
 ద్వానతనాపధివ్రహా ♦ నంబుసమిపనియా బోలదే 267

క. సకలాగమజ్ఞానగువి

ప్రకృతాంగన యుక్తనాడుంఠపలుకు నిబకుమా
రకుల గని యను మదాలస

సకతుల్యుల నూర్చి యాత్మఠజల బంకుక్రియన్

268

మ. అనుభూతాఖిలభాగ సోనతి సమఠస్తార్థ్యం గృతా నేకీకాం
తసముఖ్యోచితదాః దృష్టిగతయుఠష్ట్యేమజీవత్పతిన్
జనతామాన్య నశీతివృద్ధ నను స్సఠసంసారనుర్వారబం
ధననిర్బంధమునండు బాపుటకు యఠత్నంబింక జేయందగున్

క. సభవజ్జనకంబుగ జని

ప్రభవజ్జగదండవండఠ పరిపూర్ణతనున్
శుభదాయు నండగీక

ప్రభు నారాధించి కాంతు ఠ బరమపదాబున్

270

క. ఒకబుద్ధి పినుం ఠండ

ఠక సకలాగమమతంగుం ఠ ఠక్కి ఠలిసి ఠి
కకుటిలమతి నుంగిలఠ

సాసనఠశుకాఠలఠిని ఠ స ఠిరువు ఠలిఠున్

271

సీ అమితఠోగాయఠి ఠసము నెసామను సర్వ

ముగఠస్మృత్యములేల ఠయుగియు ఠు

ఠాతుమయంబుగా ఠ త్రిమనుభాఠస్థిరం

బదియేల ఠాగంబుఠనవలఠోయు

నుచితనానాగుఠప్రియర ఠితనునను

ఠల మేలచిరుగఠి ఠ పదిలముఠు

ఠూర్ఠిపరంపరా ఠ ఠుతమంగమనువాఠ్ఠ

ఠుజీవనభాఠిఠయేలయుఠిగు

బి. వె నార్జవంబు చాల † దతికఠనాశయ
 మెపుడు మైలవిడవ † దెండు జవుకు
 బటికిడాక్క వీని † బాటింప రెప్పాట
 లక్షయేనియును ము † ము త్సజనులు

272

ఉ. మాయయు జీవుడుం బెరసి † మైత్రియొకానొక డాచరించుచుం
 బాయక యాడు బాలు మగ † పాటువడన్ వివిధత్వ మొందిప
 ల్చాయల బొంచభాతికపు † బైరుదయించి తలిదప్ప మోడుగా
 మేయు జరామయవ్యసన † మృత్యునియొక్క కడంగరీయముల్

ళా. అంతర్వాణికు శేశయద్యమణి బిద్మాత్సన్ మదిన్ నిల్పి గు
 ర్దాంతానంతభవాంధకూపతరణ † ప్రోక్షణ దృశ్యసేమ బా
 టింతు ర్పెద్దలు తద్దనమ్మి నుయిదా † లోవానికీన్ జంతయా
 కంతైనంగడమేనియుం గడమగా † దా యంచుసూహించుచుక

క. తల ముచ్చుట్టులు దిరిగిన
 తలపోయగ నోరిలోని † దయకడి మున్న
 ట్టిల నే తెఱగుల దిరిగిన

గలుగదు గతి విష్ణుసేవ † గావింపకయున్ 273

మ. పురు శ్రేష్ఠులు గొందఱాత్మచరిత్ర † బుల్ జ్ఞానవైరాగ్య భా
 స్వరముల్ గా విహించుచున్ గురుకృపా † సంపన్నులై సాధనాం
 తరమం త్రొంగిత దేవతాంతరములం † దర్శించిక్షీరోదక

స్ఫురణంబొప్ప ముకుందలీనతమలై † పొందర్చునర్జన్యముల్ 276
 సీ. విషయాంకురము గిల్లి † వేయనివారికి

నినుపకచ్చడమున † కెంతదవ్వు
 తెగనోనికి సటుగ † డుగనివారికిని ద్రి
 షనణంబునకు నెన్ని † చాళ్ళపట్టు

లితలన్నియు మోక్షము ♦ సేయనివారికి
 బోడ మూడలలకు ♦ నేడకేడ
 యేనుతత్వగుబులు ♦ నెఱుగనివారికి
 నెఱుకకు నేయూరి ♦ కేది నాదువు

ఆ. నె, తమ మొగంబు చూడు ♦ తముఁజూచు మేనుంగు
 మీదనున్నవాని ♦ మీరమీరి
 నున్న మడుగఱాచు ♦ చున్నారు హరిభక్తి
 గమ్యధామకాండ ♦ గర్భపరులు

277

సి. పరదారి పరధనా ♦ హరిణాస్తైముఖ్యంబు
 పశివత్తిగావించు ♦ వారుదక్క
 పరగుఁపరిమాణు ♦ పర్వతకరణంబు
 వ్రతముగా బాటించు ♦ వారుదక్క
 పరుడైనఁ గొఱుకైన ♦ మరియాదచెడసమ
 త్వమున నీతియొసర్చు ♦ వారుదక్క
 పరిమసంపదల నా ♦ పద్వేళి సత్యంబు
 పదలక భాషించు ♦ వారుదక్క

గీ. దూరమగుకొక్కొక్కొక్కని ♦ వారుదక్క
 గూర్చికర్మణులు యడిచోవు ♦ వారుదక్క
 బూరుషార్థపరతఁ గ్రాులు ♦ వారుదక్క
 దక్కువారెల్ల భవనోన్నా ♦ దక్కువారు.

278

క. పలువేల్పులబడి సడవక
 యిలువేలుపుగా భవించు ♦ డీ! మీరలు పి
 ప్పిలు శిక్యగఁగఱిసగం
 ధిలకేసుం నారీక ♦ తీర్థాగేసున్.

279

ఉ, మస్తకిరీటహాటకస ♦ మంచితకుంభయుతంబు పీవరో
 రస్తతిరత్నదీప్తిరుచి ♦ రంబు రమాసమసాలభంజికా
 శస్తము వైనశాస్త్రీవతను ♦ సాధము నెక్కి సుఖించుబుద్ధికిన్
 నిస్తులభక్తిశారవమ ♦ నిచ్చెనయై చననిచ్చు మీఁదికిన్. 280

క. మీరునుగృహస్థధర్మము
 మేరకుఁ దలమీఱి చనక ♦ మిత్రామాత్యో
 దారహిత దార దారక
 వారకములతోడ తీర్థవాసపరులర్చె. 281

క కోమలతులసీపల్లవ
 దామాంచితవత్సలక్ష్య ♦ ధాముఁ బయోద
 శ్యాముఁ బదద్వయనుతసు
 త్రామున్ మనసొండగీక ♦ ధాముఁ గొలుపుడి. 282

క. అనుచుండ సర్కనిభమగు
 సనిమిషయానంబు దచ్చి ♦ హరిపార్శ్వచరుల్
 కొని చనిరి సభర్తృకముగ
 ఘనశీల సుశీల విష్ణు ♦ గాధాలోలన్. 283

శీ. ఆపు సవనిసుగుండువా ♦ యసము సంది
 రాజుగంబు పాము స ♦ రిఘయు నిట్లు
 ముక్తికేగినకథ విను ♦ భక్తతతికిఁ
 గర్వతాగ్రశిలాబ్జసం ♦ భవముభవము. 284

ప. అని వెండియు నిందుధరుండు శతానందనంచనితో నిట్లనియె.

సీ. నీలమో కాలాభి ♦ జాలమో బాలశై
 వాలమో యీసిద్ధ ♦ వరునికాంతి
 కేంపులో పవడంపు ♦ గుంపులో యీరెండ
 పొంపులో యీమేళి ♦ షోగీజడలు

హారమో హారనీ ♦ హారమో భూరిక

ర్పూరమోయియాది ♦ పురుషునగవు

మోఱపులో వజ్రంపు ♦ యోఱపులో శశిశేఖ

తఱపులో యీవటూ ♦ త్తమునకోఱ

గీ. లనఱ శాక్తికి నాదిక్కు ♦ నందు నిలిచి

పేతభూతనిశాచర ♦ పీడ లడచి

క్షేత్రక్షణదక్షుడై ♦ క్షేత్రపాలుఱ

డుండు విభునాజ్ఞ తలమోచి ♦ యోమునీంద్రీ!.

286

క. శిశ్యావచూడు నాజ్ఞా

వాక్యార్థముసేయుభోగి ♦ వలయు ప్రిభావా

ధిక్యంబు మీఱి యేగికి

శక్యమే! త్తక్షేత్రిమునఱ ♦ చార మొనర్చన్.

287

క. ననుగుల విష్ణుధక్తినిర ♦ సొమ గురాత్మల మోక్షలక్ష్మీచే

చుఱుకుఱ గానిహీరులఱ ప్రి ♦ భావతిర క్త్రలోకపాలుఱడా

బుడిబుడితాల్పు డండు నొక ♦ బూఱుయు నుండఱగనీకత్రోచిపో

నడుమఱ గలఱచుడొదముల ♦ నారట ష్టైచుఱోగ్రిమూర్తియై

ఉ. పుష్పను బూఱతపుట్టమును ♦ భూషయు దివ్యములై చెలఱగ లే

జవ్వను లర్థిగొల్వనొక ♦ చక్కనిభేచరుఱ షొక్కఱనాడు ము

న్నవ్వసమాళి హాటక మ ♦ యావసఱోపరినీధి ద్రిమ్మరుఱ

గొవ్వెసఱ గన్విమాఱురుచి ♦ కోకనదప్రిఱురోచిహెచ్చగఱ. 289

ఉ. ఏదితఱూవనోత్థమతి ♦ న్నెద్దియు మీఱెఱుఱఱంగ లేక వి

ద్యాధరుఱ డాత్మరుచి ♦ నాకసమున్ గనకప్రిసూపరా

జీధరణాభిరామముగఱ ♦ జేయుమఱ ద్రిమ్మగఱ క్షేతపాలుఱ డు

తోఱ్ఱిధరసోగ్రియూర్తియయి ♦ కో యనయాఱ్ఱె నభంబుఱ జూ

గుచున్. 290

సీ. కనువిచ్చి చూచుట ♦ గాక దిగ్గనలేచె
 సమితసమాధిస్థి | రమునికులము
 గుడ్డులబొదావుమ ♦ కువలు దక్కుటగాక
 పొదలాడెఁ జెట్లపై | బులుఁగుమూఁ
 పులిమేయుతమకంబు ♦ దొలఁగుటగాక వి
 హ్వలబుద్ధియై దాశు ♦ హరిణకులము
 ప్రజి నేలఁ గర్జరం ♦ ధ్రుములు మూయుటగాక
 పవిత్రంక సరనుతి ♦ పవణమయ్యెఁ

గీ. గద్దవాభగృహోపరి ♦ భాగసంచ
 రిష్టః శ్రవరదర్శనో ♦ ద్విస్తహృదః
 కాలభైరవభైరవో ♦ ద్వేలకంః
 కుమారనిష్ఠః ప్రవోషః ♦ స్థోషవిహృతి.

291

ఉ. మాసనకోప మిట్లుచుచి ♦ మల్లజిగొల్పుగ బుటికిన్ మహా
 శ్రేయముపోలె బిట్టెగసి ♦ యెస్కఱుచుక్కున నుగ్రవిగ్రహిపలు
 డై తెనెత్తి న్నగన ♦ యాయివిమానము దొక్కి భగ్నమం
 గా నొసరించుచుందిదన ♦ గామకరాయకు దుర్వి గూలుడుఁ

ఉ, కోలుమసంగి మోగి బలుఁగోలునీటుచుగుడ్డునిప్పుచుఁ
 క్షేయ శాసర్పుచుఁ మొగము ♦ శ్రీపురుషుద్దవిధంబునన్ మహా
 భీలముగాగ వ్యాళవిభు ♦ బెన్నులు గీడ్చిఁమాడ్కి నేడ్చెన
 బ్బాలిను గాలభైరవుడు ♦ వైకుంఠున బోకపోరు నెత్తగఁ 293

క. ఈవడువున బులి చొడికిన
 యావుపసిగనుసుఱుగోవ ♦ నాసన్నుండో
 నావిద్యాధరు భైరవ
 నేవావృతుఁగాంచి వాసు ♦ దేవుడు పలుకున్

294

శా.నాగాకల్ప! యహో! పురే! నిలువిమా ♦ సభాష్టంకై నేలపై
 సీగంధర్వుఁడు కూలి దర్పముడివో♦యున్ జంపఁగాఁ గాదుగా
 ధాగఃకర్మపఁడేనియున్ జదువువాఁడైయుండ నధీన్ మహా
 భాగుల్ చంపమి నీవెరుంగురువు కోఁపబాఁపు మీపట్టునన్

క. అని శ్రీపతి యానతియి

చ్చిన మందల విడిచె నతని♦సిద్ధవిభుఁడు వాఁ
 డును గులగులలై లా వగ

లిస మై విదలించుకొనుచు♦లేచెఁ గిదుకుచున్. 296

ఉ. వేచి యతండుగాంచె గద♦శ్రీమృగులోరుయుగున్ హసన్ముఖున్
 మేచక మేఘమూర్తి దిన♦మిత్రసమాసమరత్న భుషితున్
 లోచనధిక్కుత్రాంబుజద♦భున్ సతకోటి సుధాకర రాగ్నిరు
 గ్వీచిభరంబో నునున♦వీనతనుపభిం యావచపభువ్.

297

వ. యిట్లు సచ్చిదానందకందంబగునచ్చిందంబుదాల్చు సనల్పాకృత
 రస నిర్మగ్నుడై కనుంగొనుచు ననతీర్లగర్వవిద్యాధరుడై
 యప్వీద్యాధరుఁడెట్లనివిత్రుఁరించు.

298

శా. ఈపుంగామణి యెవ్వఁడొక్కొ? హాలియే♦ యిట్లుండెసందేహమే
 లం? పద్మాక్షుఁడె యంచులోఁదెలిసి యో♦లక్ష్మీసయోద్వన్నివా
 సోపర్యభిచరద్విమానగుండనై ♦ యుండుండి యిష్టాక్కయు
 ల్కోపోదగుఁడు గూల్పఁ గ్రోవ్వరిఁగి కన్♦గొంటిన్ సురేశుఁ

నినున్. 229

క. నిర్మమలకుఁ దోఁచినక్రియ

దుర్మమలకుఁ దోఁప నీ వె♦మట ననుచు మనో

మర్మర వాపిఁ బడి మనుజ

ధర్మభటుఁడు తత్సదస్వి తయకృతమతియై

300

సంగ్రహ.

“పాపాహం పాపకోపః ప్రవణమతిరహం బ్రా లిఖోహం సునీకు
ప్రాపాహం దుష్టకష్టః ప్రకృతిరహమహం సాప గాత్యాస్మినానా
నూపద్రోహోపచారాః ర్భదనిహితధియః క్రోధినం మామవత్వ
చ్చీ)పాదసక్తియుక్తః శ్శినకర” యనుచుఁ జిష్ణుఁ గృష్ణుఁ నుతిం
చెన్. 301

వ. అతి మఱియును. 302

చ. యకుకులనాథ' యిష్టజితః డాగ్రహవృత్తి నొనర్చునిగ్రహం
బిదియు ననుగ్రహంబ యుకునిదియియ రాజికి బంటుసేయుకీ
మదమనణించి నీ ముకుగు డ మానిసిగా ననుజేసెఁ గాన సు
వదగలగర్వి నిర్మముని డ మాష్కి నిమగనికొల్వజాలునే. 303

క. మూసంక ననుజోప్య మహా
దీనికు విజితోచక నామ డ తి మెయుత వయా
గాథత్వాజ్ఞ విమానా
గూఢుడనై జగములది డ తిరుగువాడ హాకి? 304

చ. సురసదసాబునందయిన డ ఖోశితలాబున మునునైస భీ
కరనిరయంబుసందయినఁ డ గర్మవశంబున నుండునామసిం
బారయనుగాతఁ గాతరస డ ముద్ధరణోచిత కార్యధుర్య! త్వ
చ్చరణసరోరుహద్వితియః సుతతసాస్మరతానుషంగముల్. 305

క. అని వలగొని యాయమనం
దనునిరుపమదివ్యహాప డ దర్శనమున లోఁ
దనియుచుఁ జొక్కుచుఁ మొక్కుచుఁ
జనియెక్ విద్యాధరుండు డ శతధృతితనయా!. 306

క. మధుమధనునాజ్ఞ నేవం
విధముహినుఁ దలిర్చుఁజేత) డ విధు భైరవచే

పు ధ రా ధో భు వః స్వ

ర్గధామనుతుఁ గాంచి పిదపఁ † గనదగుఁ గృష్ణుఁ. 307

శా. సాహిత్యాపరకాళిదాస! హరిపూఁజాగౌరవవ్యాసఁగం
గాహల్లోహలవాగ్విలాస! రిపువ † ర్గతాసకృత్ప్రాస! కాం
తాహర్లావహదృగ్విలాస శృతిప † ద్యామోజితాభ్యాస హే
మాహార్యోపమధైర్యభుర్య పదవిఁశ్యాసా విధేఁశూరసా!. 308

క ష్టర్బునపారగ కవి

రాడ త్తానుగ్రహిభి † రమ్యసుధాంధ
ద్విద్గతిసింహ! మహిత
త్విద్దేశతకిరణ హృదయ † ధృతహరిచరణా! 309

మాలిని

వినయసయసముదాః! † విశ్రుతోల్లాసముదాః!
జననుతగుణజాలా! † శత్రురాణ్మీనజాలా!
ధనదనదసమానా! † ధన్యసేభాసమానా!
ఘనపపురిసరాగా! † కాన్యదత్తానురాగా! 310

గద్య

ఇది శ్రీ పరమపదనాసనిరసధిక్ష్మాపరిపాతి
పరిచిత సరసకవితాసనాధ రామకృష్ణ
కవినాథ ప్రణీతంబైన పాండురం
గమాఘాత్ప్రబంధపరమ భా
గవతచరిత్రంబునందుఁ
జతుర్థాశ్వాసము.

(8)

పాండురంగమహాత్మ్యము

పంచమాశ్వాసము.

క. శ్రీపద్మజుజననీమహి

భాషానిభనిజనధూసు ♦ భపదలలా!

భూషితకల్యాణోజ్జ్వల

వేషా! రామానుజేంద్రీ ♦ వేదాద్రీశా!

1

ప. ఆకర్ణింపుము.

2

క. అని యీక్రియ నానతి యి

చ్చిన హెచ్చిన సంతసాబు ♦ చిత్తముతోడొ

జెరగొన సనిమిషముని యి

ల్లను నజ్జగ దేకనిధికె / బాంబలి యగుచుక.

3

తే డేత్రమాహాత్మ్యముచు మహా ♦ డేత్రపాల

దిన్యచరితంబు సందంబు ♦ దేవ దేవు

గుణకలాపంబుఁ బూడరీ ♦ కునిమహిమయు

వింటి భవబంధముల వీడు ♦ కొంటు దేవ!

4

తే. ఎన్ని ద్వారంబు లయ్యాయి ♦ యెవవసించు

ద్వార దేవత లెంద లా ♦ స్థలమునందుఁ

బ్రబలు డేత్రాదిపుణ్యవై ♦ భవముపేర

నొండుగలదేని యానతి ♦ యిండు మఱియు.

5

- క. అని నారమండు పోర్ణిం
 చిన బద్ధుడళాయతాత్సు ♦ చిత్తాంభోజం
 బున నిల్వితని బలకుఁ
 మసజమర్చనుడు మధుర ♦ మధురా రభటిఁ 227
- క. సుఖమాలికా తరంగిణి
 సఖయై భీమరథిగూడి ♦ చను నెచ్చట స
 త్సుఖకర మచోచ్చేటు చతు
 ర్ముఖముఖినా మాదితీర్ణ ♦ మును నై నెలయున్
- క. పూర్వద్వారంబగు సది
 ద్వీకరచార్యగౌమ ♦ తల్పునగరికఁ
 సర్వసుపర్వాస్థితఁడ
 గీర్వనిత వసించు సచట ♦ గృష్ణనియాజ్ఞన్ 8
- క. శ్రీమహితము సిద్ధేశ్వర
 నా మాంక మహంక జలస ♦ నాథము లక్ష్మణ
 కాముకనిహితము ఖచరా
 లీమాస్యము నైన హాథు ♦ లింగమాతోడఁ 9
- క. తగు దక్షిణంపువాకిలి
 సగభరునగిరునకు భీమ ♦ సందనపొందూ
 దగిలినయది యుచ్చేటస
 యగమ్యపుష్పానలీ మ ♦ హానది యసఘా 10
- క. దాన స్నానాదిహృతా
 జ్ఞానానలదాహమైన ♦ సంగమతీర్థం
 బాసెలవున విభ్యాసం
 నైనది సురలుండుదురు ని ♦ లాకృతినంహన్ 11
- వ. అదిభవదీగూశ్రీమూబగుట నీ నెఱుంగుదు పదియునుం గాక. 12

చ. కలదొకబోయి తన్నికట ♦ కాసనభూమి నతడు విల్లున
 ముల్ల ధరియించి కల్మష స ♦ మూహము లెత్తినమేనుబోలెబే
 రలుక సహించెనేని హృద ♦ యంబుగలంగు ధ రాధరస్థలీ
 నిలయవసత్కీంచులకు ♦ నిక్కిమతక్కున్నగంబులోర్పునే

చ. అడవికి వేటమైనరిగి♦యాత డొ కానోననా డానోనయున్
 మెడ మలగింపలేక తన ♦ మే పొడలొండును గండు నేకమై
 పొడమగ బీదకన్నునకి ♦ బుడిదపడుచుబోలె బూచుపా
 రెనునొకచుప్పికి గవియ♦బ్రేలి భయవృత ప్తచిత్తమై

14

తే ఆచమూచువు యూంబుతోదోచి కలవ
 వింట నమ్మేర్చి బొమ్మ తే ♦ న్వొసాదిబుమ
 లోలజహ్వోక రాశవి శాలముఖత

నాలి భిష్ణుచుమ్మగిశాబ ♦ మో యనగ

15

ఉ. ఆరుకు సేగతింబలచి ♦ నుగ మహిం బడి లేచి సోడియున్
 ఘోరిరయంబునాని స ♦ పుర్వ్యగ సంగనుతీరవ
 స్ఫారలతానికుంఘులు ♦ బల్వడి చూలునెడం గిరాతుడున్

16

నూరితలీముఖులు వాడి ♦ గుడిచు గాడగ పేషె నేసింన్
 సీ. ఆనెంముఖనిధం ♦ గానెం మటువాక
 వబు భూతి ఘులు ♦ బొధులీ

16

కుంబులు పుప్పల క గూలించువిధమున
 సపనసక్షతజ బిం దువులు వొరగ
 కయుచు విస్వతాస్య శ సీమ క్రాశానిల
 ప్రస్తానపటనోగ క్రవ మనగ
 నార్త నాడముగ్రిమ్మ ♦ నదియొటి తలినీటి
 తమలున నుతికి దే ♦ దీపబ్బమాస

గీ, హంటకవిమాసమెక్కి విద్యాశ్రేణిందు
 డగుచు లావణ్యపుష్పాస్తుగ్రోడగుచు బంద్ర
 సాంద్రతను కాంతియగుచు స క తీంద్రమహిమ
 గగనముప కేగి దొలుమీను క కాసబడకు.

17

శా. చిత్తంబవృత్తమంద సమ్మోగవధా క తీవుండు లోలోనద
 ద్వైతంబు బలుమాటలు మెచ్చినిజకుద్యృత్తిన్ విసర్జించుచున్
 దత్తీర్థంబువునాడి కోలి విగల క తుకాత్ముడై శుద్ధి ద
 యోత్తన్ ముక్తికైకడై కనియెడి ప్రకృతి నాచ్చ నుచ్చస్థితి
 క. కావున దత్తీర్థంబున

నీవలన బాధానుగు విఘ్నోపమతులకుఁ
 ద్రవల్యస్థిమాను నన
 నీవలన పతిస్థువుతుల క నేటికి నెక్కడ

19

గీ. సుస్వలుచూట ని క స్పనివ్యాపిచ్చుచు
 బిరుకొకిమాలోకం క నేరుకొనుచు
 లోచూపు దిప్పునా క లోకించి దొక్కచు
 బులకాసుగ న్నిద్ద క మూల గౌరయుచు
 సుత్రులెట్లు లట్ల సంస్తుత లాచరించుచు
 నీవల దత్కథావితతి వినుచు
 గరతాభగతుల జొ క క్కటముగా నాడుచు
 నావేళ మూర్ఖుల నలత గనుచు

గీ. విష్ణుసేవించు రచట స క విష్ణుగుప్త
 భాజనంబులు తత్కృచా క భాజనంబు
 లమ్మహాక్షీడనసా క నాచరించె
 లంఘనాక్షీడనము తొల్లిక లచ్చినుగచు

20

మ. విన మున్ శౌరికినోడి సంగమమరు క్షద్వేషి యెచ్చోటికో
 చని వెండిం జనుడెంచి యచ్చట శిలా క సంఘన్న దేహంబుతో
 డ నిలాగర్భమునంను చాగ గని గా క ధకోధుడై దేవకీ
 తనయుండాశిల గొచ్చివైచిమెదిపెన్ కదదైత్యు జూర్ణంబుగన్
 క. పువ్విలుతుతండ్రి యచ్చట

మువ్వంకమురువున మురళి క మోయించె మనం
 బుద్విభులూరగ సుతులకు
 నవ్విధము తదీయపదయు క గాంకము దెలుపన్

క. మహి నేవంవిధచిత్రా

వహమగునద్వైణంపు క వా కిట మహిమ్న్
 బహుముఖముల వినుతింపగ
 నహిపతియుంజాల ఉనిన క నన్యులవశమే

23

సీ తనకటాక్షములు సొ క తానచింతారత్న

నిర్మాణ పరమాణు క నికరమనగ
 దనవిలాసంబు మత్తైవ్విశంబర నిఘా
 దనపాలితపురంప క తాకయనగ
 దనమనస్సరసి సం క తతదిదానంద వై
 భవమ రాశముకున్కి క పట్టనంగ
 దనప్రసాదంబు భ క్తవద్యేణ్యదుర్గతి
 ఘోషనోచితచంద్రోగోళి యనగ

గీ. వెలయు నేదేవి ఘాదేవివిద్యుదుద్రా

కదునిర్ణిద్రాతనుకాంతి క భద్రపరమ
 మాయభువనేశ్వరి నసింప క మధువిరోధి
 ధామమున గల్గుపశ్చిమ ద్రావర మమరు

24

ఉ. పోర్మహిషున్ నిజాంఘ్రిగల ♦ బొట్టపవేల్తువమట్టిపట్టిమున్
 పేర్నిఁ దదంగమున్ మెదిపి ♦ పెట్టిననెత్తుబొట్టుబోలె జ్యో
 తిర్మయవీక్షణం బలిక ♦ దేహమునం గలవర్గ స్వర్గదఱ
 వార్మణధారి యుత్తరపు ♦ వాకిటసిల్పినవాఁడు కాఘగఱ 25

క. తరణియు భైమియును బర

స్ఫుర మచ్చటఁగూడినిగుడఁ ♦ శౌవసనుగుత
 త్సరిదంబువ్రసం దాజిన
 ననునికు నవ్వారి చరణఃసఖమున వెడలున్ 26

క. ఎవ్వఁడు వ్యాధిగోస్తు
 డెవ్వఁడు భయవిహ్వలాత్ము ♦ డెవ్వఁడు డధముం
 డెవ్వఁడు డచ్చటివర్గం
 బువ్వల బూజించి యిట్ట ♦ భోగములూర్జన్ 27

వ. ఇన్నాఁగు సంత్రావ్రాబులు ఇక బహిష్కారంబులప, కాఠా
 బాకర్ణి గుఱుని గోకర్ణకుఱులు డాకర్ణనవశంవదాశయుం.కగు
 కుశేశ యాసనసూతి కిట్లనియె 28

సీ. కఱకురక్కనుని నొ ♦ క్కరుని జిక్కగదొక్కి
 భద్రకాఠికయెంచు ♦ బ్రస్ఫురించు
 నిం దుండువిధమున ♦ నెంచు నే నసియితు
 నఱలేక కోటిశ్వ ♦ రాహ్వయమున
 బ్రపహించు నెంచు న ♦ భ్రంకపోర్ముల బుణ్య
 జలయనుజలధి యొ ♦ మామత్లెల్లి
 సతజగత్త్రితయ శ్రీ ♦ నారాయణీ దేవి
 వర్తించునెంచేని ♦ వార్తకెక్కి

గీ. యట్టి యట్టాలతోరణ ♦ హట్టకుట్టి
 మస్ఫురన్దోపురైడూక ♦ మణిమయోగు

హర్ష్యరమ్యంబు కరవీర † మనుపురంబు

పశ్చిమద్వారమగుజగ † త్పతినగరికి

29

తే. ఓరోణి గృష్ణానదీతీర † శూర్పలాఖ్య

తీర్థరాజాధివాసినై † తీర్థచరణ

ధామమణిసాధదక్షిణ † ద్వార మేను

జాగరూకత బాలింతు † యోగివర్య

30

శా. గర్వోద్దిక్త తరంగసంఘములవీ † క్ష బుష్కరిణ్యాపగా

వాల్వేణుల్ దన యుత్తరంపుదెస బ † ర్వంగా గదాపాణియై

సర్వాలంకృతశాలియై వెలయు గం † సభ్యంసనాగారరా

ఓర్పూర్వద్వారమునందివిక్రముడు మై † పొంగల్ బయోదచ్చవిన్

గ. కరణఖరదళితరక్షుః

మణివృక్షవర్షిణుణాంబు † పరిచితదీప్తి

త్పూరు కేసరికోహమడగు

సరి కేసరి యుత్తరంబు † సగవని గొచున్

32

క. లోనాలుగు వెలి నాలుగు

నైన మహాద్వారభూము † లపవర్గశ్రీ

నీనగ నీ నగ రాఢురు

శ్రీనగరగణిత విభూతి † జెంకు మునీంద్రా

30

వ. అని మఱియునక్కఱియవేల్పుననల్పగుణపక్రటనపగుండై

రుం డిట్లనియె

34

చ. అభిముఖతత్వశాలి సుకృతాఢ్యుడునా చతురాస్యమానస

ప్రభవుడు శిష్యసంఘము ల † పారముగొల్వగ దొల్లియొక్కనా

డిభపురనాథు గౌరవకు † లేశ్యురు ధర్మజ గాన బోవ భూ

నిభు డత డాతనిం దెలిచె † వేణువిధులుల సాధుపూజలన్

35

క. అహితాహితకారణవి

గ్రహులును సదను గ్రహాపి ♦ గల్భులు నగు నా
 గహన గృహవాసచర్య
 మహితతపోధనులనంగ ♦ మము పొగ డొండె

36

ఉ. తమ్ములు దానునప్పుడుప్య | ధాప్యధమాత్మజు డంతరంగమున్
 గ్రమ్మినశోకవహ్నిహతి ♦ గండుచు గేలుమొగిడ్చి బ్రహ్మిది
 త్తమ్మునగల్గసంయమివ ♦ తంసము బల్కు ఖరాంశుతాపత
 త్తమ్ముగుతేనియం జనుకు ♦ తమ్ముల బోల సభాష్పనేత్రముల్
 క. ఏభీదవనై వేడెద

నోభద్రోప్రధ ప్రసాద ♦ మొసగుము నాకున్
 మీభావంబున బొడమని

దీభవనత్రయమునంచు | నింతయు గలదే

38

ళా. చింతాకంతయు వెన్కదియ్యక కురు ♦ క్షేత్రంబునం బొప్పం
 క్రాంత స్వాతుడనై సుహృత్సుతపితృ ♦ భ్రాత్రాదులంజనిసి య
 త్యగతదోహమొసర్పియుం దిరిగదన్ ♦ బ్రాణంబుతోమత్సముం
 డంతర్వాణివతంస యెవ్వను గలం ♦ జాహోవిత్కంపంగన్

క. పంగడపువెనురు గోపపు

టింగలముస నేర్చి కనిన ♦ యీసిరి కండా
 సంగతి బొగచూరెను ద

దృగగురమాక్తికము దీడ ♦ బసిమియు గలదే

40

మ. అసిధారాసథితాత్మబంధుభుజమ ♦ ధ్యస్తైవ్విరిర్యద్వనన్
 మసత్తై పుట్టినయమ్మహాదురితమున్ ♦ మనైట్టియున్ వాజిమే
 ధసమిద్ధానలభూతిచే నుసిమియున్ ♦ దప్పింపలేనైతి సీ
 కస అప్పాటదొలంగు నెట్టులగుమన్ ♦ గల్యాణకల్యాత్ముడన్

క. కర్మము కర్మాంతరహృ
 త్కర్మరమగు దానిబూన ♦ గొనము సీరయాం
 తర్మజ్ఞానాభిముఖునీ
 దుర్మమ బడచీక నిలుపు♦నుహిణసభివా 42

క. మావంటివారలకు యా
 పావలదృక్కులకు ధర్మచూరయవి యస
 ద్భావులకు భవ ద్విగులుగు
 శ్రీవైష్ణవనరులె దిక్కు ♦ చిహ్నార్ణవమతీ 43

సీ. అని యుద్దిష్టరుడు పల్కిన సనదను డాత్మ
 నలరి యిట్లనునమ్మ ♦ హాత్మ్యతోడ
 నీపాల శాంబరీ ♦ గోపాలుడు గలాండు
 పరమవైష్ణవధర్మ ♦ పరత మెలగు
 నీమోము గనుగొన్న ♦ నిఖిలాఘములు బోవు
 నెకదాకి యుపగురూ♦ లికలలీల
 హరిభక్తయచుగంగ ♦ కష్టమై కలుషపు
 టినుకచే గట్టిన ♦ యసమ గట్ట

గీ. మరీతరాశియసింగి శ్రీ ♦ నరునిభటుండు
 తోయపద్మదళచ్ఛాయు ♦ బూయబడుడు
 రేయుబగలు వృధాచింత ♦ సేయునీపు
 ప్రాకృతుండనె భూలోక ♦ పాలవినుత 44

ఉ. కత్తవు గావు వార్తవును♦గావభిరక్షివిగావు నీవు స
 త్కీర్తిధురీణ యింతకును ♦ గృష్ణుడె మూలముగానపుణ్యావి (తన్వ-
 స్ఫూర్తియు బాపవైకృతము♦బూరుషుబొందునె యస్వతంత్ర)
 కర్తిలుచున్కి ద్రోష్టునకు ♦ వచ్చునె పాకగుణాగుణావలుల్ 45

క. పరాలకతంబుననేనియు

హరి నొకమరి దలప భద్ర, † మగుఖలులకుఁగి

న్నిరతస్మరణాచరణ

స్ఫురణాఘృలు నిత్యపదవిఁ † బొంతుటయరుడే?

46

తే. ధారుణీవల్లభులకంతుఁ † దక్కుచోట

సశ్వమేధబు నిష్ఫలం † బగువిధమున

సర్థవంతంబుగాను సత్యాకళిత్రు)

సేవ లెలు బూనిసేయుపా † చిద సతము.

47

కి. భాతృనధపితృనధానుల

పాతకములు తాపు విష్ణు † పరిభిస్తులకున్

స్త్రతేయసూను లిరువురి

యేతద్వ్యవహారి పాపం † లిభవురనాథా!

48

శా. ఆకంసాశిష్యశాస నీనువినువీ † ధ్వావిష్కృతా దాల్పం ప

ల్లా కంసాచి తోలగుఁగాకి నినుడా † యన్ నేర్చునే? పాతకా

సేకంబు రవి గప్తువీకలుల నెం † దేఁగంటిమే? వింటిమే?

క్షోకా తాధిప! శోక సుగ్రామసీ † సు కసి తీచిత్సము. 39

కి. అనులేనియుఁ దొప్పె నీ

పొటిపొటిలసోతలెల్ల † బోవ సమప్ర మా

రలు ముడుగు నెమ్మనము నొ

క్కటిగానొనరించి గట్టి † గా విను మధిపా!

49

సీ. తలఁపించు నేదేవు † తనువునం దశలాంక

ములు పయోనిధిభంగ † విలసనముల

నేదేవుమహిమకు † నింతయు దంతీంద్ర)

పదమగ్నతదితరి † కవిసమాస

మే దేవునిజమాయు ♦ నెవ్వోడు గడచిన

నేరడు తనమేని ♦ నీడపోతె

నేదేవుఁ డింతను ♦ నింతెయై యంతకు

నంతయై గుఱిలేక ♦ యతిశయిల్లు

గీ, నాజగత్కర్త నుష్టసు ♦ హరణబుద్ధి
 విట్టలుండన ధరనుద్భ ♦ వించి క్షేత్రీ
 పాలుఁడును బుండరీకుండు ♦ బలసికొలువ
 సుండు తీర్దంబునకు నేగు | ముదయకాంక్ష

51

క. ఏగి మహానదివారిం

దోఁగి హరింగొలుపు నిఖిల ♦ దురితశ్రేణిలే

కాఁగినయిను మామిషమని

మూగికొనిన మక్షీకాస ♦ మూహంబులగున్.

52

తే. బ్రాహ్మణునిఁ దల్లిఁ దుడ్డిని ♦ భ్రాతదాత
 గురుజనంబుల హింసించి ♦ క్రూరుఁడైన
 శీఘ్రపానాభీరతుఁడు దు ♦ శ్రీలుడైన
 పాండురంగాధిపతిఁ గాంచి ♦ పరమునొంగు.

53

క. నావిని ఛౌమ్యాదిమనీ

లైవతములుఁ దమ్ముగమియుఁ ♦ దనుఁ గొలువఁగ శో

కావహమతి భవదగ్గిజు

దీవనగొని చనియె నయ్యు ♦ ధిష్టిరుఁడెలమిన్.

54

ఉ. ఆకుముదా ప్తవంశవిభుఁడంతఁ గనుంగొనియెన్ వసుంధరా

నాకము నాకుపాకశుక ♦ నాస శుకాదికసన్మునిస్తుత

శ్లోకము శోకకర్షమవి ♦ శోషనకోకహితప్రభాస ము

త్యేకముఁ యైపవహ్నిజల ♦ శీకరసేకముఁజాండరీకమున్.

55

లయగ్రాహి

కంబువు నరాళచి ♦ కురంబులుఁ గట్టికృతక ♦ రాంబురుహయుగ్మ
 మళి ♦ కాంబకము నగ్న
 త్వంబుఁ బసి రొప్పువెను ♦ రుం బెరుగురుష్టపాడ ♦ లుం బదము
 లం బలుకు ♦ చుంబాదలు మువ్వల్
 జంబుఫలకదు ♦ దిభ ♦ రంబు మక రాకృతి గంరం బమరుగుండల
 ము ♦ లుం బరగఁ బంచా
 బ్దుబులఁదలిర్పు నిను ♦ పుం బతి భజించెది ♦ జిగంబులకు రొహ
 ణ న ♦ గంబగు నగణ్యుఁ, 56

క. పుష్కరిణిఁ దీర్థమాఙ్గియుఁ
 బుష్కరదళనయనుమూర్తిఁ ♦ బూజించియు గా
 విష్కృతశుభోన్మతియు నతి
 నిష్కల్మషమతియు నయ్యె ♦ నృపతి మునిపటి! 57

క. దానంబునఁ బితృగురు సఖ
 దానంబునైన కీడు ♦ దలగి హరికృపా
 దానంబు నందెఁ గురుపతి
 దానం బునరుద్ధవంబు ♦ దానికిఁ గలచే! 58

శే. ఆయతీంద్రుండు ఋత్విజుం ♦ డయ్యె వేది
 యయ్యె శ్రీపాండరీకమ ♦ హాస్థలంబు
 పాపపశువుల విశసించి ♦ భక్త చరువుఁ
 బాండురంగగ్నిలో వేల్చు ♦ పాండవునకు. 59

వ. ఇవ్విధంబున నవ్విధువంశవతుసంబు కంసమర్దన సాక్షాత్కార
 దర్శనంబు నాపాదించుటఁ గృతార్థుడై పాండరీకవాస్తవ్యులగు
 పుండరీకాది విద్వత్పుండరీకంబుల నొండొండఁ గీర్తించుచుం
 బ్రవర్తించి కతివయవివసపచారుడై యచ్చటనుండి నిజాను

జద్విజసనాధంబుగా గజపురంబునకుం జనుడెంచి సుఖంబుండె
నట్లగుటంజేసి 60

క. అదియె మహాఫలమని తన
హృదయంబునఁ జొండరిక ♦ మెవ్వఁ డెఱుంగఁడ
మెకుక చనునిదియు ముక్తి
ప్రదమని సెగతీర్థమునకు ♦ బహునిగమనిసి! 61

క॥ వాలినదప్పి పేముజ్జురి
కూలంబున నుయ్యివ్రోవ్వు ♦ కుమతి గలిసిఁ ౬
శ్రీలలనా విభుండపండని
నేలయు డ్డేత్రమని యరుగు ♦ నీచుడు గలుగున్ 62

చ॥ మనసముచుకుండ్రుల బుక ♦ చూర్ణముచుబడి మైత నింట నై
న సకలగన్ధోష్ణము ♦ నుల్లసగోనామునాకునైవ పా
కసమున నీట నేలపయిం ♦ గకటిబుకనునై మానప్రా
డసుప్రులఁ బాసి నిమ్మలుప్పొడి ♦ హానిదానిని సున్మోక్షులిక

క॥ విను పతితుండైన గానీ
చని తక్షేత్రంబుంకు ♦ జానోపి పున
ర్జననంబు గనఁడు గావున
జనులకు నాస్థలమునంకుం ♦ జనుదనుపూడ్వన్. 64

ఉ॥ అదిభృదుత్త రాశ శత ♦ హస్తమితానని నున్నవాడు బో
ధిమనీమమూర్తియై స్వహతి ♦ తీర్థనివాసులఁ గాచుపూర్ణి నో
భద్రవిచార! యాభవన ♦ భర్తకు నుత్తరభాగ మూడియ
క్షుద్రోసుఖోన్నతిన్ వెలయుం ♦ గుండలతీర్థముతీర్థరాజమై. 65

క॥ వెండిఁ దనఁబొడుగుమణియ
గుండలయుగ వచటదాఁచెఁ ♦ గొండగొండుగుగా

నుండునత డవగ దద్దణ

కుండలపరిపూర్ణకర్ణ ♦ కుహారుడు నగుచున్

66

సీ. ఆకుండలాఖ్య తీ ♦ ధ్రాంబుధారలనాడి

నరకేసరి భజించు ♦ నరుడు రాజ

సూయఫలంబొందు ♦ జూవె యావేలుపు

శ్రీలిక జుట్టిరా ♦ నేనుచేతు

లవెడల్పు నేల వా ♦ లాయంబుగాగన

వ్రాడ్చి యల్కి భుజించు ♦ చున్నజనుల

చేత బూజలు గొను ♦ పూతనాభూతనా

రిహర్త బహుజన శ్రీ శ్రేణులందు

గీ. వారు ముక్తులు ధర జీవ ♦ మతులయ్యు

నా రిపితరులు తృప్తులై ♦ నతలువారు

వారు చరియించుచున్న యుగర్వరయ తెల్ల

దీవి వారలపలుకులు ♦ దేవకఫలు.

67

తే. ఆస్యకేసరి భజయింతు ♦ రమరకన్య

లెన్న బెక్కండు హారతు ♦ లిచ్చియిచ్చి

వారి గొల్వక గర్వించు ♦ వారుక్షేత్ర

నుండలమున సుఖస్థితి ♦ నుండలేరు

68

ఉ. ఆనిరసింహుమోల మృతులై కులకోటిసమన్వితంబుగా

మానవు లూర్ధ్వలోకసుఖ ♦ మగ్నత జొక్కుడు రెల్లకాలమున్

దానికి గర్వియైన యయు ♦ తప్పియపుతుండె సాక్షి యచ్చటన్

గాని తెఱగులన్ మెలగు ♦ కప్టమతుల్ నిరయైకసంగతున్ 69

ఉ. పంకజపత్రనేత్రునకు ♦ బళ్ళిమదిక్కున నుండునానమ

త్పంకమహాసనాద్యమర ♦ పాల మహాలము పద్మతీర్థ మో

పంకవి దూర కేలగల ♦ పద్మము నచ్చట దాచినాడు చ
 క్రాంతుడు ముక్తిదంష్ట్రమను ♦ జాశననాశన హేతుకంబుగన్
 క. ఆతీర్థతనువునకు ల

క్షీతరుణీవల్లభుండు ♦ జీవము వృజినో
 పేతుడు ననవధిసవనో

ద్భూతఫల బాను నను ♦ బొంది విడిచినన్ 71

ఉ. పాపమ రాపరాపమగు ♦ పద్మసమాహ్వయతీర్థమాభిసీ

రే పురుషుండు గోలునొక ♦ యీచుక యెన్నడునేని వానికిన్
 బాపము లభిపుష్పములు ♦ బాధనముల్ శశశాబశ్మగముల్
 తాపవికారముల్ మరుజు లాబులు పుష్పలయైలముల్ 72

క. ఒకడు సుశక్రాఖ్యుని ఘా

తుకు పు గలకు కల్లుదాగు ♦ మరు యు ధరామ
 ర్త్యకులుల నఅదలచు గురు

నకు గనకము దొంగిలు దినది ♦ నము నజపుత్రా 73

క. ఆవృషలీపతి యాన

జ్జీవంబుగ నంతనంత ♦ జేసిన నానాం
 హోవిసరంబులు పటమున

గోవలు వడవ్రాసి చిత్ర) ♦ గుప్తుడు దాచెన్ 74

శా. ఆనిచుం డోనాడు వాడిమి జతు ♦ ర్వాధాన్వితుడై పెనుం

గానా దెవ్వలుగట్టి యేగుప్రజలం ♦ గట్టిండియై దోచి నీ
 రానన్ రోయుచునుండి దప్పిగొని మధ్యాహ్నత పాపాతజ
 గ్లానిం దత్సమ మూర్తకాసరము బో ♦ లంజూచి యాదికర్మనన్

ఆ. వె. అంతగొంతకాల ♦ మరుగంగమృత్యుగో

చరతనున్నయాసు శర్మకడకు

లిఖితత్కృతాఘ్రిలిపియైన పటము దె

ప్పించు చిత్రగుప్తు డెంచిచూచి

76

క. దురితశతకోటులం ద

క్షుర మొకటియు గాన లేక ♦ కంపవికృతిభం

గురుతాయుతుడై జముకడ

కరిగి తగం బలుక నతఁడు ♦ 'స్వాంజలి యగుచున్

77

ఉ. డక్కగవ్రాసితి న్మృచుప ♦ టమ్మనయందు సుశర్మపాపముల్

లక్కయెఱుగరాదు లవ ♦ లేశము చానికి నట్టివ్రాతయం

దక్కజ మిప్పుడొక్కటియు ♦ నక్షరరూపము లేదు దేవ నే

దక్కడితంబు గట్టి యిడి ♦ నట్టులయున్నది కప్పుడెఱుచున్

78

ఆ. వె. హతలతాంతమైన ♦ యారామమునుబోలె

విగతతారమైన ♦ విన్నుబోలె

గళితవర్ణమగుట ♦ గళితంబు దీనికి

మీరె తెలియవలయు ♦ గారణంబు

79

క. అని పల్కునమ్మహోమతి

గని జము డిట్లనియె నీవు ♦ కవలియ నీవ్రా

సినలిపి యున్నదో లేదో

కనుగొను మీసారి లెస్స ♦ గా గణకరరా

ఆ. వె. అనుడు నట్లకాక ♦ యని చిత్రగుప్తుడు

దండధరునియాజ్ఞ ♦ వెండినేగి

పటము ప్రతిపుటంబు † బరికించి యందునీ

క్షీంచె జక్కపాణి ♦ చేతివ్రాత

81

ఉ. ఈతడుపద్మతీర్థమున ♦ కేగి యొకనొకనాడు తిత్పయో

భాతనిజాంగుడై చ

వ్రాతముదొంటిపుట్టువులఁ బ్రాప్తములైనయఘంబులున్ మరు
 దూతఘనాఘనావలల | తో సరియై సరిపోయె నన్నియున్ 82
 క. అనునర్థంబులు గలలిపి

గని సని జముబల్కు నతడు శ గాన బడదునే
 మునువ్రాసినయది యన్యము
 కనుపట్టెడు నేలిఖత మో శ కాని వినదగున్

83

సీ. అని యొప్పుకొతుక శ జనకాక్షరశ్రేణి
 వీక్షించి వచ్చితి శ విద్వదింద్రీ
 యిది మీరలెఱిగింపు † డేనాట సకృదన
 గాహనంబున మహా శ కలుషరాశి
 వలన బూరుషు జేర † దలగు పుణ్యపుదీర్ఘ
 మెన్నడు గన విన శ నీమదుక్త
 లిపిపక్షి నేకవా † రపయోభిమజ్జన
 మాత్రచే నణచిన శ మహిమగలుగు

గీ. దివ్యతీర్థంబు వైభవ శ మవ్యయప
 సాదమేమరమానసా శ జ్వల్యకల్య
 వచనచనల విపరిప శవలయనప
 పన్నదైత్యలతాదాత్రీ శ భానుపుత్రీ

వ. అనిన నప్పద్మమిత్రీ పుత్రుండు చిత్రీగుప్తునకిట్లనియె

శా. పాశ్రస్త్యంబువహించుదండక మహా † రణ్యంబుపుణ్యార్థింపం
 చాశతోవికాలభూమి ఖలదు శమ్ప్రాపప్రభావోదయ
 శ్రీశుద్ధుల్ గను గౌతమి గుణో శ త్సేకంబుకల్మిష్ హృషీ
 కేశావాసము సౌండరీకనిలయం శ బిరెంటిగెల్పుం దుదన్

86

సీ. అర్కుండు మెలగుట శ యనిలుండు వీచుట

టల జలముల

మనుగక తిరచూట డ యును నెసగును విష్ణు
 నాజ్ఞాప్తిచే నెవ్వఁ డ డఖిలజగము
 బ్రహ్మయై సృజియించుఁ డ బద్మాక్షుఁడై సోమ
 మదనారియై తుంఁచు డ మశ్వోభృతుల
 లోకపాలకుల నే డ లోకేశుకరుణాక
 బాక్షుంబె యధికృతి డ యందునిలుపు

గీ. నావిభుం డెందునుండు మ డ ర్త్యమునఁబుట్టి
 భూతకోటి ననుగ్రహం డ బునఁ బెనుపుచు
 నెందుగుంకి సుశర్మయుఁ డ బెందెముక్తి
 దాని కెసవచ్చుతీర్థ మీ డ ధరణిఁగలవె? 87

వ. ఆని పద్మతీర్థంబు తీర్థచరణనిహారణ చరితార్థంబగుదాని నానా
 గుణంబులు నగణితప్రభావంబులని కొనిఁగూడి, 88

క. పెనుగృహ సుశర్మఁ గనుఁగొని
 తనువు నిమిరి యాదరించి డ దండధును చు
 ద్రినిలీలఁ జల్లనగుచు
 దన భూషణ వసవ మాల్య డ తర్పితుఁడేసెన్. 89

క. ఈగతిఁ గృతాంతుకృపగప
 సాగి చనియె నతఁడుగగన డ చరయాసమునన్
 నాగ నర యక్ష సురపు
 న్నాగానీకములుగొలువ డ నాకంబునకున్ 90

మ. అమరాధీశుడు గౌరవంబెసఁగఁ దన్నుర్ధాసనాసీనుజే
 యమరుద్భోగములెల్లఁగాంచిధరయంఢగాన్వయోద్భూతుడై
 కమలావల్లభుఁ డాండ్వికపతి సాక్షాద్భ్రహ్మముంఁగొల్చి ని
 త్యముఁ దన్మందిరాడలంకృతియె చేయం జాల నేలన్ ధృతిన్

శా. ఆపంచత్వముగాఁగ నిట్లు హరిగేహాక్షోణిసమ్మార్జనం

బాపాదింప ఘటిల్లు పుణ్యమునఁ జంధ్రావాసముంజొచ్చి హ
 రాపూర్ణస్థితిఁ బెక్కుభోగములఁ బెక్కుబ్రాహ్మణుల్ గాంచి ధా
 త్రీపాలోత్తముఁడై సుకీర్తియని నుర్వి బెంపునం బుట్టుచుకా

క. అతఁ డధికభక్తితోనా

యతకీర్తి స్ఫూర్తియై వెలసి జగ

త్పతి నుచితపూజనంబులఁ

బ్రతిఘనము దెలఁచు భక్త పరతంతుండై

93

ఆ. వె. అతడు సవ్యసించె ♦ నఖిలభోగంబులు

నిండునయసునాడ ♦ యుండియుండి

సందనందనాంఘ్రి ♦ నాభీక నేనోప

యోగ రాగభోగ ♦ మొకటిదక్క

94

సీ. నిలువున నొలిపించె ♦ విలువగముడ నెల్ల

శరములయాయంబు ♦ భారయు టాడిపె

దగశబ్దమాత్రాపా ♦ తముచేసె గుణాలత

మాక్తున గట్టించె ♦ మాలబలము

గంచుకివశము గా ♦ వించె సేనానాథుఁ

గట్టించె సహచరుఁ ♦ గట్టికియొండఁ

బ్రతిపక్ష భావసం ♦ గతుడనిహితుఁజూచె

వరకేతనముకీర్తి ♦ భరముడులిపె

గీ. ధర్మనిర్మలబుద్ధి సు ♦ శర్మ గదిసి

నెలువఁగాలేక చని కోప ♦ గించి మగనుఁ

డురక తనవారలతనికి ♦ నోడుమనిరె

పతికిగోడొట బంట్లపా ♦ పంబు గాదె?

95

క. ఆ

డి

క్షీరోద్వి వి చిత్రిగతిః ల

క్షీరమణుః గలసి యేకా

కారంబున నలరె ముజ్జ ధ గంబులు వొగడక 96

క. విను మఖిలదురితకులభం

జనమజ్జన మమృతనిధివ ధ శంబగుటకుఁ గా

వున సర్వజనోపాస్యం

బసూన మత్తిర్రాజ ధ మనుపమ మనఘా 97

డి. భూరిసుఖానుషంగములు ధ పూరుషుఁ బొందవు సోమపానకై

దారజలోపయోగములు / తత్కలనం బసరెక్కు నెత్తికిన్

బేరు శిలాకృతుల్ జగర ధ పేటిక కత్తెవులేల? యెందు నె

వ్వారీకిఁ బద్మతీర్థపతి ధ వారికిఁ జేరినఁ గల్గుసౌఖ్యముల్ 98

చ. కృతమున నేకదంష్ట్రుడయి ధ క్షీడయొనర్చుచుఁదేత దంష్ట్రీకా

ద్వితయముచే వెలంగుచు మ ధ దించి త్రిదంష్ట్రితోడద్వాపరం

బుతటి జరించునొక్కదితి ధ పుత్రుఁడు వృత్రుఁడువానిఁబోలఁడ

న్భృతజనకప్రతాపమున ధ భూరిబలంబున మాయపెంపునన్ 89

క. "ఆ హరిహయారి పార్థి

గాహి"యన హిరణ్యకశిపు ధ గాదిలిసుతుఁడై

బాహోబలశిఖఁ దిజగ

ద్వాహంబొనరించె నేక ధ దంష్ట్రీయుఁ దానుక 100

క. ఆయొంటిపంటివేలుపు

దాయం బొలియించె నృహరి ధ దుభోళికటు

చ్చాయలనూయలలూఁపు న

ఖాయుధముల వఱిమఁజీరు ధ వ్యాసు)ముఁబోలెకా 101

ఉ. వెండియు రావణాబ్ధిబ్రౌభి వించె దిగ్గి
 మండుచు దంష్ట్రీకాయుగమునంజె
లాక్ష్మతీన్
 మనామ మా

తండు ధరించె అలలెద క్వేదదుగ్గినిశాటుబట్టి వి
 ఘ్నం డని తాముజై విలయసూర్యకరోగ్గిశరాగ్గిధారలన్

ఉ. ఆపితబద్ధ వైరమతి నంతట బోవక వాడు వెండియున్
 ద్వాపరవేళ నిద్ధర ద్రిదంష్ట్రుడునా నుదయించియాదిల
 క్షీపతిఁ జాండరీకవిభు జేరి కనుగొని పల్కు మిక్కిలిన్
 గోపముపర్వటన్ గొలిమిగూడుల యీడునఁగన్నులుబృగన్

ఉ. ఎక్కడకేగుదెంచితి నహీనవిహార! చికిత్స నీకు నేఁ
 జక్కనొనర్చెదన్ జెలుచఁజంపితి దొంగిలి మున్ మదీయులన్
 రక్కసులన్ నిను బొదివిపాణిముగొండు గడంగి సాదవై
 తుక్కిడి యున్న బోవిడువఁతొల్లిఁటిత్తుల్లిక జెల్లదిచ్చటన్
 మ. అని సింహాబునకల్లుఁ క్కక్కియ నిట్లుఁజేపముల్ పల్కి య
 ద్దనుజుం డాతక దండ భీషణగదాదండంబున వేయ వం
 చనఁ దూలించె దదుగ్గిసాధనముఁ గంఠస్థవ్వొసి తద్ధోరతా
 డనవేగంబున భగ్గుమయ్యె కటివేల్లత్తుల్ల కాళిక్యమున్ 105

శా. అత్తార్త్యభ్యజుడప్ప డాగ్గిహసహావ్యగాత్తుడై దానపున్
 మొత్తై మొత్తై నివీక దక్షిణక రాంభోజంబునం దాన న
 మ్మత్తుండు గడతేతె నెత్తురులుగ్గిమ్మన్ ముక్కునన్ వాతఁబెన్
 మొత్తంబుల్ గొనిపగ్గిస్తుతించి మరుల్ మోదించి దామోదరున్

క. ఆయెడమదిక్కుచిక్కం
 బోయతివర! కానవచ్చి ర్ యున్నదిభగ్గుం
 బై యిపుడు మంత్రవర
 శ్రీయుతనక్షత్రులనకురజితదనుజునకున్

ఉ. ఆకమలేక్షణుడు తన ధీయక్కునఁ దాల్చినసీద్ధమంత్రమున్
నాకెఱిగించినాఁడు మునుఁనాయెఁడఁగల్గినకూర్మి పేర్మి నే
లోకమునందు నెవ్వరికి లోబడనేరదు నాకె కాని త
ద్వ్యాకృతి నావుడం బలుకుఁబ్రాంబలియైయతఁడిందు శేఖరున్

చ. పశుపతి! మమ్ముఁబోలినపసిఁన్నులఁగృహచాలియున్కిత్వా
దృశులకు నైజమాట పసుఁ దేవతనూభవదత్తమంత్రమున్
విశదముగాఁగ నాకొసఁగఁవే?నినువేఁడెద దానఁజేసి దుః
ఖశరధిఁ ద్రోవ్వ నీదయ నఖండ సుఖస్ఫురణంబు నొందెఁడ

ఉ. నావిని శూలి పల్కు మునిఁనాయక! యీమను వెందుగోప్యమై
తా విలసిల్లు దీని నుడిత పవనాత్ములకున్ మురారిసే
వావిముఖప్రచారులకుఁవైష్ణవమార్గముగాని హీనపుం
ద్రోవఁ జరి చునజ్జనవిఁరోధులకుం దగ దింత దెల్పఁగఁ 110

క. సీవ్రహ్మాభక్తియతుడవు
గావున నాకెపుడఁగూర్తు ధీ గావున విజ్ఞా
నావాసపూర్ణ బుద్ధివి
గావున వినిపింతు వినుము ధీ కలుషవిదూరా! 111

శ్లో॥ స్ఫుర్భాద్యం సత్యనామాద్యంఽష్టష్టష్టం సదీర్ఘకమ్
షష్టం షష్టాదిసత్యంతంసమారంతం విదు ర్భుధాః 112

క. కృష్ణుడు ఋషిగాఁగ మహా
విష్ణుఁడు దేవతగఁ బొల్చి ధీ వేమాటులు త
న్నిష్టాతబుద్ధి బేర్కొను
వైష్ణవులకు సీమనువు ధు) ధీ వస్థితి యొసగున్ 113

ఉ. ఎవ్వఁడు పొండరీకమున ధీ కేగి మహానది దీర్ఘమాడి తా
నవిధులెల్లదీర్చి కమ ధీ అక్షుంకున్ బ్రణమిల్లినూఁబుషూ

ర్షివ్వరమంత్ర) మర్ధిఁ బరి? యించు నతం డఖిలాఘపంకముల్
దవ్వసనం గనంగలదు • తత్త్వమహత్త్వము సత్త్వరంబుగన్.

క. వధివంతంబుగ విధుస

న్నిధి నిచ్చలు నేఁబరింతు • నిఖిలభవతమో
వధవిధివిధువగు దీనిన్

విధినందన! తత్ప్రసాద • విభవాపేక్షన్ 115

ప సిద్ధేశ్వరాహ్వాయంబున సిద్ధలింగంబనై యెదేని నేనుండుదునా
దక్షిణద్వారంబు నధిస్థించి యీమంత్రంబు ననుస్థించునిష్ఠాగరి
శ్శులకు నిష్ఠాస్థి కరతలస్ఫటికఘటికయగుట నిగమార్థంబు
తొల్లి తీర్థయాత్రాచరణఃపుణుండగు నీలాంబరుండు నిఖిలర్థం
బులను దర్శించుచు వ్రాండోక బుసాత్తుచి యత్తుగతరంగ
హోలాహుఘకలనా నకుల కలకలారావఘుచుఘుఘత బ్రహ్మా
డకుహారకోడంబగు భీమరథి నీరంబునం గృతస్నానుడై య
నూసమహిషాభిరామంబగునాక్షేత్రంబునం గలవిచిత్రంబులు
నేత్రీప్రీణంబుగా నాచరించుచు నచ్చోట సాక్షురుండగు పుం
డరీకాక్షు నీక్షించి వెఱుగంది తదక్షరలక్షణంబునెఱుగ నేరక
యాఠికుండెనుడియు నియ్యోకకుండలుండు చపలకారితనంబున
నవ్వర్ణంబులు నిర్ణయింపనుకృస్తుండై, 116

మ. కరముల్ మీఁదికిసాచి యూరుపులువిగ్గంబట్టి యంశన్రీపూ
త్కముం బోవననల్పి యట్టితటిబద్ధంబట్లు మో మొప్పుగాఁ
జరణాంగుష్ఠనఖావలంబనముతోఁజుండంశుఁ గన్గొంచు భా
స్వరనిష్ఠం దపమాచరించెనొకమాఁసం బన్నవర్జ్యంబుగన్. 117

షే. దానఁ బ్రియమంది దానవ • ధ్వసి యొసఁగెఁ
గూర్చియున్నకు ధర్మైక • నిర్గుణునకు

నమ్మహామంత్ర) మాతండు ♦ నంతనుండి

యదియ జపియింపఁదొణఁగె గా ♦ యత్ప్రీతోలె.

118

క. భూరిగుణరత్న రాశిఁ గు

మారుఁగనుంగొసఁగఁ దివురు ♦ మమకారము లో

నారసి యొసంగె మున్నా

సీరజనాభుండు రుక్మి ♦ ణికి నీమనువున్

119

క. జపియించె నేనుదివసము

లుపవాసపురస్సరముగ ♦ మగ్గులి నిష్ఠా

నిపుణమతిం బతిచే నిటలు

లుపదిష్టంబైన మంత్ర) ♦ ముత్సుక మే దవఁ

129

ఉ. విన్ను మదీయ సెత్తిశ్రీభి ♦ వేగమునన్ జముఁగూడఁ జన్నయ

మ్మన్మఘఁ డిహబింబసుకు ♦ మారుండు భోజతనూజయందఁ బు

టై న్మధువైరి దెల్పినక ♦ డిందిజపంబు నెపంబునన్ బున

ర్జన్మమునొందె రాగరసఃసంపదపెంపుయువద్వ యీమతిన్ 121

సీ. “బలభిదారామసా ♦ భవలతాంతశ్రేణి

బన్నును సాకొక్క ♦ చిన్నతేరు

కాళికెంగేని చి ♦ ల్కలరాజుఁ గొని పొచ్చి

నా నెంటఁబడివాగె ♦ నడవఁబనుపు

గగనచరద్రాశి ♦ గంభిరమకరంబు

టిరుదుటెక్కెముగ వే ♦ గిరమొసఁగి

మదనగోపాలుండు ♦ మాతండ్రిచేనాకుఁ

జెఱకుచే మలిపించు ♦ కఱకువిల్లు

క. వసజహితు వేడి తమ్మితూ ♦ పునకుఁ దెమ్ము

దివ్యములగాని సాధింపఁ ♦ దీర దీశు

నంబ! నీ"నంచు రుక్మిణిః నట్టునిట్టుఁ

దిరుగు శైశవచాకలా ధర్మితుఁడు మరుఁడు

122

చ. పలుచని లేత కంజిగురు ధర్మశ్చికం బెకలించి తేనియం

గొలిపిన బా సటంబుగల ధర్మివ్విరితూపుల నిక్షుచాపుఁ డే

గలుపొసఁగూర్చె నాగలుపు ధర్మకృష్ణనివట్టపుడేవి రుక్మిణి

లలన జపించుమంత్రముబ ధర్మలంబున నైనదిగా నెఱుంగుమీ 123

క. సరసభవ భవ వాయు

స్ఫురితములై త్రిపురదహన ధర్మములు త్రిజగములన్

బురికొని నిరసయవసాం

కురసఖమాగ నేర్పమున్న ధర్మకంఠిశక్తిన్

124

నీ. వెనుఁగంఠోఁడుగులీ ధర్మజ్ఞిస మొల్కసనయయ్యె

గగనంబుతోరాయు ధర్మకాననములు

కడులాపుమానిసి ధర్మకాశ్య రాచినచీమ

చాలయ్యెఁ బశ్చాది ధర్మజంతుపక్షి

బడెఁగండ్ల నొంటిమై ధర్మబడినవిఁ ఘ్నేశవా

హములయ్యెహరిదంత ధర్మహస్తీకతులు

నసఁపలు రడుసులోఁ ధర్మజనగుక్కుతాళిఫ

లాకృతులయ్యెఁ గు ధర్మలాచలములు

గీ. మృదులగోమయపిండస ధర్మమృత్తితకార

వేల్లఫలబీజసమమైరి ధర్మవీళ్ళపజలు

కమలసంభవ వగదాన ధర్మగర్వితాసు

రవరపట్టణనిర్భరా ధర్మకృమణవికృతి

125

క. ఈరీతిఁ గొంతకాలము

కూరిగతిన్ సోకుమూఁక ధర్మకుడిదలయుఁ ఘ్నల్

గారింపగ నేనంతట

వారింపగ గణగితి భు ♦ వనహితబుద్ధి.

126

చ. అపుడు పినాకమున్ పవని ♦ భాస్రములుం నొని యేయబూని త
త్త్రిపురములొక్కటణిటల ♦ దృష్టికి లక్ష్యముచేయుచోటమ
ద్వపురుదితంబులై నశ్రీమ ♦ వారికరణంబులు డిగ్గజాటి యు
ర్విపయిగడున్వడిక దొరిగి ♦ వెల్లువచూపి నదీత్వమొనఁచుక
క. మున్నేను మేనసలదిస

ప్రన్ననిభసితంబు నణచి ♦ శ్రీమనాది కలక

జెన్నెసగె మంచుమలసం

చున్నాచికొని ప్రసహించు ♦ సురసదిపగిదిన్

128

క. భీమాహ్వయమున నత్తిలు

నామేనం బుట్టువంది ♦ నెగియై వెలసెక

భూమిన్ భైమియనందగి

భీమరధియనంగ మాటు ♦ వేదనగంగన్

129

శా. ఆభైమీనది విశ్వమున్ నిజకృపీ ♦ టాన్ద్రంబు గానించుచుక
శ్రీభామావిభుక్షేత్రమండలముగా ♦ సెక డాసిచుక వీచిన
భాభీలంబగు దాని పెంపుగని మున్నగుచుపాఠిల్ మహా
క్షోభోద్విగ్నమనస్కులైపెలుచనా ♦ కోశిగుచుక బెంపలన్

క. భూరిభయావృతులై చని

భైరవు మదరాగరుచిక్ర ♦ సాపూరితద్వ

క్తైరవు బలుకుదు రమృతా

హారులు హరి బలుకుక్రియ గృ ♦ తాంజలులగుచున్

131

ఉ. మిక్కటమైనపంకమున ♦ మిన్నులగర్భముగాగ బొంగినే

ఊకృమహాస్రవంతి యిదె ♦ యుత్తరదిక్కున క్షేత్రసీమపై

నిక్కెలయాభిభోత నిటా ♦ నిల్వగ నోపము నాగన్లగ మే
 మెక్కడికేగువార మిక ♦ నెద్దితెఱుగిట మీద నాపుడువ్
 సీ. తాళరాత్రిస్తనా ♦ గోకృతావకాశమై

యురః నెల్మికిపూత ♦ యొప్పువెనుప

శిథిలత్వమొందిన ♦ చెంబావిబడముడి

చిలుకూడ నెలపువ్వు ♦ చెంపనలట

గంజాళమనబుద్ధి ♦ గరమున జుదెంపు

ఱిలువ బట్టినది ♦ జలదరింప

నెచ్చట బ్రభవించె ♦ నేతెద్ది యనిపల్కు-

రసభసోక్తుల జగ ♦ జ్ఞాతులలుక

గీ. బాణిపుట శీఘ్రపాత్రులు ♦ బాణనైచి

కుఱుపుపైనున్నకిన్నర ♦ నఱుకదోచి

యతిరహఃకేళినుండియు ♦ నరుగుదెంచె

భూరిజయగౌరవును కాల ♦ భ్రువపుంజు

133

ఆ. వె. అరుగుదెంచి యమ్మ ♦ హాసదినీక్షించి

చేతులెత్తి బెట్టు ♦ చిట్టమిడిచి

సూరకోపవేగి ♦ గోరోర్తులులియంగ

బలుకు నిట్లుక్షేత్ర ♦ పాలకుండు

134

చు నిలునిలు తుంగభాగవగు ♦ నిన్నుగనుగొని సాధ్యనాతివి

వ్వాలమతులైరి క్షేత్రతల ♦ వాసులు దానికి గోపగించెనిన్

వలమురితాల్పు డిగకనిట ♦ పచ్చుటమానుము మచ్చకంటి నా

నిలిచి నుతించు నన్నది వి ♦ నిశ్చితకార్యగతిన్ జగత్పతిన్

135

సీ. జగదుద్భవస్థితి ♦ క్షయ సేతువెన్న డా

వేవాది దేవుండు ♦ దిక్కునాకు

గృహనిగ్రహ మిగి కరిగాచె నెవ్వడా
 త్రిభువనాశీశుండు ♦ దిక్కునాకు
 నుదిపదంబునొసంగి ♦ ధ్రువుగాచె నెవ్వడా
 దృఢదయామయమూర్తి ♦ దిక్కునాకు
 ద్రావిడబిబ్బుంబు ♦ దలగించె నెవ్వడా
 దీనమందారుండు ♦ దిక్కునాకు.

గీ. నెవ్వనిపదాబ్జమునజని ♦ యిచుజలము
 మజ్జనకు డై నశిపు డాత్మ ♦ మాళి నిలిపె
 నమ్మహవిష్ణు డాకృష్ణు ♦ డాగుణాభి
 దేవనీందను డె యెగు ♦ దిక్కునాకు

136

శ్లో. శైలిమవు గుమ్మ మన్నయ ♦ జ్వగము నుడువు
 భగ్నమత్తివైతి కుమ్మర ♦ భర్తకతిస
 సీతి నెయ్యదిదిక్కు చ ♦ కాకనన్ను
 గోవుమవి పల్క గృహబల్క ♦ దేవుడేటి

137

ఉ. గమ్మ గరమ్మ గోచి మధు ♦ గప్రియభాషిణి నన్నుగన్నమి
 దమ్మణియున్ భయమ్ముగల ♦ దా? పలదాతురవృత్తిమన్నియో
 గమ్మన నీప్రచేశము ♦ గమ్మి నమజ్జనజన్మజాడ్యపా
 శమ్ముల ద్రెంపు నింపు మని ♦ శమ్ము గుభక్ములుభూతకోటికి

క. అస్మశ్చేత్స్థితి భవ
 భస్మాంగజ గంగకంటె ♦ శాననినగుచున్
 భస్మీకరింపు లోకా
 పస్మారప్రియదరిత ♦ శాధాశతమృత

139

చ. అని వసజాతు డీకరణినాసతియిచ్చిన దత్కప్తారసం
 బనుసెచువాస నుల్కిచకి ♦ చు నుచుమాగగ గత్ప్రదేశమృత

ధనువున నార్మియై నిగిడె ♦ దానిశరంబు గరంబు దాకినన్
 దానుగు జినుంగు వీలు గడు ♦ దూలుజగజ్జనజన్మలక్ష్యముల్

క. ఎందు బ్రహ్మసాంఘ్యసన్మ
 న్నందన యత్తీర్థవిభువు ♦ నరస్వాస్థ్యఖ్యు
 జెంది యకునందనాత్మా
 నందమగుణ బద్ధగర్భ ♦ నందన విగ్రహే

క. అది మొదలుగను సరస్వతి
 తునగాగలతీర్థములకు ♦ చొరయై నడుమణ్
 బొదలు ఋషివృషభసేవిత
 పమడగుహరి మెచ్చు తీర్థ ♦ పతి మానిపతీ

క. సాక్షాత్కరించి పద్మద
 భాషును వేచేసెయునికి ♦ సత్తీర్థకులం
 న్యక్షము మసారతరభా
 లక్షితముక్తావళి ♦ లంతిం బోలుణ్

క. వెన్నుడు ప్రత్యక్షంబై
 యున్నయెడకు దక్షిణాశ ♦ నొకపులిసతలం
 బున్నది మిన్నదికడగను
 నున్నది గన్నది శుభంబు ♦ లొసగంబొసగన్

144

ఆ. వె. ముందు నందగోపు ♦ మందయంకు జరించు
 రూపధన్య యోర్తు ♦ గోపకన్య
 విష్ణుభుక్తముక్త ♦ కృష్ణుడచ్చట నున్ని
 యెఱిగి యేగుదెంచె ♦ నెఱుకమించి

144

515

క. విప్రవధూచితశుచివే
 షప్రధితశశిరయ్యె ♦ జక్రస్థనిసా

భిషా)యస్థితవికసిత

దీప్యనిజకపోలయగుచు ♦ దేవునిమోలినే.

146

సీ. జలధరశ్యామకుం ♦ తలకలాపమునకుఁ

బాటింపమియె నవ ♦ ప్రిసవకలన

దృతసీలోత్పల ♦ దళచంచదక్షుల

కామీలనంబె కా ♦ లాంజనఁబు

కుంభికుంభస్థూల ♦ కుచమండలికి జ్ఞాన

ముద్రాకరమె ముత్య ♦ ములసరంబు

గగనసోదరవల ♦ గ్నప్రదేశమున కో

ద్యాణబంధంబె యొ ♦ డ్దాణమిడుట

గీ. గాఁగఁ దపమాచరించున ♦ క్కలువకంటి

యంగలతిక నిరాకల్ప ♦ యయు్య ననురె

శారదారంభవిమలాభి ♦ సరణి కరణి

బ్రీకృతిమధురంబులకు వేష ♦ రచనలేల?

శా. లోకేశస్థితలోకవాసకృతిసా ♦ లోక్యంబుచచ్చింపల

క్షీకాంతాంఘ్రియంగంబుఁజేరుతమి సా ♦ మీప్యంబు సద్భక్తిర

క్షౌకారిందనరూపుగా నిలుపుటన్ ♦ సారూప్యమున్ బుద్ధినా

కౌకశ్చేఖరుఁగూర్చియున్ని సతి సా ♦ యుజ్యంబునొందుంతుదిన్

శా. స్నానాలుక్రమవాసితాచలఝరీ♦సాంద్రాంబువుల్ ధ్యానసం

ధానాధీనవపుర్విలోకననితాం ♦ తప్రీతసారంగసం

తానంబుల్ మృదుపాదపల్లవతలో ♦ ద్యత్కాంతిలాక్షారస

శ్రీనద్ధాచలతుంగశృంగములు మిం ♦ చెందత్తపస్సంగముల్. 149

ఉ. ఆభగవంతుఁ డంతఁ గరు ♦ ణార్ద్రమతిఃసతిమోల నిల్చెన

భ్రాభమదభ్రీమబ్భ్రీమ ♦ నఁతము శాంతము తాంతివంత ము

క్షోభ మలోభ మప్రీతిమ † శోభనశోభియునైనమేనునా
 నాభరణంబులంగుసుమి † తామరభూజమునోజరాజిలన్ 150

ఉ. ఆశరదిందుబింబసదృ † శాసన సూనశరాసకోటిసం
 కాశు రమేశు రాగరస † కశ్యలగాత్రీయు సప్తనేత్రీయుఁ
 బేళలబంధకైశికయు † భీతిముదశునిపాతముఖ్యుచే
 ప్రాశబలత్వసక్తతను † శంపయు నై కనుమ్రంపు దాల్చుచున్.

తే. పృథులవిజ్ఞానరసపూర్ణ † భృగుశుకాది
 భావనాద్భిర్ఘోకలయందఁ † బరిణమించు
 జలజరళనేత్రీపాదాంబు † జములు గేల
 భీతమ్మగపోతలోనన † బిగియఁబల్లె 152

క. కరకలితవిజపదాబ్జయు
 విరళతరత్రీవయునైన † విధునింబముఖన్
 నరసంఘాదితఁ జేసెఁ
 గరుణాగుణహారి శౌరి † కన్నుల నగుచున్ 153

సీ. తనుఁ జూచి శిథిలబం † ధశిరోజయగుటన
 య్యతివకు ముక్తకే † శాహ్వాయంబు
 దయచేసి తత్పార్థి † తములైనవరముల
 నొసగి యప్పసిగాపు † టసరబుద్ధి
 చిఱుగుబ్బలాని శ † త్రేత్రీరాజమునకు
 నీశాసదిక్కున † నిరవ్రపటిచె
 వెన్నుఁడు తను నది † వేపిల్లలో రాక
 తర్కించు నాష్ట్రుంబు † దలఁచి నగుచు

గ్గ. దానికరములచేబీడి † తంబులైన
 పాండరంగేశుశ్రీపాద † పల్లవముల

నంగుళీమధ్యతలచేఖి ♦ లంటియుండు
 గంగపానహించునీటిడొం ♦ కలునుబోలె

154

క. ఆముక్తకేశదర్శన

మోమునికులసార్యభామ ♦ యొసఁగు న నేక
 శ్రీమూర్తి గానఫల మా
 భామిని శ్రీమూర్తి గాఁగ ♦ బాటెంపదగున్

155

తే. అనుడు వేలుపుదాపసి ♦ యాసుశీల

పుత్రులేచందమునమోక్ష ♦ మునకుఁ జనిరి
 ప్రయుతనందనుఁ జెవ్వఁ జే శ్రీ కగిదినతఁడు
 నృహరికృపఁగాంచె నఁఁ బల్కు ♦ నీలగఘఁడు

156

క. మునివర! విను మత్యన్భృత

జనకచరిత్రయైన జనని ♦ చనినపిదఁపఁ ద
 త్తనయులు మురభిత్పదప!
 త్తనయులు గురువాకృతరణ ♦ తత్పరబుద్ధన్

157

శా. భైమీర్ధనిపాసు కాసకుశలున్ ♦ బద్దేక్షణున్ యాదవ
 స్వామి సామజవత్పలుం గొలిచియై శ్వర్యంబు వలబొల్చి వా
 రామీడన్ సకళత్రిపుత్రిముగదీ ♦ వ్యస్మార్తులై తత్తనూ
 గామం బెక్కిరినాపుడున్ మఱియునా ♦ బ్రహ్మార్షి పల్కున్ శివుణ్

ఉ. హాళిమనంబునం బెరుగ ♦ నాలయి బిడ్డయి బంటుబైదయై

మూలధనార్జనంబు నిలు (ముంగిలియై గళదఘ్నదర్పితన్

వాలినవారి కెట్టలపవర్గముభగ్గ! ముకుందుఁడిచ్చె నిం

కేల? కలాస మేల? జడ శ్రీ లేల కమండలు వేల? దండమున్. 159

క. వారలటుగాక కారణ

పూరుషులై యట్టినతికి ♦ బుట్టుటనొతుడి

జేరిరి గృహస్థులయ్యును

సారసదళనయనుమేని ♦ సాయుజ్యంబున్ 160

వ. అనిననాజగదీశ్వరుండు సురమునితో వెండియునిట్లనియె. 161

ఉ. హరివిచార! నీవనిన ♦ యట్ల పురాకృతపుణ్యాసంపదన్
 వారలకావహిలై ముని ♦ వల్లభ! దుర్లభమయ్యు నయ్యము
 ర్త్యారివిదారిమేనఁ గల ♦ యంగలపూనిక వారయేల! యె
 వ్వారు గృహస్థధర్మదశ ♦ వర్తలు వారలసామ్ము ముక్తియున్.
 సీ. పరిణతయగునింతి శ్రీ పౌతికూలగాజేని

తనయుండు తనయాజ్ఞ శ్రీ దాటఁడే ని

నిజసహోదరులు వి శ్రీ నీతులైమని రేని

కోడలోరుపుదక్కి శ్రీ గొణఁగదేని

కూతు రీలువునందుఁ శ్రీ గొదవచూపదయ్యేని

ఋణమనుపాతకం శ్రీ బెనయదేని

తేజోగరిమ పరా శ్రీ ధీనతఁ జెడదేని

నిందాంశతారంబు శ్రీ నెఱయదేని

గీ. వ్యాయమున మొల్లములపెల్లుశ్రీడాయనేని

యతిధిసంతస్పృణంబిట ♦ నమరునేని

సముచితాచారమునుగొన ♦ సాగునేని

కలదె గృహమేధి ధర్మాబుశ్రీకంఠె మేలు 163

క. ఏనోహర మొక్కయుపా

ఖ్యానము గల దేతదర్థ ♦ మదియును వినినన్

హానివర! నీమనగబున

నూనినజడ నుడుగుననుచు ♦ నుగ్గుడు పలుకున్ 164

తే. వింధ్య మమరాద్రిపోటికి ♦ వివిధతార

కములు మొలపూసలుగఁ బెరు ♦ గమదిఁడలఁచె

నెన్నఁ డటమున్న కాశిలో | నన్నుఁగొలిచి

ఘటజమగుతేజ మింపొందు ♦ నుటజమునను. 165

వ. అస్తంభతపోధన భావవిజృంభితుండగు సక్కుంభసంభవునకునజ
స్రోశుశ్రామా వికస్వరహృదయంబగు కిష్యసహస్రింబు గలదం
దుఁ బ్రియుతుం డనుమునితనయులయుతనియితులనువారలప్పా
రికాంక్షీకిం బేమాస్పనులయియుండి రంత నొక్కకాలంబున
నమ్మునిలోక పాకశాసనండు నిజాతర్గతంబున నిట్లనివిత
ర్కించు. 166

శా|| ఈనాశిష్యులలోన వీరిరువురుక ♦ హృద్యానవద్యోదయ

జ్ఞానానూసవిచారవాగ్విభవతే ♦ జఃఘాంతి శాంతి ప్రధా

సానాధ్యంబునఁ గానిపించెదరు మ | త్సక్తాశయల్ వీరి స

న్యానింపందగుఁ బా ణిపీడనవిధా ♦ నశీల వాలాయమున్. 167

శా|| వాసోనిగ్రహమెన్న రాఙలియుసి ♦ ర్వట్టక గణింపర్తలల్

మాసెం గా యన రంగముల్ బడలినం ♦ బొటంప రట్లుండ నీ

యాసాయంబుగ వానిశాత్రయముగా ♦ నామ్నాయముల్ గ్రోల్చు

నాసీనుప్రచలయితంబుయినలేదాహా! వితర్కింపగక [వోఁ

క. వీరలకుఁ దగినమగువలు

ధారుణిఁ బారయంగ లేర ♦ ధాతృతనయ లు

న్నారట సకరగ్రహన లు

గారట గొనివత్తు వారిఁ ♦ గమలఱచేతన్. 169

వ. అని నిశ్చయించి యాసత్యనోతుండు సత్యలోకంబున కరిగి, 170

సీ|| శశిరేఖఁ గైకొన్న ♦ సౌవర్ణగిరిపోతె

మినుకుఁజేడియఁగూడి మెఱయువాని

నసురేజ్యుఁబాటించు ♦ హాటకాద్రియుఁబోతె

సంచఁచెంగటనుండ ♦ నలయవాని

శారదాభ్రములంటు ♦ భురిశైలముఁబోలె
 చెలువుఁగై నేతల ♦ వెలయువానిఁ
 గకుబిభంబులమీఁది ♦ కాంచనాగముఁబోలె
 వెలితమ్మిగడ్డియ ♦ వెలయువానిఁ

గీ. బొడవులన్నయుఁ దనయంద ♦ పొడమువానిఁ
 గడయునడుమును మొదలునే ♦ ర్పడనివాని
 పచ్చిదానందకందమై ♦ హెచ్చువాని
 నలువఁ జుళుకెతపాఠోధి ♦ తెలచెనుతుల. 171

క. తెలచిన మొలచినకృపకు
 గలచినమతితోడ నతని (గమలముఁడగ)
 స్థలిని నిలిపి పలుకులపస
 ధళధళలు ముఖపొఘాణ ♦ తలములఁ బొలయఁ. 172

సీ. హలుకారములు లేవె? యుపపురంకరహాసో
 త్పాటనంబునకుఁ ♦ బొల్పడవుగాక
 భ్రాభంగములు లేవె ♦ గాభీలవిద్యుగ
 ర్వస్తంభనమునకు ♦ రావుగాక
 చులుకాకృతులు లేవె? ♦ జలరాశి నిశ్శేష
 శోషణకీడకు, ♦ తొరవుగాక
 జాతరాగ్నులు లేవె? ♦ జటితాపి వాతాపి
 తనుదాహమున నెను ♦ ర్కొనవుగాక

గీ, నిష్ట నీమాడ్కి లోకపి ♦ వృగుఱిచి
 దుష్టనిగ్రహ శిష్టసం ♦ తుష్టి హేతు
 రోషభీషణరేఖాని ♦ రూఢగాఢ
 లీలఁ గీడించుపొడలు ♦ లేరుగాక.

తే. భువనసాధనమపస్య | నిహవశాంతి
 త్వన్మృఖంబునఁ జనఁ బెద్ద ♦ తనముతోడ
 సింధుధరుడన హరియన ♦ నేననాగఁ
 బోవుగంటిమి మిత్రావ ♦ రుణకుమార!

174

సీ. అని యాదరించి యు ♦ మ్ముని వచ్చుటకుఁ ప్రయో
 జనము గద్విశేషోక్తి ♦ సరణిఁ దెలిసి
 యీవర్షియగుటకు ♦ నిది యెంత యనిశతా
 నందుండు మున్నొక్క ♦ నాడు నిఖిల
 యవతిస్పృష్టికి నెక్కు ♦ డవుగాక యని తన
 యాత్మనిర్మించి గా ♦ యత్రీ యనియు
 సావిత్రీ యనియుఁ బ్రీ ♦ శస్త్రనామములిడ
 కూతుల నొసఁగఁ గు ♦ కొనియతుడు

గీ. వారి నటఁదెచ్చి తనకూర్పు ♦ వారెఁగూర్చి
 యయుత నియుతుల కెఁగింప ♦ నందు నయుతుఁ
 డొల్లడయ్యె నిజోద్యోగ ♦ మొల్లకున్న
 నియుతునకుఁ బెండ్లి చేసెఁ గ ♦ న్నియలవోయి.

175

క. తన యాజ్ఞగూడ శతధృతి
 తనయామణిఁ గైకొనని హా ♦ తన యాసయునిన్
 మునుచుట్టు వెడలనడిచెను
 ముని కనలి కనోరవర్ణముగబలుకొలయఁ

176

సీ. కుటిలాలకమ లు చీఁ ♦ కటిపోగులగునైన
 జిచ్చాదికాఘ్యముల్ ♦ చిత్తగతులు
 మధురోష్ఠములు రాగ ♦ మహితంబులగు నైన
 భావముల్ నైరాగ్య ♦ బంధనములు

గురుకుచంబులుగర్వ ధరితంబులగు నైన
 హతదుర్వికారంబు లచయంబు
 లలవోకనడలుమాం ద్యమయంబులగునైన
 సంతరంగములుబో ధాస్పదములు

గీ. పొగరుజూపులు చపలంబు లగునయైన
 నిండుమనములు మిక్కిలి నిచ్చలంబు
 లవుర! వీరలకన నొప్పు నతివలందు
 నిలిపి సమబుద్ధి ప్రియమూని నియతమాని. 177

క. ఈతడిటులుండ మునుపటి
 యాతడుహృల్లగుగురుకృ తానారదుడై
 సీతనగనవిధవసుధకు
 నేతెంచి మనోగతమున నిటులూహించెన్ 178

చ. చిలుకలు కమ్మదెమ్మెరలు శీతమయూఘండు దేటులాచిగా
 గల ననవిత్తుసాధన కాయమువేలముపట్టు లంగనా
 కుల మటుగాన ద్నివిడి గొట్టక తృటైకదొట్ట వీతరా
 గులమని విష్ట్రవీరెదరు కొందరు బోడలునా సగండ్లై 179

క. జడలటు చుట్టంగట్టం
 గడవ సమటు మేనగప్పు గా షాయమటే
 యడవులనవయుతపస్వికి
 గడుసౌఖ్యమె? కోరునతికి ర గలయికతగునే? 180

సీ, ఉర్విధరములెక్కి ర యుఱుకనే? కుచకుంభ
 యుగమొల్లగాకతా ర నుఱుకుమ్మన
 వాడికైదువులపై ర వాలనే! డుచూపు
 వాలొల్లగాక తా ర వాలొమ్మన

మున్నీటసుడివడి ♦ మునుఁగనే? సతనాభిఁ

గననొల్లఁగాక తా ♦ మునుఁగు మనిన

బెడఁగారుకాలహిఁ ♦ దొడుకనే? నూఁగారు

తొడుసొల్లఁగాక తాఁ ♦ దొడుగుమనినఁ

గీ. జెప్పి గురుఁడేమిపనిచినఁ ♦ జేయలేనె

కావె తనసొమ్ముమామక ♦ కాయకర్మ

గతులు మెఱ్ఱోయనంగ లిం ♦ గంబుగట్టు

జంగ మ నంగనలఁ గూర్చఁజనదుగాక.

181

ఆ. వె, నెయ్యుఁడట్టిపనికి ♦ నియుతుఁడ తగుఁగాక

గృహితకంఠె వేఱె ♦ కీడుగలదె

గురుహితంబునూఁది ♦ యుఁరిబడ నేనోప

ననుచు బ్రహ్మచర్య ♦ మయుతుఁడొంది

182

మ సుముఖాంతకరణంబు మత్సరము సి ♦ త్సుక్ష్మబునుంబాసిధౌ

తమణీదర్పణవీతిఁ జెన్నుగఁ దదం ♦ తల్లగ్నమై యూదిత

త్విముదీసింపఁ దపంబొనర్చు జటిల ♦ వ్యాఘ్రం బనాఘ్రాత్రు

ష్పయఁచందంబగుమె న నూననియమభౌ ♦ ప్రాగ్నిఁదగ్గించుచున్

క. సత్వాతిరిక్తభృతియగు

నుర్వీసురసార్వభౌము ♦ నుగ్రోతపమునం

బర్వై భయజ్వరదాహ మ

భుర్వోద్ధతి నిఖలభునన ♦ గర్భములంహః

184

క. మినుమినుకు మినుకుమనియెన్

బెనుమినుకులబరణి ధరణి ♦ బిట్టూటాడెన్

వననిధులు విరిసె గురిసెన్

గనఁ సగసమనుచు నిప్పు ♦ నలు గుప్పులుగఁ

185

ఉ. అత్తటి నిప్పుదొక్కినటు ♦ తొదలఁ దేల్చొనినట్టు లావయు
 వ్వెత్తుగ ♦ ద్రావిదనట్లు విబు ♦ ధేనుడు మాణవకోగ్నిప్రకృ
 జిత్తమునం దపించి యతి ♦ శీఘ్రగతిన్ క్షితికేకుడెంచె ద
 ద్వౌత్తము హానిపింతునని ♦ నృధమహీసురవేషధారియై 186

సీ. జ్ఞైరై ణకృత్తి వేష్టితశాస్త్రశఙ్ఖి కా
 వారచేటికణొక్క ♦ వటువుపూనఁ
 గంబళ కట బుగ్గీసీ ♦ కామాయకరకంబు
 లొక్కయంతేవాసి ♦ యుద్వహింప
 నామి కాఫలసాగ ♦ యవసక్తుతండుల
 సూపాచూగొక్క శి ♦ ష్యుండుమోవ
 సమిదాజ్యపూరణీ ♦ చకకుచసుగ్నివ
 చయమొక్క ఛాతుగ్నిడు ♦ సుగ్రహింపఁ

గీ. దలుగుదామెనఁబెనఁచిన ♦ గళియంతోడ
 జంటవెన్నాడు కేపుతోడ ♦ జాలనలసి
 నడుచు ధేనువునొక చిన్న ♦ వడుగురొప్ప
 నయుతు నాశోమవాట మ ♦ య్యతిథిడాసి 187

క. శిరసువడంకఁగఁ దెల్లఁగ
 నరసినగృహమెధినియును ♦ నడచెఁ దదంగం
 బిరువుకొని పట్టుచాలక
 జరకొంత విగ్ధమిచి ♦ చనుడెంచుక్రియన్ 188

వ. ఇట్లు కుమానాహితాన్నియుఁ డ్దేర్ధికవేషాభినయనిపుణుండు నగు
 నాఖండలుండుతఃప్రభావతరంగితంబగు తదాశ్రమంబునఁబట
 కుటికామండప మధ్యంబున నధ్యాసించి మధ్యాహ్నిక క్రియా
 చరణాసంతరంబున బాణాన్నిహతోత్ప్రీణనంబు ననుసంధించి
 యతిస్థిగ్ధవర్ణముగాకృత్యుఁజతురపదవి న్న్యాసధన్యాసికయునై

కవి కవితముంబోలె నున్నచోమధేనువునకుఁ బధశ్రీమంబునొ
 నరించుచు నుచితగతి నొక్కించుకతడవు విశ్రామించి సఛాతుం
 డైమిత్త మెత్తన చని యెండకండ కొవ్వుదలుఁగునత్తటి సరి
 త్తీరంబునకు సాయంసాధ్యాసముపాసన ర్థము నిర్గమింపనుద్య
 క్తుండై ముక్తసమాధియగు నయుతునికడకుం జనుటయు నతం
 డతనికి నాతిధేయంబు ప్రియంబున నాచరించినుఖాసీనుఁగావించి
 యాగమనకారణంబడుగుటయుఁ గృత్రిమమునిధాత్రీసురపుత్రు
 నకిట్లనియె.

189

చ. ఆమృతభుగాస్పదంబు విశ దాష్పరమాన్ సవపారిజాతము
 ఖ్యమహిజ రాజి రాజిత మనంతఫలాయితసలబు నిత్యర
 మ్యము నగునొక్కయాశ్రమము ధ్రోమనగోపరిసీమ నుల్లసి
 ల్లు మదధివాసమై మదములోభముకోధముమొల్వ దచ్చటఁ
 క. శ్రీసఖులు సుగుణవల్న

వాసులు సమవర్తన ధ్రువవర్తులు నయ్యువ్
 నాసరివారలు గనిమనఁ
 గా సుఖనై యేనొనర్తుఁ ధ్రువపురిమచటన్

191

తే. అఖలధర్మంబులందు గా స్వాస్థ్యస్థమెన్న
 నుత్కటంబని తన్నిష్ట నోర్పుగలిగి
 జగతిఁ తీర్థాచరణ బుద్ధి సంచరెంతు
 ధ్రువతపోగామి! యీమేను ధ్రువముగము

192

ఉ. కంచి భజించి శేషగిరిఁ గన్గొని యాదినిరంగధాముగీ
 ర్తించి ప్రయాగమాధవును తించిగయాప్రియుశ్రీగదాధరున్
 గాంచి కరిదిష్టవన్నగశిఖామణికిఁ బ్రిణమిల్లి వార్ధినే
 తెంచెన కొయ్యవేల్పుఁగని చక్కులతీర్థములెల్లనాడుచున్

193

ఉత్సాహా వచ్చివచ్చి కల్పకంబు ♦ వంటియొంటివానిఁగ
 న్నిచ్చవచ్చు గోచ్చకాయ ♦ లెంచి యాడువాని మో
 విచ్చునచ్చగంటివాని ♦ వింటి వెన్నముచ్చు న
 పుచ్చవీలుఁగన్నతండ్రిఁ గ బాండురంగవిట్టలున్ 194

ప్ర. విని యద్దేవాది దేవు సేవింపంజను వాడనై వైజాడ సపరిచ్ఛదం
 బుగా నేగుదెంచితి నీవెవ్వడ వెద్దియభిలషించి భవనభయానకం
 బగు తపంబాచరించెడు వాచంయమనంశకంఠీరవంబ! యీశరీర
 సాదంబునకు నాచి కారణంబగు నీహృదయం బనియుచ్చరించుట
 న నోరుపొక్కుచున్నయది యున్నయట్లనోడుపుమనుడు నెవ్వడు
 విట్టనియే 194

క. ప్రియతుండనుముసికుమారుడ
 నియతుండను వాడ నియతు సంగజాడ గత
 స్మయవిస్మయీవహతపో
 నయతి వెలుఁగుకలశిజన్ము ♦ నిక శిష్యుండన్ 196

క. కులశిఖరినిభులు తనకుం
 గలశిష్యులలోన నెల్లగారవమారం
 గలశీసుతుండు కరుణా
 కలశీతలదృష్టి బెరయఁ గామముఁజూచున్ 197

ఉ. దాతయు దైవముంగురుఁడుఁడల్లియుఁ దండ్రియునై యభేద్యవి
 ద్యాతిశయంబు రాజోనిపీఠయమ్మునిమున్నొకనాడుఘాతృసం
 జాతలసత్పితౄతాస్యజలఁజాతలజాతలతాంతసాయక
 ద్యోతల నొక్కయిద్దరుతఁలోదరులన్ మముఁజూచియిట్లనున్. 198

క. మీకనికొని తెచ్చితి నాతియనల మీ
 కాసను వేడి యిన్ననలి

పంచమాశ్వాసము.

రోకుక్ష్మలార సాణి

స్త్రీకృతి జ్యేష్ఠానుపూర్విః ♦ జేకొనుండనుడున్.

199

క. అనగుణగణశేవధులగు

ధవళాక్షుల కీడుదలఁచి ♦ చారాదరణ

వ్యవహృతికి మాలు మొగవిడి

యవుగాదని కొన్నిమాట లాడితిసతనిన్.

200

క. ఆడినఁ గూడినకినుకన్

వీడినజడముడియుఁ బొగలు ♦ వెడలెఱిఁమాపుల్

పోడిమిగొనునిట్టూర్పులు

వాడిన డెందమును మెను ♦ పడియుఁజెమరునై

201

క. శపియింకఁగఁచెలఁచియు

త్తపనియుడిగెఁ గఱవనలఁచి ♦ తానె యుడుగుపా

ముపగిది శిఖివిడినంతనె

విప్పుఁమరవిపులకోవ ♦ విషముగదిరుగన్.

202

క. నను వెడలనడిచి నాత

మ్మునికి వివాహంబొసర్చె ♦ ముసి కసకవిభా

జనకతనుద్యతివిభవల

వనరుహభవమానసోద్భ ♦ వల నాకపలన్.

203

క. సలసలమనుకలఁజవె

గ్గలవుంగినుకయను నెసటఁ ♦ గలవఁచడి నె

దలఁచంటిచూచుకొని యే

నిలువెడలితి సొక్షణఁబ ♦ యెత్తినభీతిన్.

204

అ, వె. విషనిభంబులైన విషయాభిలాషంబు

లెల్ల జెల్లఁబట్టి ♦ యేనుబ్రహ్మా

పాండురంగామహాత్యము

చర్యఘర్యవృత్తి ♦ సవరించుచున్నాడ

నుగ్రీతపము మోక్ష ♦ మొందుకోర్కె.

205

క. అనుడు దరహాసరసమునఁ

దనవదనజరద్విధుండు ♦ తారుణ్యము గై

కొన మందాందోళనమే

ళనమున శిరమమర మాయ ♦ లాఁ డిట్లనియెన్.

203

చ. ప్రయుతుండు మత్సఖుం డతని♦ప్రాభవమున్ భవమున్ సుధీజన

ప్రియజనకంబు లాగుణ గర్భిణుని జ్యేష్ఠతనూజుండౌట మ

న్నయనయుగంబు హర్షసుధ♦నానె నినుంగనుఁగొన్న సాధుబో

ధయుత భవద్విరుద్ధచరితంబు శ్రేణిఃపుటనూచి యయ్యెఁపన్.

చ. కులదర్శనబెడలించి శ్రీగురునకున్♦గోపంబు పుట్టించి మి

తుల సౌభాత్రీసవాస దేశముర నితోఁబుట్టులం బాసి ని

శ్చలతన్ వ్రేలద వుట్టిగట్టుకుని ము♦స్సాదంబుసుమ్మిస్మర

జ్వలనజ్వాలిక సోఠసక నిలుపన్ ♦జ్ఞానామృతస్వందమున్. 280

చ. చలనవిహీనవృత్తి సడి♦సన్నపరాశిరుఁడాదియైనయ

య్యలయల రాయివంటిహృద♦యంబులునీరుగఁజేయు బోయపూ

విలుతున కెతదొడ్లపని♦వెన్నెల బిల్లనికాసినంతలో

పలన కరంగి పొంగు పసి♦బలురచిత్తము మొత్తచేయగన్. 209

మ.లలితాగారవిహారులై మణిమయా♦లంకారులై శీలవ

ల్లనాల లితులై యమూల్యమృదుచే♦లదోళితాకారులై

కలమాన్నప్రియులై సుగంధధరులై♦కందర్పనిబోనిభూ

తలనాదుల్ జనకాదు లొందిరికడ ♦తత్తాదృగానందముల్. 210

మ. కలలోవార్తలు విప్పిచెప్పెడుకీయన్♦గాధాపురాణార్థముల్

దెలుపన్ నేర్తురుగాని నేరరుసుమి♦తీవ్రవ్రీతాచారశ

మచాపమాశ్వాసము.

ఘ్నలులై యుండె ఘ్నముండధారులుసుముఁ క్రుల్ ధాయగా.
 యలకజ్జాయము తోయమితచదరంబాతత్పరిష్వంగముల
 మ. వరసారస్వతపట్టభద్రులు కవుల్ వర్ణించి వర్ణించియున్
 సరసావంతయుఁ గానలేరు తుద యోపావిభిమాంభోధికిన్
 విరసాతఃకరణుడవై యెటులుగాఁనిదిచె దో యయ్యత
 త్వరసాకార ముదారమన్మధకళాసర్వస్వశృంగారమున్. 212

సి. కీలారముననుండి ధాటికేతేర
 బహుధాన్యములుచేలఁ బండియొరగ
 నెడనెడఁ బెండ్లిగడ్లు ధడుగులు వొడమఁ గృ
 తార్థులైయర్థిచు నర్థులలరఁ
 బరిచారకాకోటి ధనిసాటుసాటింపఁ
 జుట్టాపుసాదడి నెట్టుకొనఁగ
 గ్రాముచాంతయు నిజ ధాభనంబున మన
 సత్యనిష్ఠకుఁ దన్ను సాక్షిగోర

గీ. నిత్యనైమిత్తికములు నిర్ణిద్రబుద్ధి
 నాచరించుచు సరిభుక్త ధాత్మభార్య
 భక్తినిడ భక్తిగొనుచున్మిఁ ముక్తిగాని
 నిదురవగటిది జాతినం టిదియుఁ గాదు 213

క॥ అని తనునీక్రియ భోధిం
 చినజరతపస్విపలుకు జిత్రాభోగం
 బునఁ బెనెగసక ప్రయుతుని
 తనయుండయుతుండుబిగిన దల కిట్టనియెన్. 214

ఉ॥ పుక్కిటియోవరిజనువు పుత్తడినాత్తిన వెద్దనైనమీ
 గొక్కొకవేళపాలనము నొండఁ దెలిసఁజక్కఁబెట్టువా

పాపపరంగమాహాత్మ్యము

రక్కట! యొక్కటై బెజ్జికి ♦ గూడిన గీడన నెవ్వడోపుచే
రుక్మన నేఱుచున ♦ నొక్కడు వంకలునొక్కశక్తుడే? 215

క॥ హిమ్మారణముగదన్ను బ
హిమ్మారణమునొందజేయు ♦ సేవ్యలనైరిక
శుష్కీభూతకరణహృ
త్పక్కురుడితడనగ నన్ను ♦ హూగందగునే? 216

క॥ మమకారదూరునకు మి
త్రములు గళత్రములు నన్ను ♦ దమ్ములు ననుబం
ధములపరిష్వంగము ధ
ర్మమై మైకొన యణుగు సగము ♦ మైలయు సగమే 217

తే॥ గాఢవిజ్ఞానమయమనో ♦ గూఢమైన
నిర్మమునిధైర్య మతనుండు ♦ నేరడు గొన
దాసధా రాక రాళకాం ♦ తారదంతి
కుంభముక్తాహరణమొనగూడు నెట్లు. 218

క॥ అకుటిలగుణవాసన తో
నకలిగి మరువంపులేగొ ♦ నయుఁ బోలినకీ
శుకు నెన్నరేమి? సారె జ
నకు నెంతురు పరముఖోప ♦ నతవిజ్ఞానుక. 219

చ॥ మునిజనభాగధేయమగు ♦ మోక్షముపక్షము లేక పల్కినీ
వనఘనిచార! సారె గొని ♦ యాడెగు బూడిదబొట్టువోని యీ
చెఱిగృహస్థధర్మమది ♦ చిమ్మెట సింగమే? గాజరత్నమే?
కనకశలాటుకాధమము ♦ కల్పఫలంబే? చలంబులేటికిక. 220

ఉ॥ సంపదచేత, గాని కొన ♦ సాగవునువ్వె గృహస్థధర్మముల్
సంపద పూర్వజన్మవిక ♦ సత్పుకృతంబునగని చేర దా

సంపదచేయున్ స్మరవ శంపకుజేయు మహాత్మునేనియున్
 జంపకు నన్ను గన్నుసిమిచంపుడు ముంపుడు బోధగాధలక
 శా. కందర్పాస్త్రములంచు పంచితతిత్కాండంబులంచున్ సుధా

మందసందములంచు గాంచసలతామత్తల్లులంచున్ సుధీ
 బృదంబుల్ ధ్వనివిందలందెగడుసీబింబోష్టులందెల్లనా
 పందాభాసమె గాక భాసితచిదానందంబు పెంపొందునే? 222

చ. కురులసిరుల్ మెఱుంగుజనుగుబ్బనినిబ్బరముల్ మొగంబువి
 స్ఫురణము లింద్రోసీలమణి ధూధరశృంగ కురంగలాంఛనా
 దరవశదృష్టి జూచెనపు తాపసవంశవతంస తజ్జరా
 భరమున వచ్చుశైల్పుబకుపాటు వలీవలనంబు నుండగక. 223

క. కులమొల్ల గోత్రమొల్లక
 గలకంఠులనొల్ల నొల్ల గలుములు బాధా
 నలహుతదర్శనబాధా
 సలమతీనై కంచునొక ధ నమాచేననుచున్. 224

క ఒకటికి దదియు బదికికి
 నొకమాటును గా గదనదు యుక్తులకుఁజలిం
 పక నొశువువడవు దృశవి
 ప్థకు నలఱియుఁబలుకుఁ గపట సంయమి కినుకన్. 225

సీ. పంగకుఁబోటులో ధగ్గిస్తుఁకు నీఁగి
 బోయకుఁ గరుణాన పుంసకుసకు
 నంగనాసుఖము నె శిగించు తెఱఁగయ్యె
 నాబుద్ధివీయండు నటకునికి
 నెటులైనఁగమ్మనీ విది వోలు నిదివోల
 గని తెల్లఁ తెలియునే యస్మదాశామన

నిమ్నాభిముఖమైన ♦ నీటి నెవ్వఁడోపు

తీర్చి యొప్పుగుచోటఁ ♦ దిరుగఁజేయ

గీ. నెలమి గుడిమింగువానికి ♦ దలుపులప్ప

డములు గాకుండునే? యగ / స్త్ర్యమునిపనుపు

మీటి యూర కిగుర్చున ♦ మిన్ను మఱ్ఱు

నింతమేటికి నా మాట ♦ యెంతపాటు?

226

ఉ. వ్యసనుతాదులందలఁచి ♦ వానికి హంగలకత్తిమింగె దా

సాసల నట్టుచాఁచె దదె ♦ యండనిపంటికి బొందితోస్తకై

లాసము జేరఁజూచెదు చ ♦ లంబదియేమి? ఫలంబటంచు నా

భూసురుడీసువెంచి మునిపుత్రకుఁ బాసిలోలంగి వెండియున్ 227

శే॥ కౌమధేనుముఖంబునఁ ♦ గార్యసిద్ధిఁ

బడయ నూహించి మాయలు ♦ వన్నిచనియె

విను మునిశ్రేష్ఠతపముగా ♦ వించువారిఁ

గనినఁదలయేర్చుగాదె! యా ♦ ఖాడలునకు

228

సీ॥ ఉద్యమత్థానస ♦ ముద్యోగమాత్రావ

శిష్టచేతస్సారి ♦ దష్టదర్భ

క్షతికృతుగ్రహ్వోక్ష ♦ తతినివారణవిధా

త్వరమాణవాలాగ్రా ♦ దంశపిహిత

నాధృతాశ్చయ ♦ నారంభవిసంభ

గళకంబళాభోగఁ ♦ గాతరాక్షి

నేకపార్శ్వస్థితి ♦ స్వీకారపర్భగ్న

చరమోరుకరశల్య ♦ సాంద్రబాష్ప

గీ॥ దుగ్ధసేవాసమయభోధ ♦ ముగ్ధవత్స

వీడితాపీనవర్యంతఁ ♦ బృథులదామ

వేష్టితగ్రీవ నట చూచె ♦ విప్రక్రిడాక్క

యద్భు నినిజొటజవగ్రీహ ♦ ణాంతరమ న.

229

క॥ చూచి యది యల్లమొన్నటి

వాంచయమువేల్చిగిడ్డి ♦ వడు వొందెడు నీ

నైచికికి నెట్లొకో యీ

నీచత వాటిల్లె నిన్న ♦ నేటనె యనుచు.

230

చ॥ మతిఁ గృపగ్రమ్మ బాడబకుఁమారశిరోమణి యుద్ధరించె భూ

పతితఁ దపస్విరోహిణి నఁసాయపరంపరఁ బాచి సాఁకి యూ

ర్జితబలజేయఁగాఁ దలఁచి ♦ శిష్టహితఁ గలికాలజాతదు

స్థశఁబడుధర్మదేవత శ ♦ తచ్చదలోచనుఁడెత్తుకెవడిఁ.

231

క॥ పడబడ బాఱుచు గడగడ

పడఁకుచు మొద వింతఁలిచె ♦ వసజాత్యుడు మఁ

వెడిలిపఁగ జలనిధి నెలు

వడి యిఁచుక దెలియు పుడమి ♦ పడఁతియుఁబోలెఁ.

232

చ॥ పదములకొంకు వోఁ బసికి ♦ ప్రక్కులనుకైఁడలించి దంశవం

శదమసవృత్తి నింపొసగి ♦ సాన్న నఖంబుల దవ్వినెత్తురుల్

చిదికెఁగుగండ్ల భూరజము ♦ చిల్కి ముఖస్థశ్రీణాబుద్రోచి య

మ్మొదవు మృగకీయన్ నడిపి ♦ ముగిటఁబందిటిరాలఁగట్టునుఁ

క. చేశోజహయచ్చాఱు

పాతాసహనమైనమఁచి ♦ పచ్చికయు విని

ధౌతకలథౌతదండవి

భాతులితజలంబులం ద ♦ పసి ప్రియ మెసఁగఁ

234

సీ॥ పడఁబడ నెత్తఁబా ♦ ల్పడియున్ని నాసనా

ధ్యాసనైపుణశక్తి ♦ పట్టువదలె

నులపాంకురములేర్చి ♦ యులుపవట్టెడుపూన్ని

గుశపల్లవాహృతి ♦ కుంటువడియె

సడలంగ మెగరజ్జు ♦ గడువడి నిడుతమి
 నక్షనూతా'వృత్తి ♦ యపులజనియెఁ
 బొలయూక్చి తినుటకుఁ ♦ బొలయుపుల్లల బోవ
 నదలించు హుంకృతి ♦ జెదరె మంత)

గీ॥ మాసలన్నియు మొదలంటఁ ♦ గోసి యున్న
 గోచికట్టువ కటువంటి ♦ గొడవ గడవ
 రాక మెడ బట్టకొ యె నూ ? రకయకార్య
 కరణశీలుర కప్పారు ♦ గలదె? సుఖము. 235

చ॥ విముఢతపోధ కేంద్ర)! విను ♦ వేయవిధంబుల నాతఁ జేద నే
 చి బలవిధేదినైచి వి ♦ శృంగులమై ఖలమైత్రిబోలవే
 గ బలవిహీనితార్తియును ♦ గం గడుగోవును నివ్వకట్లి వీ
 దిబలిసి బుది కాఁగువి ♦ ధంబున దిమ్మరు నమ్మహాటవి 236

ఉ॥ గుండువలె బలీయమగు కోడియతోడ జరింప నారఁగాఁ
 బండినబల్గునంటి పసి ♦ భౌసంబు మైసిరిచూడ్కి కెంతయుఁ
 బండువోసర్ప నల్పగతి ♦ పాల జరింప సతాసమీసకుఁ
 వేండియనిల్చె జూలు దధి ♦ వీచి మణిఘ్రుణి చొచ్చుచాడ్పునఁ

ఆ॥ వె॥ వత్సయుతయు గర్భ ♦ వతియునై మాహేయి
 పతివ్రతింబు నణవఁ ♦ వాల్చి యుండఁ
 గలజగర్భతర్ణ ♦ కియుజగద్గర్భయు
 నై నయసురుఁజెఱపు ♦ టాపుఁబోల. 238

క॥ లోచనవికృతిముకురమున
 గోచరమగుపగిదిగవట / గోచరితము దఱ
 మోచినవాచంయమిసుతుఁ
 'జేచిన నెవ్వగలఁబొగిలి శ యిట్లూహించెఁ. 239

సీ॥ వత్సనాభీగంధ శ వహమయ్యె నీ గూవు
 మైగాలిసీవారి శ పాకములకుఁ

గంధకుద్ధాల వశ్చ క్షీములయ్యె నీజన్మై
 మునుడెక్క లక్కంద ధ మూలములకుఁ
 జటులదవానల శ్చ చ్చటయయ్యె నీగిడ్డి
 కటుజిహ్వబద్ధిన్ని ధ కాచుములకు
 సారణోచ్చారణో ధ ధతులయ్యె నీహొంబు
 కగతపలుగకృతులేణ ధ గర్భిణులకు

గీ. నాకు మొగమోడి నూండాద ధ నరుతపస్వ
 లేల యీమైలపూచుక ధ దూలదీని
 నత్సయతమగ నీననీ ధ వాటమును
 లాడిగా వింతుకంతదోలంగుదూలు

240

ఉ. దండమెదీని వాలభ ను ధ ధానిధివాకిరకగజె దీనియూ
 కుండసాదంగు దీనిచుకుఁ ధ గోతులు భూమిబిలాంతరంబులే
 గండపటంబె దీని మెడ ధ కంబళిమగచుండ్యజించె రోసి య
 కొండొకబహ్మచారి మది గూకులునత్తులునై యశ్చనీతిన్.

తే. కేపు నాపోవబట్టి లం ధ కిచుకుదాల్చి
 తోలవియగొట్టి మెడనొక్క శ్చతుండగట్టి
 గిడ్డి వెడలించె దలతొడుచేలవొట్టి
 మాది నెడలిచునచువున ధ మాణవకుండు

242

క. ఆగ్నేనువు తత్కృతిబహు
 బాధలసకోధయగుచు ధ బరతత్వసము
 దోభదక బోధ కలిటండగు
 వాధూలమునీనుడుండు ధ నిమమున బడియన్

243

క. పులియున్న పొదిగు మొసలికి
 నెలవగుబలుమడుపు దొడు ధ సల్పినవమ్మీ
 బిలమన నమ్ము నివనమి
 వ్యలనం జొర జనదూ పాస ధ వప్రభృతులకున్

244

శా. ఆమాయాగవి మట్టె నట్టడవిలో ♦ నత్యుద్ధణిఁ గేసి మ
 ధ్యేమార్గంబున నభోగర్భితసురా ♦ ద్రిబోలి వల్మీకరే
 ఖామగుక్మృతినున్న యున్నతతపః ♦ కౌశల్యశల్యున్ గత
 న్యామోహున్ జరజీవి దేవతులితున్ ♦ వాఘాలవాచయమున్.

ఉ. మట్టిన బిట్టు మిట్టిపడి ♦ చూని సముత్థితుడయ్యె మేనిపై
 పెట్టినపుట్ట నెట్టవిసి ♦ బీటలునాఱ శాసశ్చక్రకుంతముల్
 చట్టుపలెత్తి ముందటికి ♦ సాగఁ దలంప జటాచ్ఛటాచ్ఛవినో
 ద్మృత్యులు గట్టి నిజిలుమ ♦ తుక్కగధీశకులంబు మేల్కూసన్ 246

మ. కనవుందీవలు డ వపావకళి ♦ ఘఘుబుల్ పక్రాకైఁప నె
 క్కసమైతోఁచినకొండచందిమునదీ ♦ స్థశ్శశుచంచచ్చలూ
 విసరకోధరసోగ్రామూర్తి యగుమన ♦ వృద్ధవ లిశేష్టఁడా
 త్మసమీపస్థితు హస్తము క్తిసురభీఁ ♦ దద్వర్ణి వీక్షించుచున్ 247

ఉ. ఓరిదురాత్మ యోరివిన ♦ యోక్షిత! యోరిమదాంధ! యెందునే
 వారికిఁజేరరాదు మను ♦ వారికి నావస మీవుచొచ్చిబూ
 భారికృతోపఘాతశతె ♦ హార్యముగాని నదీయుఁసారగు
 ర్వారసమాధిసారవము ♦ చుట్టుగ జేసితి నాసుర కీర్యున్ 248

తే. వృద్ధు బ్రణిధాననిర్మిగున్ ♦ బుద్ధిబలవి
 హీను సన్నిటుచేసితి ♦ న న నిను
 నిట్టిప్రాయంబు నీచూప ♦ నీవిధంబు
 నదటునుడివోయి ఘకంబు ♦ వగుమనసుకా. 249

శా. ఆప్యధ్వీసురసూతి తత్పదనరో ♦ బాసముఁడై యిట్లనున్
 గోపాటోపమడంపు డెరిలిగినన్ ♦ గొండల్ నడున్ వారిధుల్
 రూపేదున్ ధరవ్రయ్యుమిన్నొరిగు మ ♦ దూోపంబునా నెంత? ని
 మ్మాపద్మాసన లెస్సగా డెలిసినన్ ♦ శాపాన్నీచేఁగ్గోఁపవే? 250

క. తఱుగనిలయశిఖవని నిను
 నెఱుగుదు వాఘాలమునికు ♦ లేళ నిజముగా

నెటిగి యొకింగి తనయాదల

కొఱవింగొనిగోడ దివురు ధనుమతియుఁగలడే?

251

ఉ. ఉద్ధతిదక్కి యొక్కయెడ ధనురకయుండఁగ నీని కంధరా

బద్ధమహాహినీకపిలఁ ధనురక దలచితి నొండులేదు దీ

నోద్ధరణాతిసాంద్రీ కరుణోదధివీచిసమృద్ధియైన నీ

బుద్ధికి కేర్పగాడగు నె ధనురకవాసలకీలఘోలముఁ

252

న. అని మునితనయుండు ధనురకమనాది తమచ్చాటనాంతంబుగాఁ

గల తనవృత్తాంతంబు విన్నవించుటయు నూహించి యత్తెఱుగు

చిత్తంబున యానానందంబుగాఁగనుగొని

253

మ. భుక్తికి భీషణులభాగుడు తరు ధనురకాత్మసూక్ష్మబుని

దుకునన్ బ్రస్తుతినోష్టకల్పవృషచే ధనురకాత్మకల్పలతా

రశ్మిలూక్ష్మయనుచు గానననుసాధన కేర్పగుడయ్యె దప

స్వికులగానుజీచిప్పు చునుపోడవై ధనురకాత్మచందంబునన్

క. సహజయ్యుండగుచు చుని గా

కవననుజాదరణచే గనికరమున న

విష్వక్తికుమారు దృఢాంశల

నిష్కలములుగానె యనని ధనురకాత్మహముల్

255

ఉ. ఆనను గానునిసభపు ధనురకాత్మవి యిట్లను వత్తు విన్మునా

భావనధంబునన్ నిను న ర పాపునిగా గనుగొంటి నాగ్రహ

వ్యావృత్తతనవృత్తి నిను ధనురకాత్మమీఁదరయంగలేక నా

యానచనంబు దప్పుదన ర యంబెద మూఢతనముమోచుటన్

చ. నగవకుమన్న! దైవగతి ధనురకాత్మకీసుదలచి నెమ్మదిఁ

భాగులకుమన్న కర్మముల సహజకు భోగమె హేతువన్న వి

శ్వగురుగిరీంద్రవత్సలుది ర వానిలమున్ దలపోయుమన్న మే

లుగుహరిభక్తి యుక్తులకునానకానకదన్న యెన్నఁగున్

257

సీ. జలధరంబన నెన్దిపాలపంబు పుట్టించు
 నిల్లాలిమెట్టుగుల ♦ మొల్లములకు
 మున్నీరనగనెద్ది ♦ మొలచుట కావాల
 మాణిపూసలువోని రయాత్మజులకు
 నీడమాకననెద్ది ర నిలువనిడై తోచు
 నాకటనుండుచ్చి ర జావళులకు
 దాపన నెద్దియారథారమోడివి బ్రోకు
 పితృవర్యులకుగుంటి ♦ పిచ్చుకలకు

గీ. నట్టిగృహమేధిధర్మంబు య సంపదీపు
 గుత్తునేయుట నీరీతిగ గొడవ యొదవె
 నొప్పుగతి నొప్పుగనగల్గ రమాధతులకు
 గసరి వైవచ్చు ణాశ్శివై ♦ గాలియైస

క. ఏనింతవాడనేనయి
 పూనుకునటయెద్ది గాక | గోయెడుననిసు
 త్రైనిఫలమందనీరదు
 మాసపులక కానువినుమ ♦ మర్త్యులకైసన్

259

సీ. మునులనుష్టాభమున రదనుగొల్వడగువాని
 బ్రహ్మాదుడోవబౌ ర ల్పడినవాని
 ద్వాత్రింశదురుభుజా ర స్తంభాన్యడగువాని
 సశ్వత్థమూర్తియై ర యలరువాని
 చక్రింబుచేక్షేతి ర జనముబ్రోచెప వాని
 వివిఘాయుధులు ర వెలయువాని
 నలఘుదిన్యాకల్ప ములజూడగలవాని
 భీమరధ్యాపనా ర సీమావాని

గీ. వివిధకథలవాని రవివిధరూపంబుల
 వాని నిలించికొలుచు ర వానివాని

శ్రీస్వస్తింహ దేవు ♦ సేవింపు ♦ భేకంబ

వైతదంఘ్రిమూల ♦ మధివసించి.

260

శే. దర్శురాంగనయగును ♦ తానస్థి

నీకు నగుగొంతకాలంబు ♦ నిర్గమింప

దాన నీమహిమ్యుణంబుతలగిశాప

మోక్షసంప్రాప్తియును గల్గు ♦ నాక్షణంబ.

261

ప. అని యివిధంబున వాధూలుండు శాపావధినోడివి యవ్వటువు

నాశ్వాసించి విశ్వాన్భుతజనకంబుగ నంబురుహాప్రియమండలం

బుభేకించికొనుచుంజనియపనర్గసామాజ్యసింహాసనాసీనుండయ్యె

నిన్నటవియచ్చరధేచువు నేలినవానిపని సఫలంబు చేసిఫలోదయం

బుసలుకరించె. ప్రియుతగుతుండును విఫలప్రియత్నుండై యయ

త్నసంప్రాప్తింబగు నిజవ్యసనంబున నసుగుసురయ్యును సాయం

సనుచుకుముదింబు చందాంబునఁ గొంతిగొంతతద్భాతివచనంబు

లవడ దేవవంశై దగత్రితమపవిత్రీకాంబులు సాంఘరంగక్షే

త్రంబుసకుంజని,

262

క॥ భీమరధిదోట్టితీర్థ

స్తోమంబుల నెల్లఁ దనువు ♦ నోఁగించి ముని

గామణి కుహనాభీరళి

ఘామణిమణిసౌధ రాజ ♦ గర్భాగతుడై

263

సీ॥ సురతరుభ్రీసవరిం ♦ భోళి నూల్చివినీల

జలదంబులోని కొం ♦ దళుకులెసఁగ

మొగమువెన్నెల యేటి ♦ మొగ రేటిమగమీల

గతిపక్కుంక్షియు ♦ గ్మకము మొఱచ

గణియ నెమ్మెనుచీ ♦ కటిమాంకుబ్రాంకుబం

గగుతీగక్కియదూలఁ ♦ గనుశ్రీశాఖి

యుడిపధంబునజాటు / నుదురత్తు తతిభాతి

మొడవోరముల పెన ♦ పుడమిదాంక

గీ॥ నచ్చరలువీవనలువీవ ♦ సంగరాగ

వాసనలు భూషణార్చుల ♦ సేసలెసగం

బిళిఁదిదెసనున్నరమమీఁద ♦ నొరగి ధవళ

చలదళచ్చాయినుండువి ♦ ట్టలునుతించు. 264

ఉ॥ ఫాలము చుక్కవంక నెలపై ♦ వెలుగొందెడులోహితాంగునిన్

బోలగం గంబుగర్భమునం ♦ బొల్వగుసీలములీలగంధరా

కాళిమ యుల్లస్లిల్ల విఘ్నఖండము కెంజడ కెంపుఁదమ్మిలో

బాలమరాళమట్లర ♦ భాసింబు సూలిలలాటపట్టికన్ 265

మ॥ నలనాసన్నలినాసనాననపురా ♦ స్థానముల్ డాయని

మ్మలబల్బాయలబోరుతెల్పులగనం ♦ బుల్ గెంపువామూరులున్

గలవిద్యద్వదనాంత రాళ సవరం ♦ గుఱ్ఱోణిరాశింమను

జ్వలవజ్రవ్రజశంఖసంఘనిధిభా ♦ మాయోహాహోష్విస్థలికా, 266

సీ॥ లలితకుంతల నైవ ♦ లము ముఱ్ఱొందవలంబ

మధరాధరప్రవా ♦ భాంకురంబు

చపలస్వభావలో ♦ చనమహామీనంబు

కమనీయకకంధరా ♦ కంబుకంబు

గర్వితస్తనకన ♦ త్వర్వతాభోగంబు

విశదతివళిభంగ ♦ విలసనంబు

మధ్యవృంతావర్త ♦ మహితంబుకటితటి

ద్వీపంబుపుఘ్నలోరు ♦ దివిజకరటి

గీ॥ కరము పదకూర్మపుఘ్నకంబు ♦ గ్రీమ్మనఖర

మణికలాపంబునగుచు నే ♦ మగువరూపు

భూరిసౌభాగ్యసంపద ♦ బోలుఁదండ్రి

నాసుధాంభోధి పుత్రిబా ♦ హాంతరమాన,

మ॥ సితకీరస్ఫటికాక్షచూలికలు గం ♦ జేదోయి సంధించి భా
 రతి వామాంకతలంబునన్ సతతమన్ ♦ రంజిల్ల గల్లోలసం
 గతహంసోత్తమఫేనపజ్జ్ఞియగు గం ♦ గావాహినిందాల్పుడై
 వత్తలైలంబనఁ దేజరిల్లునల వి ♦ శ్వస్సప్త నాభిందగన్, 268

తే॥ రత్నసందర్భగర్భయూ ♦ రత్నగర్భ
 చరణపీఠంబుగానున్న ♦ సకలభువన
 మయుని నినుఁగొని దేన! నా ♦ భయములుడిగె
 నని తపసి ప్రీతిఁ గంపాభి ♦ యాతిఁ బొగడి. 269

క॥ అటఁజ నివటువుత్తరది
 క్తటనమునఁ గనుఁగొనియెఁ దరళ ♦ తరతరుమూర్తిన్
 బటుసఖిరశైత్యమున నా
 రటముడిపి సుఁగారినేలు ♦ రసికు నృసింహున్. 27

క॥ శాశ్వతకలుషాంబుధి న
 వ్విశ్వవిభుంగనుటఁగోల ♦ విప్రునిమది యా
 నీశ్వర! శాపవికారమ
 సశ్వరదుశ్చేష్టితాభి ♦ నయఁ కునుఁరింపన్ 271

శా॥ నీరప్రాంగణకర్కటిబిలములన్ ♦ నిదిఁ్రిపమృతాన్నిమయా
 హారంబున్ గబ్బాపఁ బల్లవన ని ♦ ట్టట్టుం బ్లుతంబుల్ గొనన్
 దూరాయాస్యదహింద్రభీతిహతిగొంఁ మల్ దూఱఁగోరున్ మదిన్
 సారాపేతమనోబలంబగుభవి ర్ష్యద్యౌకిముత్యకమై 272

క॥ ఈవడుపున శాపవ్యస
 నావేశము గదిరియును మ ర్ హాధైర్యముతో
 నావిప్రుఁడు సుపతిభా
 దేవేజ్యుడు ప్రస్తుతింఁచు ర్ దితిసుతశత్రున్ 273

ఉ॥ ఆసభ నుక్కుఁగంబమున ♦ నాక్రియ నుద్భవమంది యాసురా
 క్రోసరహృద్విదారణము ర్ కించిను దంచితహాసకృత్యమున్

గా సమకట్టియుం బెనుపఁ శ గాఁగతమేమి? పునర్భవస్పృహన్
నీసటలెవ్వరే చెలియ శ నేర్తురే?మర్త్యమృగాధినాయకా!274

ఉ॥ విమ్మిటమైనవాడిశివి శ విత్రములై వెలుఁగొందనీనఖా
గ్రమ్ములకున్ మృనుపక్రమిగల్గుట కొత్త రమాకుచాద్రిపా
ర్వమ్ములయందునందఁగల శ సారగతుల్ సఖరాభిపాతసా
ధ్యమ్ములుగామిఁగావలయుఁనట్లగుటల్ దితిపుత్రశ్రాత్రీవా!275

ఉ॥ కోపవికారమంచు నొక శ కొండలు గొండలు భక్తలోకర
క్షాపరతంత్రాజినిత శ సాం ద్రక్రిపాగుణమంచు గొండలు
ద్రిపితవీరసింధువిహృ శ తిస్సుటఫేటనికారమంచు నీ
చూపులరక్తమం బొగడు శ చుక నుతియింపుదు శిశ్య శిష్యగా!

చ॥ హరికిరిదంప్రీనాబెపడి శ యైందవ శేఖదలిర్పఱూర్వభూ
ధరిశిఖరంబసంగనుతీతిదాల్చుకుచంబునఁ బొల్చుభూసతికా
బరిహాసనంబొసర్చురమ భావమస్కింజముగ్గిఁజేయవే
నరమ్మగ రాజనీసఖమునాటిసఁ బొల్చునురోజకుంభమల్ .277

సీ॥ పరిపూర్ణచంద్రబిం శ బమ నంచుచక్కిలోఁ
గొనసాగువిదుమాం శ కురమసుగం
గ న్నె గేదఁగిఁజేకు శ కత్తులబానులోఁ

జకిచిసమాంశాగ్ని శ శిశాయనంగి
వెండికఁబములతో శ వియ్యంపుచూ త్తిత్తు
యమునాతరంగసం శ ఘములసంగం
ప్రాలేయగిరివెన్న శ భారంబువహించు
పవనపారణకుల శ ప్కభవనంగ

గీ॥ మొగమునకుబిగి గావించు శ మిగులుఁగన్ను
డంష్ట్రీకాంతరజిహ్వాయుఁ శ రఱచుఁగేల
సలుగురుఁబిఱుందవాలమ్మ శ గలుగు నిన్నుఁ
గొలుతు దితిపుత్రీ షేతఃకు శ కూలదహన.

తే. అస్మిన్మహావ్యక్షవర్ష్యస క్రమమసహస్రీ
 దివ్యజేజ్జహ్నాహుగీ ♦ ర్నించీయశ్చయే
 తస్మిన్ద్యోద్వమునకు వం ♦ దనమోనర్చి
 తపసిశ్చిట్టవల్లవనుయ్యోఁదక్షణంబు. 270

క. ఆశనుము నావివేకం
 బాసుస్థియు నాతకంబు ♦ నాబహునిగమ
 ప్రాశస్త్యము నటులయ్యెము
 సీసునకును దైవఘటన ♦ లిట్టివి తలఁపక 280

ఆ. నె. అస్మిన్మానిషాః ♦ సాచాలవలయ ప్ర
 తాశేభక్తియుక్తి ♦ కల్పలతకు
 మూల మఃగఁగి నొప్పునాలోకవిభవంఘ్రి
 మూలచా శోఘ్రివి ♦ జాలిమాతి 281

ఉ. ముత్తీయము ల్ప్రవాళిదళి ♦ ముల్ గన నాకృతిఁకూడినట్టులై
 కొత్తిగు నొర వీనిఁచుపు ♦ చూపపురూపిదియంచు విస్మయో
 దాత్మమనస్కులై సకిల ♦ త్రోలకూర్క గొనియాట భక్తో కో
 త్తమ మొప్పు తోవపు ♦ రుజ్జ్వలమై బలజాసనోద్భవా 282
 సీ. కిమలఁపు చునయింప ♦ కయమున్న బుటునకు

మునుగు సంగమతీర్థ ♦ మునకు నేగి
 పిన్నుస్తికత మ్మణ్ణి ♦ మునివేదనినదంబు
 తగునోమనుండి లేఁ ♦ బగటిదాక
 మధాహ్నావేళ సం ♦ ప్రాశించుబ లిపీత
 గతవులాకండులు ♦ మితముగాగఁ
 సందెసోద్గుననుండి ♦ సవరేయి గడసన

సముఖమునఁగొల్చి ♦ సంవసించు
 గీ. శ్రీసృసింహుండు పెనుబాప ♦ సెజ్జమేను
 గేర్ప దద్దివ్యచరితారా / జీవమూల

భూలిలంబున సధ్యాత్మ ♦ పూర్ణబుద్ధి
జాగరముశేయు శాలూర ♦ చకోవర్తి

283

అ. వె. రత్నరంగవల్లి ♦ రచనకు దనమేను
పుప్పుగుత్తికరణి ♦ పొలుపునిలువ
సంబుచరము పాత్ర ♦ ఠారంభవేళెల
నృహరియగ్రవీభినిలుచునసఘ

క. హరిదాసమనుచు దనునె
ల్లరుపేరిడి పిలువ గలిసి ♦ ప్లవపతి గడవెఱ
జరకలము పూర్వజనన

చరితజ్ఞంబగుచు మోక్ష ♦ సౌఖ్యాపేక్షన్

285

ఆ. వె. ఇలులుకొన్నియెండ్లు ♦ తేనింగ నొకనాడు
పొండరికనాధు ♦ పర్వమునకుఁ
గన్యకుబ్జవిభుని ♦ కన్యాశిరోమణి
ప్రాణసఖులు గొల్వ ♦ నరుగు దెంచె

266

శే. ఆత్మనాహసములనుండి ♦ యవతరించి
వారసింహాఖ్యతీర్థంబు ♦ నకుఁగూఁగట
భైమిచెంగట నిడిసిరి ♦ కడ్రూమాఖులు
నిరహిహృద్ధాములగు మారు ♦ శరము లనగ

287

ఆ. వె. మార్గభేదశిశిల ♦ నతు లగనలుచొచ్చి
భీమరథింగలాచుటేమిక్రిస్త
వారి గోరువెచ్చ ♦ నసోజముల కాంతి
లవమ ముజ్జగములదవిలి కలప

288

శీ గంగవాహమున క♦ గారంబులివియంచు

పీజనంబులజూచి ♦ వెగడుగదరి

మరు బౌణములసహో♦దరవర్గమిదియంచు

నలరు మొగ్గలజూచి ♦ యలతనొంది

కమలారీనామంబు ♦ గైకొన్నవించియంచు
 బుల్లగీగలజూచి ♦ పుల్లసిల్లి
 శుకయు గంబులుదాము ♦ నొకచాయవివియంచు
 నవశుకంబులజూచి ♦ నవముగదిరి

గీ. కన్యకుబ్జేశకన్యవై ॥ గలుగు చెలువు
 భావముల బెంపు నొకపులు ♦ మోవజేయ
 బలిమి నిజధైర్యములు చిక్క ♦ బడియున్న
 మును లొసర్చును యొకరీతి ♦ ముఖ్యవిధులు 28

శే. వనజవాభనియభిషేక ♦ మనకెగాని
 కనకగర్భావలకు బాడు ♦ కొనగారాని
 తీర్థకుండంబునికరంబు ♦ తోటవమీడు
 గబ్బచనుజక్క వలచేత ♦ గప్పబడియె 290

శే. జాటునలగులశేనియ ♦ గారయిచ్చి
 గాఢ్యుసంధిండునయతాని ♦ యూఱ్యవెఱను
 నెందనయ్యొకవిరితోట ♦ నిండును బులు
 నగపు సునుమంచుసాననోత ♦ నయమున్న 291

ఆ. వె. అవసరంబుగాచి ♦ యల్లతదప్పులు
 నుండి సుగలు మానులు ♦ వలడములిక
 నొప్పుముక్కునంను ♦ నూరువుగవేల్పు
 గొమలంటి రాట ♦ బొమ్మనోత 292

మత్తకోకిల. జాలిదక్కి మసాతరాళవి ♦ శాలవేకలయంచు గో
 నాలగొంది దపంబుసల్పుజ ♦ నంబు తాల్కులు చూలుక
 ద్బాలి కాకులనీస్తులస్తన ♦ పాళికామృగనాభివా
 నూలికాపతిబక్వశాల్మలి ♦ నూలికాశకలాక్యతిన్ 293

శా. డోలారోహణసాహసోద్యమము ♦ టుపక్రినర్మోక్తివి
 ద్యాలలిత్యము బుష్పపాయకసప రాచర్యయున్ ముగాన్ను

హాలాపానవిష్కారము న్నడపి రు ♦ ద్యత్య్విభిబద్ధేకఱల్
సోలుంబోలము లింతయెన్నక మహా ♦ బోధిగోమచ్చాయలక్

ఆ. వె. జవ్వనంబు మదము ♦ సౌందర్యమదమును
ధనమదంబు మనసు ♦ బెనుగుదుళ్ళం
బొదలనంత శీఘ్రు ♦ మదము దోడ్తోబోది
యగుచు నిగిడె నమ్మృ ♦ గాక్షులందు

295

సీ. దామోదగుడు యసో ♦ దాస్తస్యమా నెడు
నని మొక్కు పరిగుత్తి ♦ సలిభోమింప
బొద్దులుచొచ్చె గ దూచి జీకిపుడని
ప్రియమగునవేణుగ ♦ ర్భిక్ష్యగుకీంచి
పాపనిగద నొచ్చె ♦ ఫణి కేతులొడలని
యడలునేన గుచేత శ సరముగొంగ
బడ బాగ్ని బడధవె | బ్విడిమెడుని చూపు
గానబూచింకిసు శ కము చొలులకు

గీ. శేషవృతమేరుశిఖరమ శ సుయోగడు
నంచకొగిటనున్న పేర మాంబుజంబు
పూర్వమగువిన్నిమదివెడ శ పొడముదేర
మధుమదక్షి బయగునొక్క శ్రీ విఘ్ననిభాస్య

296

సీ. సుధయొల్కు నెటివేణి || సోహార్థమును బ్లి
చెమరించె కర్ణలే శ జెమరునొసలు
కుర్కురభర్తదృ శగ్గోళంబు శీఘ్రసం
సేవనంబునుబోనె శ జేవురించె
ఋషునన్యాసక్తు ♦ వీక్షించుటనుబోలె
ముక్తకేళికిబామరముడి జనించె
ద్వరితనిశ్వాసవే, దనవోలె గంపించె
విజయునివదనార శ విందడళమా

గీ. పరమపాపనమైన తఱ తొండరిక
 పుణ్యతీర్థావకాశము ధ పూర్వసిద్ధి
 బెనంచుస్మృతకన్న కాసఖి ధ జనులవివిధ
 విలసనంబులజనియించు ధ నలుకననఘు 297

క. పొడగనిరి పడతులయ్యెడ
 బొడలపొడలయెడలితవసిఁపుట్టువుఁగప్పన్
 జడభరతనిభము సరహారి
 యడుగుబుడమిసరియ వెడలియట చనుదేరన్ 298

చ. కనకముపేరినోహణన ధ గంబోవసుధాంబునిధానగర్భమో
 యనిమిషకార్ముశ్శబుదయ ధ మయ్యెడునొప్పగునొక్కొదీనిపు
 ట్టికడ యాచు విస్మయము ధ డింపక చంపకపుష్పవాసికల్
 చొనిపిరి నాలంజూపు నలఁ చుట్టుగు దర్శురపట్టభమినిన్ 299

శే. కంక కమునాగు కేశు ధ కంబునాడు
 పల్కులేణియనాడు వ / ద్విణము గాగు
 నర్నపినునంబు బట్ట బ ధ ల్యగుస జనిరి
 చంచలాక్షులు చపలహా ధ చారలెండు 300

తే. యువజనంబుల దనయురి ధ దవులుపఱచు
 కీలుగలిగినయొకనీల ధ నీల వేణి
 తురుమువిరిదండయురివారి ధ చరముజిక్కు
 నఱపనేరక మదింజిక్కు ధ వడియెదాన 301

శే. చొచ్చిచన బట్టుటకునొక్క ధ మచ్చెక్కంటి
 మోల బట్టచిన బేలద ధ స్థరము దాటె
 దొంటివుట్టన దనయంటు ధ సంటువారి
 మీది మమకారనది ద్రోవ్వ ధ నీడుకరణి 302

క. ఆవర్ణాభూవిభనకు
 హావళి దఱచయ్యె బిసగు ధ హాక్షులచేత

రావణునకు వైకుంఠ

రావాసస్త్రీలచేతియలజడివోలెన్ 303

౪. వె. పూర్వజన్మకుంభ ధూళిష్యమాఖ్యుండు

చేకనూపకూప ధిబిభితుండు

ప్రియతనుతుండు దవ్రలు ధడకయ్యె భూపాల

తనయసఖులచేత ధాత్యతనయ 304

క. నరకధపుత్రి యత్త్రు

నురుకుచకచజనుసీభార యతయయ్యునుగె

ధరియించెగాగ్యధరము

గిరికావద్యోకసహిత డ్రిశిధృషోబోలెన్ 205

ఉ. పన్నిదశానో నివచు ధశైవ జూపండు నీవినుననా

కన్నియ చిన్నివహ్నియగునాశెలిన్తి నుల దమాక్యను

చ్చన్నమనకలంకెగి ధచలకొంచెలు నాగిం

సన్నహనంబునన్ నగిల ధశతు లుండును బుద్ధుడుబుద్ధున్.

తే. సర్వతీర్థప్రదేప్య ధశస్తమతీక

గాచి దప్రంక దనకన్య ధుదునొక్కొ

తప్రలునశిముగణె పనుంధం తాననింబు

నడవి యురింపె సె మెడచుట్టు ధసశిరశన 307

సీ. పులుండునాశించునొ ధపున మొచున డిచు

మొచునసకిననా ధడిచినట్టు

లారామచిత్రీశా ధుగూగులు మదహాస

కొముదిపరిపేక్ష ధగండ్లక

యగుచు నిచుకవడి ధయాడింది కప్పకు

వెలదిసయొకవృద్ధ ధవిపుమీద

వైచి తచ్చాపంబు ధనలన సశీజనం

బులు దానుదద్యేక ధమునకు భార్య

ఆ॥ వె॥ యయ్యోట్టుతనకు ♦ సనుచూప తనుచూప
 శీలములఁ దలిర్చు / నాలిపిండు
 గలుగుటయును నయుతుఁ ♦ కలఘుసంసారాఘ్ని
 నీలగుళింటి యీలఁ ♦ యుచుమడిగప.

308

క॥ అధిప తనయకు ముచు బహి ♦ పాణములగిం
 చామ లెవ్వగు వారెల్ల ♦ సతికిదాయ
 ధైరి మంహాకసార్వభౌ ♦ మారతనుప్ర
 లైనదిసముల సొవత్వ్య ♦ సంతుకేస.

309

చ॥ నున్ననిమోము మీసముల♦నూగుండు జెన్నటిగాకమున్నయా
 యిన్నువుగా గృహస్థులకు నగ్గణి♦నై మనుమందు మున్నువే
 గిన్నుల వేల్పుదెల్పు సాది ♦ గాడిని వానము సేయు ధైర్యసం
 పన్నుఁడు దేర్పకాఁగోగఁగె ♦ పాదపతి గుపితపి)యాతతిన్ 310

గీ॥ విషమరెనుండేయు దూపుల ♦ పట్లనెన్ను
 వాఁడు వాఘాలమునిశాప ♦ వర్ణతతులు
 రాలికోపకృతన యిల్వలా ♦ రాజీవట్టు
 మనసుగరంగించి ముచుతులఁ ♦ జెనఁగోగఁగె.

311

గీ॥ స్వాతిమేఘు బుచినుకూలు ♦ వర్షశుక్త
 పితతిమయ్యుడునై సకాకి ♦ కలె నమిండు
 కరణి నయుతునిప్రేమ త ♦ త్కాలలలగు
 నిలిచెఁ బర్యాయపాత్రతా ♦ నియమసరణి

312

క॥ మునిపతికి రాజసుతకును
 దనయుఁడు జన్మించ సంతుఁ ♦ దచ్చాపపుటి
 ధ్దును విరిసె జ్ఞానచంకాడు
 గనువట్టెన్ విష్ణుపదము ♦ గానఁగవచ్చుకె.

313

వ. సలపితుండగుట మందపాల సమశీలుండగు ప్రయుతనందను చరి
త్రం బన్భుతరినైకపాత్రంబయ్యె నిట్లు. 314

క॥ గృహమేధిధర్మవర్మా
సహమతియగుకుమతి యయుతు ♦ చందమున సుదు
స్సహదఃఖగ్రాహణన
గుహాః బడునని వింటి మను యు ♦ కుండఃశివేతన్ 315

ఆ॥ వె॥ విష్ణుభక్తులై వి ♦ వేకులై తృష్ణావి
దూరులై స్వకుక్షి ♦ పూరణాబు
సమయసభృతార్థి ♦ తృప్తిగాఁ గోరి
సడచువారు భవము ♦ గడచువారు. 316

సీ॥ అని పార్వతీనాథుఁ ♦ డమరసంయమిఁబూచి
పరమభాగవతప్రీ ♦ పత్తిగలుగు
నీవిష్ణుపార్థింప ♦ కఖిలోన్నతములగు
దైవతక్షేత్రోతీ ♦ ర్థముల మేళి
సంభ్రాంతిఁగిఁచితి ♦ నానాకథానిధా
నంబగుదానినె ♦ న్నఁజుసుదీని
వైష్ణవధర్మప్రీ ♦ వర్తనం బెడలిన
యసమలకెఱుకసే ♦ యకుఁ యు నీవు

గీ॥ గుప్తముగఁ జేయు మనుడు భ ♦ ర్గునకు మొక్కి
ముని మునిధ్వేయ! నీకతం ♦ బున దురాప
రూపతక్షేత్రోరాజస్వ ♦ రూప మెఱుగఁ
గంటి గరిగంటిగానిసౌ ♦ ఖ్యములు గంటి. 317

చ॥ భయము నదర్చి దఃఖములఁ ♦ శాచి సుఖంబులఁబోదిచేసి త
ద్దయుఁ దిలకించి నీయడగుఁడమ్మలఁ సమ్మలగొల్చి నిత్యసం

శ్రీయ మొరలించునాకిక న | సాధ్యములేదిది యట్లనూను ని
ర్భయభవసాగిరోత్తరణ ♦ వాదికులాదిమవైష్ణవాశ్రీతుల్ 318

క. అనిపోనకపుస్యంబుగ
వనజాసనసూతి మొక్కి ♦ వలగని హరు వీ
డొవి పొండకీమునకున్
జని భైమిం దీర్థమాడి ♦ చక్క భజంచెన్ 319

క. భయించి తత్ప్రసాద
వ్యజనానిలశేమితతాపుండై యుప్పున న
బ్జజసూతి దక్షిణద్వా
రజగతి నున్నాడు సుస్థి ♦ రహమిదయసన్ 320

క. అనిక్కకుడు శౌనకముఖ
మునులకు హరిదివ్యచరీత ♦ మలు నాటని మో
దిసకరకీరణాయితములు
వినిపించె గళావతీస ♦ వేదాదీశా 321

శా. ద్వింతావళికిర్ణచాలన సమ ♦ ద్వేల్లన్మరుత్పుల్లసి
స్వస్తిప్తి ప్రకటప్రతాపశ్రీసం ♦ ఛన్నాళలాశాంతి! స
మ్యన్యానాధిరితామరహమ రమా ♦ ప్రాణేశ భక్తప్రియా
ప్రాగ్విక్యే సరిపీఠకాధిన సభా | పద్మాకరాహస్కరా 322

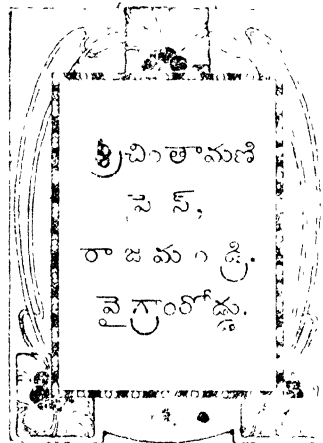
క. విద్యత్కుమద నిజాకర!
విద్యేషి వరూధనాధ ♦ వేశాత యువా
ధద్విరదకీర్తి సంవృత
సద్యేప! దిలీపభూప ♦ స్మృత్యాహాపా 323

మాలిని. సరసగుణరతీశా ♦ పట్టహస్యావ్యయోశా
నిరవధకగుణాభీ ♦ సత్యసతోపలభీ

హరిహరయసమభోగా ధీయాచమానానురాగా
కరగతంగమాభీ ధీ కాన్యకృత్పద్మకీర్తి!

గ ద్య.

ఇది శ్రీమత్పరమహదనాధినిరవధికకృపాపరిపాక
పరిచిత సరసకవితాననాథ రామకృష్ణ
కవినిధి ప్రణీతంబైనపాండురం
గమాహాత్మ్యంబనుపరమభా
గవతచరిత్రంబునును బుచ్చ
మాశ్వాసంబునునన్వంబును
సంపూర్ణము.

149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, పుటలు 249
250, 251, 252, 253, 254, 255, 256 పుటలుగా తెలుసుకొన
గోరెదము.